

Informe de
conjuntura

12

socio
econòmica

de Mataró Setembre 2002

Ajuntament de Mataró
Institut Municipal
de Promoció Econòmica

monogràfic la situació laboral dels majors de 40 anys

12

Informe de
conjuntura

**socio
econòmica**

de Mataró **Setembre 2002**

monogràfic

La situació laboral dels majors de 40 anys

Presentació

Els darrers informes presentats per diferents entitats i serveis d'estudis destaquen la incertesa generalitzada de la situació socioeconòmica actual. En aquest escenari d'incertesa global, Mataró també experimenta una desacceleració generalitzada que es constata en els diferents apartats d'aquest número 12 de l'Informe de Conjuntura: activitat, mercat laboral, consum, habitatge...

Al llarg dels diferents números de l'informe de conjuntura s'han incorporat i aprofundit diferents apartats amb l'objectiu d'aproximar-nos progressivament a una descripció cada cop més completa de la situació actual de la ciutat. En la nostra intenció de dotar a l'informe d'una més àmplia representació dels aspectes socials influents en el desenvolupament de la ciutat, l'estudi de població ha centrat una part important dels continguts d'aquesta edició.

Més concretament, hem dedicat el capítol d'estudi de la població a alguns fenòmens demogràfics relacionats amb l'edat com són: el procés d'envelliment, la caiguda de la natalitat, l'evolució de l'esperança de vida, les causes de la mortalitat..., fenòmens, tots ells, amb clares implicacions socials i econòmiques que afecten el present i el futur de la ciutat.

D'altra banda, l'edat com a construcció social, ens dóna un marc de referència per a descriure quina és la situació laboral dels majors de 40 anys i d'algunes iniciatives públiques i privades que, des del món local, s'han posat en marxa per a millorar l'ocupabilitat d'aquest col·lectiu tan heterogeni. Aquest tema ha centrat el monogràfic, que, pel que fa a la present edició, ha estat elaborat conjuntament amb el Servei d'Ocupació de l'IMPEM.

Així mateix, en aquest número 12, a més d'aquests apartats que ens parlen de la conjuntura socioeconòmica actual, hi trobarem altres que ens informen d'aspectes igualment influents en la qualitat de vida de la ciutat: els accidents laborals i de trànsit, la contaminació atmosfèrica i acústica, els costos socials del transport...

Esperem que tot plegat, el monogràfic i els diferents apartats de l'informe puguin ser profitosos i facilitin una lectura més completa de la nostra realitat local.

Agraïments

L'Informe de Conjuntura Socioeconòmica número 12 ha estat elaborat gràcies a diferents persones, empreses i institucions, sense la col·laboració de les quals aquest no hagués estat possible.

Expressem el nostre agraïment a totes aquelles institucions i empreses que ens aporten els seus suggeriments, subministren dades i atenen els nostres dubtes i consultes:

- ASEGEMA
- ACESA
- Aigües de Mataró, S.A.
- AMSEL Assessors S.L.
- Banc d'Espanya
- Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
- Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme
- CTSA
- Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya
- Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General d'Indústria i Energia de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya
- Institut d'Estadística de Catalunya
- RENFE
- Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona - Diputació de Barcelona
- Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró
- Servei d'Informació de Base del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró
- Servei d'Obres i Servei de Llicències del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró
- Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró
- Servei de la Policia Local del Departament de Via Pública de l'Ajuntament de Mataró
- Regidoria de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró
- Unitat Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró
- Autoritat del Transport Metropolità
- Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball de Barcelona del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

Agraïm, especialment, la col·laboració dels tècnics i tècniques del Servei d'Ocupació de l'IMPEM per la seva participació en l'elaboració del monogràfic d'aquest informe dedicat al mercat laboral per a les persones de més de 40 anys. Gràcies també a la informació facilitada pel Sr. Justo Serrat, director de l'Oficina de Treball de la Generalitat de l'Esplanada (OTG I) de Mataró.

Finalment, agraïm a la Diputació de Barcelona el seu ajut financer a través del Fons Social Europeu, i el suport tècnic ofert mitjançant la Xarxa d'Observatoris Provincial de Barcelona.

Índex

Índex de taules.....	Pàg. 6
Índex de gràfiques.....	Pàg. 7

Síntesi	Pàg. 9

Conjuntura socioeconòmica

Situació general, economia internacional, Espanya, Catalunya i Maresme	Pàg. 14
Altres indicadors macroeconòmics	Pàg. 24

Resum de la conjuntura a Mataró	Pàg. 25

Població	Pàg. 29

Consum

Aigua i gas	Pàg. 38
Vehicles	Pàg. 40
Residus.....	Pàg. 42

Habitatge

Habitatges iniciats per tipologia i preus dels habitatges	Pàg. 45

Activitat i estructura empresarial

Activitat i estructura empresarial a Mataró i el Maresme	Pàg. 52
Terciarització de l'economia.....	Pàg. 60
Llicències d'activitats	Pàg. 61

Anàlisi sectorial

Indústria tèxtil i de la confecció	Pàg. 65
Química	Pàg. 68
Construcció	Pàg. 70
Comerç a l'engròs	Pàg. 73
Comerç al detall	Pàg. 75
Hoteleria	Pàg. 79
Educació i investigació i desenvolupament	Pàg. 81

Ocupació

Contractacions a Mataró i al Maresme	Pàg. 84
Expedients de regulació de l'ocupació a Mataró i el Maresme	Pàg. 87
Atur registrat a Mataró i el Maresme.....	Pàg. 89
Comparació entre el mercat laboral de Mataró i el conjunt del Maresme	Pàg. 93
Salut laboral a Mataró	Pàg. 94

Transport i mobilitat

Trànsit i mobilitat en vehicle privat	Pàg. 100
Transport públic.....	Pàg. 107

Monogràfic

La situació laboral dels majors de 40 anys	Pàg. 109

Índex de taules

T1	Perspectives econòmiques de l'OCDE abans i després de l'11 de setembre	Pàg. 16
T2	Inflació, tipus d'interès i tipus de canvi. Març 2001 - març 2002	Pàg. 24
T3	Quadre resum de la conjuntura a Mataró. Fins al 1r trim. de 2002	Pàg. 26
T4	Índex sintètic de fecunditat (ISF) de diferents municipis de Catalunya. 1995 - 1998	Pàg. 31
T5	Taxes específiques (%) de fecunditat per edats. Mataró. 1980 - 1998	Pàg. 32
T6	Edat mitjana d'alguns municipis de la província de Barcelona. 1999	Pàg. 32
T7	Evolució de l'índex d'envelliment i sobreenvelliment de diferents àmbits territorials. 1996 - 1999	Pàg. 33
T8	Índex d'envelliment i sobreenvelliment per barris. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 34
T9	Esperança de vida de la població de Mataró. Període 1997 - 2001	Pàg. 34
T10	Consum de gas canalitzat a Mataró. 1990 - 2001	Pàg. 38
T11	Consum d'aigua a Mataró. 1r trim. 2000 - 1r trim. 2002	Pàg. 39
T12	Evolució dels residus generats. Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 42
T13	Recollida selectiva. Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 43
T14	Evolució del nombre d'habitatges iniciats a Mataró. 1998 - 1r trim. 2002	Pàg. 47
T15	Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 53
T16	Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Catalunya. 2001 - 2002	Pàg. 53
T17	Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) de Mataró. 1r trim. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 54
T18	Evolució nombre d'autònoms, assalariats i empreses al Maresme. 2001 - 2002	Pàg. 55
T19	Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) del Maresme. 1r trim. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 55
T20	Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Mataró. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 56
T21	Nombre d'autònoms segons subsectors. Mataró. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 56
T22	Evolució del pes dels assalariats i de les empreses segons subsectors. Mataró. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 56
T23	Descomposició de la variació en l'afiliació al règim general de la Seguretat Social per paràgrafs. Mataró. 1r trim. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 57
T24	Relació dels subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 58
T25	Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Maresme. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 58
T26	Nombre d'autònoms segons subsectors. Maresme. 2001 - 1r trim. 2002	Pàg. 58
T27	Relació dels subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Maresme. 2001 - 2002	Pàg. 59
T28	Components de l'anàlisi Shift-Share. Mataró / Província de Barcelona. 2001 - 2002	Pàg. 59
T29	Pes relatiu nombre d'empreses i assalariats segons sectors a Mataró i al Maresme. 2001 - 2002	Pàg. 60
T30	Llicències d'activitats sol·licitades per annexes. 2000 - 2002	Pàg. 61
T31	Anàlisi de sol·licitud de llicències d'activitat per annexes. 2001 - 2002	Pàg. 61
T32	Mataró i els seus principals sectors d'activitat	Pàg. 64
T33	Indústria tèxtil (17) i de la confecció i pel·leteria (18). Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 66
T34	Química (24). Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 69
T35	Sol·licituts de llicències d'obres. Mataró. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 70
T36	Construcció (45). Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 71
T37	Comerç a l'engròs (51). Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 73
T38	Índex de vendes. Espanya. Març 2001 - març 2002	Pàg. 75
T39	Comerç al detall (52). Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 76
T40	Indicadors de clima comercial urbà. Catalunya. 1r trimestre 2002	Pàg. 77
T41	Indicadors de clima comercial urbà. Mataró. 1r trimestre 2002	Pàg. 78
T42	Hoteleria (55). Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 79
T43	Educació (80) i investigació i desenvolupament (73). Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 81
T44	Evolució de les contractacions a Mataró* i el Maresme**. 2000 - 2n trim. 2002	Pàg. 85
T45	Nombre d'expedients i treballadors afectats pels Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats. Mataró. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 87
T46	Nombre d'expedients i treballadors afectats pels Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats. Maresme. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 88
T47	Dades d'atur a Mataró*. 2001 - 2002	Pàg. 90
T48	El Mercat Laboral a Mataró* i el Maresme**. 1999 - 2002	Pàg. 93
T49	Accidents de treball segons la seva gravetat. Mataró. 1998 - 2001	Pàg. 94
T50	Índex d'incidència per sectors d'activitat. 1998 - 2001	Pàg. 96
T51	Índex d'incidència per grandària d'empresa. Mataró. 2001	Pàg. 96
T52	Distribució de la tipologia d'accidents per grandària de l'empresa. Mataró. 2001	Pàg. 96
T53	Distribució de la tipologia d'accidents per edat dels treballadors. Mataró. 2001	Pàg. 96
T54	Distribució de la tipologia d'accidents per durada del contracte. Mataró. 2001	Pàg. 96
T55	Distribució de les causes d'accident més freqüents*. Mataró. 2001	Pàg. 96
T56	Intensitat mitjana diària (IMD) del trànsit a diferents trams de l'A2, l'A7 i C31/C32 (A19). 2001	Pàg. 100
T57	Costos socials del transport amb impostos (en milions d'euros)	Pàg. 102
T58	Comparació del cost social del transport públic i del vehicle privat (?/Viatger-km)	Pàg. 102
T59	Víctimes en accident de trànsit a Mataró. 1999-2001	Pàg. 102
T60	Índex d'accidentalitat en zona urbana a Mataró. 2000 - 2001	Pàg. 103
T61	Resultats de la prova pilot sobre la incidència de l'asfalt sonoreductor	Pàg. 105
T62	Vehicle abandonats a Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 106
T63	Estimació del nombre de viatgers i nombre de cancel·lacions per estació. 2001 - 2002	Pàg. 107
T64	Evolució del nombre de viatgers segons tipologia del Mataró-bus. 1996 - 1r trim. 2002	Pàg. 108
T65	Distribució percentual dels aturats per edat i sexe. Catalunya. 1989 - 2001	Pàg. 114
T66	Aturats registrats a l'OTG de l'Esplanada per sexe, edat i nivell d'estudis. Juny 2002	Pàg. 116
T67	Distribució percentual de la contractació entre grups d'edat (% per tipus contracte). Mataró. 1998 - 2001	Pàg. 116
T68	Distribució percentual de la contractació entre grups d'edat (% per grup edat). Mataró. 1998 - 2001	Pàg. 117
T69	Percentatge d'accés a les ofertes de treball per tipus d'ocupació i grups d'edat. Mataró. 2001	Pàg. 118
T70	Usuaris del Servei d'Ocupació de l'IMPEM majors de 40 anys per nivell d'estudis. Juny 2002	Pàg. 119
T71	Variables utilitzades	Pàg. 124

Índex de gràfics

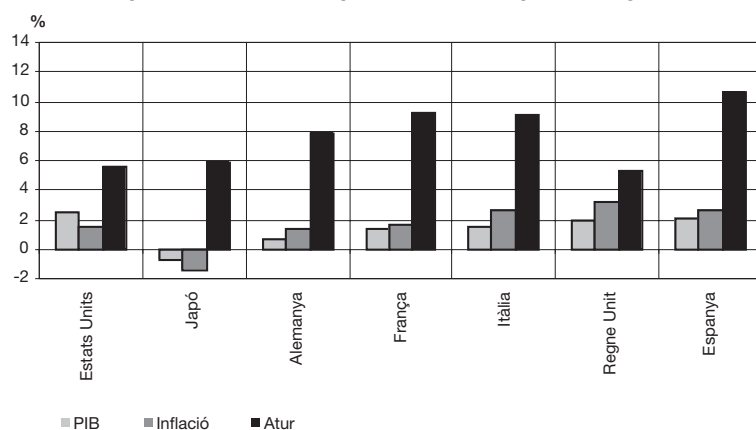
G1	Evolució del PIB sectorial. Espanya. 2001 - 2002	Pàg. 18
G2	Evolució del PIB sectorial. Catalunya. 2001 - 2002	Pàg. 21
G3	Creixement del PIB. Catalunya i Maresme. 1996 - 2001	Pàg. 22
G4	Creixement del PIB per sectors. Catalunya i Maresme. 2001	Pàg. 22
G5	Aportacions sectorials a la variació real del PIB total. Catalunya i Maresme. 2001	Pàg. 22
G6	Evolució de l'IPC*. Març 2001 - març 2002	Pàg. 24
G7	Evolució del tipus d'interès interbancari***. Març 2001 - març 2002	Pàg. 24
G8	Evolució del tipus de canvi**. Març 2001 - març 2002	Pàg. 24
G9	Diagrama d'informació local a Mataró. Període de referència 1r trim. 2002	Pàg. 28
G10	Evolució de la població menor de 15 anys i total de Mataró. 1900 - 2002	Pàg. 30
G11	Edat mitjana dels municipis de la província de Barcelona. 1999	Pàg. 32
G12	Edat mitjana de les seccions censals. 1/1/2002	Pàg. 33
G13	Percentatge de població menor de 15 anys per seccions censals. 1/1/2002	Pàg. 33
G14	Índex d'envelliment per seccions censals (%). 1/1/2002	Pàg. 34
G15	Índex de sobreenvelliment per seccions censals (%). 1/1/2002	Pàg. 34
G16	Taxes específiques de mortalitat (%) per trams d'edat. 1997 - 2001	Pàg. 35
G17	Estructura de la població per sexe i edat de Mataró i Catalunya (1999)	Pàg. 35
G18	Estructura de la població de Mataró i de la població estrangera resident a Mataró per sexe i edat. 1 de gener de 2001	Pàg. 35
G19	Consum domèstic de gas canalitzat. Mataró. 1991 - 2001	Pàg. 38
G20	Consum d'aigua a Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 39
G21	Consum d'aigua segons destinació. 2000 - 1r trim. 2002	Pàg. 39
G22	Matriculació de turismes per part de persones físiques. Mataró. 1999 - 2002	Pàg. 41
G23	Matriculació de turismes per part d'empreses. Mataró. 1999 - 2002	Pàg. 41
G24	Residus generats. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 42
G25	Residus generats anualment per càpita. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 43
G26	Evolució del percentatge de reciclatge sobre el total de residus generats. Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 44
G27	Evolució dels habitatges iniciats a Mataró. 1998 - 2001	Pàg. 45
G28	Evolució dels habitatges iniciats al Maresme. 1998 - 2001	Pàg. 45
G29	Evolució dels habitatges iniciats a Barcelona. 1998 - 2001	Pàg. 45
G30	Evolució dels habitatges iniciats a Catalunya. 1998 - 2001	Pàg. 45
G31	Habitatges iniciats per càpita. Catalunya base 100 (1996). 2001	Pàg. 46
G32	Evolució del total d'habitatges iniciats per càpita. Catalunya base 100 (1996)	Pàg. 46
G33	Preu mitjà construït d'alguns municipis de Catalunya. Juny 2000 - juny 2002	Pàg. 50
G34	Preu de l'habitatge nou i creixement. Juny 2001 - juny 2002	Pàg. 50
G35	Variació interanual del nombre de contractes de lloguer i de la seva renda mitjana mensual. 2001	Pàg. 50
G36	Empreses i assalariats. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 53
G37	Autònoms. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 53
G38	Assalariats per empresa. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 53
G39	Empreses i assalariats. Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 54
G40	Evolució de l'increment dels assalariats. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 54
G41	Empreses i assalariats. Maresme. 2000 - 2002	Pàg. 55
G42	Autònoms. Maresme. 2000 - 2002	Pàg. 55
G43	Assalariats per empresa. El Maresme. 2000 - 2002	Pàg. 55
G44	Increment del nombre de treballadors assalariats respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró (paràgrafs CCAE 93). 2001 - 2002	Pàg. 57
G45	Increment del nombre de treballadors assalariats respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Maresme (paràgrafs CCAE 93). 2001 - 2002	Pàg. 59
G46	Evolució del pes del sector serveis en l'IAE. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 60
G47	Sol·licituds de llicències d'activitats. Mataró. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 61
G48	Enquesta conjuntura sector tèxtil. Maresme. 2001 - 2002	Pàg. 66
G49	Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 67
G50	Assalariats per empresa. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 67
G51	Variació interanual assalariats. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 67
G52	Evolució IAE del sector tèxtil i confecció. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 67
G53	Química. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 69
G54	Assalariats per empresa. Química. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 69
G55	Variació interanual assalariats. Química. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 69
G56	Evolució IAE del sector químic. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 69
G57	Evolució del total de llicències d'obres. Mataró. 1r trim. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 71
G58	Construcció. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 71
G59	Assalariats per empresa. Construcció. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 71
G60	Variació interanual assalariats. Construcció. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 72
G61	Evolució IAE del sector de la construcció. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 72
G62	Comerç a l'engròs. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 73
G63	Assalariats per empresa. Comerç a l'engròs. 2000 - 2002	Pàg. 73
G64	Variació interanual assalariats. Comerç a l'engròs. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 73
G65	Evolució IAE del sector del comerç a l'engròs. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 74
G66	Comerç al detall. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 76
G67	Assalariats per empresa. Comerç al detall. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 76
G68	Variació interanual assalariats. Comerç al detall. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 76
G69	Evolució IAE del sector comerç al detall alimentari. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 77
G70	Evolució IAE del sector comerç al detall (resta). Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 77
G71	Indicador de clima comercial urbà. Marxa del negoci en el trimestre segons el saldo de resposta.	Pàg. 78
G72	Indicador de clima comercial urbà. Expectatives per als propers sis mesos de la marxa del negoci segons saldo resposta.	Pàg. 78
G73	Hoteleria. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 79

G74	Assalariats per empresa. Hoteleria. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 80
G75	Variació interanual assalariats hoteleria. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 80
G76	Evolució IAE del sector de la hoteleria. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 80
G77	Educació i investigació i desenvolupament. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 81
G78	Assalariats per empresa. Educació i investigació i desenvolupament. Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 81
G79	Variació interanual assalariats. Educació i investigació i desenvolupament. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002	Pàg. 81
G80	Evolució IAE del sector de l'educació i investigació i desenvolupament. Mataró. Març 2000 - març 2002	Pàg. 82
G81	La contractació a Mataró* i a la resta del Maresme**. 1992 - 2002	Pàg. 84
G82	Proporció de contractats segons sexe els segons trimestres. 2000 - 2002	Pàg. 85
G83	Proporció de contractats per edat els segons trimestres. 2000 - 2002	Pàg. 85
G84	Proporció de contractats per durada els segons trimestres. 2000 - 2002	Pàg. 86
G85	Proporció de contractats per sectors els segons trimestres. 2000 - 2002	Pàg. 86
G86	Traballadors afectats per ERO. Acumulat 12 mesos. Mataró. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 87
G87	Treballadors afectats ERO als serveis i a la indústria. Mataró. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 87
G88	Traballadors afectats per ERO. Acumulat 12 mesos. Maresme. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 88
G89	Treballadors afectats ERO als serveis i a la indústria. Maresme. 1999 - 1r trim. 2002	Pàg. 88
G90	Comparació de la taxa d'atur registrat a Mataró*, província de Barcelona i Catalunya. 1998 - 1r trim. 2002	Pàg. 89
G91	Comparació de la taxa d'atur registrat a Mataró* i la resta de la comarca del Maresme**. 1998 - 1r trim. 2002	Pàg. 90
G92	Comparació entre l'increment interanual de l'atur registrat. Mataró* i la resta de la comarca del Maresme**. 1998 - 1r trim. 2002	Pàg. 90
G93	Increment d'aturats segons sexe respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002	Pàg. 91
G94	Increment d'aturats segons edat respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002	Pàg. 91
G95	Increment d'aturats segons sector respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002	Pàg. 92
G96	Increment d'aturats segons formació respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002	Pàg. 92
G97	Evolució de l'índex d'incidència laboral segons l'àmbit territorial. 1998 - 2001	Pàg. 95
G98	Índex d'incidència laboral segons àmbit territorial i sector d'activitat econòmica. 2001	Pàg. 95
G99	Trànsit de vehicles per la C-60	Pàg. 100
G100	Trànsit vehicles (IMD) per mes de l'any. C-60	Pàg. 100
G101	Trànsit vehicles (IMD) per dia de la setmana. C-60	Pàg. 101
G102	Víctimes en accident de trànsit a Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 102
G103	Víctimes accident de trànsit a Mataró. 2000	Pàg. 103
G104	Víctimes accident de trànsit a Mataró. 2001	Pàg. 103
G105	Evolució de l'indicador de nivell sonor equivalent (Leq). Mataró. 1997 - 2001	Pàg. 103
G106	Evolució del nivell de la remor de fons de la ciutat (Leq90). Mataró. 1997 - 2001	Pàg. 104
G107	Evolució dels sorolls de major freqüència (Leq10). Mataró 1997 - 2001	Pàg. 104
G108	Dinàmica (diferència entre Leq10 i Leq90). Mataró. 1997-2001	Pàg. 104
G109	Mapa sònic de Mataró. Dia-Nit. Febrer 2002	Pàg. 105
G110	Evolució del nombre de viatgers de RENFE a Mataró. 2000 - 2002	Pàg. 107
G111	Nombre de viatgers acumulats els darrers dotze mesos. 2000 - 2002	Pàg. 108
G112	Increment del nombre de viatgers del Mataró-bus. 2001 - 2002	Pàg. 108
G113	Evolució de les taxes d'activitat dels homes majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya 1989, 1996, 2001	Pàg. 111
G114	Evolució de les taxes d'activitat de les dones majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya 1989, 1996, 2001	Pàg. 111
G115	Evolució de les taxes d'ocupació dels homes majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya 1989, 1996, 2001	Pàg. 112
G116	Evolució de les taxes d'ocupació de les dones majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya 1989, 1996, 2001	Pàg. 112
G117	Evolució de les taxes d'atur dels homes majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989, 1996, 2001	Pàg. 113
G118	Evolució de les taxes d'atur de les dones majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989, 1996, 2001	Pàg. 113
G119	Nombre de persones aturades majors de 40 anys. Espanya. 1989, 1996, 2001	Pàg. 114
G120	Piràmide de la població i dels desocupats majors de 40 anys. Mataró. 2001	Pàg. 115
G121	Evolució del pes percentual de l'atur dels homes per diferents grups d'edat. Mataró. 1997-2001	Pàg. 115
G122	Evolució del pes percentual de l'atur de les dones per diferents grups d'edat. Mataró. 1997-2001	Pàg. 115
G123	Percentatge d'ofertes a les que té accés cada grup d'edat. Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 117
G124	Percentatge d'ofertes a les que es té accés per d'edats i nivell d'estudis. Mataró. 2001 - 2002	Pàg. 118

Síntesi

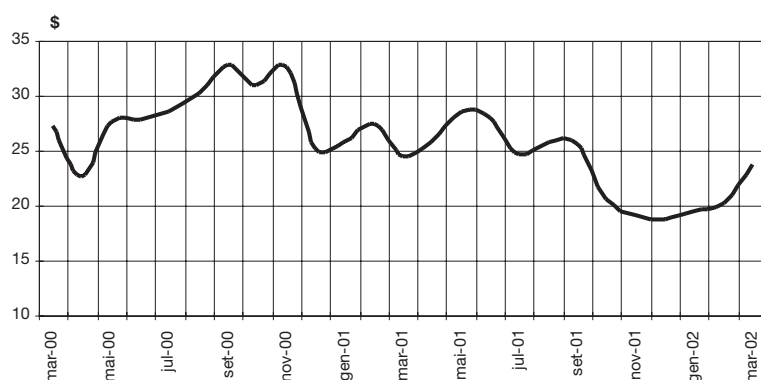
Síntesi de la conjuntura internacional

Perspectives econòmiques de l'OCDE per a l'any 2002

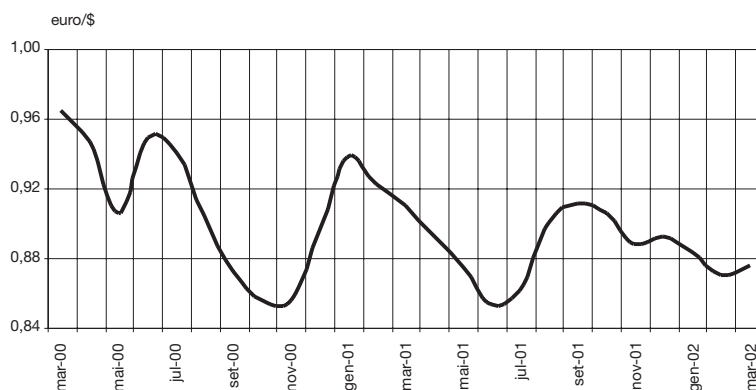
Font: La Caixa.

Evolució del preu del barril de petroli. 2000 - 2002

Font: web del Ministeri d'Economia.

Tipus canvi euro/dòlar. 2000 - 2002

Font: web del Banc d'Espanya.

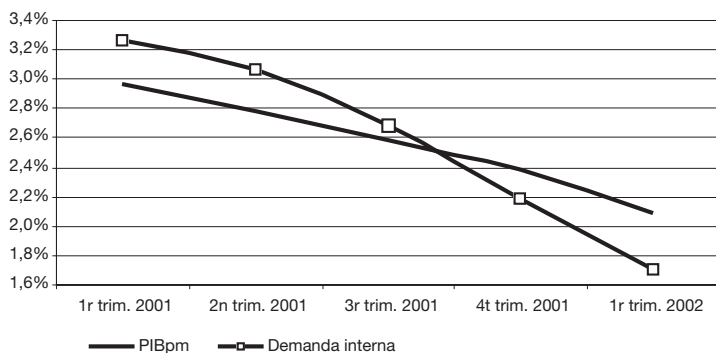
Els diferents organismes econòmics mundials s'han vist obligats a modificar a l'alça les previsions de creixement de l'economia mundial; sobretot, per l'espectacular recuperació econòmica dels Estats Units, que ha vist com, en el primer trimestre del 2002, el seu PIB creixia un 5,8%. Malgrat aquestes bones xifres, continua havent-hi una sensació d'indefinió respecte del futur de l'economia nord-americana.

En el darrer tram del 2001, el preu del barril de petroli ha sofert una davallada considerable fins a situar-se per sota dels 20\$. Aquesta línia descendent s'ha vist truncada en els primers mesos del 2002, i en el mes de març s'ha arribat als 23,7\$ el barril. Aquesta tendència alcista de principis d'any pot posar en perill la reactivació econòmica amb possibles tensions inflacionistes.

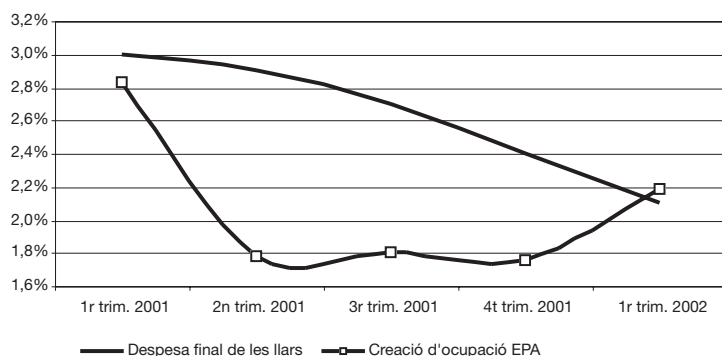
Les xifres desfavorables registrades per l'economia alemanya, ha estat, possiblement, un dels factors que més ha contribuït en la devaluació de l'euro versus el dòlar. Sembla entreveure's una lleugera recuperació per part de l'euro, principalment pels dubtes en la recuperació de l'economia nord-americana.

Síntesi de la conjuntura espanyola i catalana

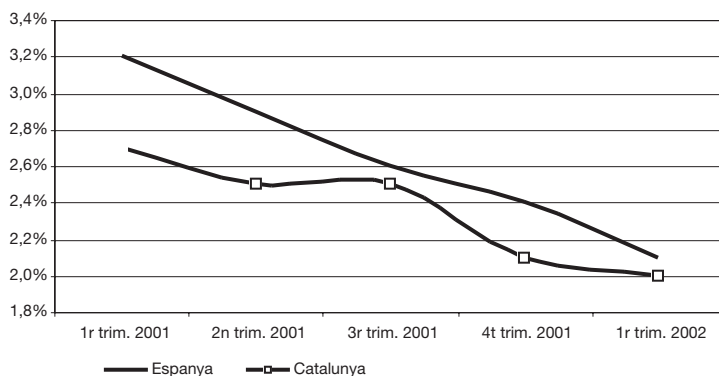
Evolució del PIBpm i la demanda interna a Espanya. 2001-2002.

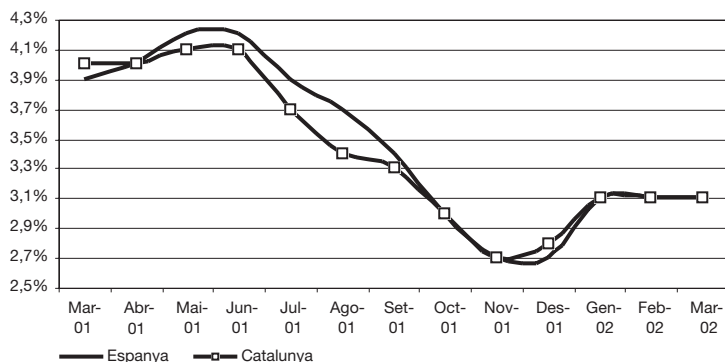
Evolució de la despesa a la llar i de la creació d'ocupació. Espanya. 2001 - 2002

Evolució del PIBpm. Espanya i Catalunya. 2001 - 2002

Evolució de l'IPC. Catalunya i Espanya. 2001 - 2002

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

La demanda interna ha reduït a la meitat el seu ritme de creixement en només un any. Si bé aquest no ha estat l'únic factor que ha impulsat al descens del PIB, sí que ha estat un dels més importants.

On més ràpidament es reflecteix, l'alentiment econòmic, és en la reducció de la creació de llocs de treball. Aquesta incertesa del mercat laboral repercuteix directament en una contracció de la despesa a la llar.

Tant a Catalunya com a l'Estat espanyol, el ritme de creixement del PIB hi continua caient. Catalunya ha continuat en la seva línia descendent, situant-se en el 2% a finals del primer trimestre de 2002, el valor més baix des del primer trimestre de 1996.

Després de pràcticament mig any amb un descens de l'IPC, en el darrer trimestre del 2001 ha tornat a repuntar i, a principis del 2002, s'ha tornat a situar, un altre cop, per sobre del 3% tant a Catalunya com a l'Estat espanyol.

Síntesi de la conjuntura de Mataró

Quadre resum de la conjuntura a Mataró. Fins al 1r trimestre de 2002

		Signe[+]	Valor	Variació Interanual	Període
Demografia	Població		110.081	1,3%	31 març 2002
	Edat mitjana		38,95	0,18 anys	1 gener 2002
	Esperança de vida		80,12	0,20 anys	1 gener 2002
	Taxa bruta natalitat		10,03‰	0,34 punts	1997-2001
	Taxa bruta mortalitat		7,55‰	-0,01 punts	1997-2001
	Taxa altes		29,92‰	2,29 punts	1997-2001
	Taxa baixes		19,35‰	1,34 punts	1997-2001
Consum	Aigua (domèstic) ^{1, 2}		5.028.224	2,3%	1r trim. 2002
	Gas (domèstic) ¹		109.102	-10,1%	2001
	Matriculació turismes ²		4.391	-3,5%	1r trim. 2002
	Residus generats ²		61.163	1,8%	1r trim. 2002
Habitatge	Habit. unifam. inic. ²	+	111	44,2%	1r trim. 2002
	Habit. plurifam. inic. ²	+	746	3,9%	1r trim. 2002
	Preu m ² construït (euros)-		1.311	11,6%	2n trim. 2002
Activitat	IAE	-	9.690	-6,7%	1r trim. 2002
	Núm. empreses	+	4.011	0,4%	1r trim. 2002
	Obres menors ²	-	227	-33,0%	1r trim. 2002
	Obres majors ²	+	229	23,8%	1r trim. 2002
	Llic. activ. sol·licitades ²	-	682	-3,3%	1r trim. 2002
Ocupació	Assalariats	-	31.263	-0,6%	1r trim. 2002
	Autònoms	+	8.632	1,5%	1r trim. 2002
	Contractes ²	+	29.894	6,5%	1r trim. 2002
	Treb. afectats ERO ²	-	180	566,7%	1r trim. 2002
	Atur registrat	-	3.568	19,9%	1r trim. 2002
	Taxa d'atur registrat	-	6,80%	1,13 pp	1r trim. 2002
	Accidents laborals ⁴	-	71	1,4%	2001
Transport	Autobús urba ²	+	4.057.217	0,9%	1r trim. 2002
	RENFE viatgers Mataró ²	-	1.819.361	-10,7%	1r trim. 2002
	IMD Autopista A-19 ³	+	46.826	4,7%	2001
	IMD Autovia C-60 ³	+	40.339	2,5%	2001
	Seguretat viària ⁵	-	8	2,6%	2001
Reciclatge i vectors ambientals	Vidre reciclat ²	+	1.016.590	25,7%	1r trim. 2002
	Paper reciclat ²	+	1.890.301	26,1%	1r trim. 2002
	Entrades deixalleria ²	+	19.327	35,6%	1r trim. 2002
	Envasos ²	+	475.440	113,58%	1r trim. 2002
	Piles ²	+	8.740	43,3%	1r trim. 2002
	Qualitat de l'aire (ICQA ^{3, 7})	-	51,3	-14,3 punts	1r trim. 2002
	Soroll de vehicles ⁶	-	18,2%	12,7 pp	2001
Soroll a la xarxa viària	-	72,2	1,4%	2001	

[+] El signe positiu (+) indica una evolució favorable de la variable, i el signe negatiu (-), desfavorable.

1 Variables altament afectades per factors externs, climàtics, mesures d'estalvi...

2 Variació interanual entre l'acumulat dels darrers dotze mesos.

3 Variació interanual sobre la mitjana del període.

4 Accidents laborals cada 1.000 assalariats.

5 Accidents a la xarxa viària de Mataró cada 1.000 vehicles.

6 L'any 2001 la normativa que regula el soroll de vehicles ha canviat, fent-se més restrictiva.

7 ICQA < -50, molt deficient; -50 ≤ ICQA < 0, deficient; 0 ≤ ICQA < 25, baixa;

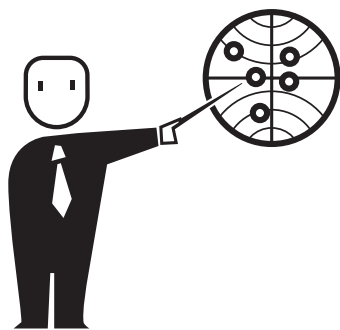
25 ≤ ICQA < 50, acceptable; 50 ≤ ICQA < 75, satisfactòria; 75 ≤ ICQA ≤ 100, excel·lent.

La desacceleració i la incertesa pel que fa a la recuperació de l'economia catalana i mundial, també resulta evident a Mataró si fem cas a l'evolució que han seguit els indicadors socioeconòmics. Així, ens trobem que una part d'aquests indicadors registren taxes de creixement molt minses o, fins i tot, negatives. Així, com a exemple d'aquest alentiment, el registre d'assalariats s'ha reduït en un 0,6% en la seva variació interanual, fet que no es produïa des de mitjans de 1996 quan el nombre d'assalariats es va reduir en un 0,2%.

Mataró i els seus principals sectors d'activitat.					
		Total Mataró març 2001	Total Mataró març 2002	Diferència	Variació %
	Nombre assalariats	31.451	31.263	-188	-0,60%
	Nombre empreses	3.994	4.011	17	0,43%
	Nombre autònoms	8.506	8.632	126	1,48%
	N. assal. / N. emp.	7,87	7,79	-0,08	-1,02%
Pes dels sectors respecte del total de Mataró					
Indústria tèxtil i de la confecció	Nombre assalariats	21,26%	20,88%	-0,39 pp	-1,82%
	Nombre empreses	20,21%	20,24%	0,04 pp	0,19%
	Nombre autònoms	13,90%	13,91%	0,02 pp	0,12%
Química	Nombre assalariats	2,34%	2,07%	-0,27 pp	-11,70%
	Nombre empreses	0,30%	0,30%	0,00 pp	-0,42%
	Nombre autònoms	0,09%	0,10%	0,01 pp	10,86%
Construcció*	Nombre assalariats	8,00%	7,75%	0,25 pp	-3,12%
	Nombre empreses	12,44%	12,57%	0,12 pp	0,98%
	Nombre autònoms	13,77%	14,33%	0,56 pp	4,09%
Comerç a l'engròs	Nombre assalariats	6,93%	6,39%	-0,55 pp	-7,89%
	Nombre empreses	7,64%	7,33%	-0,31 pp	-4,02%
	Nombre autònoms	5,18%	5,36%	0,18 pp	3,46%
Comerç al detall	Nombre assalariats	9,34%	9,87%	0,53 pp	5,63%
	Nombre empreses	16,78%	16,63%	-0,15 pp	-0,87%
	Nombre autònoms	21,86%	20,96%	-0,90 pp	-4,11%
Hoteleria	Nombre assalariats	2,96%	3,14%	0,18 pp	6,22%
	Nombre empreses	5,88%	6,06%	0,17 pp	2,97%
	Nombre autònoms	8,21%	7,95%	-0,26 pp	-3,15%
Educació i investigació	Nombre assalariats	4,93%	4,66%	-0,26 pp	-5,31%
	Nombre empreses	2,08%	2,07%	-0,01 pp	-0,42%
	Nombre autònoms	1,27%	1,18%	-0,09 pp	-6,93%

*S'hi inclouen els instal·ladors.
Nota: pp vol dir punts percentuals.

En la distribució sectorial de la ciutat, la indústria tèxtil i de la confecció continua per damunt de la resta pel que fa al nombre d'assalariats. Així, una cinquena part dels assalariats treballen en aquest sector. Tot i el seu pes específic, l'especialització de Mataró en aquest sector s'està reduint: així, en els darrers vuit anys, el sector ha perdut 8,05 punts percentuals quant a assalariats, i 1,2 punts percentuals quant a empreses. Entre els principals sectors econòmics, en el darrer any només el comerç al detall i l'hoteleria han aconseguit d'augmentar representativitat; la resta de sectors rellevants de Mataró han vist com perdien pes en el darrer any en l'estructura econòmica de la ciutat.

Conjuntura socioeconòmica

Situació general, economia internacional,
Espanya, Catalunya i Maresme
Altres indicadors macroeconòmics

Fonts utilitzades: Web d'ATTAC; Le Monde Diplomatique, diversos articles (2001-2002); El País i la Vanguardia, diversos articles (2001-2002); Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya; Enquesta de població Activa (EPA); Boletín Económico y Estadístico del Banco de España, diversos períodes (2001-2002); Nota de Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2000 i 2001); Perspectiva econòmica de Catalunya, diversos períodes (2001-2002). Caixa de Catalunya, informe sobre la Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2001-2002); La Caixa, informe mensual, diversos període (2001-2002); Barómetro de empresas de Arthur Andersen; Comentarios de Coyuntura Económica de IESE Business School.

Situació general, conjuntura internacional, Espanya, Catalunya i Maresme

Conjuntura internacional (visió general)

Optimisme moderat en relació a la recuperació econòmica mundial El Fons Monetari Internacional apunta perspectives força més optimistes en relació a passats informes i assenyala una millora ostensible de la situació econòmica mundial després de la desacceleració produïda l'any 2001. En qualsevol cas, en aquest context de millora de perspectives, un seguit de proble-

mes, que van més enllà d'elements merament econòmics, aporten elements d'incertesa en la valoració de l'abast d'aquesta millora.

Diferents factors posen en perill la solidesa de les expectatives de reactivació econòmica Un primer problema que pot posar en dubte la reactivació generalitzada és el preu del petroli, ja sigui pels seu efectes recessius com pel seu impacte inflacionari. Per altra banda, la borsa experimenta importants reculades, especialment intensa en valors tecnològics. Als factors com l'augment del risc de crèdit i el descens de les expectatives de beneficis, s'hi afegeix l'aparició de nous escàndols financers de grans empreses com Enron, Global Crossing, Adelphia, Arthur-Andersen, WorldCom que, tot fent créixer les sospites sobre la bombolla financera, han repercutit de forma important els les borses d'arreu del món.

Risc de contagi de la crisi llatinoamericana De forma més localitzada, cal tenir presents també la crisi socioeconòmica d'Argentina, Veneçuela i Brasil i el perill, més que evident, de contagi per tot el continent sud-americà.

Una crisi de fort abast amb un elevadíssim cost social que s'està trauint, en el cas principalment d'Argentina, en una transferència massiva de capitals cap a les economies occidentals, venda d'actius a preu de cost i obtenció de nous drets d'explotació per part de creditors estrangers com a condició prèvia a l'arribada d'ajuts del FMI.

Confrontació de diferents alternatives davant la mundialització Dins d'un ordre no estrictament econòmic, caldria fer esment a la creixent dicotomia de diferents models de desenvolupament. Així, a Porto Alegre, s'hi celebrava el segon Fòrum Social Mundial al gener d'aquest any 2002, mentre a

Nova York tenia lloc la reunió del Fòrum Econòmic Mundial. Si en el fòrum econòmic es llançava un missatge favorable a una major liberalització del moviment de capitals, una major desregulació dels mercats laborals i un alleugeriment dels sistemes de prestacions socials, des de Porto Alegre es plantejava un projecte de globalització alternativa que hauria de suposar una millor redistribució dels beneficis socials i econòmics d'aquest procés mitjançant una participació més activa de la població, per tal de defensar unes condicions de vida i de treball més justes.

L'enfrontament entre aquestes dues visions de la forma i el contingut que ha de tenir el procés de globalització s'ha tornat a reeditar amb la celebració del Consell Europeu de Barcelona. Mentre en els carrers es produïen manifestacions multitudinàries de rebuig a la forma que estava adoptant el procés de construcció europea i el paper exercit per la UE en l'extensió de l'actual model de mundialització econòmica liberal, els primers ministres dels quinze, aprovaven noves mesures liberalitzadores en detriment dels continguts de l'Europa social. Les recents Cimeres Mundials sobre la Fam i la SIDA han estat també moments en què s'ha manifestat aquest conflicte desigual.

Dins d'aquest context de la conjuntura socioeconòmica internacional i els seus diferents models de desenvolupament, pren un protagonisme especial la immigració, com a fenomen multidimensional d'ordre econòmic, social, polític, demogràfic..., i on caben anàlisis de causes i efectes tant en els països d'origen com de destí.

Conjuntura econòmica per àmbits geogràfics

L'economia dels Estats Units mostra signes de recuperació en un entorn d'incertesa Les dades de l'economia dels Estats Units en el darrer trimestre de 2001, marcat pels atemptats de l'11 de setembre, revelaven un creixement interanual del PIB del 0,5% i intertrimestral de l'1,7%. Ja en el primer trimestre de 2002, però, el creixement va enregistrar nivells força notables, un creixement del PIB del 5,8% respecte del trimestre anterior, d'1,6% en termes interanuals.

El factor que més ha contribuït a aquest augment del PIB ha estat el consum privat, amb un creixement del 3,3% a finals del primer trimestre de 2002. El nivell de consum privat als Estats Units ha contrastat de forma notable amb la davallada de la inversió i producció industrial durant els darrers períodes, que, en qualsevol cas, sembla haver registrat un punt d'inflexió en el mes de desembre de l'any 2001 i que a finals del primer trimestre de 2002, segons apunten les estadístiques econòmiques, està assolint els majors nivells de producció industrial des d'agost de 2001. En qualsevol cas, pot resultar simptomàtic de la major cautela per part del teixit empresarial dels Estats Units, la diferència substancial entre el que assenyalen les estadístiques i els indicadors de confiança empresarials, força més prudents del que es mostraven anys enrera.

Un factor important que ha propiciat el creixement en períodes precedents sense generar tensions inflacionistes és la productivitat, que en aquest període, ha tornat a experimentar un augment notable (4,2% interanual). Això implica una menor pressió sobre els preus i, si es manté constant, és un factor que millora els pronòstics de l'estabilitat de preus.

La situació del mercat laboral ha afegit més incertesa respecte de la situació actual i les previsions de recuperació econòmica. Durant els primers mesos de l'any 2002 el ritme de creació d'ocupació s'ha alentit i la taxa d'atur s'ha situat en un 6%, la més elevada des d'agost de 1994. Aquesta incertesa sobre l'evolució del mercat de treball, ha provocat que l'índex de confiança dels consumidors del mes de març se situés en 110,2 punts mentre que en el mateix mes de l'any passat l'índex se situava en 117 punts.

El petroli i els desequilibris interns són els principals riscos per l'economia dels EEUU Altres factors que contribueixen a crear el clima d'incertesa actual podrien ser, per una banda, els desequilibris com el dèficit exterior, conseqüència en la seva major part del sobreendeutament del dèficit privat o el manteniment del preu del petroli en nivells alts. També, les darreres notícies al voltant de la utilització de "maquillatges" comptables per part de grans corporacions nord-americanes contribueixen a minar la confiança empresarial i afavoreixen, evidentment junt amb altres factors, els sotracos dels mercats borsaris, que en definitiva expressen una relativa desconfiança envers la recuperació econòmica de la primera potencia mundial.

L'economia japonesa continua en recessió sense mostrar clars indicis de recuperació Durant el primer trimestre, l'economia japonesa continua en situació de recessió econòmica (PIB negatiu 1,9% en el darrer trimestre de l'any), encara que amb incipients signes de millora que poden començar a consolidar-se cap a finals d'any. Cal destacar que el comportament dels diferents indicadors és dispar. Així, el ritme de caiguda intermensual de la producció industrial en el mes de març s'ha reduït en tres punts respecte dels dos mesos anteriors i les vendes dels grans magatzems han experimentat avenços destacables. En canvi, en el mes de juny, el descens registrat en les vendes de vehicles en el mercat intern (8,9%) posa de manifest la debilitat del consum japonès.

L'índex de confiança dels empresaris japonesos pràcticament no ha variat en el primer trimestre de 2002. Durant el

segon trimestre, tot i continuar aportant una valoració global negativa, ha millorat sensiblement. Altres indicadors com la inversió empresarial no aconsegueixen mostrar símptomes de recuperació i continuen presentant descensos considerables (19% en el mes de març).

També en el mercat de treball es registren dades negatives, ja que la taxa d'atur, en el mes de març, va situar-se en el 5,2%, a només 3 dècimes del rècord històric assolit en el mes de desembre i situa el nombre d'aturats en 3,75 milions de persones, fet que contribueix a incrementar les pors sobre l'evolució de la deteriorada salut econòmica del país.

L'escenari deflacionista en què es troba immers el país, causat en part per l'abundància de les importacions a preus rebaixats de països com la Xina, perjudica les empreses amb producció local i genera un efecte negatiu sobre l'ocupació. L'índex de preus al consum va créixer en un 0,3% en el mes de maig, un creixement idèntic al registrat en el mes d'abril, que rebaixa la taxa interanual al 0,9%.

Segons les previsions, l'any 2003 es consolidarà el creixement de la zona euro

Pel que fa a la zona euro, sembla que els signes de recuperació econòmica es podrien consolidar cap al segon semestre de l'any i s'accentuarien en l'any 2003 (2,9% interanual previst per l'OCDE i la Comissió Europea), segons les previsions de les principals institucions internacionals. A diferència dels EEUU, els desequilibris macroeconòmics que podrien truncar aquest escenari són menors, encara que el principal risc és l'evolució de l'economia alemanya que sembla que tindrà una recuperació més lenta de la prevista inicialment.

L'estimació de creixement de l'economia europea, del 0,2% en el primer trimestre de l'any, confirma que encara es troba en una situació de debilitat. La Comissió Europea confirma que l'activitat dels dotze socis monetaris oscil·larà entre el 0,3% i el 0,6%. Les previsions es basen en una recuperació al llarg del període estival per a accelerar la seva tendència alcista en el darrer trimestre de l'any.

Les modificacions en les previsions podrien constatar els dubtes en la

TAULA 1. Perspectives econòmiques de L'OCDE

	Abans 11 setembre ⁽¹⁾		Després 11 setembre ⁽²⁾	
	2001	2002	2002	2003
PIB ⁽³⁾				
Estats Units	1,7	3,1	1,2	2,5
Japó	1,0	1,1	-0,4	-0,7
Alemanya	2,2	2,4	0,6	0,7
França	2,6	2,7	2,0	1,4
Itàlia	2,3	2,5	1,8	1,5
Regne Unit	2,5	2,6	2,2	1,9
Espanya	2,9	2,9	2,8	2,1
Unió Europea	2,6	2,7	1,7	1,5
Zona de l'euro ⁽⁴⁾	2,6	2,7	1,6	1,3
OCDE	2,0	2,8	1,0	1,8
Inflació ⁽⁵⁾				
Estats Units	2,3	1,9	1,5	1,6
Japó	-1,2	-0,4	-1,4	-1,7
Alemanya	1,1	1,4	1,4	0,9
França	1,5	1,9	1,6	1,4
Itàlia	2,8	2,5	2,6	2,2
Regne Unit	2,2	2,4	3,2	2,5
Espanya	3,5	3,0	2,6	2,4
Unió Europea	2,2	2,1	2,3	1,9
Zona euro ⁽⁴⁾	2,2	2,1	2,1	1,8
OCDE	3,0	2,6	2,3	1,8
Taxa d'atur ⁽⁶⁾				
Estats Units	4,6	5,0	5,6	5,3
Japó	4,9	4,8	5,8	6,0
Alemanya	7,3	6,8	7,8	7,6
França	8,6	8,1	9,2	9,0
Itàlia	10,0	9,2	9,1	9,0
Regne Unit	5,4	5,5	5,3	5,3
Espanya	13,2	12,6	10,7	10,5
Unió Europea	7,7	7,3	7,6	7,5
Zona euro ⁽⁴⁾	8,3	7,8	8,2	8,1
OCDE	6,3	6,3	6,9	6,7

(1) Previsions abril 2001.

(2) Previsions abril 2002.

(3) Taxes percentuals de variació en termes reals.

(4) A causa de la incorporació de Grècia a la UEM a partir de l'1 de gener del 2001 i per preservar la consistència de les dades, aquest país està inclòs en l'agregat "zona euro" per a tot el període 1999-2003.

(5) Taxes percentuals de variació del deflactor del PIB.

(6) Percentatge de població activa.

confiança empresarial i en la vitalitat de les vendes a l'exterior, en especial de béns d'equipament, davant la pèrdua de capacitat de compra d'Europa i els EEUU.

Els analistes assenyalen el retrocés que està experimentant la demanda interna, així com la contracció de les despeses del sector privat i de la inversió, que ha baixat per cinquè trimestre consecutiu. Els diferents indicadors sectorials mostren descensos en serveis i construcció i estancament en la indústria i el comerç.

El comportament del mercat de treball reflecteix que la recuperació encara és incipient. La taxa d'atur es manté estancada a principis del 2002 en el 8,4% de la població activa, xifra que ve repetint-se des de finals del 2001. La novetat ha estat que, per primer cop des del mes d'agost de 2001, el nombre absolut d'aturats ha davallat prop de 5.000 persones.

L'encariment del preu del petroli ha deixat notar els seus efectes sobre l'evolució de l'IPC harmonitzat que, en el mes d'abril, va registrar un avenç per sobre de les previsions situat en el 2,4% interanual. El Banc Central Europeu té un paper difícil en aquesta situació, ja que tensar la política monetària amb un augment dels tipus d'interès, situats per sobre dels tipus dels EEUU, podria truncar la recuperació de l'economia europea.

L'euro assoleix la paritat amb el dòlar

En aquests darrers períodes, a més, cal remarcar la intensa recuperació de l'euro, que arriba a la paritat amb el dòlar, la qual cosa no es produïa des dels inicis de l'any 2000. Tot i ser una notícia positiva per al control de la inflació, l'apreciació de l'euro suscita preocupacions relacionades amb el comerç exterior (encariment de les exportacions), que podria dificultar la recuperació econòmica de l'eurozona.

Alemanya se situa a la cua de creixement dels països de la Unió Europea

El que havia estat un dels principals motor de creixement de l'economia europea, sembla que no acaba d'iniciar la seva recuperació. Alemanya, en el primer trimestre de l'any, va experimentar un creixement negatiu del 0,2%, fet que posa de manifest les dificultats en què es troba aquest país per recuperar la sintonia del creixement econòmic. Les previsions apunten a què enguany mantindrà un ritme de creixement per

sota de l'1%, per recuperar-se notablement l'any 2003 (al voltant del 2,5%).

Tant els registres dels indicadors de demanda com els d'oferta són negatius. Pel que fa a la demanda, el consum privat es manté en un nivell molt baix i l'índex de confiança del consumidor no augura unes perspectives millors. Les vendes al detall han sofert una davallada important (4,5%) respecte de l'any anterior, assolint el mínim des de l'any 2000.

Els indicadors d'oferta indiquen que la recuperació de l'economia alemanya es produirà de manera molt lenta. Així, l'índex de producció industrial ha continuat baixant encara que ha moderat el ritme de caiguda, passant del 4,8% al gener al 3,8% en el mes de març. Per altra banda, l'índex d'activitat empresarial sembla que no s'acaba de recuperar del tot i es manté en els nivells assolits l'any 2001.

Amb aquesta conjuntura, no és estrany que el comportament del mercat de treball acusi aquest deteriorament econòmic. Per això, la taxa d'atur del mes de març (9,6%) no ha aconseguit reduir el seu registre des de l'any 2000.

L'alentiment marcarà la tònica de l'economia francesa aquest any

França viu una situació d'alentiment econòmic des de finals de 2001 i sembla que aquesta situació es mantindrà enguany amb unes previsions de creixement situat entre 1,4%-1,6%. No obstant, sembla que la situació podria canviar en el segon semestre de l'any, arribant a un creixement situat prop del 3,0% l'any 2003.

La demanda interna i, en particular, el consum privat és la base de la recuperació econòmica gal·la. En el mes d'abril, aquest va assolir un increment interanual del 4,2%, registre que no es produïa des d'abans de l'any 2000. Les perspectives per als propers mesos quant a la despesa de les famílies són força positives.

Per la banda de l'oferta, el comportament de la inversió empresarial no ha estat tant favorable, ja que ha registrat descensos respecte a l'any precedent. Per sectors, destacar la millora de la producció industrial, especialment centrada en la indústria d'automòbils i de béns intermedis.

L'efecte de l'increment del preu del petroli també ha afectat a l'índex de preus al consum (IPC) que es va situar en el 2,1% en el mes de març, desaccelerant-se menys del previst en una conjuntura de creixement moderat. L'atur també presenta un comportament negatiu, amb l'increment de la taxa d'atur en el mes de març fins el 9,1% de la població activa.

Itàlia modera el seu ritme de creixement

L'economia italiana presenta un comportament similar al de la francesa, ja que es preveu un creixement moderat per a aquest any (1,5%), i la consolidació al llarg de l'any 2003 (2,8%), segons previsions de l'OCDE.

Els indicadors apunten cap a un creixement en el primer trimestre d'aquest any, els motors del qual han estat el consum privat (augment del nivell de confiança dels consumidors, manteniment del ritme de creació d'ocupació i millora de les rendes disponibles de les famílies) i un millor comportament de la demanda exterior.

Pel que fa a l'oferta, la producció industrial ha experimentat un ritme continuat de caiguda iniciat l'any 2001.

L'IPC se situa en el 2,5% interanual en el mes de març i l'evolució de la taxa d'atur es continua mantenint per sobre del 9%.

El Regne Unit perd ritme aquest any per recuperar-lo l'any vinent

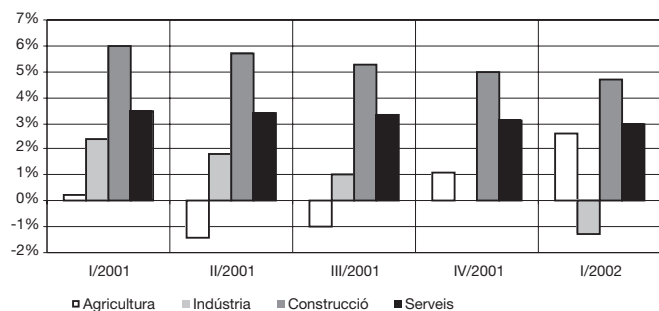
En el primer trimestre de 2002, el Regne Unit ha aconseguit un creixement interanual del PIB de l'1%, amb una desacceleració de sis dècimes respecte del trimestre anterior. El consum privat, i en particular la despesa de les famílies i el comportament dels sectors serveis, construcció i manufactura han estat els impulsors d'aquest creixement. Les previsions de creixement de la Comissió Europea per a aquest any se situen al voltant del 2%, i en el 3% l'any 2003.

Espanya

La desacceleració és més suau que a la resta de països de l'eurozona

L'economia espanyola ha continuat desaccelerant-se en el primer trimestre del 2002 fins a assolir un creixement del 2%, el menor registre des de 1994. Encara que el ritme de descens ha estat més suau que en d'altres països de l'eurozona, no s'aprecien símptomes clars de recuperació. Les previsions de l'OCDE i la CE situen el creixement d'enguany en un 2,1%, amb una recuperació en el segon semestre de l'any, que es mantindrà l'any 2003.

GRÀFIC 1. Evolució del PIB sectorial. Espanya. 2001 - 2002

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Les previsions del darrer informe del mes de juny del Banc d'Espanya apunten que l'economia espanyola segueix instal·lada en les mateixes pautes de creixement amb què va iniciar l'any 2002. L'autoritat monetària destaca que la demanda de consum privat i la construcció mantenen el creixement de la despesa, mentre que la inversió en béns d'equipament continua sense donar símptomes de recuperació. Sembla que la demanda exterior tendeix a frenar el seu deteriorament.

La indústria no acaba d'arrencar Analitzant els elements d'oferta, en el segon semestre del 2002 es pot apuntar cap a una consolidació d'una certa reactivació de la indústria. Així, l'índex de producció industrial del mes de març, un cop corregit l'efecte calendari, va assolir el millor registre des de l'any 2000 (-0,2%). En el mes d'abril, s'ha confirmat aquesta millora, ja que ha registrat el primer increment del darrers sis mesos.

Disminueix la confiança dels empresaris En qualsevol cas, encara que la majoria dels empresaris assenyalen augments de facturació, de benefici, inversió i ocupació en relació a l'any anterior, a mitjans de l'any 2002 les seves perspectives per al conjunt de l'any han empitjorat¹. Si bé un 71,6% de les empreses consultades esperava una augment de facturació durant el segon trimestre de l'any, només un 56,6% ho va aconseguir. Els empresaris assenyalen el creixement del mercat domèstic com la causa principal de l'increment de la producció, seguit per la introducció de nous productes i el creixement dels mercats exteriors.

La construcció modera el seu dinamisme Per sectors, després de la millora d'alguns indicadors de la construcció a inicis d'any, en el mes de maig s'ha registrat un retrocés del consum de ciment (0,6%) respecte de l'any anterior. No obstant això, la recuperació de les expectatives d'ocupació i el manteniment d'uns nivells de contractació elevats ha provocat un ascens de l'indicador de confiança de la construcció. De l'anàlisi dels indicadors avançats, s'apunta una possible expansió de l'obra civil a mig termini. Segons el darrer informe d'Euroconstruct, en els propers tres anys l'obra civil esdevindrà la locomotora del sector substituint a l'edificació residencial que ho havia estat fins ara. D'aquest informe, també se'n dedueix que Espanya és el segon país amb major dinamisme constructor d'Europa Occidental.

Els serveis han tingut un millor comportament, ja que, l'indicador sintètic d'activitat terciària ha crescut en un 2,2% interanual en el

primer trimestre d'enguany. Així, les vendes al detall han augmentat en un 6,4% interanual de mitjana entre gener i febrer, i les vendes en grans superfícies han canviat d'una tendència moderada a una pujada remarcable en el mes de febrer (11,2% interanual).

El consum privat s'estanca L'anàlisi dels elements de demanda no permet gaire optimisme sobre el ritme de recuperació econòmica en els propers mesos. Així, la matriculació de vehicles com a indicador indirecte de consum, continua registrant descensos mes a mes. D'aquesta manera, en el mes de març de 2002 van baixar en un 15,4% respecte de l'any anterior. S'apunten com a principals causes, al marge de l'acabament de l'efecte del canvi de moneda, la desconfiança en la recuperació econòmica i l'escàs impacte de les empreses de lloguer de cotxes per la menor entrada de turistes. En el primer semestre s'acumula una baixada del 9,2%, per sota de les expectatives fetes per la patronal del sector. Els consumidors continuen situats en el pessimisme al llarg del primer trimestre, així l'indicador de confiança dels consumidors és situa per sobre dels 10 punts negatius, quan a finals del 2001 era de -7.

El comportament del sector exterior ha millorat sensiblement en el mes d'abril respecte dels mesos precedents. Les exportacions van tenir un increment real del 7% mentre que les importacions van créixer un 1,7%. No obstant, els resultats del conjunt del primer trimestre són més negatius, ja que les exportacions van disminuir un 1,8% (4,4% en el darrer trimestre 2001) i les importacions un 0,2% (amb un augment del 2,5% el darrer trimestre 2001).

¹ Segons dades del "Barómetro de empresas" elaborat per Arthur Andersen.

L'augment de l'atur i la destrucció de llocs de treball efectes de la desacceleració econòmica

Els indicadors del **mercat de treball** en el primer trimestre varen assolir un creixement interanual del 2,6% pel que fa a afiliacions a la Seguretat Social, malgrat l'alentiment en el ritme de creixement, aquest continua presentant taxes positives. El refredament de l'economia va afectar directament l'ocupació, ja que es van destruir 17.400 llocs de treball en el darrer trimestre de 2001. L'any passat es van crear 256.000 llocs de treball, la meitat que a l'any 2000.

L'any 2001, l'evolució descendent de **l'atur registrat** es va frenar, ja que el nombre de persones desocupades es va reduir en 88.400, davant les 268.600 de l'any anterior. Ja en el mes de març de 2002 els desocupats registrats van augmentar en 70.590 persones respecte un any abans, un increment interanual del 4,7%. En el mes de juny l'augment ha estat de 106.804 persones (7,31%).

La vaga general és un símptoma de conflictivitat laboral

En l'anàlisi del mercat laboral, cal fer esment de la vaga general del 20 de juny que, igual com altres que han tingut lloc a Europa en dates recents, presenten com a motiu general el temor a una major desregulació del mercat laboral, l'abaratiment de la força de treball, la precarització de les condicions laborals i el retrocés de l'Estat del benestar i del sistema de prestacions socials.

La inflació es resisteix a moderar-se

Pel que fa a l'evolució dels preus, l'evolució de la inflació no sembla presentar perspectives gaire favorables. **L'índex de preus al consum (IPC)** va augmentar un 0,8% al març en relació al mes anterior, amb una taxa de creixement interanual del 3,1%. Dos mesos més tard, al més de maig, la taxa de l'IPC se situa en el 3,6%. Així, el diferencial amb la zona euro s'amplia en nou dècimes i arriba a 1,7 punts percentuals. L'acceleració dels preus dels serveis ha estat el principal causant d'aquest increment, especialment dels preus dels paquets turístics i, en menor proporció, del transport per carretera.

La reforma del sistema de pensions, l'atur i la inflació, temes pendents

En la darrera recomanació del Consell de la Unió Europea (UE) de 21 de juny de 2002 sobre les **orientacions generals de política econòmica** per als Estats membres i la Comunitat, es destaca que Espanya ha avan-

çat en la seva aplicació però encara subsisteixen certs problemes. En primer lloc, es recomana una actuació decidida amb la reforma global del sistema de pensions per tal de garantir la sostenibilitat a llarg termini de la hisenda pública. En segon lloc, la taxa d'atur encara continua sent més alta respecte a d'altres països de la UE, presentant grans disparitats entre regions i baixos índexs d'ocupació, especialment de la dona. En darrer terme, la inflació subjacent segueix registrant taxes de creixement relativament altes mentre que l'increment aparent de la productivitat global segueix sent lent. Això pot indicar un grau insuficient de competència en alguns sectors i un retard en el desenvolupament de l'economia basada en el coneixement.

Catalunya

Catalunya també desaccelera el seu creixement

Catalunya experimenta un alentiment en el ritme de creixement de l'economia des de l'any 1998. L'any 2001, el PIB es va situar en el 2,5% de mitjana anual i les previsions de Caixa Catalunya per a aquest any apunten cap a un creixement del 2,3%.

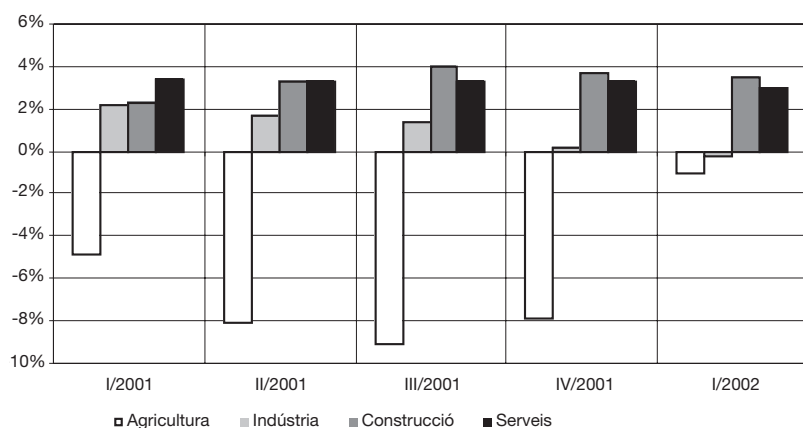
Si la conjuntura internacional, no exempta d'elevats riscos que generen una certa incertesa, evoluciona d'acord amb les previsions sembla que cap al segon semestre de l'any es podria intensificar aquest creixement.

Previsions d'un cicle econòmic més similar al del conjunt europeu

Aquestes prediccions més moderades responen, segons el Servei d'Estudis de Caixa Catalunya, fonamentalment a dos factors: exhauriment dels requeriments econòmics

per complir els criteris de convergència de Maastricht i un increment del pes del sector exterior internacional (especialment europeu) en l'economia catalana. Això provocarà que la seva evolució estigui molt més condicionada al comportament de l'europea i l'existència d'un diferencial d'augment del PIB menor del que va ser usual en els anys noranta.

GRÀFIC 2. Evolució del PIB sectorial. Catalunya. 2001 - 2002

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Des del punt de vista dels **elements d'oferta**, en els primers mesos de l'any, l'índex de producció industrial ha presentat un comportament lleugerament més favorable amb un avenç del 0,8% interanual al febrer.

L'**indicador de clima industrial** s'ha situat en -16,2 punts de mitjana el primer trimestre de l'any i, encara que ha implicat un aleniment en el seu deteriorament, se situa força lluny dels registres positius de l'any anterior.

Un dels principals símptomes d'alentiment és el fre produït en l'activitat constructora l'any 2001, constatat amb el primer descens interanual dels **habitatges iniciats i acabats** (-9,1% i -14,0%) en el territori català, més intensa en la província de Barcelona, després d'uns anys de forts increments. Aquesta desacceleració ha estat més intensa que la registrada per al conjunt de l'estat (-5,7% i -0,3%). En el mes de gener, la licitació oficial ha repuntat de manera espectacular i podria esdevenir el motor de la construcció substituint l'activitat residencial.

Des de l'**òptica de la demanda**, tant la matriculació de vehicles com el sector exterior experimenten un comportament més feble. No obstant, les previsions per a aquest any apunten cap a un balanç més favorable

dels factors impulsors de la demanda interna. El consum privat moderarà el dinamisme de l'any anterior (2,6%) acabant l'any amb un registre al voltant del 2,5%.

La previsible reducció del consum privat respon a una moderació en l'augment de l'ocupació. El comportament del **mercat de treball**, de la mateixa manera que a la resta d'àmbits superiors, està acusant l'actual deteriorament econòmic. Les estimacions de Caixa Catalunya apunten cap a un increment absolut dels ocupats de 5.400 en termes mitjans anuals, davant dels 75.000 de mitjana que es van crear en el període 1997-2000.

L'any 2001, segons les **dades de l'EPA**, Catalunya va ser una de les comunitats que van tenir un comportament més desfavorable: es van destruir 43.900 llocs de treball i va créixer més l'atur (6.000 desocupats més). En el primer trimestre de 2002, el nombre total d'ocupats s'ha situat en més de 2,7 milions de persones, amb una pèrdua de 10.500 ocupats en el darrer any. Pel que fa als desocupats, aquests se situen en 314.000, el que suposa un creixement d'unes 70.000 persones desocupades.

En el mes de març, l'**atur registrat** va disminuir en un 1,47% (3.038 aturats) respecte del mes de febrer, situant la taxa en el 6,4% sobre la població activa. Aquesta continua sent de les més baixes d'Espanya, més de dos punts inferior a la mitjana nacional (9,1%). Per províncies, l'atur va baixar en totes excepte en la de Barcelona (0,67%). En relació al mes de març de 2001, l'atur registrat va augmentar en 22.409 persones (13,4%), mentre que en els dos anys anteriors la variació va ser de -9,8% (2000) i -1,6% (2001).

Per a aquest any 2002 s'espera un increment del nombre d'ocupats juntament amb una tendència a la baixa pel que fa a incorporació de població en edat de treballar al mercat laboral. Això comportarà una reducció del nombre d'aturats enguany.

L'evolució de l'índex de preus al consum segueix la mateixa tendència que a l'Estat espanyol, situant-se en el mes de març en una taxa interanual del 3,1% per tercer mes consecutiu. Els components de la despesa que han experimentat un comportament més inflacionista han estat hotels i restaurants (5,5%), seguit de altres (4,5%) i del lleure i la cultura (4,0%).

Respecte del trimestre anterior, la taxa mitjana ha crescut lleugerament (2,8%) i ha moderat el seu creixement respecte de l'any anterior (3,9 i 4,1 el primer i segon trimestre de 2001).

Maresme

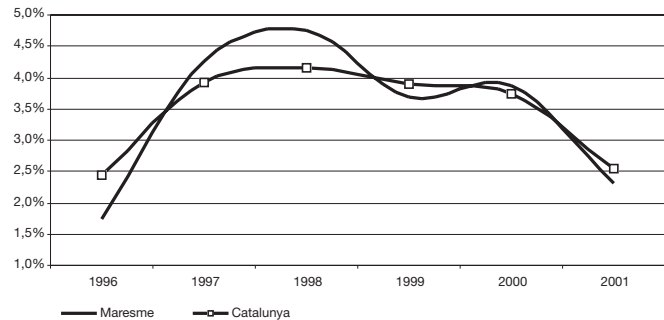
L'economia del Maresme al 2001 va créixer per sota la de Catalunya

Com pot observar-se en el gràfic 3, l'alentiment econòmic de Catalunya també va posar-se de manifest al Maresme, amb un creixement del PIB real el 2001 del 2,29%, per sota del creixement de Catalunya (2,52%) i també per sota de les previsions que es van fer per al Maresme (2,57%). D'aquesta manera, el Maresme ha reduït en 1,57 punts percentuals el seu creixement respecte de l'any 2000 (3,86%). Aquest ha estat el creixement més baix dels darrers cinc anys, allunyat d'aquells creixements per sobre del 4% que es van aconseguir durant els anys 1997 i 1998. **GRÀFIC 3.**

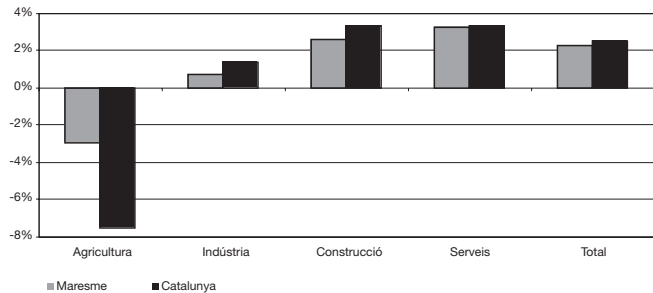
Els serveis van contribuir al creixement del Maresme amb 1,96 punts

Sectorialment, el sector primari al Maresme va davallar el 2001 en un 2,95%, xifra que si bé és negativa, és millor que la que va registrar-se per a Catalunya (-7,5%) i per a l'eix metropolità (-5,29%). De fet, de les 41 comarques de Catalunya, només en 5 el PIB del sector primari presenta creixements positius. El 2,8% de la producció del Maresme prové del sector primari, la qual cosa es tradueix en una aportació negativa de 0,09 punts percentuals en la variació total del PIB real de la comarca.

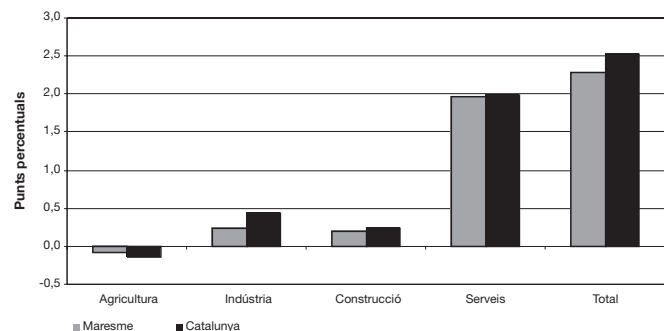
GRÀFIC 3. Creixement del PIB. Catalunya i Maresme. 1996 - 2001

GRÀFIC 4. Creixement del PIB per sectors. Catalunya i Maresme. 2001

GRÀFIC 5. Aportacions sectorials a la variació real del PIB total. Catalunya i Maresme. 2001

Font: Anuari Comarcal de la Caixa de Catalunya (2002).

L'activitat constructora al Maresme va créixer un 2,6%, també per sota del 3,3% de Catalunya, com a resposta a l'alentiment de l'obra civil (1,7%), i de l'edificació, tant residencial (2%), com no residencial (2,2%). Aquest alentiment va traslladar-se immediatament al mercat de treball i va representar un

augment de l'atur registrat en el sector d'un 17% respecte de l'any anterior, malgrat aconseguir un creixement en el nombre d'afiliats del 5,8%. **GRÀFICS 4 I 5.**

L'activitat industrial va moderar-se amb més intensitat que la construcció, amb un registre del 0,75% el 2001, malgrat que el 29,8% del PIB generat al Maresme prové d'aquest sector. Del 2,29% de creixement del Maresme, la indústria només va aportar-ne 0,23 punts i la construcció, 0,20 punts, generant únicament el 7,4% del PIB comarcal. L'evolució de la indústria el 2001 va situar al Maresme com la cinquena comarca amb un menor creixement del sector a Catalunya, fet que va reflectir-se tant en l'atur registrat (augment d'un 4,2%) com en l'afiliació al règim general de la Seguretat Social (davallada d'un 0,4%).

Quant al principal sector econòmic de la comarca, l'activitat terciària va registrar un creixement del 3,3%, essent el subsector hotelier el líder d'aquest creixement amb un avenç del 4,5%, en consonància amb el creixement a Catalunya (4,3%). Al Maresme, gairebé el 60% del PIB que s'hi ha generat prové d'aquest sector, contribuint al creixement del PIB en 1,96 punts percentuals.

Altres indicadors macroeconòmics bàsics (2000 - 2001)

TAULA 2. Inflació, tipus d'interès i tipus de canvi. Març 2001 - març 2002.

	Preus IPC*	Índex de competitivitat**	Tipus d'interès interbancaris***
mar 2001	3,90%	99,10%	4,47%
abr 2001	4,00%	98,90%	4,48%
mai 2001	4,20%	98,80%	4,52%
jun 2001	4,20%	98,70%	4,31%
jul 2001	3,90%	98,70%	4,31%
ago 2001	3,70%	99,10%	4,11%
set 2001	3,40%	99,10%	3,77%
oct 2001	3,00%	99,10%	3,37%
nov 2001	2,70%	98,90%	3,20%
des 2001	2,70%	99,00%	3,30%
gen 2002	3,10%	98,90%	3,48%
feb 2002	3,10%	98,80%	3,59%
mar 2002	3,10%	98,80%	3,82%

* Taxa de variació interanual de l'Índex de Preus al Consum.

** Component nominal respecte de la Unió Europea (base 1996-1997=100).

*** EURIBOR a un any.

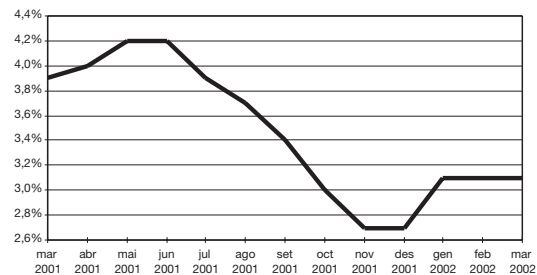
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Banco de España.

Al llarg del 2001 i en els primers mesos del 2002, **la inflació** ha estat l'indicador macroeconòmic amb un comportament més desfavorable. Possiblement l'entrada de l'euro ha estat un dels condicionants que ha afavorit el repunt de l'IPC que s'observa en els tres primers mesos del 2002, en situar-se la seva taxa de variació interanual per sobre del 3%. **GRÀFICS 6, 7, I 8.**

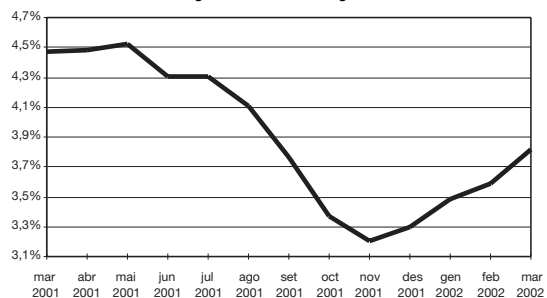
Pel que fa al **tipus d'interès**, en el mes de novembre 2001 ha canviat la tendència descendent que es venia registrant des de mitjans del 2000. Així, des del mes de novembre, el tipus d'interès ha crescut en 0,6 punts percentuals, si bé cal dir que, a finals del primer trimestre de 2002, continua 0,7 punts percentuals per sota de l'enregistrat un any abans.

L'**índex de competitivitat** s'ha mantingut força estable al llarg del darrer any, amb una lleugera millora de la competitivitat espanyola durant els darrers mesos. Aquest índex és una mitjana geomètrica calculada amb el sistema de doble ponderació a partir de les xifres de comerç exterior de manufactures en el període 1995-1997; una davallada d'aquest índex s'interpreta com una millora en la competitivitat de l'Estat espanyol davant la Unió Europea.

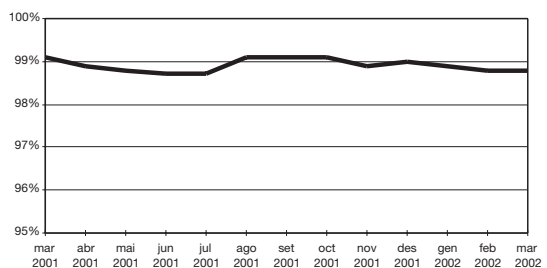
GRÀFIC 6. Evolució de l'IPC*. Març 2001 - març 2002

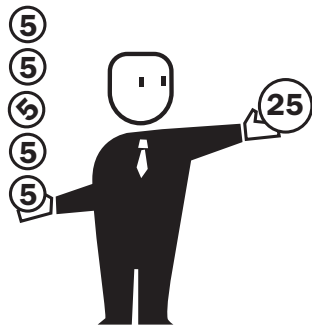
GRÀFIC 7. Evolució del tipus d'interès interbancari***. Març 2001 - març 2002

GRÀFIC 8. Evolució de l'índex de competitivitat**. Març 2001 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Boletín Estadístico del Banco de España.

Resum de la conjuntura a Mataró

El conjunt dels indicadors reafirmen la desacceleració econòmica que ja va començar a observar-se en l'anterior informe i l'empitjorament de la situació del mercat laboral.

La conjuntura a Mataró. 1r trimestre 2002

TAULA 3. Quadre resum de la conjuntura a Mataró. Fins al 1r trimestre de 2002.

		Signe ^[+]	Valor	Variació Interanual	Període
Demografia	Població		110.081	1,3%	31 març 2002
	Edat mitjana		38,95	0,18 anys	1 gener 2002
	Esperança de vida		80,12	0,20 anys	1 gener 2002
	Taxa bruta natalitat		10,03‰	0,34 punts	1997-2001
	Taxa bruta mortalitat		7,55‰	-0,01 punts	1997-2001
	Taxa altes		29,92‰	2,29 punts	1997-2001
	Taxa baixes		19,35‰	1,34 punts	1997-2001
Consum	Aigua (domèstic) ^{1, 2}		5.028.224	2,3%	1r trim. 2002
	Gas (domèstic) ¹		109.102	-10,1%	2001
	Matriculació turismes ²		4.391	-3,5%	1r trim. 2002
	Residus generats ²		61.163	1,8%	1r trim. 2002
Habitatge	Habit. unifam. inic. ²	+	111	44,2%	1r trim. 2002
	Habit. plurifam. inic. ²	+	746	3,9%	1r trim. 2002
	Preu m ² construït (euros)	-	1.311	11,6%	2n trim. 2002
Activitat	IAE	-	9.690	-6,7%	1r trim. 2002
	Núm. empreses	+	4.011	0,4%	1r trim. 2002
	Obres menors ²	-	227	-33,0%	1r trim. 2002
	Obres majors ²	+	229	23,8%	1r trim. 2002
	Llic. activ. sol·licitades ²	-	682	-3,3%	1r trim. 2002
Ocupació	Assalariats	-	31.263	-0,6%	1r trim. 2002
	Autònoms	+	8.632	1,5%	1r trim. 2002
	Contractes ²	+	29.894	6,5%	1r trim. 2002
	Treb. afectats ERO ²	-	180	566,7%	1r trim. 2002
	Atur registrat	-	3.568	19,9%	1r trim. 2002
	Taxa d'atur registrat	-	6,80%	1,13 pp	1r trim. 2002
	Accidents laborals ⁴	-	71	1,4%	2001
Transport	Autobús urbà ²	+	4.057.217	0,9%	1r trim. 2002
	RENFE viatgers Mataró ²	-	1.819.361	-10,7%	1r trim. 2002
	IMD Autopista A-19 ³	+	46.826	4,7%	2001
	IMD Autovia C-60 ³	+	40.339	2,5%	2001
	Seguretat viària ⁵	-	8	2,6%	2001
Reciclatge i vectors ambientals	Vidre reciclat ²	+	1.016.590	25,7%	1r trim. 2002
	Paper reciclat ²	+	1.890.301	26,1%	1r trim. 2002
	Entrades deixalleria ²	+	19.327	35,6%	1r trim. 2002
	Envasos ²	+	475.440	113,58%	1r trim. 2002
	Piles ²	+	8.740	43,3%	1r trim. 2002
	Qualitat de l'aire (ICQA ^{3, 7})	-	51,3	-14,3 punts	1r trim. 2002
	Soroll de vehicles ⁶	-	18,2%	12,7 pp	2001
Soroll a la xarxa viària	-	72,2	1,4%	2001	

[+] El signe positiu (+) indica una evolució favorable de la variable, i el signe negatiu (-), desfavorable.

1 Variables altament afectades per factors externs, climàtics, mesures d'estalvi...

2 Variació interanual entre l'acumulat dels darrers dotze mesos.

3 Variació interanual sobre la mitjana del període.

4 Accidents laborals cada 1.000 assalariats.

5 Accidents a la xarxa viària de Mataró cada 1.000 vehicles.

6 L'any 2001 la normativa que regula el soroll de vehicles ha canviat, fent-se més restrictiva.

7 ICQA < -50, molt deficient; -50 ≤ ICQA < 0, deficient; 0 ≤ ICQA < 25, baixa; 25 ≤ ICQA < 50, acceptable; 50 ≤ ICQA < 75, satisfactòria; 75 ≤ ICQA ≤ 100, excel·lent.

Com hem pogut llegir en l'apartat referent a la conjuntura internacional, a la d'Espanya i a la de Catalunya, actualment ens trobem en un moment de desaceleració econòmica i d'incertesa pel que fa a la recuperació. Òbviament, l'economia mataronina no es troba al marge de la situació que l'envolta. Així, amb la

visió sintètica que s'obté a partir del quadre de dades de Mataró, el panorama econòmic de la ciutat és de desaceleració i alentiment.

El nombre d'habitants de Mataró continua creixent de forma considerable: supera per primer cop els 110.000 habitants enregistrats segons dades del padró i la tendència és a l'alça per a finals del primer trimestre de 2002. En el 2001, la població ha augmentat en un 1,5%, creixement que, en la seva major part, s'ha produït per l'arribada de nous veïns procedents d'altres indrets, tant de dins com de fora de l'Estat espanyol. Pel que fa al creixement natural de la població (naixements menys defuncions), els valors són molt modestos, tot i el lleuger canvi cap a una tendència a l'alça dels naixements dels darrers tres anys.

Pel que fa a l'apartat referent al consum, només el consum d'aigua augmenta; els altres tres indicadors registren taxes de creixement negatives. El principal indicador d'aquest apartat, la matriculació de turismes, ha vist com en el darrer any es reduïa un 3,5%, símptoma de l'alentiment enregistrar en el consum privat a la ciutat.

Durant el primer trimestre del 2002, s'ha detectat un repunt a l'alça considerable en el nombre d'habitatges iniciats en comparació amb l'any anterior, increment del 7,8%, més evident

en el cas de l'habitatge unifamiliar. Aquest augment en l'inici de la construcció d'habitatges coincideix amb un augment del nombre de sol·licituds de llicències d'obra major. Pel que fa al preu de l'habitatge, aquest continua creixent i, a mitjans de 2002 se situa en 1.311 euros/m² a Mataró, un 11,6% més que un any abans.

Pel que fa al conjunt de l'activitat empresarial, el nombre d'activitats econòmiques i les sol·licituds de llicències d'activitat han experimentat un descens respecte de les xifres de l'any anterior. Només el nombre d'empreses presenta creixements positius, però bé que força reduïts (increment d'un 0,4%).

El mercat laboral ha estat l'àmbit en què, possiblement, la desacceleració econòmica s'ha fet més evident. Així, podem veure com el nombre de persones inscrites com a aturades a l'OTG s'incrementa un 20% respecte d'un any abans i situa la taxa d'atur en el 6,8%, la xifra més elevada des del mes d'agost de 1999. El nombre de treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació es multiplica gairebé per 7 i el nombre d'assalariats s'ha reduït un 0,6% respecte de les dades de fa un any. El descens en la variació interanual dels assalariats no es produïa des de mitjans de 1996. Per altra banda, el nombre de treballadors autònoms experimenta un increment modest de l'1,5%. Per altra banda, les xifres d'accidentalitat laboral augmenten respecte de les xifres de l'any 2000.

Tant els indicadors del transport privat com els del col·lectiu mostren creixements generalitzats. Cal dir, però, que els creixements han estat per sota dels que van registrar-se l'any anterior.

Pel que fa al reciclatge, les principals magnituds (vidre, paper i envasos) continuen creixent, i ho fan per sobre dels residus sòlids urbans. Aquest creixement evidencia una major conscienciació envers el reciclatge, fet que també s'observa en el creixement de les entrades a les dues deixalleries de Mataró, un 35,6% més que les de l'any anterior. Pel que fa al medi ambient, la qualitat de l'aire ha empitjorat, però cal tenir en compte que s'ha introduït l'avaluació de nous components en l'elaboració d'aquest indicador. També ha augmentat el percentatge de vehicles que superen el soroll permès, si bé cal tenir present la normativa més restrictiva en aquest sentit.

DIAGRAMA D'INFORMACIÓ LOCAL A MATARÓ (DILMA). Comparació amb la província de Barcelona

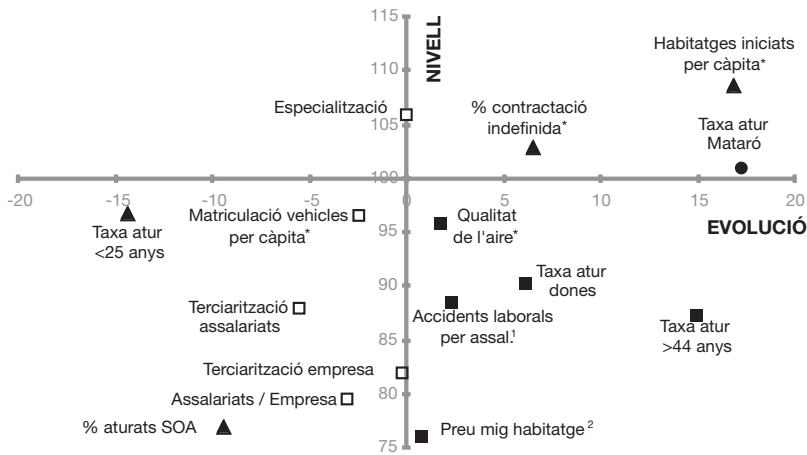
El DILMA és un gràfic que ens permet de veure, comparant-ho amb la província de Barcelona², en quin estat es troben els diferents indicadors socioeconòmics de Mataró i com han evolucionat en el darrer any. **GRÀFIC 9.**

A grans trets, es presenta un marc de desacceleració per a Mataró més accentuat que per al conjunt de la província. En aquest sentit, les dades comparatives confirmarien els cicles més acusats per a l'economia de Mataró (majors creixements en les fases alcistes del cicle i major atonia o decreixement en fases de desacceleració o recessió). En qualsevol cas, alguns dels indicadors podrien començar d'assenyalar un lleuger canvi en la tendència descendent que es venia registrant fins ara.

Pel que fa a les dades referides al mercat de treball (i, més concretament, a l'indicador relatiu a la taxa d'atur global), Mataró presenta una situació comparativa desfavorable tant en nivell com en evolució. Si bé en els períodes precedents, Mataró presentava una taxa d'atur registrat per sota de la del conjunt de la província, la pitjor evolució del darrer any ha situat el nivell d'atur a la ciutat lleugerament per sobre (6,8% per a Mataró davant del 6,7% a la província). Per col·lectius, són els homes d'edats intermèdies, els que, en els darrers anys, semblen haver viscut a Mataró una evolució comparativa més desfavorable. Si bé és cert que les dones continuen amb taxes d'atur registrat sensiblement superiors als homes, aquesta diferència és

² Cal recordar que el diagrama presenta, en l'eix vertical, l'estat o nivell de cada indicador en comparació amb la província i es poden adquirir, per a cada variable analitzada, valors superiors o inferiors a 100 segons, tant si es troba per sobre o per sota del nivell del conjunt provincial. A l'eix horitzontal, es presenta l'evolució durant el darrer any de l'indicador, en què el valor crític és 0, i el valor de l'indicador és positiu o negatiu segons si l'evolució de la variable a Mataró ha estat superior o inferior a la de la província. A més, per a cada indicador s'intenta donar una valoració de la seva situació pel que fa al nivell i evolució mitjançant l'ús de diferents símbols.

**GRÀFIC 9. Diagrama d'informació local a Mataró
(Comparació amb la província de Barcelona)**

NIVELL: 1r trim. 2002

EVOLUCIÓ: 1r trim. 2002 - 1r trim. 2001

* Acumulat darrers dotze mesos

1. Nivell any 2001 i evolució respecte 2000

2. Nivell 2n trim. 2002 i evolució respecte 2n trim. 2001

- ▲ Indicador favorable (nivell i evolució favorable)
- Indicador desfavorable (nivell i evolució desfavorable)
- Indicador incert (evolució favorable i nivell desfavorable o a l'inrevés)
- Indicador no interpretat (no hi ha una interpretació clara sobre el nivell i l'evolució)

més rellevant per al conjunt de la província que per al cas concret de Mataró. Igualment, si bé els grups d'edat més joves, i sobretot els més grans, són els que mostren majors nivells d'atur registrat, aquestes diferències són menys evidents en el cas de Mataró que en el conjunt provincial. Una altre indicador laboral, l'accidentalitat, es troba per sota de l'índex de la província, encara que al llarg del darrer any la seva evolució ha estat més desfavorable.

Des de principis de la dècada dels noranta, Mataró està canviant la seva configuració econòmica, amb una tendència cap a una economia terciaritzada. Tot i aquest procés, Mataró continua tenint un sector de serveis menys desenvolupat que el del conjunt de la província. Així, si bé el sector tèxtil i de la confecció ha anat perdent pes en els darrers anys, Mataró continua tenint un grau d'especialització productiva³ per damunt dels principals municipis de la província. A més, tampoc cal oblidar que Mataró disposa d'un sector comercial important, que, amb la implantació del centre comercial Mataró Parc, s'ha desenvolupat encara més en els darrers períodes. Tot plegat, fa que Mataró es configuri com una ciutat clarament especialitzada. Pel que fa a la dimensió de les empreses mataronines, aquestes continuen sent inferiors que les de la província de Barcelona, ja que els principals sectors econòmics, es

caracteritzen per l'existència de petits tallers en el cas del tèxtil i de petites establimentes en el cas del comerç.

Per la banda del consum privat i en els darrers períodes, la matriculació de vehicles per càpita se situa per sota de la província tant en nivell com en evolució.

Quant a l'habitatge, el volum d'habitatges iniciats a Mataró en el període interanual fins al primer trimestre de 2002, ha assolit un nivell i una evolució clarament més elevats que a la resta de la província. El preu de l'habitatge a Mataró, per altra banda, s'ha encarat més que a la província en el darrer any, però continua situat per sota del preu mig provincial.

En referència a la qualitat de l'aire, en el primer trimestre de 2002 aquest experimenta un nivell més desfavorable que per al conjunt de la província, tot i presentar una millor evolució. Cal tenir en compte que l'indicador que mesura la qualitat de l'aire ha sofert modificacions en la seva construcció, la qual cosa ha provocat un descens en la valoració general de la qualitat.

A grans trets, doncs, podem concloure que, a Mataró, hi continua vigent un moment de certa atonia en la seva activitat, tal com bona part dels indicadors analitzats ho constaten. Apareixen primers indicis, però, que semblen apuntar un canvi de tendència (tres dels sis indicadors laborals presenten un nivell i una evolució favorable, i també el nombre d'habitatges iniciats per càpita) que s'hauria de confirmar en el seguiment de les dades per als propers mesos.

³ Proporció d'assalariats que concentren els 5 primers subsectors (CCAE-93 a 2 dígits). La comparació és amb els municipis de la província de Barcelona amb més de 10.000 assalariats.

La major esperança de vida, la menor natalitat i el progressiu envelliment de la població defineixen un context que implicarà, possiblement, importants canvis de moltes de les institucions i de les polítiques socials, econòmiques i culturals que coneixem.

Fonts utilitzades: Secció d'informació de Base i Padró d'habitants de l'Ajuntament de Mataró; web de l'Institut d'Estadística de Catalunya; Centre d'Estudis demogràfics de la UAB; web Instituto Nacional de Estadística.

Descripció demogràfica de Mataró: població i edat

L'edat ha estat sempre un aspecte central en l'estudi de l'evolució i característiques d'una determinada població humana. El fet que una població sigui més jove o més gran ha tingut històricament consideracions no tan sols d'ordre quantitatiu, demogràfic o econòmic (com les que centren en l'actualitat gran part del debat públic sobre el major o menor dèficit de joves per cobrir les necessitats futures del teixit productiu, per equilibrar els comptes de la seguretat social o com a precondició per incrementar el nombre de criatures) sinó també d'ordre qualitatiu, ja que l'edat dels individus conté un seguit de valoracions socials que varien segons la cultura en què ens trobem immersos.

L'edat suggereix diferents pautes de comportament esperables en les persones: treball, lleure, alimentació, consum... En qualsevol cas, i siguin quines siguin les consideracions que se'n desprenguin, del seu estudi, el cert és que les nostres societats estan més envellides que no n'havien estat en el passat i aquest envelliment és i serà un element clau en la interpretació de la nostra evolució poblacional futura.

Reducció del percentatge de població de menys de 15 anys

Mataró comptava a 1 de gener de 2002 amb 15.997 persones menors de 15 anys, la qual cosa significava el 14,6% del total de la població. Aquest percentatge és el més baix que ha tingut la ciutat des d'inicis del segle XX. Així, a començaments del segle passat, la població

menor de 15 anys representava un 29,2% del total de la població; un percentatge semblant al que tenen en l'actualitat molts països del Magrib i subsaharians.

Aquest percentatge es va anar reduint moderadament en la primera part del segle, per tornar a repuntar en la dècada dels 60 i inicis dels 70 quan es va situar a l'entorn d'un 27,9%. Des de finals dels 80, la proporció de joves ha experimentat un descens continuat; així, el 1991 representava el 20,2%; el 1996, el 16,3% i, el 2002, l'esmentat 14,6% del total de la població. Un procés que no ha estat exclusiu de Mataró, sinó que ha estat comú als municipis de la Regió Metropolitana de Barcelona i al conjunt de Catalunya.

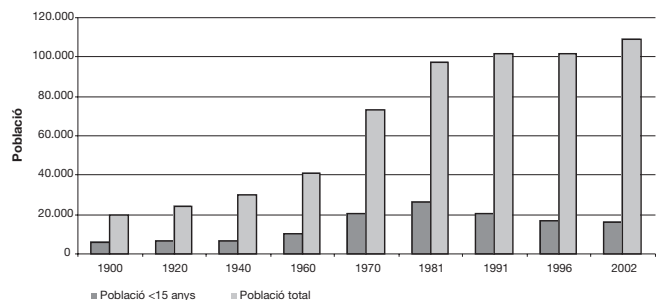
La disminució de la població menor de 15 anys, conseqüència lògica de la caiguda de la natalitat en les dues darreres dècades, pren un abast diferent segons països, però ha adoptat la seva màxima expressió mundial a països com Itàlia o Espanya⁴.

Baixa taxa de natalitat a Mataró

A Mataró, aquesta caiguda i malgrat la lleugera recuperació dels darrers tres

anys, també hi és constatable. Així, la taxa bruta de natalitat, que relaciona el nombre de naixements amb el total de la població, s'ha mogut entre els 9,49 naixements per cada mil habitants i el 10,03‰ en els períodes 1995-1998 i 1997-2001. Unes taxes petites si les comparem amb les que es van arribar a obtenir en les dècades dels 60 i 70, quan les dades pel conjunt del Maresme entre 1961 i 1975 es van mantenir per damunt de 19‰, arribant alguns anys a tocar el sostre del 22‰ (Caixa d'Estalvis de Catalunya, 1989) i que a Mataró van ser del 15,6‰ a l'any 1980.

Gràfic 10. Evolució de la població menor de 15 anys i total de Mataró. 1900 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró i del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

⁴ Tanmateix, històricament a l'Estat espanyol tenir una elevada fecunditat no sembla haver constituït un ideal social massa estès. No obstant, a les darreres dècades aquest tret s'ha accentuat. Valero, A i Lence, C. "Nupcialidad, fecundidad y familia. La paradoja del comportamiento de la nupcialidad y la fecundidad en España". Revista Internacional de Sociología, 11, 1995.

Són diferents els factors que incideixen sobre aquesta caiguda de la natalitat, els quals factors afecten els processos de presa de decisió de com i en quin moment constituir una parella o casar-se, i quants fills es volen tenir i en quin moment concret⁵. Entre aquests, caldria assenyalar l'augment dels ingressos i les expectatives individuals, els valors dominants en una societat, les transformacions del mercat laboral i la seva major flexibilitat, l'allargament de l'escolarització i l'increment dels nivells educatius (en particular de les dones⁶), la incorporació i permanència de la dona al mercat laboral, la feblesa de les polítiques familiars i de benestar social o les transformacions qualitatives de la institució familiar.

Paga la pena dir, en aquest punt, que diferents recerques han desmentit l'existència d'una relació entre la major incorporació de la dona al mercat laboral i la caiguda de la fecunditat, ja que les dades mostren com Suècia, Dinamarca o Noruega han mantingut, en el decurs de les darreres dècades, les taxes d'activitat femenina més elevades del món (entre el 70% i el 80% de la població femenina), i els seus índexs sintètics de fecunditat⁷ es mouen entre el 2,09 en el cas de Suècia i l'1,76 de Dinamarca; molt per sobre de l'1,23 de l'Estat espanyol, malgrat tenir una població activa femenina amb una taxa d'activitat de poc més del 43%⁸.

Diferents autors⁹ han destacat que els aspectes clau per entendre aquestes diferències s'haurien de buscar en la manera com es produeix aquesta inserció laboral i el nivell de prestacions i ajuts de l'estat del benestar per afavorir tant la maternitat com la permanència estable de la dona en el mercat laboral; alhora, en l'existència d'una redistribució més equitativa de les tasques desenvolupades a la llar entre sexes. Inserció laboral precària, estat del benestar feble¹⁰ i resistència al canvi en els rols tradicionals a la família tenen molt a veure amb la caiguda de la fecunditat i la natalitat en el nostre context més immediat.

L'ISF a Mataró es troba lluny dels nivells mínims de regeneració A Mataró, l'índex sintètic de fecunditat del període 1995-1998 ha estat d'1,2 fills per dona; molt lluny dels 2,1 que es considera com a nivell mínim en què s'asse-

gura la regeneració de la població i inferior als 1,37 fills del 1985. Quelcom no exclusiu de la ciutat, ja que altres ciutats com Terrassa o Sabadell tindrien un índex semblant i, encara, unes altres com Santa Coloma de Gramenet o l'Hospitalet de Llobregat fins i tot inferior amb un 1,0 i un 0,9 respectivament.

TAULA 4. Índex Sintètic de Fecunditat (ISF) de diferents municipis de Catalunya. 1995 - 1998.

Municipis	ISF
Vic	1,42
Terrassa	1,24
Barberà del Vallès	1,23
Rubí	1,21
Granollers	1,17
Mataró	1,15
Sabadell	1,15
Vilanova i la Geltrú	1,13
Barcelona	1,13
Badalona	1,11
Santa Coloma de Gramenet	0,98
Hospitalet de Llobregat (L')	0,91

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'edat mitjana a la maternitat s'endarrerix més enllà dels 30 anys Aquest context d'un nivell baix de naixements es complementa amb una altra dada important: l'edat mitjana

de la maternitat s'ha anat endarrerint progressivament i, en el cas de Mataró, se situava el 1998 en els 30,4 anys.

Un altre fet revelador d'aquesta situació és com la taxa de fecunditat per edats mostra que l'interval d'edat que concentra el major nombre de naixements en el període 1995-1998 és el de 30-34 anys, amb 87,20 naixements per cada 1000 dones (per davant de l'interval de 25-29 anys que arriba a

⁵ Tots dos processos (matrimoni i tenir fills) de moment continuen anant molt junts, ja que malgrat que a Catalunya s'ha incrementat notablement el nombre de parelles de fet i el nombre de fills extra-matrimonials, particularment entre els joves entre 1986-1998, aquest continu apareixent com un requeriment previ per a molta gent abans de tenir fills. En aquest sentit, la taxa de nupcialitat de Mataró el 1998 era del 5,4%, una dècima per sota de la província de Barcelona que era del 5,5%.

⁶ En aquest sentit la demògrafa Anna Cabré apuntava a les V Jornades de Treball dels Consells Socials de les Universitats Públiques Catalanes, 21 de maig de 1998 que "la intensitat i els calendaris de la fecunditat de les dones han estat molt diferenciats segons el seu nivell d'instrucció i que, en particular, les dones amb estudis superiors s'han distingit per la seva baixa fecunditat i pel calendari tardà de constitució de la família, el fet que actualment hi hagi una proporció tan elevada de dones escolaritzades o amb títols universitaris, certament té un efecte estructural sobre la fecunditat".

⁷ Ens indica el nombre mitjà de fills que una dona tindria en el decurs de la seva vida si es mantinguessin estables les taxes de fecunditat per edats que s'observen en un moment donat.

⁸ Així ho destacava la demògrafa Anna Cabré ja a inicis dels anys 90 (El País, 28/12/90).

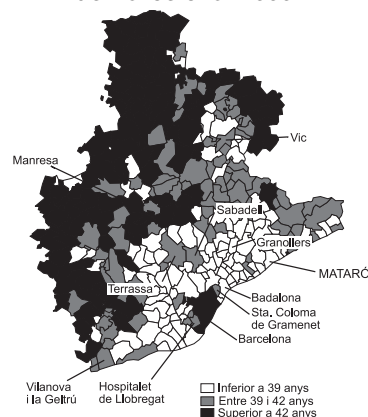
⁹ Veure per exemple: Navarro, V. Navarro. *Neoliberalismo y Estado del Bienestar*. Barcelona, Ariel, 1997; Torns, T i Carrasquer, P. *Societat i Gènere*, papers UAB, 1997.

¹⁰ Per exemple, L. Flaquer en un recent estudi per la Fundació la Caixa destacava que els subsidis directes a les famílies espanyoles eren set vegades inferiors a la mitjana europea i que, a més, les recents reformes de l'IRPF feien que les poques ajudes afavorissin més a les famílies de rendes mitjana i alta, ja que poden desgravar de la base imposable segons el nombre de fills.

85,13% pel mateix període). Més significatiu és encara, que per a aquest període, l'interval de 35-39 anys suposi el 26,16% dels naixements i el de 20-24 anys tan sols el 24,57%.

La comparació d'aquests resultats amb les taxes de fecunditat per edats del 1980 és espectacular a l'hora de mostrar la disminució de pes de les més joves i el progressiu endarreriment de l'edat de la maternitat. Amb una reducció espectacular de 79 punts de l'interval de 20-24, de 59 punts del de 25-29 i un lleuger increment del de 30-34 anys. Un procés encara molt més accentuat en el cas de la província de Barcelona.

GRÀFIC 11. Edat mitjana dels municipis de la província de Barcelona. 1999.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

TAULA 5. Taxes específiques (‰) de fecunditat per edats. Mataró. 1980 - 1998.

Edats	Mataró		Província Barcelona 1995 - 1998 (2)
	1980 (1)	1995 - 1998 (2)	
15-19	16,60	4,23	4,55
20-24	104,30	24,57	19,03
25-29	144,20	85,13	75,03
30-34	86,50	87,20	91,46
35-39	44,68	26,16	33,99
40-44	17,28	3,52	4,87
45-49	n.d.	0,15	0,18

Font: (1) I. Tirado i altres. "Estudi demogràfic de Mataró II" (1988). (2) Elaboració pròpia a partir de les dades del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La caiguda de la natalitat, la reducció del pes de la població menor de 15 anys i el progressiu envelliment de la població es reflecteix en un augment de l'edat mitjana de la població. Així, mentre el 1988 aquesta era de 34,2 anys, el 1996 ja pujava als 37,6 anys i el 2001 era de 38,9.

Mataró, així i tot, si fem una comparació amb la resta de municipis de la província de Barcelona, se situaria entre els estrats de ciutats més joves en comparació a l'àrea central de la RMB i als municipis d'interiors de la província. Això possiblement és degut a què la ciutat es troba situada a la segona corona metropolitana -àrea extensa que ha rebut gran part dels fluxos migratoris metropolitans-. **GRÀFIC 11 i TAULA 6.**

Amb una anàlisi més concreta de Mataró, pot comprovar-se com totes les seccions censals es mouen dins d'intervals d'edat que van dels 30 als 45 anys¹¹.

Les seccions més joves, tant pel que fa a la seva edat mitjana com pel percentatge de població menor de 15 anys que tenen, es concentren al barri de Vista Alegre, parts de Cirera i La Llàntia, així com també en algunes zones de Cerdanyola Nord, Cerdanyola Sud, Molins-Torner i Palau-Escorxador. Àrees que, o bé han concentrat les actuacions urbanístiques dels darrers anys i s'han convertint en pol d'atracció, entre altres, de població jove amb o sense fills o bé de zones on hi ha anat a parar una part important de la població estrangera jove arribada en els darrers anys. **GRÀFICS 12 i 13.**

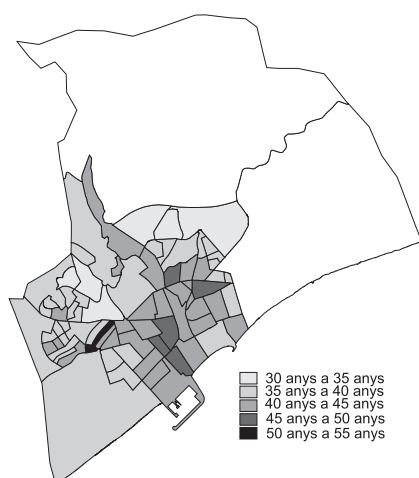
TAULA 6. Edat mitjana d'alguns municipis de la província de Barcelona. 1999.

Municipis	Edat
Berga	43,9
Barcelona	43,7
Manresa	42,6
Hospitalet de Llobregat (L')	41,2
Vilanova i la Geltrú	39,7
Sabadell	39,7
Santa Coloma de Gramenet	39,2
Terrassa	39,1
Mataró	38,4
Badalona	38,4
Granollers	37,9
Rubí	36,6
Mollet del Vallès	36,0
Barberà del Vallès	35,4

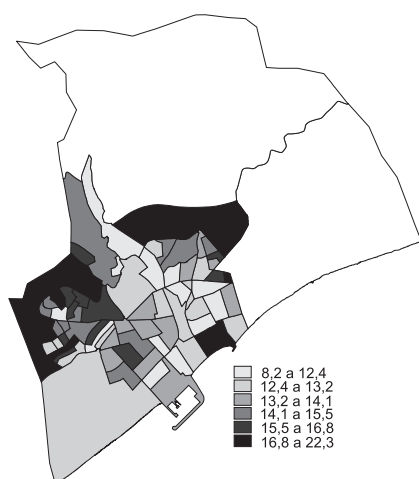
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

¹¹ Tanmateix, hi ha una secció al barri de Peramàs que té una edat mitjana que arriba als 51,2 anys.

GRÀFIC 12. Edat mitjana de les seccions censals. 1/1/2002.

GRÀFIC 13. Percentatge de població <15 anys per seccions censals. 1/1/2002.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró.

L'increment de l'edat mitjana mostra el procés d'envelliment de la població. Un procés que es presenta a Mataró en termes més moderats que a Catalunya o que a d'altres ciutats, però que resulta una realitat cada cop més manifesta.

TAULA 7. Evolució de l'índex d'envelliment⁽¹⁾ i sobreenvelliment⁽²⁾ de diferents àmbits territorials. 1996 - 1999.

	I. Envelliment ⁽¹⁾		I. Sobreenvelliment ⁽²⁾	
	1996	1999	1996	1999
Mataró	0,83	1,02	0,10	0,10
Maresme	0,85	0,97	0,12	0,12
Prov. Barcelona	1,10	1,25	0,10	0,10
Catalunya	1,11	1,26	0,10	0,10

(1) Quocient entre la població de 65 i més anys i la menor de 15.
 (2) Quocient entre la població de 85 i més i la de 65 i més.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Centre, Eixample i Peramàs els barris més envellits

Així, si el 1988 l'índex d'envelliment (quocient entre la població major de 65 anys i la menor de 15) era tan sols del 47,6%, a inicis de l'any 2002 del 103%; en menys de quinze anys l'índex d'envelliment s'ha més que duplicat. Per barris les dades mostren que són els barris del Centre, Eixample i Peramàs aquells que presenten els índex d'envelliment més elevats; essent l'últim d'ells el que ha experimentat en els darrers anys un creixement més important d'aquest índex.

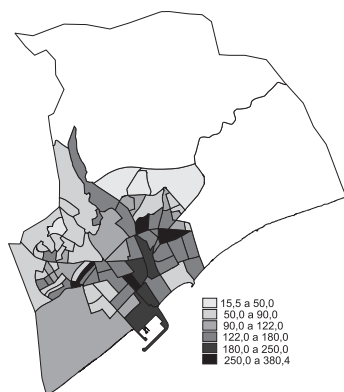
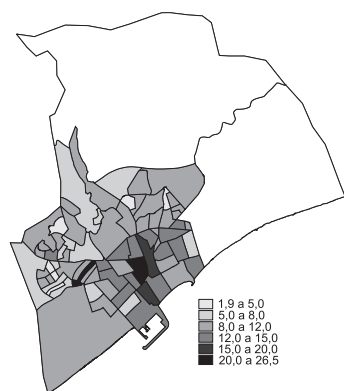
Fora de Vista Alegre i la Llàntia tota la resta de barris presenten índexs moderats d'envelliment. En el cas del Palau-Escorxador s'observa una estabilització relativa de l'índex d'envelliment, o fins i tot un cert retrocés que pot ser conseqüència, principalment, de l'arribada de població jove estrangera en els darrers anys. Mentrestant, en el cas del Centre, s'observa l'arribada de persones joves, les quals fan augmentar la població del barri i el rejoyeneixen lleugerament. **TAULA 8.**

L'indicador de sobreenvelliment, població major de 85 anys sobre la població major de 65, no fa sinó reforçar la situació descrita. Així, el barri de Peramàs és el que mostra el nivell més elevat, seguit del Centre i de l'Eixample. Els barris que presenten els índex més baixos són Cerdanyola Sud i Nord, Molins-Torner, Cirera i Pla d'en Boet. En termes generals, aquest índex ha presentat una relativa estabilitat a nivell de barri en els darrers tres anys.

TAULA 8. Índex d'envelliment i sobreenvelliment per barris. Mataró. 2000 - 2002.

	I. Envelliment			I. Sobreenvelliment		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Centre	1,81	1,80	1,68	0,13	0,14	0,14
Eixample	1,39	1,42	1,44	0,13	0,13	0,13
Palau-Escorxador	1,18	1,12	1,08	0,11	0,12	0,10
Rocafonda	1,03	1,03	1,07	0,08	0,08	0,09
Vista Alegre	0,29	0,31	0,30	0,09	0,09	0,09
Molins-Torner	0,95	0,97	1,03	0,09	0,08	0,08
Cirera	1,08	1,07	1,15	0,07	0,08	0,08
La Llàntia	0,56	0,59	0,57	0,09	0,09	0,09
Cerdanyola Nord	0,72	0,72	0,74	0,08	0,08	0,09
Cerdanyola Sud	0,84	0,88	0,91	0,07	0,07	0,07
Peramàs	1,26	1,30	1,40	0,15	0,15	0,15
Pla d'en Boet	0,76	0,81	0,84	0,11	0,10	0,08
MATARÓ	0,99	1,01	1,03	0,11	0,11	0,11

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró.

GRÀFIC 14. Índex d'envelliment⁽¹⁾ per seccions censals (%). 1/1/2002.GRÀFIC 15. Índex de sobreenvelliment⁽²⁾ per seccions censals (%). 1/1/2002.

(1) Quocient entre la població de 65 i més anys i la menor de 15.

(2) Quocient entre la població de 85 i més anys i la de 65 i més anys.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró.

Si fem un càlcul dels índex d'envelliment i sobreenvelliment per seccions censals veiem que els valors més elevats es concentren bàsicament en el barri de l'Eixample (diferents trams de la Ronda Alfons X el Sabi, àrea entre el carrer Isern i la Plaça Santa Anna) i la secció central del barri de Peramàs, compresa entre els carrers del Mig i Puig i Cadafalch. GRÀFICS 14 i 15.

Augmenta l'esperança de vida fins els llindar del 80 anys Dues qüestions relacionades amb aquest procés d'envelliment de la població han estat la de l'increment de l'esperança de vida i la de la caiguda de les taxes de mortalitat, si bé la major part del guany en l'esperança de vida de les poblacions resulta de la millora dels nivells de mortalitat prematura en les edats més joves. L'esperança de vida dels mataronins en néixer és de 80,12 anys, encara que per sexes és de 76,45 anys per homes i de 83,66 per dones. TAULA 9.

Pel que fa a la mortalitat, la taxa bruta del període 1997-2001 ha estat de 7,55 defuncions per cada 1000 habitants per al conjunt de Mataró. Una taxa que es mou, en termes aplicats als barris, entre l'11,44% del Centre o el 10,40% de Peramàs i el 3,33% de Vista Alegre per al període indicat; diferències que estarien relacionades amb el major o menor envelliment de l'estructura d'edat de cada barri.

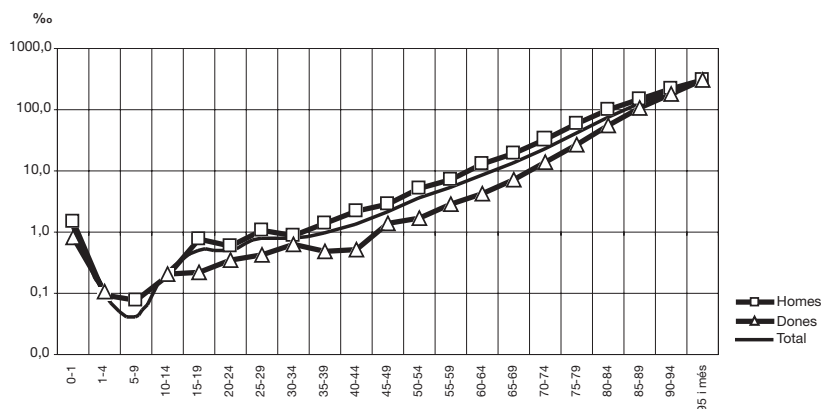
Pel que fa a les taxes específiques de mortalitat per edats de la població de Mataró per al període 1997-2001 i coincidint amb el perfil clàssic de mortalitat per edats, s'observa com, a partir dels primers mesos de vida, hi ha un descens continuat de la mortalitat fins als 7 o 8 anys, per tornar a pujar i seguir una evolució de progressiu increment amb l'edat. També es pot observar

TAULA 9. Esperança de vida de la població de Mataró. Període 1997 - 2001.

	Homes	Dones	Total
En néixer	76,45	83,66	80,12
Als 25 anys	77,08	84,04	80,63
Als 45 anys	78,22	84,56	81,51
Als 65 anys	81,38	85,99	83,91

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró.

GRÀFIC 16. Taxes específiques de mortalitat (%) per trams d'edat. 1997 - 2001(*)

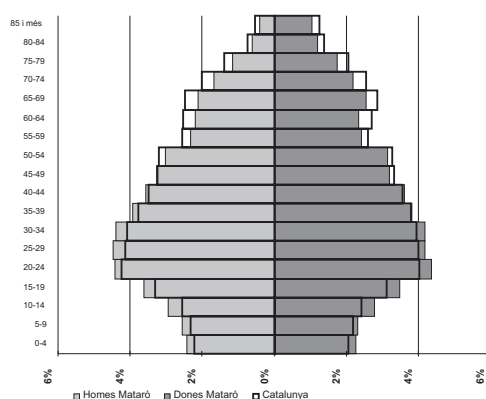
(*) La taxa específica de 0-1 anys calculada a partir de les defuncions registrades en el padró continu d'habitants estan infrarepresentades respecte a les dades oficials de defuncions elaborades a partir dels butlletins estadístics de defuncions (BED) corresponents a totes les defuncions de residents a Catalunya de més de 24 hores d'edat esdevingudes a Catalunya, i de les butlletes estadístiques de parts, naixements i avortaments (BEPNA) per als nascuts vius, per als nascuts vius i que han mort abans de 24 hores i per a les morts fetals tardanes.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró.

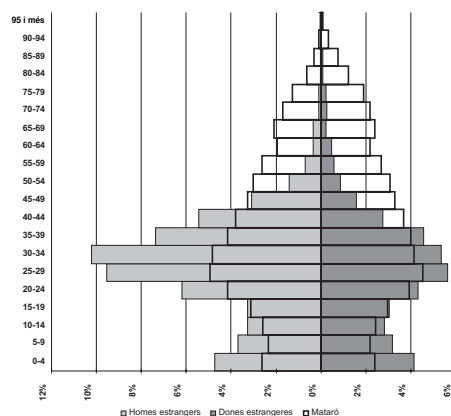
com, a totes les edats, les taxes són inferiors en el cas de les dones que no pas en els dels homes, amb un moment de coincidència en els primers anys de vida i amb una progressiva coincidència en els grups d'edat més elevada.

Les causes que provoquen una pèrdua global més gran d'anys potencials de vida són, per als homes, els accidents de vehicles de motor en primer lloc, seguits dels tumors de tràquea, bronquis i pulmó, i de les malalties isquèmiques del cor. Per les dones el tumor de mama, seguida dels accidents de vehicles de motor i de les malalties cerebrovasculares. **GRÀFIC 16.**

GRÀFIC 17. Estructura de la població per sexe i edat. Mataró i Catalunya. 1999

GRÀFIC 18. Estructura de la població de Mataró i de la població estrangera resident a Mataró per sexe i edat. 1 de gener 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró i del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

A l'anàlisi de la mortalitat a Catalunya del 1999¹² s'apunten tot un seguit de causes per explicar el perfil de la corba de mortalitat per edats. Per al grup de 15 a 34 anys, especialment en el sexe masculí, les causes externes destaquen fonamentalment a conseqüència dels accidents de trànsit. Si entre els 35 i 74 anys, les principals causes de mort estarien relacionades amb diferents tipus de càncer, a partir dels 75 anys les malalties que causen una mortalitat més elevada són les vasculares, ja siguin relacionades amb malalties isquèmiques del cor o cerebrovasculares.

Les piràmides de població perden la seva forma piramidal El procés d'envelliment de Mataró, fruit del descens de la mortalitat, de l'augment de l'esperança de vida¹³

i, sobretot, de la caiguda de la natalitat ha fet que piràmides de població segons edat hagin anat perdent la forma piramidal pròpia d'èpoques

¹² Servei d'Informació i Estudis. Direcció General de Recursos Sanitaris. Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya.
¹³ Com destacava el sociòleg i demògraf Julio Pérez Diaz, l'augment de l'esperança de vida no es pot considerar tan sols com un simple increment quantitatiu del nombre d'anys possibles de vida d'una persona, sinó que "alhora ha provocat una profunda reestructuració dels perfils generacionals en el seu conjunt i de la construcció social dels cicles vitals". "Envejecimiento y esperanza de vida en salud". Ponència presentada al XXIII Congreso de la sociedad española de geriatría y gerontología. Barcelona, 8 de juny de 2000.

anteriors o de societats actuals en vies de desenvolupament. Tal i com es pot veure en el cas de les de Mataró o Catalunya, les actuals piràmides de població es caracteritzen per una base corresponent a les edats més joves cada cop més estreta i un major engreixament de les franges que representen als grups de més edat. **GRÀFICS 17 I 18.**

La immigració estrangera alenteix el procés d'envelliment de la població Per acabar aquest apartat de població i edat, pot ser interessant de mostrar les diferències d'estructura per edats que presenta la població de nacionalitat estrangera que viu a Mataró, caracteritzada per un major pes de les edats més joves. Així, els menors de 10 anys representen un 15,8 % de la població no espanyola que viu a Mataró, 6 punts percentuals més del que representa aquest mateix grup sobre el total de població de Mataró. Per altra banda, el grup d'adults més joves (20 a 39 anys) suposa un 53,2% en el cas dels estrangers, davant del 33,8% que representa en el total de població mataronina. Aquestes diferències suposen que l'edat mitjana de la població total de Mataró sigui aproximadament un any més jove gràcies a la població de nacionalitat estrangera que viu a Mataró. No obstant, la piràmide de població estrangera presenta un cert desequilibri entre el nombre d'homes i dones a les edats centrals com a conseqüència d'una arribada major dels primers en l'etapa més recent.

Sigui com sigui, tot i l'efecte rejuvenidor de la immigració sobre l'estructura d'edats de la població de Mataró, el procés d'envelliment de la ciutat continua fent-se força evident com a conseqüència, principalment, de la baixada de la natalitat en les dues darreres dècades.

Consum

Aigua i gas
Vehicles
Residus

La caiguda de la matriculació que pot ser avaluada negativament des d'un punt de vista clàssic del consum, però pot tenir aspectes positius pel que fa a altres dimensions socials, econòmiques i ambientals de la ciutat.

Consum de gas canalitzat i aigua

Gas canalitzat

Reducció en el registre de consum de gas L'any 2001, el consum de gas canalitzat a Mataró ha registrat un important descens de gairebé 100 milions de tèrmies, xifra que, en termes percentuals, representa un descens del 26,8%. Bona part d'aquest davallada cal atribuir-la a un canvi en la recollida de les dades per part de l'empresa Gas Natural, ja que, en els anys precedents, el consum es calculava principalment mitjançant estimacions mentre que, en el 2001, el consum fou calculat amb dades de consum reals. De fet, aquest menor consum de gas s'ha produït malgrat l'augment del 7,5% en el nombre total de clients registrats.

TAULA 10. Consum de gas canalitzat a Mataró. 1990 - 2001.

	Consum milers de tèrmies a Mataró				Variació % respecte l'any anterior			
	Domèstic	Comercial	Industrial	Total	Domèstic	Comercial	Industrial	Total
1990	49.134	27.366	205.270	281.770	---	---	---	---
1991	62.572	32.332	227.211	322.115	27,35%	18,15%	10,69%	14,32%
1992	68.776	34.204	214.963	317.943	9,91%	5,79%	-5,39%	-1,30%
1993	66.240	30.551	185.636	282.427	-3,69%	-10,68%	-13,64%	-11,17%
1994	71.834	32.407	202.972	307.213	8,45%	6,08%	9,34%	8,78%
1995	70.240	30.446	202.128	302.814	-2,22%	-6,05%	-0,42%	-1,43%
1996	80.348	36.278	192.048	308.674	14,39%	19,16%	-4,99%	1,94%
1997	87.108	37.001	198.697	322.806	8,41%	1,99%	3,46%	4,58%
1998	93.587	39.556	211.724	344.867	7,44%	6,91%	6,56%	6,83%
1999	113.227	39.938	204.502	357.667	20,99%	0,97%	-3,41%	3,71%
2000	121.312	40.701	190.835	352.848	7,14%	1,91%	-6,68%	-1,35%
2001	109.102	39.118	110.152	258.372	-10,06%	-3,89%	-42,28%	-26,78%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Gas Natural SDG, S.A.

Però, a més d'aquest canvi en la recollida de les dades, també hi ha d'altres factors que hi poden haver incidit, en el descens de consum de gas. Així, en l'apartat domèstic, la bonança meteorològica de la tardor i de l'hivern durant el 2001, ha pogut afavorir el descens del 10% en el consum domèstic de gas. **GRÀFIC 19.**

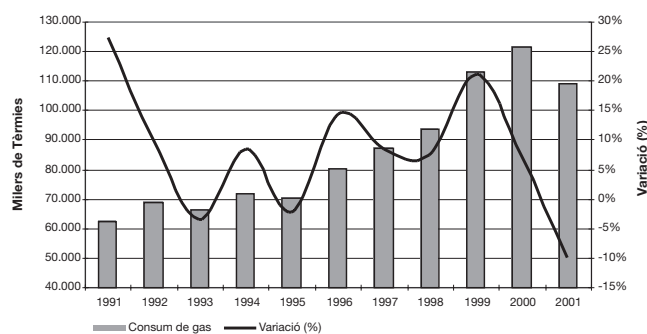
Aigua

El consum d'aigua assoleix nivells màxims al 2001 En el 2001, el consum d'aigua a Mataró ha registrat el seu valor màxim: gairebé 8,3 milions de m³ -un 5% més que l'aigua que es va consumir en

el 2000-. La sèrie de l'acumulat dels darrers dotze mesos presenta un creixement continuat des del primer trimestre de 2000 fins al darrer trimestre de 2001. Ha estat en el primer trimestre de 2002, quan s'ha registrat un valor més baix respecte del trimestre anterior, fet que no succeïa des de fa dos anys. L'apartat industrial ha concentrat el descens en el consum d'aigua durant aquest primer trimestre de 2002. **TAULA 11.**

En el primer trimestre de 2002, s'hi ha registrat un descens en el consum d'aigua El fet d'analitzar la sèrie amb l'acumulat del darrer any, elimina l'estacionalitat que s'observa amb l'evolució trimestral. Lògicament, el tercer trimestre (corresponent als mesos d'estiu), registra els majors nivells de consum. **GRÀFICS 20 i 21.**

GRÀFIC 19. Consum domèstic de gas canalitzat. Mataró. 1991 - 2001

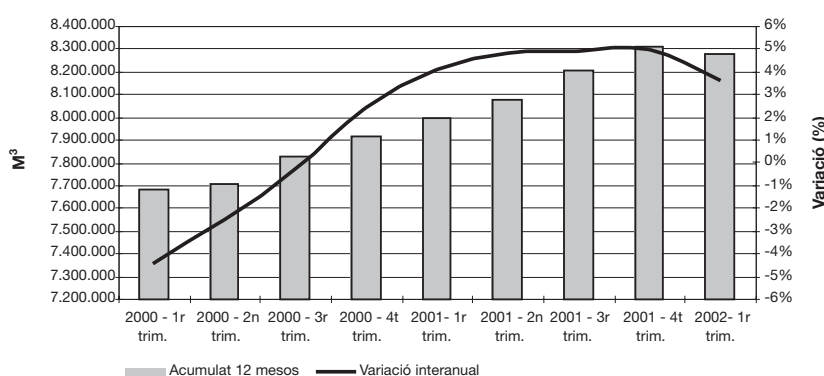
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Gas Natural SDG, S.A.

TAULA 11. Consum d'aigua a Mataró. 1r trim. 2000 - 1r trim. 2002.

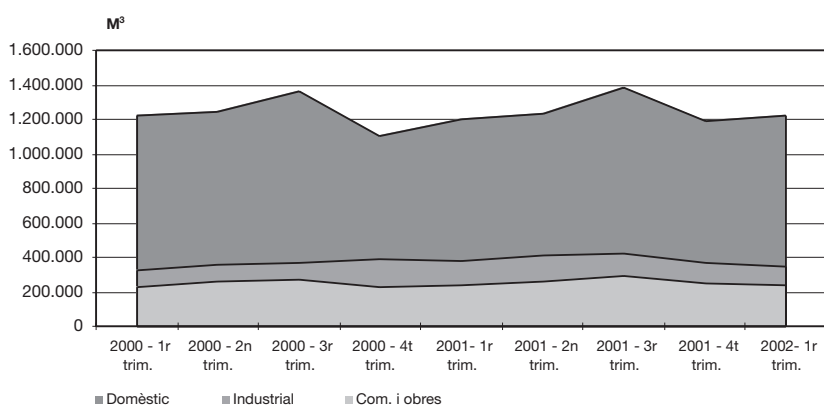
	Consum m³ a Mataró			Variació % trim. any anterior		
	Domèstic	Com. i obres	Industrial	Domèstic	Com. i obres	Industrial
2000 - 1r trim.	1.218.147	222.703	323.319	2,31%	2,86%	-19,51%
2000 - 2n trim.	1.244.354	256.355	354.244	-0,58%	5,55%	5,31%
2000 - 3r trim.	1.360.076	272.678	369.841	1,84%	2,84%	15,41%
2000 - 4t trim.	1.106.340	227.352	389.062	-2,71%	5,60%	18,24%
2001- 1r trim.	1.202.475	237.775	376.392	-1,29%	6,77%	16,42%
2001 - 2n trim.	1.236.964	259.847	411.981	-0,59%	1,36%	16,30%
2001 - 3r trim.	1.380.443	288.641	418.956	1,50%	5,85%	13,28%
2001 - 4t trim.	1.190.815	245.830	363.109	7,64%	8,13%	-6,67%
2002- 1r trim.	1.220.002	241.651	342.222	1,46%	1,63%	-9,08%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Aigües de Mataró S.A.

GRÀFIC 20. Consum d'aigua a Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 21. Consum d'aigua segons destinació. 2000 - 1r trim. 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Aigües de Mataró S.A.

Matriculació de Vehicles (turismes)

Situació General

L'any 2001 va marcar un nou rècord de vendes de vehicles, especialment intenses cap als darrers mesos de l'exercici, representant una millora del 4% respecte del 2000. Segons dades de l'associació de concessionaris Faconauto, en tot l'Estat espanyol, van vendre-s'hi 1,4 milions de turismes, xifra que representa un increment del 3,3% respecte de l'any anterior. Per tipologia, tant els tot-terreny com els vehicles comercials van experimentar una caiguda respecte de l'any anterior, sent del 9,2% i del 0,8%, respectivament. En conjunt, el total de vehicles lleugers matriculats va ser 1.700.650 unitats, un 2,1% més que l'any anterior i lleugerament per sobre dels resultats assolits l'any 1999, considerat com el millor per la patronal. Per tant, no s'han acomplert les previsions que apuntaven cap a un estancament en les vendes.

Per tipus de comprador, la demanda dels particulars va tenir un creixement moderat (1,9%), tret del mes de desembre (14%), que es va accelerar. També van experimentar un comportament similar les empreses (incloent-hi matriculacions per persones jurídiques, a banda dels destinats a lloguer), que creixen, en el conjunt de l'any, un 5,7%. Les companyies de lloguer van matricular un 7% més de vehicles que l'any anterior (178.967), malgrat que, en el mes de desembre, van retrocedir en un 39% -amb només 13.062 automòbils.

L'augment de la demanda de vehicles durant l'any 2001, sobretot en la seva darrera part, podria deure's principalment a l'efecte euro (increment proper al 10% durant el mes de desembre). També, segons fonts de la patronal automobilística, pot haver-hi influït l'existència de baixos tipus d'interès, ja que assenyalen que tres de cada quatre cotxes que es venen en el territori espanyol es financen amb crèdits i la resta es paguen al comptat.

Sigui com sigui, durant el primer trimestre de l'any 2002, les vendes de vehicles acumulen un descens del 8,1% respecte del mateix període de l'any anterior. En el mes de gener, van pujar un 4,4%, mentre que, al febrer i al març, han experimentat baixades del 7,4% i del 15,4%, respectivament. Cal destacar que el mes de març d'aquest any ha estat el pitjor dels darrers quatre anys quant a vendes de turismes.

En el mes de juny, continua la tendència a la baixa de la matriculació de turismes amb un descens del 17,4% respecte del mateix període de 2001. El balanç interanual per al conjunt del primer semestre continua mantenint el saldo negatiu d'un 9,2%. Pel que fa a tipus de demanda, s'ha produït un retrocés tant de la matriculació dels particulars com de les empreses de lloguer i de les empreses no arrendatàries.

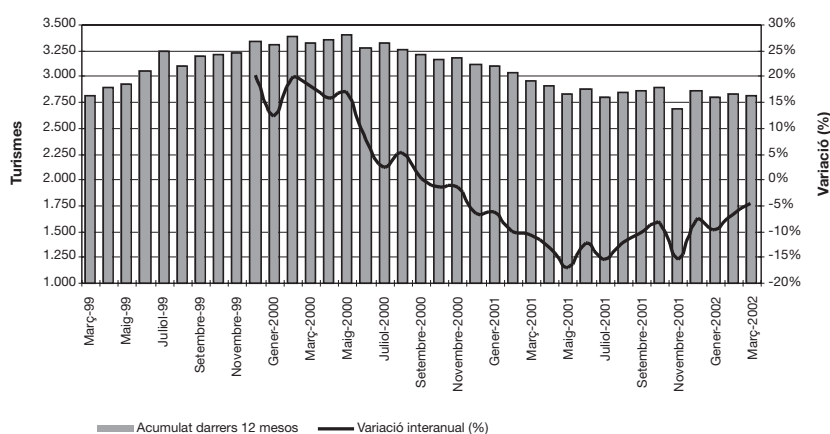
Les previsions per a aquest any són pessimistes, ja que els concessionaris de cotxes auguren una caiguda substancial de les matriculacions de turismes (7,7%) per al conjunt de l'any, i un retrocés del 6,8% del total de vehicles (incloent-hi els tot-terrenys, comercials i industrials). Aquest descens, a banda de l'acabament de l'efecte euro, estaria provocat per una conjuntura econòmica més desfavorable, amb més atur i una dèbil confiança dels consumidors juntament amb una evolució desfavorable del preu dels carburants.

Mataró

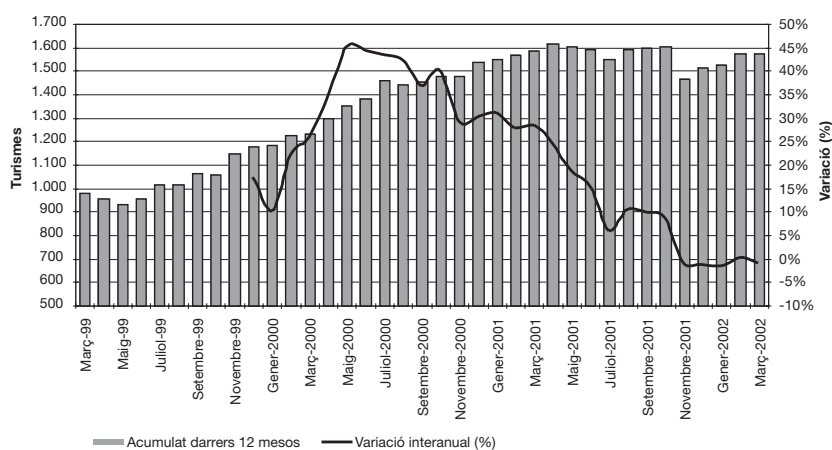
Durant l'any 2001, es van matricular a Mataró un total de 5.281 vehicles, dels quals 4.386 eren turismes (83%). Aquesta xifra representa una reducció del 5,7% respecte del nombre de turismes matriculats l'any 2000, més significativa si tenim en compte que l'efecte euro ha pogut compensar en certa mesura aquest descens. Durant els primers mesos de l'any 2002 continua confirmant-se el menor ritme de matriculació de vehicles en termes d'acumulats interanuals, si bé la tendència decreixent sembla haver-se frenat (taxa de variació interanual del -3,45%).

En discriminar si el propietari és una persona física o una empresa, no sembla observar-se un comportament diferent de la sèrie en el semestre d'anàlisi. Així, en tots dos grups, la sèrie de l'acumulat anual ha registrat, des del mes de novembre de 2001, un creixement esglaonat, si bé cal tenir en compte que dos terços del turismes matriculats són propietat de persones i un terç pertany a empreses. Pel que fa a la variació interanual, tant les persones físiques com les empreses presenten taxes negatives: un -4,8% en les persones i un -0,95% en les empreses.

GRÀFIC 22. Matriculació de turismes en persones físiques. 1999 - 2002

GRÀFIC 23. Matriculació de turismes en empreses. 1999 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària de l'Àrea de Serveis Centrals de l'Ajuntament de Mataró.

Residus

Generació de residus

Fins ara, en aquest apartat es tractaven només els residus sòlids urbans recollits a Mataró i al Maresme, amb el conseqüent biaix que suposava parlar d'una variable que es veia molt afectada per factors externs, en aquest cas concret la creixent conscienciació ciutadana envers el reciclatge. Per tal que aquest indicador pugui ajudar a avaluar més fidelment el consum a Mataró hem optat per sumar, als residus sòlids urbans, les dades de recollida selectiva i les dades de les dues deixalleries de Mataró. Així, doncs, aquest canvi metodològic és una millora respecte de les dades que venien presentant-se en aquest apartat.

Continua reduint-se la recollida domiciliària d'escombraries a Mataró En considerar les dades de residus generats mensualment s'observa la important davallada en les corresponents al mes d'agost, fruit de les vacances estiuenques. Per tal d'eliminar aquesta estacionalitat, cal analitzar-ne l'acumulat dels darrers dotze mesos.

Així, si parem compte en el gràfic, s'hi observa com la sèrie presentava un perfil descendent des de mitjans de 2000 fins a mitjans de 2001 però, a partir d'aquesta data, s'ha recuperat la tendència ascendent, tornant-se a superar al febrer i al març de 2002 les 61.000 tones de residus generats a Mataró. També la taxa de variació interanual dels residus generats durant els darrers dotze mesos ha recuperat la línia ascendent, aconseguint, a partir del mes de gener de 2002, un valor positiu del 0,1% (fins arribar al 1,8% al mes de març).

El perfil de la sèrie de residus generats és molt semblant al de la matriculació de turismes, en què, a mitjans de 2001, també s'hi observa un canvi cap a una tendència ascendent en la matriculació de turismes. Aquests indicis fan pensar en una possible recuperació del consum privat de la ciutat, si bé cal esperar alguns mesos per tal de poder confirmar aquesta millora en el consum. **TAULA 12 I GRÀFIC 24.**

TAULA 12. Evolució dels residus generats. Mataró. 2001 - 2002.

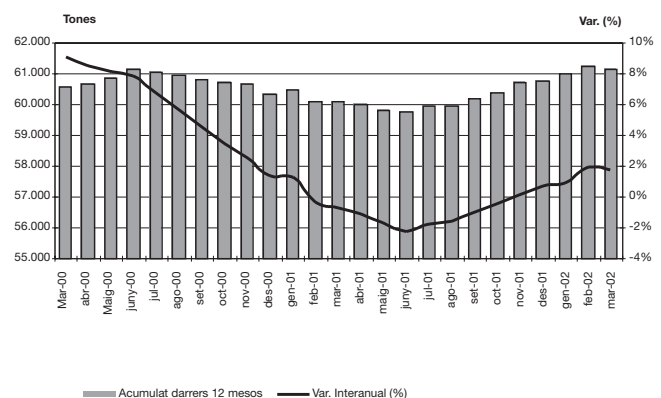
	TM residus generats	Variació % (1)	Variació % (2)
mar-01	5.217,99	0,06%	16,00%
abr-01	4.699,95	-2,65%	-9,93%
maig-01	5.159,08	-3,27%	9,77%
juny-01	5.291,69	-0,56%	2,57%
jul-01	5.446,27	3,13%	2,92%
ago-01	4.503,67	0,84%	-17,31%
set-01	5.233,09	3,87%	16,20%
oct-01	5.407,58	4,51%	3,33%
nov-01	5.288,17	6,68%	-2,21%
des-01	4.951,06	0,67%	-6,37%
gen-02	5.306,44	4,64%	7,18%
feb-02	4.717,11	4,87%	-11,11%
mar-02	5.158,43	-1,14%	9,36%

(1) Variació percentual respecte el mateix període de l'any anterior.

(2) Variació percentual respecte el mes anterior.

TM = Tonelades Mètriques.

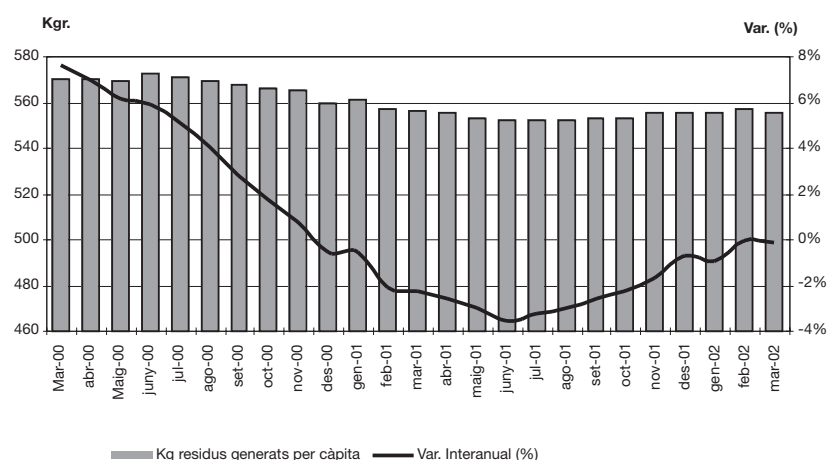
GRÀFIC 24. Residus generats. Mataró. 2000 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme i Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

A Mataró, s'hi generen cada dia més d'1,5 kg. de residus per persona En fer la ràtio entre els quilograms de residus generats a Mataró al llarg del darrer any i el nombre d'habitants, la sèrie presenta un perfil més suau que la del total de residus generats a Mataró. Així, després que, durant bona part de l'any 2000, cada habitant hi generés més de 560 quilograms de brossa a l'any, durant el 2001 i els primers tres mesos de 2002, no s'ha tornat a

presentar un perfil més suau que la del total de residus generats a Mataró. Així, després que, durant bona part de l'any 2000, cada habitant hi generés més de 560 quilograms de brossa a l'any, durant el 2001 i els primers tres mesos de 2002, no s'ha tornat a

Gràfic 25. Residus generats anualment per càpita. Mataró. 2000 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme i Padró d'habitants.

superar aquesta xifra. Pel que fa a la taxa de variació interanual, a partir del mes de juny de 2001, aquesta presenta una línia ascendent, per bé que encara no ha aconseguit una taxa de variació positiva. Així, al mes de març de 2002, la taxa de variació interanual és del -0,2% mentre que, un any abans, la taxa se situava en el -2,3%. **GRÀFIC 25.**

de 2001). Malgrat que el volum de recollida selectiva creix, en alguns productes, la taxa de variació interanual comença a desaccelerar-se, com és el cas dels envasos en què la variació interanual presenta un perfil descendent a partir del mes de setembre de 2001. A l'altre costat, hi trobem el paper que, en el darrer any, torna a registrar una taxa de variació interanual creixent (igual com passa en el cas del vidre). La recollida de piles té un comportament més irregular en la seva evolució interanual a causa de la irregularitat en la seva recollida. Pel que fa a l'entrada de vehicles a la deixalleria, aquesta presenta un perfil ascendent, en bona mesura, a causa de l'obertura d'una nova instal·lació al carrer Francesc Layret, afavorint, d'aquesta manera, l'augment del nombre de vehicles que entren a les deixalleries a Mataró. **TAULA 13 I GRÀFIC 26.**

Reciclatge

Continua creixent el reciclatge de residus a Mataró La recollida selectiva de paper, vidre, envasos i piles segueix una línia ascendent. Així, la recollida d'aquests quatre tipus de materials representa el 6% del total de residus recollits a Mataró (1,6 punts més que al mes de març

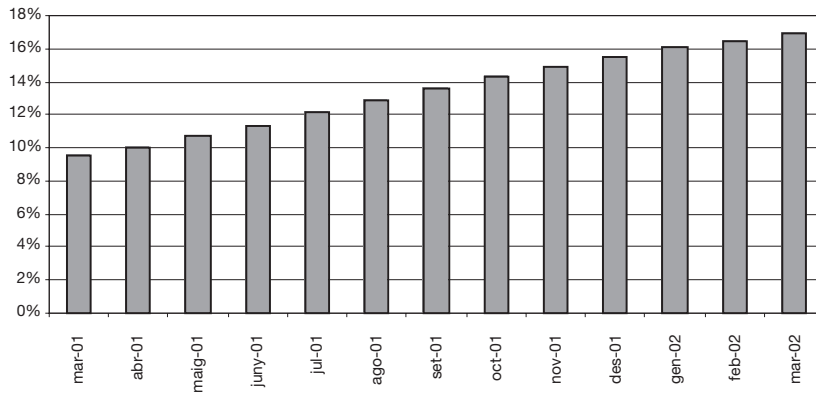
TAULA 13. Recollida selectiva. Mataró. 2001-2002.

	Paper		Vidre		Envasos		Piles		Entrades deixalleria	
	Kg.	Var. % (1)	Kg.	Var. % (1)	Kg.	Var. % (1)	Kg.	Var. % (1)	Nombre	Var. % (1)
març-2001	138.840	9,06%	66.000	14,25%	39.200	207,80%	1.020	-22,59%	1.376	28,80%
abril-2001	133.290	9,12%	63.200	13,50%	25.040	207,83%	0	-26,12%	1.278	29,73%
maig-2001	156.010	9,57%	82.160	12,14%	31.680	220,42%	500	-15,53%	1.233	27,45%
juny-2001	160.510	13,62%	52.760	2,05%	44.000	226,90%	1.500	-23,50%	1.140	25,62%
juliol-2001	169.070	18,61%	95.380	11,52%	35.580	237,27%	1.180	-15,66%	1.456	28,31%
agost-2001	136.490	20,84%	59.180	10,61%	43.160	243,92%	0	-19,82%	1.609	29,37%
setembre-2001	157.400	22,16%	138.320	20,35%	37.760	222,89%	0	-16,08%	1.683	30,40%
octubre-2001	150.900	21,76%	61.720	21,47%	39.140	212,52%	0	-6,27%	1.926	33,50%
novembre-2001	143.201	20,43%	92.580	26,87%	45.740	199,62%	2.260	21,97%	1.790	34,87%
desembre-2001	171.610	22,41%	98.210	34,82%	39.640	181,89%	0	61,32%	1.463	35,65%
gener-2002	166.330	21,53%	107.290	25,98%	41.800	162,98%	2.360	58,19%	1.922	38,17%
febrer-2002	160.260	23,39%	88.500	27,50%	37.840	139,39%	0	44,56%	1.826	33,96%
març-2002	185.230	26,07%	77.290	25,72%	54.060	113,58%	940	43,26%	2.001	35,55%

(1) Taxa de variació interanual de l'acumulat dels darrers dotze mesos.

Font: Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

Gràfic 26. Evolució del percentatge de reciclatge sobre el total de residus generats a Mataró. 2001 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme i Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

Habitatge

Habitatges iniciats per tipologia i preus dels habitatges

El preu de l'habitatge continua creixent, malgrat el menor ritme constructor tant pel que fa als habitatges de nova construcció com als de segona mà. Comença a alertar-se sobre els riscos d'un creixent segregació social i espacial pel tipus d'habitatge i àrea residencial.

Fonts utilitzades: Col·lecció Estudis Socials núm. 9 de la Fundació La Caixa; Nota d'Economia núm. 72. Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya; ICTNET, El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión i Avui.

Habitatge

Situació general

L'habitatge continua incrementant el seu preu Segons els informes de diferents empreses de taxació com TINSA i Sociedad de Tasación, el preu de l'habitatge continua creixent a un ritme considerable. Així, segons TINSA, entre juny de 2001 i juny de 2002, l'habitatge nou s'havia incrementat un 15,3% i el de segona mà un 17%. Uns increments que situaven la mitjana del preu del metre quadrat en 1.285 € en el cas de la nova i de 1.047 € en el de la usada. Per a Sociedad de Tasación l'increment en els darrers dotze mesos ha estat del 10,1%, i ha passat de 1.378 €/m² en juny de 2001 a 1.517 €/m² en juny de 2002.

Sembla, doncs, que aquelles previsions que parlaven d'un alça moderada en els preus de l'habitatge no l'han encertada, malgrat que el volum d'habitatges construïts a l'Estat espanyol, en els darrers tres anys, se situa al voltant de les 500.000 unitats anuals (el que suposa un important oferta d'habitatge nou) i que les expectatives econòmiques no són favorables, amb possibles pujades dels tipus d'interès i perspectives menys favorables pel que fa a l'evolució del mercat laboral.

Les previsions d'estabilització o rebaixa xoquen amb la realitat En aquest context, l'alça dels preus s'explica també per factors que s'escapen a l'anàlisi econòmica tradicional, posant de manifest imperfeccions en el mercat de l'habitatge; s'obre, d'aquesta manera, el debat sobre si s'ha de tractar com una mercaderia més. Així, a l'increment del preu del sòl - entre un 30% i un 60% del preu total de l'habitatge -, hem d'afegir-hi les tensions alcistes dels fluxos de capital que fugen de les incerteses de la borsa o volen una major rendibilitat de la que els hi poden oferir els bons de l'Estat. Uns capitals que es configuren en una demanda, sovint, especulativa que manté els preus elevats. Aquesta situació, segons un informe elaborat per TINSA, pot suposar a mig termini una caiguda de la demanda i en els preus entre un 5% i un 10%.

La situació de l'habitatge planteja greus problemes d'integració social A nivell social, aquesta situació d'increments continuats dels preus - un 46% des del 1997- ha tingut, per una banda, l'efecte més greu sobre les rendes familiars mitjanes i baixes, ja que ha fet més difícil l'adquisició d'un habitatge en el cas de poder fer front a totes les despeses que implica i, per una altra banda, ha accentuat els processos de segmentació socioespacial, trencant amb la històrica diversitat i interrelació entre grups socials dins de la ciutat mediterrània, com així es destaca a l'Informe "España 2001" de la Fundación Encuentro.

Caiguda de la construcció d'habitatge social Des d'alguns sectors, s'apunta la necessitat d'una aposta decidida de les administracions a favor de la construcció d'habitatge social tant per actuar com a fre de l'escalada dels preus de l'habitatge lliure com per fer front a la creixent fragmentació urbana¹⁴. Una crida aquesta que, tanmateix, es fa en un context molt contrari a aquesta proposta, ja que en els darrers sis anys la construcció d'habitatge social protegit ha disminuït de forma important. Així, si el 1993 representava gairebé un 25% del total de l'habitatge nou que es construïa, ara tan sols suposa un 11%, essent tan sols associacions sense ànim de lucre i cooperatives les que s'encarreguen de promoure-la.

¹⁴ Sr. Jaime Duró, president del Consejo Superior de Colegios de Arquitectos, extret de l'article "Barrio rico, barrio pobre" aparegut a El País el 14 de maig de 2001.

Així, mentre a altres països com Holanda, Gran Bretanya o Suècia l'habitatge social ha estat un element central de les polítiques d'integració, en el cas espanyol podria exemplificar un dels dèficits del nostre sistema de benestar on fins el moment no sembla haver estat quelcom prioritari.

En el context actual d'increment continuat dels preus de l'habitatge lliure, les intencions del "Plan de Vivienda 2002-2005" podrien esdevenir inútils: malgrat que moltes persones i famílies poden tenir dret, pels seus nivells de renda, a un habitatge social protegit, no ho podran fer perquè difícilment es construiran. Els promotors continuarien centrant la seva activitat en l'habitatge lliure, ja que la feblesa dels ajuts públics per construir habitatge social fan poc atractiva la seva construcció¹⁵.

En aquest context, cal afegir que tan sols el 15% de l'habitatge a Espanya és de lloguer (quan a Europa representa el 39%) i que el lloguer social no suposa ni un 2% del total, molt per sota de la mitjana europea del 18%. Els preus del lloguer, a més, han experimentat en els darrers anys, increments de preu força elevats.

Aquelles franges de població amb rendes baixes tindrien, en aquest context, dificultats serioses d'entrada d'accés a l'habitatge, i quedarien afectades, per tant, decisions importants en el cicle de vida com l'emancipació dels joves, el tenir fills, o la mobilitat laboral.

La feblesa de la política d'habitatge accentua les tensions derivades de les transformacions familiars

Paradoxalment, en les darreres dècades s'han incrementat i s'han fet més complexes les formes de convivència i mobilitat familiar, reflectides en l'increment del nombre de llars, en la reducció de la seva grandària¹⁶ i en l'existència d'una demanda creixent de nous habitatges. Aquesta mobilitat familiar es veu condicionada per les possibilitats de comptar amb l'ajut familiar per a l'adquisició de l'habitatge i per la demanda d'una major proximitat residencial de la resta de membres que integren la

família més àmplia per satisfer les necessitats del treball domèstic i per poder tenir cura dels fills. Així, la família es consolida en una xarxa d'ajut mutu que tracta de cobrir les mancances de l'estat del benestar¹⁷.

Mataró

En el 2001 a Mataró va iniciar-se la construcció de 804 habitatges

Durant l'any 2001 el nombre d'habitatges que van iniciar la construcció va ser de 804, el 87,3% dels quals eren plurifamiliars i el 12,7% unifamiliars. Respecte de l'any 2000, la davallada d'habitatges iniciats ha estat de 225, que, en termes relatius, suposa un descens del 21,8%. Cal assenyalar, però, que, en el primer trimestre de 2002, s'ha produït un canvi en la tendència descendent que venia registrant-se en els darrers trimestres. Així, entre gener i març de 2002 s'ha iniciat la construcció de 196 habitatges, un 37% més que en el mateix període de 2001.

TAULA 14. Evolució del nombre d'habitatges iniciats a Mataró. 1998 - 1r trim. 2002.

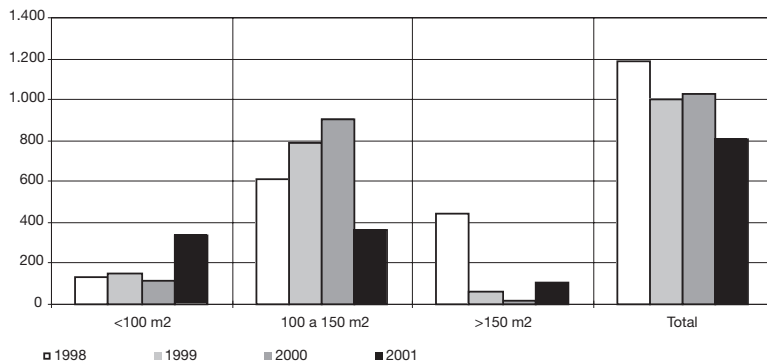
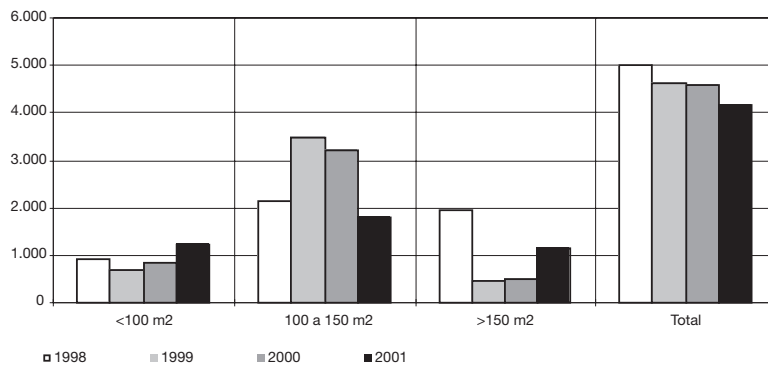
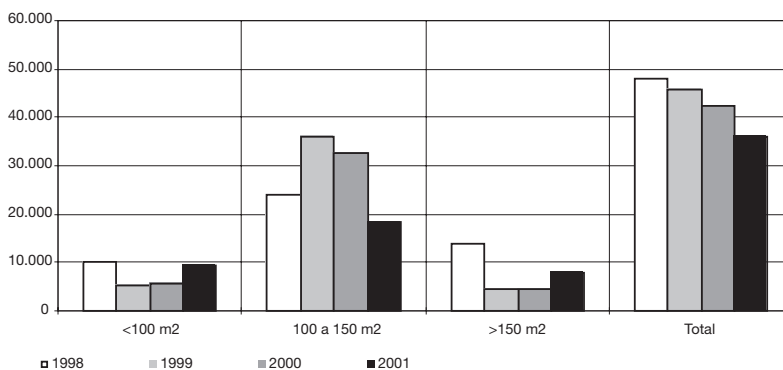
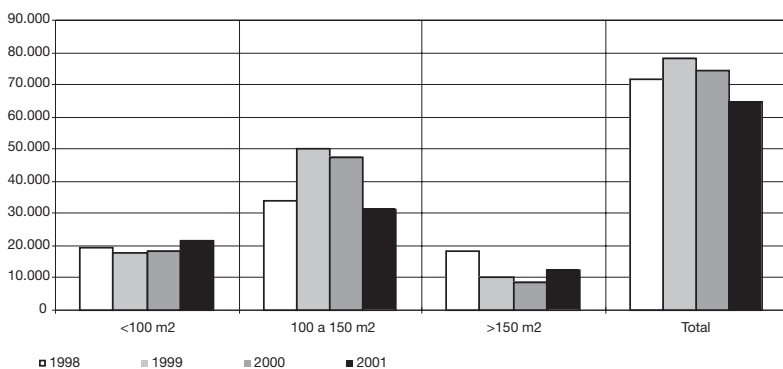
Unifamiliars	<50 m ²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m ²	Total
1998	0	1	47	22	8	92	170
1999	0	0	11	39	63	31	144
2000	0	1	35	35	32	15	118
2001	0	1	35	10	5	51	102
Fins 1r trim. 2001	0	0	8	7	0	15	30
Fins 1r trim. 2002	0	6	6	0	18	9	39
Plurifamiliars	<50 m ²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m ²	Total
1998	0	22	67	336	246	347	1.018
1999	1	7	134	99	586	30	857
2000	25	0	53	122	711	0	911
2001	0	89	210	196	150	57	702
Fins 1r trim. 2001	0	5	68	10	14	16	113
Fins 1r trim. 2002	0	39	73	17	28	0	157
Total	<50 m ²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m ²	Total
1998	0	23	114	358	254	439	1.188
1999	1	7	145	138	649	61	1.001
2000	25	1	88	157	743	15	1.029
2001	0	90	245	206	155	108	804
Fins 1r trim. 2001	0	5	76	17	14	31	143
Fins 1r trim. 2002	0	45	79	17	46	9	196

Font: Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

¹⁵ Apunt del Sr. Agustí Borrell de l'APCE en la darrera presentació de l'Informe de Conjuntura Socioeconòmica 11.

¹⁶ Quant a això, vegeu l'apartat de població de l'Informe de Conjuntura Socioeconòmica número 11.

¹⁷ Estudi de Carne Trilla per a la Fundació la Caixa "La política d'habitatge en una perspectiva europea comparada".

GRÀFIC 27. Evolució dels habitatges iniciats a Mataró. 1998 - 2001**GRÀFIC 28. Evolució dels habitatges iniciats al Maresme. 1998 - 2001****GRÀFIC 29. Evolució dels habitatges iniciats a Barcelona. 1998 - 2001****GRÀFIC 30. Evolució dels habitatges iniciats a Catalunya. 1998 - 2001**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

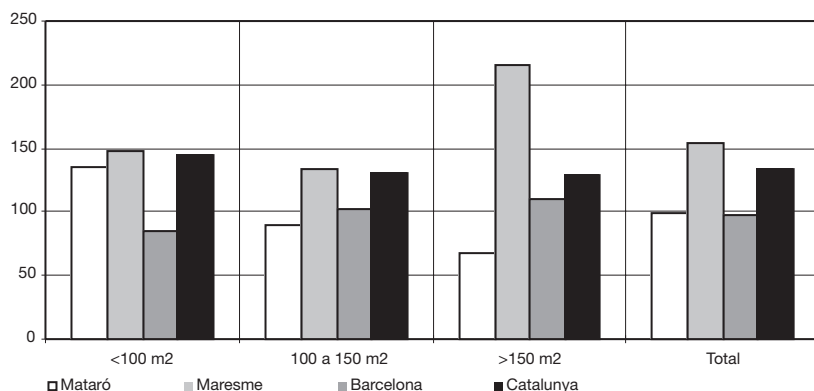
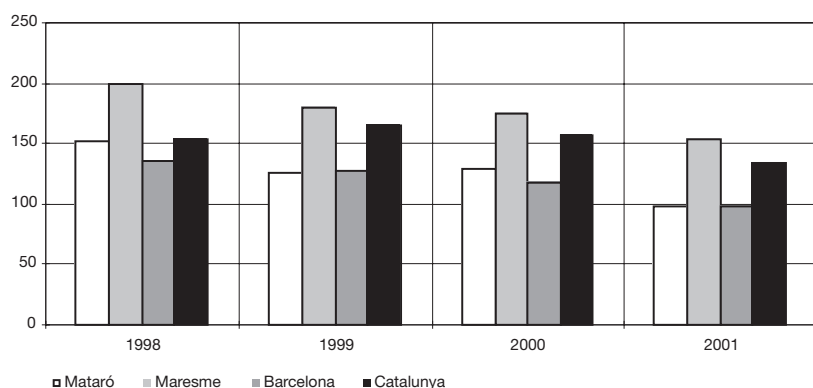
En analitzar l'evolució, al llarg del 2001, de les dues tipologies d'habitatge, observem que tant les unifamiliars com les plurifamiliars registren un descens respecte de les xifres del 2000. Així, en les unifamiliars, la construcció va reduir-se en un 13,5%, mentre que, en les plurifamiliars, la reducció va ser més acusada, del 22,9%. **GRÀFICS 27, 28, 29 i 30.**

Creix el nombre d'habitatges de menys de 100 m² a Mataró

La resta d'àmbits analitzats (Maresme, província de Barcelona i Catalunya) també segueixen la dinàmica descendent en la construcció d'habitatges nous. Així, al Maresme, en el 2001, se n'hi van construir un 9% menys que en el 2000; a la província de Barcelona un 15,4% menys i, a Catalunya, un 13% menys. En el desglossament per superfícies, s'observa, tant a Mataró com al Maresme, que els habitatges de menys de 100 m² han estat el que més s'han construït en els darrers 4 anys, apuntant una tendència cap a habitatges més petits, adaptats a nous models familiars amb menor nombre de membres i, alhora, fent més possible la seva capacitat d'adquisició d'habitatge.

La intensitat de construcció, mesurada amb la ràtio d'habitatges iniciats per càpita, assenyala la comarca del Maresme com un àmbit amb major intensitat de construcció. Pel que fa a Mataró, la intensitat de construcció durant el 2001 se situa al nivell de la província de Barcelona, però per sota del Maresme i Catalunya. **GRÀFIC 31.**

En el gràfic d'evolució temporal de la intensitat constructora, s'observa

GRÀFIC 31. Habitatges iniciats per càpita. Catalunya base 100 (1996). 2001.**GRÀFIC 32. Evolució del total d'habitatsges iniciats per càpita. Catalunya base 100 (1996)**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

com, en tots quatre àmbits, s'està produint un descens des de 1998 que, en el cas de Mataró, ja es percep des de 1997, quan es va concentrar bona part de l'inici d'habitatsges a la urbanització de la Via Europa. **GRÀFIC 32.**

Preus de venda d'habitatsges nous i preus de lloguer

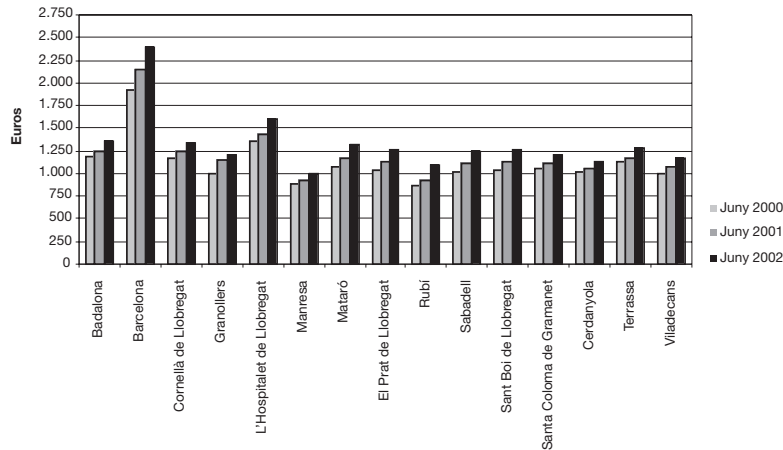
El preu del m² a Mataró se situa en 1.311€ Segons els resultats de l'estudi del mercat immobiliari realitzat per Sociedad de Tasación, entre les 16 ciutats de la província de Barcelona que superen els 50.000 habitants, Mataró ocupa el cinquè lloc com a ciutat més cara (1.311 €/m²) darrera Barcelona, Hospitalet, Badalona i Cornellà. També quant a l'augment de preu dels habitatsges en el darrer any, Mataró ocupa la cinquena posició, amb un increment de

l'11,6%, darrera ciutats com Rubí, Sabadell, Sant Boi i el Prat de Llobregat. **GRÀFICS 33 i 34.**

En un estudi elaborat pel Grup d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR) del Departament d'Econometria, Estadística i Economia Espanyola de la Universitat de Barcelona sobre els factors explicatius dels diferents preus entre els municipis de Catalunya, en destaquen sis: la distància a Barcelona (mesurada en quilòmetres), la dimensió dels municipis, la renda familiar bruta disponible, l'oferta de sòl rústic, la ràtio de persones per llar i l'impost de béns immobles. En aquest mateix estudi s'analitzen, també, els factors explicatius de les diferències de creixement dels preus dels habitatsges entre els municipis catalans. En aquest model, les variables explicatives principals són set: l'edat mitjana dels habitants de cada municipi, la ràtio de persones per llar, la dimensió dels municipis, la distància a Barcelona (mesurada en temps), la renda familiar, el nombre d'habitatsges iniciats i la proporció d'habitatsges d'obra nova de protecció oficial.

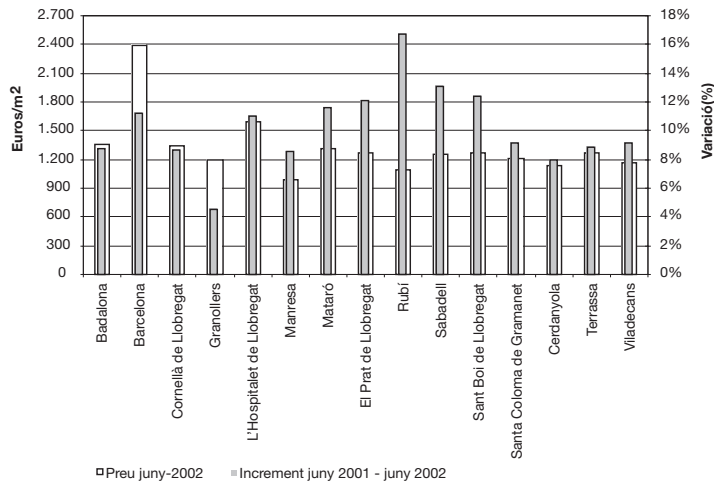
Puja el preu de l'habitatge nou, el de segona mà i la renda d'habitatsges de lloguer El fet que el parc d'habitatsges de lloguer sigui molt minso i que el preu, tant de l'habitatge nou com del de segona mà, s'hagi incrementat molt en el darrer any, té una repercussió directa en l'augment de la renda de l'habitatge de lloguer. Així, segons diferents informes publicats per la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Cata-

GRÀFIC 33. Preu mitjà m² construït d'alguns municipis de Catalunya. 2000 - 2002

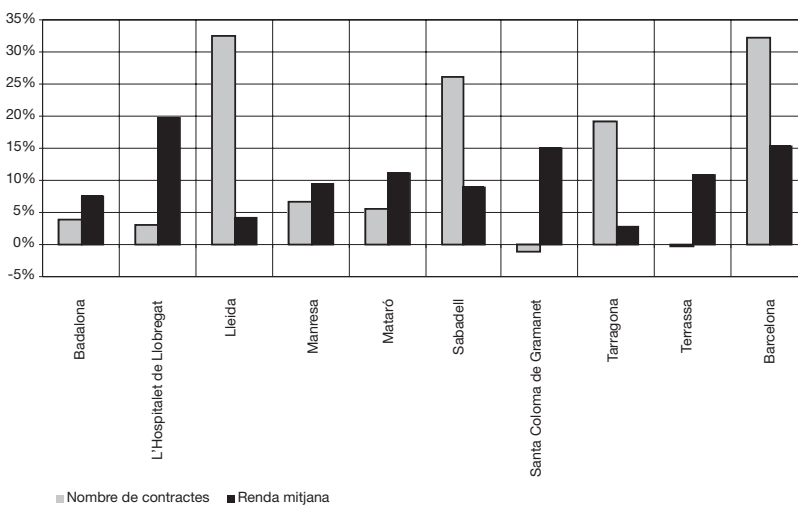
lunya, la renda dels habitatges de lloguer a Mataró s'ha incrementat en un 11,2% al llarg del 2001, el dels habitatges de segona mà s'han encarrit en un 45% i els de nova construcció un 14,8%¹⁹. **GRÀFIC 35.**

GRÀFIC 34. Preu de la habitatge nou i creixement. Juny 2001 - juny 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Sociedad de Tasación S.A.

GRÀFIC 35. Variació interanual del nombre de contractes de lloguer i de la seva renda mitjana mensual. 2001

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

¹⁹ El preu i l'increment que presenta en la seva publicació la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya (DGAH) difereix de les publicades per la Sociedad de Tasación (ST), ja que mentre les dades de la DGAH fan a l'any 2001, en ST les dades fan referència a mitjans de 2002.

Activitat i estructura empresarial

Activitat i estructura empresarial a Mataró i al Maresme
Terciarització de l'economia de Mataró i del Maresme
Llicències d'activitats

En un context de pitjors expectatives econòmiques, el nombre d'assalariats a Mataró ha patit una davallada respecte del nombre existent l'any anterior.

Activitat i estructura empresarial

Espanya

Segons les dades del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, a finals del mes de març, el nombre total d'ocupats afiliats a la Seguretat Social es va situar en 15.912.400 persones, amb un increment de 163.600 persones respecte dels afiliats que hi havia a finals del de 2001, i gairebé 400.000 persones més que les que hi havia en el mes de març de 2001, xifra que en termes relatius suposa un increment del 2,6%. Mes rera mes, el nombre de cotitzants a la Seguretat Social creix, però també s'evidencia la desacceleració que s'està produint en l'economia espanyola; així, en el mes de març de 2001, la taxa de creixement d'afiliats a la Seguretat Social era del 4,8%; un any després, aquest ritme de creixement s'ha reduït a la meitat, al 2,6%.

Dels gairebé 16 milions d'afiliats, el 75% pertanyen al Règim General de la Seguretat Social (concretament hi ha 11,9 milions d'afiliats en aquest règim en el mes de març de 2002 i, en el mes de maig, s'han pogut superar, per primer cop a la història, els 12 milions d'afiliats). A finals del primer trimestre, al règim especial de treballadors autònoms, hi ha 2.633.986 afiliats registrats; al règim especial agrari, n'hi ha 1.128.222; al del mar, 76.333; al de mineria del carbó, 15.277 i al de treballadores de la llar, n'hi ha 164.542.

Pel que fa a l'evolució per sectors, en el darrer any, alguns sectors industrials, com la indústria de l'alimentació i begudes i la indústria tèxtil i de la confecció, han vist com es reduïa el nombre d'assalariats afiliats al règim general de la Seguretat Social en un 0,5% i en un 5,2%, respectivament. A la construcció, el nombre d'afiliats ha crescut un 3,7% i gairebé tots els diferents sectors que conformen els serveis han aconseguit creixements positius en el darrer any, destacant el comerç al detall i l'hoteleria amb un increment del 5,6% i del 6,4%, respectivament.

Mataró

Decreix el nombre d'assalariats a Mataró en l'últim any En el darrer trimestre del 2001, la sèrie dels assalariats de la ciutat s'ha tornat a situar per sobre dels 31.000; concretament n'ha registrat 31.196 i, en el primer trimestre de 2002, ha aconseguit 31.263 treballadors assala-

riats. Un perfil similar és el que presenta la sèrie de les empreses (Centres de Cotització a la Seguretat Social) que, a finals del 2001, aconsegueix 3.975 empreses i no és fins al primer trimestre de 2002 que torna a superar-ne les 4.000 a Mataró (concretament se n'han registrat 4.011). Malgrat aquest bon registre, no s'aconsegueix superar les 4.073 empreses que es van registrar a mitjans de 2001. Pel que fa al nombre d'autònoms, aquest segueix el seu progressiu esglaonament i, en el primer trimestre de 2002, ja ha superat els 8.600 treballadors per compte propi.

En la comparació interanual, tant el nombre de treballadors assalariats com el d'empreses reflecteixen els efectes de la desacceleració de l'activitat. Així, en el primer trimestre de 2001, el nombre d'assalariats hi creixia en un 8,6% i, només un any després, aquest creixement ha estat negatiu en reduir-se en un 0,6%. No cal oblidar que des de mitjans de 1996 no es registrava una taxa de creixement d'assalariats negativa a Mataró. També la sèrie de les empreses (Centres de Cotització a la Seguretat Social) ha reduït acceleradament el seu ritme de creixement. En el primer trimestre de 2001, el nombre d'empreses va augmentar en un 3,6% al llarg del darrer any i, en el primer trimestre de 2002, el creixement s'ha situat en el 0,4%. Els autònoms, per contra, mostren una tendència lleugerament ascendent, però amb uns valors molt minsos que, en cap cas, arriben a superar l'1,5%. De fet, la sèrie dels autònoms es caracteritza per variacions interanuals -tant positives com negatives- molt minsos. **TAULES 15 I 16.**

TAULA 15. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Mataró. 2001-2002.

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	8.506	8.587	8.563	8.589	8.632
Assalariats	31.451	31.629	30.804	31.196	31.263
Empreses	3.994	4.073	3.950	3.975	4.011
Ass. / Empr.	7,87	7,77	7,80	7,85	7,79
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	1,03%	1,31%	1,33%	1,46%	1,48%
Assalariats	8,56%	4,95%	1,12%	1,01%	-0,60%
Empreses	3,58%	3,17%	2,57%	0,68%	0,43%
Ass. / Empr.	4,81%	1,73%	-1,41%	0,32%	-1,02%

TAULA 16. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Catalunya. 2001-2002.

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	484.583	489.777	489.568	485.650	491.745
Assalariats	2.273.032	2.332.389	2.291.692	2.284.506	2.320.342
Empreses	247.620	252.950	248.834	247.554	251.941
Ass. / Empr.	9,18	9,22	9,21	9,23	9,21
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	1,84%	1,48%	1,45%	0,52%	1,48%
Assalariats	5,52%	4,62%	2,67%	2,70%	2,08%
Empreses	2,90%	2,52%	1,64%	1,34%	1,75%
Ass. / Empr.	2,55%	2,06%	1,01%	1,34%	0,33%

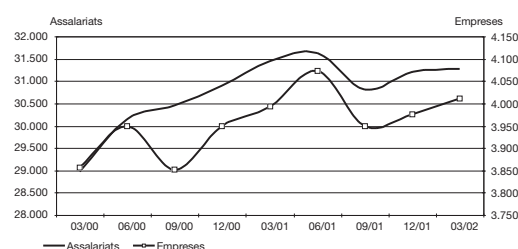
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

El baix augment del nombre d'empreses (0,43%), juntament amb un insignificant descens dels assalariats (-0,6%), ha provocat que el volum empresarial de Mataró patís una lleugera davallada i se situés en 7,79 assalariats per empresa, quan un any abans estava en 7,87. **GRÀFICS 36, 37 i 38.**

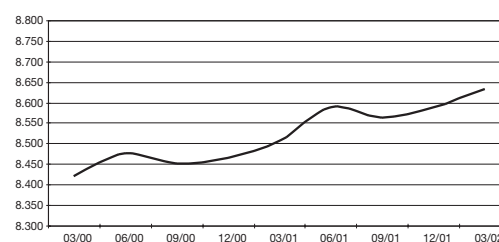
També Catalunya registra un descens en el ritme de creixement d'assalariats i empreses

Si bé Catalunya es caracteritza per tenir un sector industrial molt potent, el sector serveis i, sobretot, el turístic hi van guanyant terreny. Així, en el gràfic 39, pot observar-se com és en el segon trimestre de l'any quan s'aconsegueix el màxim nombre d'assalariats i d'empreses, coincidint amb la temporada turística. El quart trimestre és l'època de l'any en què es registren menys assalariats i empreses. Els primers i tercers trimestres són períodes intermedis entre els períodes amb valors màxims i mínims d'assalariats; els trimestres esmentats presenten una evolució estacional més acusada que a Mataró. S'hi registren valors màxims en el segon trimestre de l'any i mínims en el darrer trimestre de l'any. En el primer trimestre de 2002, a Catalunya hi havia registrats més de 2,3 milions de treballadors assalariats, uns 35.800 més que els que hi havia a finals de 2001. Pel que fa al nombre d'empreses, aquestes arriben gairebé a les 252.000, unes 4.400 més que tres mesos abans.

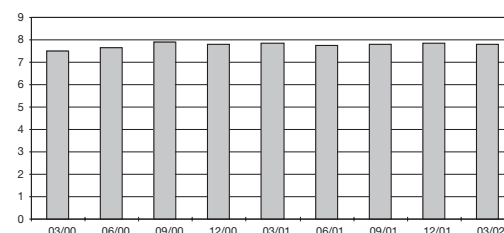
GRÀFIC 36. Empreses i assalariats. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 37. Autònoms. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 38. Assalariats per empresa. Mataró. 2000 - 2002

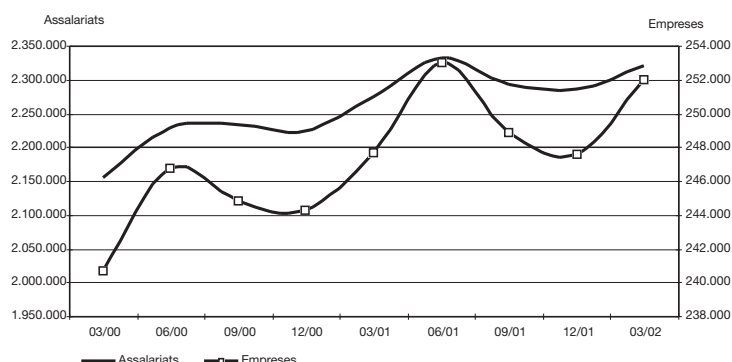

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

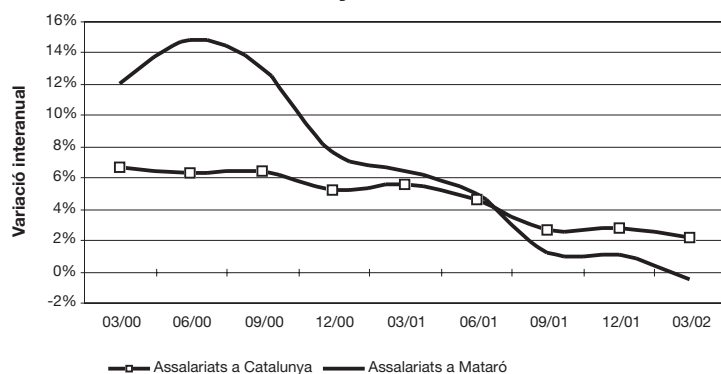
A l'hora de fer la comparació interanual, tant pel que fa als assalariats com a les empreses, tots dos grups presenten un perfil descendent (igual com passa a Mataró, amb l'agreujant que, a Mataró, aquest descens és més acusat i, a finals del mes de març de 2002, el nombre d'assalariats havia registrat un creixement negatiu). Així, per al conjunt de tot Catalunya el nombre d'assalariats ha passat d'un creixement del 5,5% en el primer trimestre de 2001 a un 2,1% un any després i les empreses han passat de créixer el 2,9% a fer-ho en un 1,7%. **GRÀFICS 39 i 40.**

En analitzar l'estructura de les empreses mataronines, s'observa com, entre març

GRÀFIC 39. Empreses i assalariats. Catalunya. 2000 - 2002

GRÀFIC 40. Evolució de l'increment dels assalariats. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

de 2001 i març de 2002, s'ha produït un avenç considerable pel que fa a la representativitat de les microempreses (empreses amb 10 o menys assalariats), que ocupen el 32,5% dels assalariats i el 87,2% de les empreses, mentre que un any abans ocupaven el 31,5% dels assalariats i el 86,5% de les empreses de la ciutat. Entre les empreses de més de 100 treballadors assalariats, la representativitat s'ha mantingut pràcticament inalterable i, a finals del mes de març de 2002, aquest sector mantenia ocupats el 28,86% dels assalariats de Mataró, dues dècimes més que un any abans. En comparar les empreses, les més grans continuen sent una part molt petita de totes les que hi ha registrades a la ciutat:

TAULA 17. Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) de Mataró. 1r trim. 2001 - 1r trim. 2002.

	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
03/2001									
Assalariats	31.451	6.111	3.806	5.633	4.134	2.751	3.255	1.312	4.449
Perc. / total	100%	19,43%	12,10%	17,91%	13,14%	8,75%	10,35%	4,17%	14,15%
Empreses	3.994	2.943	502	358	120	41	20	4	6
Perc. / total	100%	73,69%	12,57%	8,96%	3,00%	1,03%	0,50%	0,10%	0,15%
03/2002									
Assalariats	31.263	6.150	4.009	5.271	4.073	2.738	3.134	1.700	4.188
Perc. / total	100%	19,67%	12,82%	16,86%	13,03%	8,76%	10,02%	5,44%	13,40%
Empreses	4.011	2.979	520	323	118	41	20	5	5
Perc. / total	100%	74,27%	12,96%	8,05%	2,94%	1,02%	0,50%	0,12%	0,12%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

en conjunt, representen el 0,75% de les empreses de Mataró. El grup que ha perdut pes, tant en nombre d'assalariats com d'empreses, ha estat el que té entre 11 i 100 assalariats.

Pel que fa a l'estructura empresarial de Catalunya, en el darrer any els canvis han estat minsos. Les empreses de dimensió intermèdia (11 a 100 assalariats) i les microempreses han guanyat 0,06 i 0,1 punts percentuals de representativitat, respectivament. L'estructura de les empreses catalanes es manté, així, allunyada de la de Mataró, ja que a Catalunya una quarta part dels treballadors ho són d'empreses de menys de 10 treballadors assalariats; a Mataró, en són pràcticament un terç. **TAULA 17.**

El Maresme

En el primer trimestre de 2002 es tornen a superar els 80.000 assalariats

A la comarca del Maresme, la dinàmica que segueixen tant el conjunt d'assalariats com d'empreses és com la del conjunt de Catalunya. Així, tant a Catalunya com al Maresme, s'aconsegueixen valors màxims en els mesos d'estiu, els valors dels quals corresponen a les dades del segon trimestre de l'any (mentre que els valors mínims corresponen als assalariats registrats en el darrer trimestre de l'any). Així, en el darrer trimestre de 2001, es va registrar el valor mínim d'assalariats a la comarca de tot l'any amb 77.738 i, alhora, el valor mínim d'empreses amb 11.843. En el primer trimestre de 2002 (i tal com s'esdevé tots els anys), es comença a produir el canvi en la sèrie d'assalariats i d'empreses: totes dues sèries comencen a aug-

TAULA 18. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses al Maresme. 2001-2002.

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	30.166	30.741	30.876	30.656	31.114
Assalariats	78.069	83.545	81.017	77.738	81.125
Empreses	11.882	12.408	12.093	11.843	12.055
Ass. / Empr.	6,57	6,73	6,70	6,56	6,73
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	2,97%	2,60%	2,52%	2,16%	3,14%
Assalariats	6,51%	4,46%	1,96%	2,48%	3,91%
Empreses	4,48%	3,55%	1,90%	1,57%	1,46%
Ass. / Empr.	1,94%	0,88%	0,06%	0,89%	2,42%

TAULA 19. Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) al Maresme. 1r trim. 2001 - 1r trim. 2002.

03/2001	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	78.069	18.017	10.758	15.012	11.988	6.662	6.654	3.343	5.635
Perc. / total	100%	23,08%	13,78%	19,23%	15,36%	8,53%	8,52%	4,28%	7,22%
Empreses	11.882	9.012	1.419	946	345	100	42	10	8
Perc. / total	100%	75,85%	11,94%	7,96%	2,90%	0,84%	0,35%	0,08%	0,07%
03/2002	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	81.125	18.108	11.296	15.730	12.630	7.227	6.627	3.687	5.820
Perc. / total	100%	22,32%	13,92%	19,39%	15,57%	8,91%	8,17%	4,54%	7,17%
Empreses	12.055	9.076	1.483	961	365	109	43	11	7
Perc. / total	100%	75,29%	12,30%	7,97%	3,03%	0,90%	0,36%	0,09%	0,06%

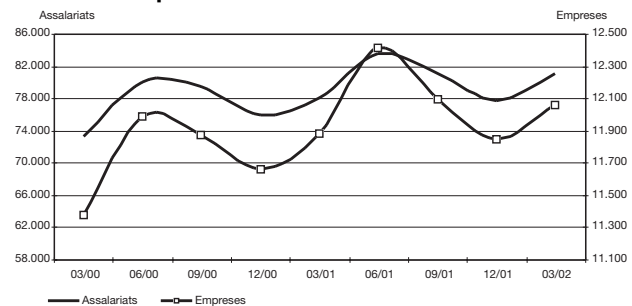
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a l'estructura empresarial del Maresme, aquesta es manté molt estable i, doncs, les diferències entre el primer trimestre de 2001 i el primer trimestre de 2002 són mínimes. Les empreses que tenen entre 11 i 100 assalariats han aconseguit augmentar la seva representativitat en 0,75 punts, sent les microempreses i les de més de 100 treballadors les que han perdut pes en el darrer any. Tot plegat assenyalava cap a un augment en la grandària de les empreses, que han passat de 6,6 assalariats per empresa als 6,7. **TAULA 19.**

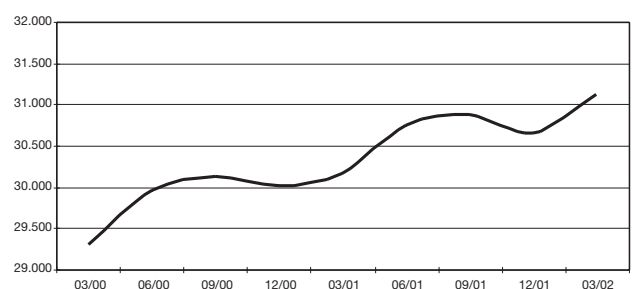
mentar el seu nombre d'efectius. D'aquesta manera, en el mes de març, al Maresme hi havia 81.125 assalariats i 12.055 empreses; en només tres mesos, les dues sèries han crescut un 4,3% i un 1,8%, respectivament. En els autònoms, aquesta estacionalitat no és pas tan marcada, per bé que també es recullen valors mínims en els mesos hivernals i màxims en els mesos estivals. Així, a finals del 2001, hi havia 30.656 treballadors per compte propi mentre que, en el primer trimestre de 2002, n'hi havia 31.114. **TAULA 18.**

Pel que fa a la variació interanual i dins la sèrie de treballadors assalariats, fins al tercer trimestre de 2001, el perfil era descendent. No obstant això, a partir d'aquesta data, la taxa ha canviat i torna a apuntar a l'alça; així, en el darrer trimestre de 2001 ja s'aconseguia una taxa de creixement del 2,5% i en el primer trimestre de 2002, del 3,9%. Una evolució molt similar s'aconsegueix en la variació interanual dels treballadors autònoms que, a final del 2001, registra el creixement més baix dels quatre trimestres de l'any (amb un 2,16%) mentre que, en el primer trimestre del 2002, la taxa es torna a situar per sobre del 3,1%. Només les empreses registren un descens continuat en el seu ritme de creixement quan se situen, en el mes de març de 2002, per sota de l'1,5%. **GRÀFICS 41, 42 I 43.**

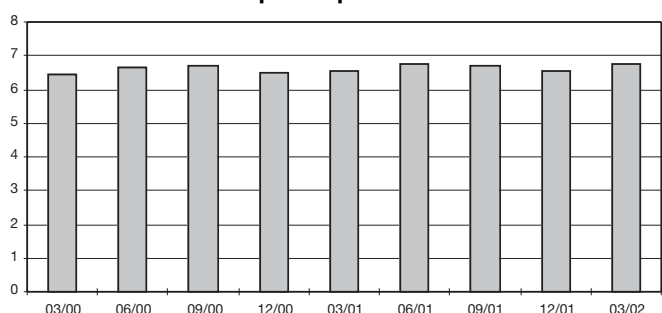
GRÀFIC 41. Empreses i assalariats. Maresme. 2000 - 2002

GRÀFIC 42. Autònoms. Maresme. 2000 - 2002

GRÀFIC 43. Assalariats per empresa. Maresme. 2000 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Dpt. de Treball de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 20. Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Mataró. 2001 - 1r trim. 2002.

Sector	març-2001		juny-2001		setembre-2001		desembre-2001		març-2002	
	Ass. Empr.	A/E	Ass. Empr.	A/E	Ass. Empr.	A/E	Ass. Empr.	A/E	Ass. Empr.	A/E
Agricultura i pesca	96	4 24,00	108	4 27,00	106	4 26,50	106	4 26,50	111	4 26,50
Ind extrac., energia i aigua	123	7 17,57	123	7 17,57	120	7 17,14	119	7 17,00	120	7 17,00
Ind. manuf.	10.002	1.158 8,64	9.958 1.182 8,42	9.504 1.150 8,26	9.570 1.134 8,44	9.633 1.148 8,44				
Construcció	2.515	497 5,06	2.595 511 5,08	2.490 480 5,19	2.404 477 5,04	2.422 504 5,04				
Comerç i reparacions	6.007	1.112 5,40	5.921 1.126 5,26	5.896 1.085 5,43	5.993 1.092 5,49	5.869 1.090 5,49				
Hoteleria	931	235 3,96	915 245 3,73	976 234 4,17	970 241 4,02	983 243 4,02				
Transp. i comunic.	860	95 9,05	812 94 8,64	816 103 7,92	876 105 8,34	834 107 8,34				
Mediació financera	863	36 23,97	932 36 25,89	910 34 26,76	872 31 28,13	909 32 28,13				
Activ. immob. i serv. empres.	2.420	395 6,13	2.479 405 6,12	2.490 402 6,19	2.538 423 6,00	2.582 419 6,00				
Serv. personals i altres	2.275	265 8,58	2.411 273 8,83	2.227 268 8,31	2.309 269 8,58	2.243 264 8,58				
Educació	1.437	81 17,74	1.400 79 17,72	1.317 77 17,10	1.443 78 18,50	1.506 80 18,50				
Activ. sanit. i serv. socials	3.920	107 36,64	3.974 110 36,13	3.951 105 37,63	3.996 114 35,05	4.050 112 35,05				
No consta	2	2 1,00	1 1 1,00	1 1 1,00	0 0 ---	1 1 1,00				
Total Mataró	31.451	3.994 7,87	31.629 4.073 7,77	30.804 3.950 7,80	31.196 3.975 7,85	31.263 4.011 7,85				

TAULA 21. Nombre d'autònoms segons subsectors. Mataró. 2001 - 1r trim. 2002.

Sector	març-2001		juny-2001		setembre-2001		desembre-2001		març-2002	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Agricultura i pesca	67	0,79%	73	0,85%	72	0,84%	70	0,81%	73	0,85%
Ind extrac., energia i aigua	2	0,02%	2	0,02%	2	0,02%	2	0,02%	2	0,02%
Ind. manuf.	2.165	25,45%	2.171	25,28%	2.164	25,27%	2.187	25,46%	2.192	25,39%
Construcció	1.171	13,77%	1.222	14,23%	1.216	14,20%	1.228	14,30%	1.237	14,33%
Comerç i reparacions	2.545	29,92%	2.546	29,65%	2.545	29,72%	2.530	29,46%	2.516	29,15%
Hoteleria	698	8,21%	711	8,28%	692	8,08%	680	7,92%	686	7,95%
Transp. i comunic.	558	6,56%	560	6,52%	560	6,54%	567	6,60%	558	6,46%
Mediació financera	91	1,07%	91	1,06%	90	1,05%	95	1,11%	92	1,07%
Activ. immob. i serv. empres.	501	5,89%	496	5,78%	512	5,98%	532	6,19%	561	6,50%
Serv. personals i altres	491	5,77%	494	5,75%	496	5,79%	488	5,68%	499	5,78%
Educació	104	1,22%	106	1,23%	101	1,18%	99	1,15%	99	1,15%
Activ. sanit. i serv. socials	99	1,16%	100	1,16%	98	1,14%	96	1,12%	101	1,17%
No consta	14	0,16%	15	0,17%	15	0,18%	15	0,17%	16	0,19%
Total Mataró	8.506	100,0%	8.587	100,0%	8.563	100,0%	8.589	100,0%	8.632	100,0%

TAULA 22. Evolució del pes dels assalariats i de les empreses segons subsectors. Mataró. 2001 - 1r trim. 2002.

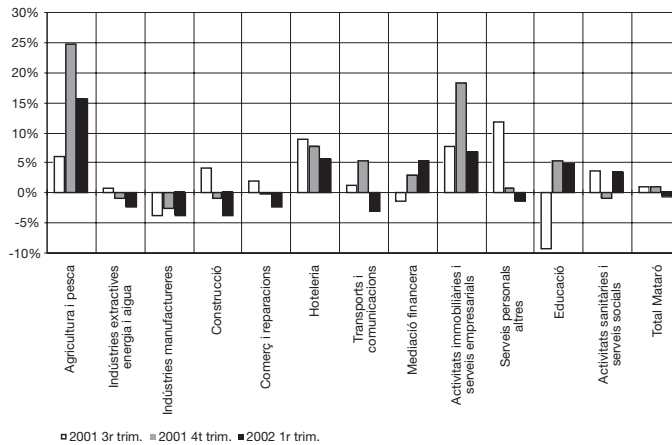
Sector	març-2001		juny-2001		setembre-2001		desembre-2001		març-2002	
	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.
Agricultura i pesca	0,31%	0,10%	0,34%	0,10%	0,34%	0,10%	0,34%	0,10%	0,36%	0,10%
Ind extrac., energia i aigua	0,39%	0,18%	0,39%	0,17%	0,39%	0,18%	0,38%	0,18%	0,38%	0,17%
Ind. manuf.	31,80%	28,99%	31,48%	29,02%	30,85%	29,11%	30,68%	28,53%	30,81%	28,62%
Construcció	8,00%	12,44%	8,20%	12,55%	8,08%	12,15%	7,71%	12,00%	7,75%	12,57%
Comerç i reparacions	19,10%	27,84%	18,72%	27,65%	19,14%	27,47%	19,21%	27,47%	18,77%	27,18%
Hoteleria	2,96%	5,88%	2,89%	6,02%	3,17%	5,92%	3,11%	6,06%	3,14%	6,06%
Transp. i comunic.	2,73%	2,38%	2,57%	2,31%	2,65%	2,61%	2,81%	2,64%	2,67%	2,67%
Mediació financera	2,74%	0,90%	2,95%	0,88%	2,95%	0,86%	2,80%	0,78%	2,91%	0,80%
Activ. immob. i serv. empres.	7,69%	9,89%	7,84%	9,94%	8,08%	10,18%	8,14%	10,64%	8,26%	10,45%
Serv. personals i altres	7,23%	6,63%	7,62%	6,70%	7,23%	6,78%	7,40%	6,77%	7,17%	6,58%
Educació	4,57%	2,03%	4,43%	1,94%	4,28%	1,95%	4,63%	1,96%	4,82%	1,99%
Activ. sanit. i serv. socials	12,46%	2,68%	12,56%	2,70%	12,83%	2,66%	12,81%	2,87%	12,95%	2,79%
No consta	0,01%	0,05%	0,00%	0,02%	0,00%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%
Total Mataró	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Evolució sectorial a Mataró

Si l'evolució dels assalariats a Mataró es disgrega en 13 subsectors, s'observa que prop de la meitat dels assalariats de la ciutat (el 49,6%) treballa en dos subsectors: la indústria manufacturera (30,8%) i el comerç i reparacions (18,8%). Malgrat aquesta elevada concentració, s'està produint un retrocés, ja que un any abans el percentatge d'assalariats que acumula ven aquests dos subsectors era del 50,9% i, dos anys enrera, el percentatge era del 51,4%. Cal dir, però, que aquest retrocés és degut a una pèrdua del pes específic de la indústria manufacturera, ja que el subsector del comerç i reparacions ha anat guanyant pes gràcies a l'empenta que va suposar la implantació d'un gran centre comercial. **TAULA 20.**

En la sèrie de treballadors per compte propi, la pèrdua de pes de la indústria manufacturera també es deixa notar, si bé ho fa d'una manera més tènue, ja que el subsector ha perdut, en el darrer any, 0,05 punts percentuals (0,7 en els dos últims). La implantació del centre comercial Mataró Parc, si bé ha afavorit el creixement del nombre de treballadors assalariats, possiblement ha actuat com a contrapunt quant al d'autònoms, ja que, en el darrer any, el percentatge de treballadors autònoms en aquest sector ha caigut en 0,8 punts entre març de 2001 i març de 2002 -i en un punt percentual en els darrers dos anys-. Malgrat tot, continua sent el subsector amb més treballadors autònoms -prop del 30%-. El sector amb una evolució més favorable ha estat el de la construcció: tal com ho indiquen les dades recollides, si bé ha perdut pes en el darrer any quant al

GRÀFIC 44. Increment del nombre de treballadors assalariats respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró (paràgrafs CCAE 93), 2001 - 2002**TAULA 23. Descomposició de la variació en l'afiliació al règim general de la Seguretat Social per paràgrafs. Mataró. 1r trim. 2001 - 1r trim. 2002.**

	Variació global d'afiliats	Variació conseqüència del creixement de Mataró	Variació específic del sector
Agricultura i pesca	15	-1	16
Ind. extractiva, energia i aigua	-3	-1	-2
Indústria manufacturera	-369	-59	-310
Construcció	-93	-15	-78
Comerç i reparacions	-138	-36	-102
Hoteleria	52	-6	58
Transport i comunicacions	-26	-5	-21
Mediació financera	46	-5	51
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	162	-14	176
Serveis personals i altres	-32	-14	-18
Educació	69	-9	78
Activitats sanitàries i serveis socials	130	-23	153
Total	-187	-187	0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

nombre de treballadors assalariats (aquests ocupen el 7,75% del conjunt de Mataró al mes de març de 2002), pel que fa al nombre d'autònoms, les mateixes dades mostren que ha estat el sector que més ha crescut en els dos darrers anys (un 15,2%) i, per tant, ja representa el 14,3% dels treballadors autònoms de la ciutat (quan un any abans representava el 13,8% i, en fa dos, el 12,8%). **TAULES 21 i 22.**

Mitjançant l'anàlisi de la variació interanual dels subsectors, s'observa l'alentiment en què es troba sotmesa l'economia mataronina. Tant a finals del quart trimestre de 2001 com a finals del primer trimestre de 2002, s'hi registren, en els principals subsectors de la ciutat, creixements negatius: el nombre d'assalariats de manufactures ha caigut d'un 2,7% i d'un 3,7%, respectivament; en el comerç, la davallada ha estat del 0,15% i del 2,3% i, a la construcció, de l'1% i del 3,7%. Cal no oblidar que, entre tots tres subsectors, donen feina a més de dos terços dels assalariats de Mataró. **GRÀFIC 44.**

Per tal d'aprofundir una mica més en les variacions pel que fa al nombre d'assalariats a Mataró, pot resultar interessant de descompondre la variació de l'afiliació com a conseqüència del creixement global de Mataró, d'una banda, i aquella que és conseqüència de la variació específica del subsector, d'una altra banda. Gràcies a aquesta anàlisi, podem observar com la indústria manufacturera, la construcció i el comerç i reparacions han registrat una davallada de 600 assalariats; d'aquests, 490 han estat una conseqüència atribuïble als propis sectors i la resta -110-, conseqüència de la pèrdua generalitzada d'assalariats a Mataró. El sector serveis i, més concretament, les activitats immobiliàries i les sanitàries, han experimentat un creixement global favorable de 292 assalariats, però ha estat el creixement negatiu d'assalariats de la ciutat el que ha impedit que aquests dos sectors augmentessin encara més el nombre d'assalariats, ja que el creixement específic de tots dos sectors ha estat de 330 assalariats. **TAULA 23.**

Després d'anализar els sectors amb majors guanys i majors pèrdues de treballadors assalariats, s'hi evidencia com són els principals sectors econòmics de la ciutat els que més es ressenten de la desacceleració econòmica d'aquesta. La indústria tèxtil i de la confecció, la construcció i el comerç a l'engròs registren, respectivament, un descens d'assalariats del 2,4%, 3,7% i 8,4%. A l'altra banda, hi trobem el sector del comerç al detall, que sembla haver superat l'efecte de Mataró Parc: ha augmentat el nombre d'assalariats en 147, un 5% més que un any enrera. També l'educació i la recerca i desenvolupament han aconseguit un creixement favorable amb 91 assalariats més. **TAULA 24.**

TAULA 24. Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Mataró. 2001 - 2002.

Sectors amb major guany	CCAE	març-2001	març-2002	Var. (%)	Difer.
Intermediació financera	65	751	806	7,32%	55
Altres activitats empresarials	74	2.011	2.139	6,36%	128
Educació i investigació i desenvolupament	80 i 73	1.458	1.549	6,24%	91
Comerç al detall	52	2.938	3.085	5,00%	147
Activitats sanitàries i veterinàries	85	3.920	4.050	3,32%	130
Sectors amb major pèrdua	CCAE	març-2001	març-2002	Var. (%)	Difer.
Indústria química	24	736	646	-12,23%	-90
Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor	50	888	787	-11,37%	-101
Comerç a l'engròs	51	2.181	1.997	-8,44%	-184
Construcció	45	2.515	2.422	-3,70%	-93
Indústria tèxtil i de la confecció	17 i 18	6.688	6.527	-2,41%	-161

TAULA 25. Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Maresme. 2001 - 1r trim. 2002.

Sector	març-2001			juny-2001			setembre-2001			desembre-2001			març-2002		
	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E
Agricultura i pesca	231	50	4,62	245	50	4,90	240	50	4,80	245	49	5,00	260	53	4,91
Ind. extrac., energia i aigua	205	22	9,32	207	23	9,00	207	23	9,00	208	22	9,45	208	22	9,45
Ind. manuf.	24.964	2.521	9,90	25.130	2.549	9,86	24.157	2.481	9,74	24.134	2.479	9,74	24.175	2.500	9,67
Construcció	8.609	1.810	4,76	8.830	1.835	4,81	8.420	1.755	4,80	8.438	1.766	4,78	8.891	1.826	4,87
Comerç i reparacions	13.896	3.128	4,44	14.487	3.314	4,37	14.346	3.222	4,45	14.221	3.134	4,54	14.400	3.172	4,54
Hoteleria	5.416	1.038	5,22	8.810	1.252	7,04	8.356	1.195	6,99	4.660	999	4,66	6.620	1.040	6,37
Transp. i comunic.	1.903	368	5,17	2.073	379	5,47	2.041	380	5,37	1.920	371	5,18	1.959	386	5,08
Mediació financera	942	80	11,78	1.024	83	12,34	1.011	84	12,04	957	78	12,27	998	80	12,48
Activ. immob. i serv. empres.	5.157	1.189	4,34	5.380	1.211	4,44	5.401	1.209	4,47	5.311	1.222	4,35	5.547	1.241	4,47
Serv. personals i altres	6.926	1.115	6,21	7.545	1.147	6,58	7.266	1.147	6,33	7.219	1.152	6,27	7.353	1.155	6,37
Educació	3.414	262	13,03	3.270	262	12,48	3.099	251	12,35	3.488	260	13,42	3.610	265	13,62
Activ. sanit. i serv. socials	6.399	292	21,91	6.538	297	22,01	6.467	291	22,22	6.932	307	22,58	7.097	310	22,89
No consta	7	7	1,00	6	6	1,00	6	5	1,20	5	4	1,25	7	5	1,40
Total Maresme	78.069	11.882	6,57	83.545	12.408	6,73	81.017	12.093	6,70	77.738	11.843	6,56	81.125	12.055	6,73

TAULA 26. Nombre d'autònoms segons subsectors. Maresme. 2001 - 1r trim. 2002.

Sector	març-2001		juny-2001		setembre-2001		desembre-2001		març-2002	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Agricultura i pesca	450	1,49%	462	1,50%	465	1,51%	459	1,50%	475	1,53%
Ind. extrac., energia i aigua	16	0,05%	16	0,05%	15	0,05%	16	0,05%	15	0,05%
Ind. manuf.	5.154	17,09%	5.151	16,76%	5.164	16,72%	5.207	16,99%	5.225	16,79%
Construcció	4.410	14,62%	4.506	14,66%	4.527	14,66%	4.520	14,74%	4.641	14,92%
Comerç i reparacions	9.632	31,93%	9.827	31,97%	9.832	31,84%	9.709	31,67%	9.781	31,44%
Hoteleria	2.639	8,75%	2.834	9,22%	2.840	9,20%	2.631	8,58%	2.669	8,58%
Transp. i comunic.	1.858	6,16%	1.855	6,03%	1.871	6,06%	1.876	6,12%	1.889	6,07%
Mediació financera	388	1,29%	391	1,27%	400	1,30%	415	1,35%	415	1,33%
Activ. immob. i serv. empres.	2.527	8,38%	2.582	8,40%	2.623	8,50%	2.676	8,73%	2.779	8,93%
Serv. personals i altres	2.172	7,20%	2.182	7,10%	2.203	7,13%	2.188	7,14%	2.232	7,17%
Educació	412	1,37%	415	1,35%	412	1,33%	418	1,36%	418	1,34%
Activ. sanit. i serv. socials	460	1,52%	470	1,53%	476	1,54%	492	1,60%	526	1,69%
No consta	48	0,16%	50	0,16%	48	0,16%	49	0,16%	49	0,16%
Total Maresme	30.166	100%	30.741	100%	30.876	100%	30.656	100%	31.114	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Evolució sectorial al Maresme

A l'igual que a Mataró, la indústria manufacturera, el comerç i la construcció són els sectors amb un major nombre d'assalariats i, en el segon i tercer trimestre de cada any, també cal ressaltar l'hoteleria, gràcies a l'arribada del turisme estival. En el darrer trimestre de 2001 i repartits entre els tres primers subsectors esmentats, al Maresme, hi ha treballant 46.793 assalariats, el 60,2% del total. Si incloem l'hoteleria, el percentatge se situa en el 66,2%. En el primer trimestre de 2002, els tres principals subsectors acumulen el 58,5% dels assalariats; afegint-hi l'hoteleria, s'arriba al 66,8%. Sembla clar, doncs, que el component estacional intrínsec al sector de l'hoteleria comença a deixar-se entreveure a l'economia maresmenca en el primer trimestre de l'any. Si ho

comparem amb el pes dels assalariats que tenien tots quatre sectors fa un any, s'hi observa una pèrdua en la representativitat d'un punt percentual, bàsicament per la pèrdua de pes dels assalariats de la indústria manufacturera i de la construcció. **TAULES 25 I 26.**

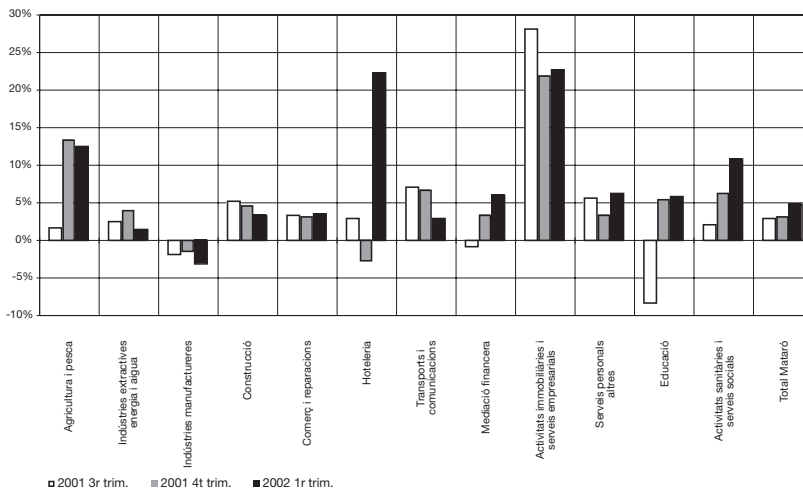
La indústria manufacturera ha estat l'únic subsector que ha registrat un descens d'assalariats

Dels tretze subsectors analitzats, només la indústria manufacturera presenta una taxa negativa, -1,4% en el quart trimestre de 2001 i -3,2% en el primer trimestre de 2002. La resta de subsectors presenten variacions interanuals positives i força estables en els darrers tres trimestres. Així, els altres dos subsectors importants del Maresme - comerç i construcció-, han crescut un 3,3% i 3,7%, respectivament. En l'apartat corresponent a sectors amb majors guanys i majors pèrdues, destaca el de l'hoteleria, que ha vist com el nombre d'assalariats augmentava en 1.204, gairebé un 25% més que un any abans. Pel que fa als sectors amb major pèrdua d'assalariats, tres dels cinc sectors coincideixen amb els de major pèrdua de Mataró: la indústria química, la indústria tèxtil i de la confecció i la venda, manteniment i reparació de vehicles de motor. **GRÀFIC 45 I TAULA 27.**

Anàlisi Shift-Share (Mataró respecte de la província de Barcelona)

Aquest tipus d'anàlisi permet d'avaluar i discernir els factors de l'evolució de l'activitat de Mataró tenint en compte l'evolució de l'activitat en un àmbit superior, en aquest cas el de la província de Barcelona.

GRÀFIC 45. Increment del nombre de treballadors assalariats respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Maresme (paràgraf CCAE93). 2001 - 2002

TAULA 27. Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Maresme. 2001 - 2002.

Sectors amb major guany	CCAE	març-2001	març-2002	Var. (%)	Difer.
Hoteleria	55	5.416	6.620	22,23%	1.204
Activitats sanitàries i veterinàries	85	6.399	7.097	10,91%	698
Comerç al detall	52	6.746	7.301	8,23%	555
Altres activitats empresarials	74	4.005	4.245	5,99%	240
Construcció	45	8.609	8.891	3,28%	282
Sectors amb major pèrdua	CCAE	març-2001	març-2002	Var. (%)	Difer.
Indústria química	24	2.072	1.781	-14,04%	-291
Indústria de la construcció de maquinària	29	1.204	1.148	-4,65%	-56
Indústria de productes alimentaris i begudes	15	1.292	1.244	-3,72%	-48
Indústria tèxtil i de la confecció	17 i 18	13.593	13.190	-2,96%	-403
Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor	50	1.867	1.826	-2,20%	-41

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 28. Anàlisi Shift-Share. Mataró / província de Barcelona. 2001 - 2002.

Anàlisi Shift-Share	DG	DP	EP	Total
1r trim. 2001	1.203	1.055	-414	1.844
2n trim. 2001	1.296	-339	-112	845
3r trim. 2001	1.005	-507	-157	342
4t trim. 2001	963	-536	-116	311
1r trim. 2002	663	-767	-84	-188

DG: Dinàmica Global
 DP: Dinàmica Pròpia
 EP: Estructura Productiva

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

Es realitza una descomposició de l'evolució en tres components: la Dinàmica Global (DG), que atribueix una part del creixement de l'activitat de Mataró al comportament global de l'àmbit territorial del qual forma part (província de Barcelona); la Dinàmica Pròpia (DP), que registra el creixement atribuïble a la diferència de comportament dels diferents sectors de Mataró comparats amb els respectius sectors de la província; i, finalment, l'Estructura Productiva (EP), que atribueix una part del creixement a la diferent composició o estructura productiva de Mataró respecte del conjunt provincial.

En la taula 28, s'hi presenta l'evolució de les tres components de l'anàlisi shift-share en els darrers cinc trimestres. Tal com s'hi pot apreciar, la variació total d'assalariats presenta un perfil descendent, fins arribar a un creixement negatiu en el primer trimestre de 2002. En aquest darrer trimestre, han estat principalment la Dinàmica Pròpia (-767) i, en un segon terme, l'Estructura Productiva (-84), els factors que han contribuït, amb els seus registres negatius, a que el nombre d'assalariats a Mataró es reduís en 188. **TAULA 28.**

Si observem les tres components en el primer trimestre de 2002 i ho comparem amb els valors que tenien un any enrere, la Dinàmica Pròpia ha estat el factor que més ha contribuït al descens d'assalariats. L'alentiment experimentat pels diferents sectors de la ciutat, per tant, ha estat més evident, en línies generals, que el que han registrat els respectius sectors de la província, ja que aquesta component –la Dinàmica Pròpia– és especialment sensible als projectes concrets que es duen a terme a la ciutat, així, projectes com la implantació del centre comercial Mataró Parc provoquen valors significativament elevats durant el període anual següent, en aquest cas fins el primer trimestre de 2001. També la Dinàmica Global ha contribuït a la desaceleració de la ciutat en reduir el seu ritme de creixement a la meitat al llarg del darrer any. L'Estructura Productiva de la ciutat continua presentant valors negatius; és a dir, continua sense afavorir el creixement d'assalariats. No obstant això, val a dir que la seva aportació negativa s'ha anat reduint en els darrers dotze mesos, tot al contrari que el component de la Dinàmica Pròpia.

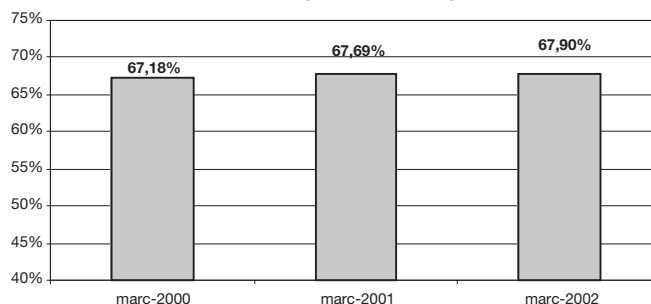
Terciarització de l'economia

El sector serveis guanya pes en l'estructura econòmica de Mataró

El conjunt dels països occidentals segueixen una tendència cap a economies en què el sector serveis té un pes específic més important. Mataró, si bé continua tenint un sector industrial molt important, també segueix una línia de terciarització en la seva estructura econòmica. Així, a finals de 1993, el sector serveis ocupava poc més del 54% dels assalariats, mentre que, vuit anys després, el percentatge se situa per sobre del 60%. De fet, ha passat de concentrar, en el primer trimestre de 2001, el 59,5% dels assalariats de Mataró al 60,7% a finals del primer trimestre de 2002. La sèrie de treballadors per compte propi del sector serveis, però, sembla contradir aquesta tendència ja que ha passat de suposar el 59,8% de treballadors autònoms al 59,2%. Aquesta pèrdua de pes ve motivada per un substancial augment dels treballadors autònoms en la construcció, que representaven el 13,8% en el primer trimestre de 2001, mentre que, just un any després, representen el 14,3%.

Pel que fa l'estructura sectorial del Maresme, el pes del sector serveis se situa lleugerament per sota del cas de Mataró, si bé la principal diferència pot venir explicada per la importància creixent que, per al conjunt de la comarca, hi suposa la construcció. Per altra banda, resulta rellevant l'elevat nombre d'autònoms que pertanyen al sector terciari al Maresme -el 66,6%-, tant en el darrer trimestre de 2001 com en el primer trimestre de 2002, mentre que a Mataró el percentatge no arri-

GRÀFIC 46. Evolució del pes del sector serveis en l'IAE. Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

ba al 60%. En aquest sentit, cal recordar la importància que té el sector turístic quan considerem la comarca del Maresme en el seu conjunt.

TAULA 29. Pes relatiu del nombre d'empreses i assalariats segons sectors a Mataró i al Maresme. 2001 - 2002

Mataró	març-2001			juny-2001			setembre-2001			desembre-2001			març-2002		
	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.
Agricultura	0,8%	0,3%	0,1%	0,9%	0,3%	0,1%	0,8%	0,3%	0,1%	0,8%	0,3%	0,1%	0,8%	0,4%	0,1%
Construcció	13,8%	8,0%	12,4%	14,2%	8,2%	12,5%	14,2%	8,1%	12,2%	14,3%	7,7%	12,0%	14,3%	7,7%	12,6%
Indústria	25,5%	32,2%	29,2%	25,3%	31,9%	29,2%	25,3%	31,2%	29,3%	25,5%	31,1%	28,7%	25,4%	31,2%	28,8%
Serveis	59,8%	59,5%	58,2%	59,4%	59,6%	58,1%	59,5%	60,3%	58,4%	59,2%	60,9%	59,2%	59,2%	60,7%	58,5%
No consta	0,2%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%
Maresme	març-2001			juny-2001			setembre-2001			desembre-2001			març-2002		
Sector	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.
Agricultura	1,5%	0,3%	0,4%	1,5%	0,3%	0,4%	1,5%	0,3%	0,4%	1,5%	0,3%	0,4%	1,5%	0,3%	0,4%
Construcció	14,6%	11,0%	15,2%	14,7%	10,6%	14,8%	14,7%	10,4%	14,5%	14,7%	10,9%	14,9%	14,9%	11,0%	15,1%
Indústria	17,1%	32,2%	21,4%	16,8%	30,3%	20,7%	16,8%	30,1%	20,7%	17,0%	31,3%	21,1%	16,8%	30,1%	20,9%
Serveis	66,6%	56,4%	62,9%	66,9%	58,8%	64,0%	66,9%	59,2%	64,3%	66,6%	57,5%	63,5%	66,6%	58,7%	63,5%
No consta	0,2%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Llicències d'activitats²⁰

Descens de la sol·licitud de llicències d'activitats Al llarg del 2001, a Mataró, hi han estat sol·licitades 694 llicències d'activitats, 78 menys que en el mateix període de temps al 2000, xifra que, en termes relatius, suposa un descens del 6%. Un factor que ha incidit clarament en aquest descens ha estat l'obertura del centre comercial Mataró Parc a mitjans de l'any 2000. Així, durant el 2000, van registrar-se 89 sol·licituds de llicències d'activitat al centre comercial, mentre que, en el 2001 només se n'han rebut 6. Així, si no s'haguessin tingut en compte les sol·licituds rebudes a Mataró Parc durant el 2000 i el 2001, les sol·licituds haguessin augmentat un 6% entre aquests dos anys, mantenint-se d'aquesta manera la línia dels darrers anys.

TAULA 30. Anàlisi de sol·licitud de llicències d'activitat per annexes. 2000 - 2002.

	2000		2001		1r trim. 2002	
	v.abs.	%	v.abs.	%	v.abs.	%
Annex I	1	0,1%	0	0,0%	0	0,0%
Annex II.1	7	0,9%	1	0,1%	2	1,2%
Annex II.2	120	16,3%	95	13,7%	14	8,3%
Annex III	174	23,6%	187	26,9%	37	22,0%
Annex IV.1	172	23,3%	165	23,8%	39	23,2%
Annex IV.2	264	35,8%	246	35,4%	76	45,2%
Total	738		694		168	

En analitzar les sol·licituds per annexos del 2001, veiem que la major part corresponen a l'annex IV, que són les activitats considerades d'incidència lleu per al medi ambient, la salut i la seguretat de les persones. Aquest annex abasta concretament el 60% de totes les sol·licituds. Un 14% correspondria a activitats d'incidència moderada (annex II). **TAULA 31.**

Si comparem les sol·licituds rebudes en el primer trimestre de 2002 amb les del primer trimestre de 2001, comprovem que s'ha registrat una davallada del 6,7%. En aquests dos períodes, l'impacte de l'obertura del centre comercial pràcticament no ha tingut cap efecte. Per tant, aquesta davallada pot ser atribuïble a una certa atonia en els nivells d'activitat de la ciutat.

En el gràfic de sol·licituds de llicències d'activitat acumulades en els darrers dotze mesos, s'observa com, en

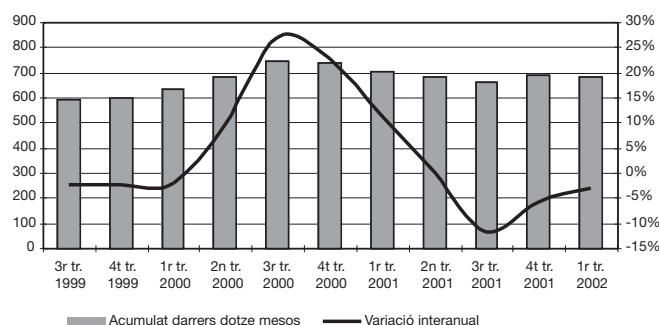
TAULA 31. Anàlisi de sol·licitud de llicències d'activitats per annexes. Mataró. 2001-2002.

	1r tr. 2001	1r tr. 2002	Var. interanual
Annex I	0	0	---
Annex II.1	0	2	---
Annex II.2	24	14	-41,7%
Annex III	34	37	8,8%
Annex IV.1	50	39	-22,0%
Annex IV.2	72	76	5,6%
Total	180	168	-6,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció d'Activitats del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

el tercer trimestre de 2000, va assolir-se el valor més elevat i com, en els quatre trimestres següents, les sol·licituds de llicències han anat caient progressivament. Ha estat en el darrer trimestre de 2001 quan la sèrie sembla que ha frenat aquesta tendència descendent. És en la sèrie corresponent a la variació interanual on s'observa més clarament la lleu recuperació de la sol·licitud de llicències, malgrat que aquesta encara continua registrant taxes de creixement interanuals negatives. En el darrer trimestre de 2001, la variació interanual enregistra un variació del -6% mentre que, en el primer trimestre de 2002, la variació ha estat del -3,3%.

GRÀFIC 47. Sol·licitud de llicències d'activitat. 1999 - 1r trim. 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció d'Activitats del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

²⁰ Classificació de les llicències d'activitat:

- Annex I: activitats amb una gran incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex II: activitats amb una moderada incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex III: activitats amb una baixa incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex IV: activitats amb una lleu incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Anàlisi sectorial

Indústria tèxtil i de la confecció, indústria química, construcció, comerç a l'engròs, comerç al detall, hoteleria, educació i investigació i desenvolupament

Anàlisi dels principals sectors de l'economia de Mataró

En els següents apartats es realitza una anàlisi amb més profunditat dels sectors més representatius de Mataró. Les fonts d'aquesta anàlisi són, principalment, els registres de centres de cotització i de treballadors assalariats afiliats al Règim General de la Seguretat Social, a més dels registres de treballadors per compte propi afiliats al Règim Especial d'Autònoms de la Seguretat Social. En l'anàlisi també es fa servir el nombre d'activitats econòmiques registrades mitjançant l'impost d'activitats econòmiques (IAE). En alguns sectors, a més, l'anàlisi s'ha complementat amb informació d'àmbits superiors²¹ (Barcelona, Catalunya i Estat espanyol). Tot plegat ens permet de realitzar una anàlisi sobre la situació en què es troba cadascun dels sectors fins al mes de març de 2002.

- ➔ Indústria tèxtil i de la confecció (CCAIE- 93, epígraf 17 i 18)
- ➔ Indústria química (CCAIE-93, epígraf 24)
- ➔ Construcció (CCAIE-93, epígraf 45)
- ➔ Comerç a l'engròs (CCAIE-93, epígraf 51)
- ➔ Comerç al detall (CCAIE-93, epígraf 52)
- ➔ Hoteleria (CCAIE-93, epígraf 55)
- ➔ Educació i investigació i desenvolupament (CCAIE-93, epígraf 80 i 73)

Els set sectors analitzats, que concentren el 54,8% del total d'assalariats, el 64,9% de totes les empreses i el 63,8% del tots els treballadors autònoms registrats a Mataró, són els següents:

TAULA 32.

Mataró i els seus principals sectors d'activitat.					
		Total Mataró març 2001	Total Mataró març 2002	Diferència	Variació
	Nombre assalariats	31.451	31.263	-188	-0,60%
	Nombre empreses	3.994	4.011	17	0,43%
	Nombre autònoms	8.506	8.632	126	1,48%
	N. assal. / N. emp.	7,87	7,79	-0,08	-1,02%
Pes dels sectors respecte del total de Mataró					
Indústria tèxtil i de la confecció	Nombre assalariats	21,26%	20,88%	-0,39 pp	-1,82%
	Nombre empreses	20,21%	20,24%	0,04 pp	0,19%
	Nombre autònoms	13,90%	13,91%	0,02 pp	0,12%
Química	Nombre assalariats	2,34%	2,07%	-0,27 pp	-11,70%
	Nombre empreses	0,30%	0,30%	0,00 pp	-0,42%
	Nombre autònoms	0,09%	0,10%	0,01 pp	10,86%
Construcció*	Nombre assalariats	8,00%	7,75%	0,25 pp	-3,12%
	Nombre empreses	12,44%	12,57%	0,12 pp	0,98%
	Nombre autònoms	13,77%	14,33%	0,56 pp	4,09%
Comerç a l'engròs	Nombre assalariats	6,93%	6,39%	-0,55 pp	-7,89%
	Nombre empreses	7,64%	7,33%	-0,31 pp	-4,02%
	Nombre autònoms	5,18%	5,36%	0,18 pp	3,46%
Comerç al detall	Nombre assalariats	9,34%	9,87%	0,53 pp	5,63%
	Nombre empreses	16,78%	16,63%	-0,15 pp	-0,87%
	Nombre autònoms	21,86%	20,96%	-0,90 pp	-4,11%
Hoteleria	Nombre assalariats	2,96%	3,14%	0,18 pp	6,22%
	Nombre empreses	5,88%	6,06%	0,17 pp	2,97%
	Nombre autònoms	8,21%	7,95%	-0,26 pp	-3,15%
Educació i investigació	Nombre assalariats	4,93%	4,66%	-0,26 pp	-5,31%
	Nombre empreses	2,08%	2,07%	-0,01 pp	-0,42%
	Nombre autònoms	1,27%	1,18%	-0,09 pp	-6,93%

*S'hi inclouen els instal·ladors.
Nota: pp vol dir punts percentuals.

²¹ Evolució dels IPPI (Índex de producció de productes industrials), evolució de l'ICCU (índex de clima comercial urbà) i informacions extretes d'altres publicacions com ara els informes mensuals de la Caixa, l'informe sobre la conjuntura econòmica de la Caixa de Catalunya, Barcelona Economia i Perspectiva Econòmica de Catalunya de la COCINB.

Indústria tèxtil (17) i confecció i pelleteria (18)

Situació general del sector

Segons dades del Consell Intertèxtil Espanyol, el sector tèxtil està constituït per 7.600 empreses que donen feina de manera directa a 278.000 treballadors, fet que representa un 10% de l'ocupació industrial. Segons el Consell Intertèxtil, la producció del sector durant l'any 2001 ha estat de 13.500 milions d'euros, dada que representa un 6% del PIB espanyol.

L'1 de gener de 2002 s'inicia la tercera fase de l'Acord sobre els Tèxtils i la Confecció (ACT) per a la integració per fases del sector tèxtil a les regles normals de l'Acord General sobre Aranzels i Comerç (GATT), fet que comporta la inclusió progressiva de categories de producte i increments de les quotes d'importació. No obstant això, la data clau és l'1 de gener de l'any 2005, moment en què s'ha de produir una liberalització total del mercat comunitari. Això ha fet que el sector tèxtil europeu hagi realitzat importants esforços de modernització i, que en l'actualitat, hagi esdevingut un sector internacionalment competitiu, com ho demostra el fet que la Unió Europea sigui el segon exportador mundial de tèxtil i confecció i el primer pel que fa a productes tèxtils en general.

Pel que fa a l'Estat espanyol, aquest ha estat el segon país de la UE que més ha incrementat les seves exportacions tèxtils i de la confecció en la dècada dels 90, a un ritme anual mig del 15%. Per destinació, dos terços de les vendes es dirigeixen a la pròpia UE.

Quant a l'evolució més recent del sector, després de patir l'impacte de la crisi internacional l'any 1999, el sector tèxtil va tancar l'exercici de l'any 2000 amb uns resultats que el convertien en el millor de tota la dècada, segons dades de la patronal. Durant l'any 2001, però, el sector tèxtil ha presentat un comportament canviant. Així, en el primer semestre, la situació s'ha mantingut més estable, ja que el mercat exterior ha compensat el decreixement sofert en el mercat interior. De fet, les exportacions han assolit la xifra rècord de 6.000 milions d'euros, un augment del 14% respecte de l'any anterior. El dinamisme de la demanda europea i la fortalesa del dòlar en relació amb l'euro han estat els factors causants d'aquest

increment. És important d'assenyalar que Catalunya representa la meitat del total exportat. Per productes, el punt i la confecció han experimentat el creixement més elevat, fet que reflecteix l'expansió exterior de les empreses amb xarxes de distribució pròpia.

Pel que fa a la producció, en termes reals, ha experimentat un retrocés del 1,5%; l'ocupació, però, s'ha mantingut estable.

La progressiva desacceleració de l'economia mundial fa preveure un descens de l'activitat general del sector per a l'any 2002, especialment intensa durant la primera meitat de l'any. No obstant això, sembla que, cap a finals d'any i coincidint amb la possible recuperació internacional, podria produir-se una millora general del sector.

De fet, les primeres dades disponibles del sector en el primer trimestre de l'any confirmen aquestes previsions. Així, les exportacions han acusat els efectes de la crisi mundial amb una taxa de creixement força moderada (0,9%). No obstant això, cal assenyalar que el subsector de les manufactures de punt i confecció ha tingut un comportament força més favorable.

Mataró

Per tal d'intentar copsar la situació del principal sector econòmic de Mataró i

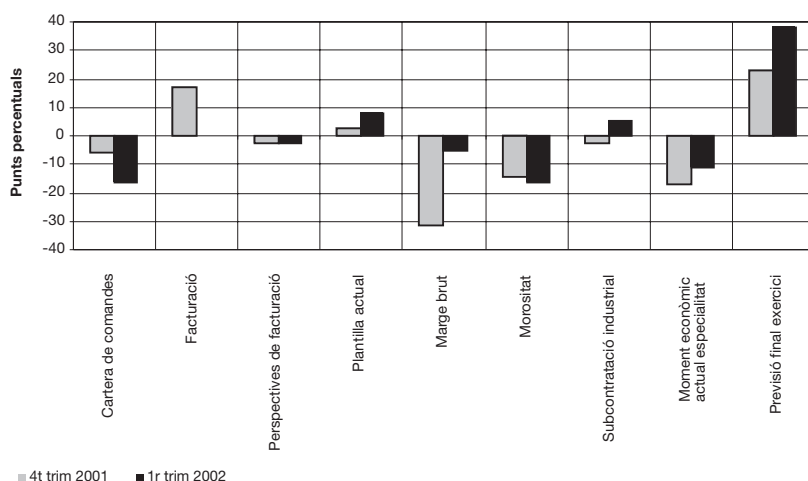
TAULA 33. Indústria tèxtil (17) i confecció i pelleteria (18). Mataró. 2000 - 2001.

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	1.182	1.199	1.186	1.199	1.201
Assalariats	6.688	6.732	6.363	6.346	6.527
Empreses	807	832	799	796	812
Ass./ Empr.	8,29	8,09	7,96	7,97	8,04
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	0,00%	-0,08%	-0,42%	1,70%	1,61%
Assalariats	-2,29%	-2,48%	-4,14%	-2,91%	-2,41%
Empreses	1,00%	2,46%	2,30%	-0,38%	0,62%
Ass./ Empr.	-3,26%	-4,82%	-6,30%	-2,54%	-3,01%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

del Maresme, l'Associació d'Empresaris de Gèneres de Punt de Mataró i Comarca (ASEGEMA), va iniciar, a finals del 2001, una enquesta de periodicitat trimestral entre els seus associats sobre la conjuntura del sector tèxtil a Mataró i al Maresme. Aquesta enquesta consta de nou preguntes relacionades amb diferents aspectes empresarials i del moment econòmic.

Els valors que es presenten en el **GRÀFIC 48** són la diferència, en punts percentuals, entre el percentatge de respostes favorables i el percentatge de respostes desfavorables en relació a diferents aspectes.

GRÀFIC 48. Enquesta conjuntura sector tèxtil. Maresme. 2001 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'ASEGEMA.

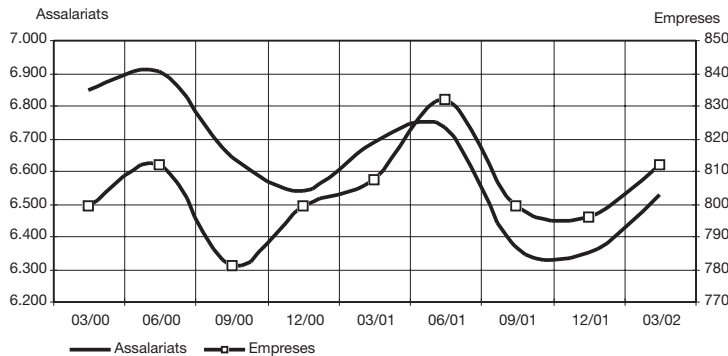
Les respostes reflecteixen la situació del darrer trimestre de 2001 i primer de 2002 en relació amb els mateixos períodes de l'any anterior. La situació referent a la cartera de comandes, les perspectives de facturació, el marge brut de benefici, la morositat i el moment econòmic actual de l'especialitat presenten un saldo de resposta negatiu. Tampoc la facturació

actual presenta un bon balanç ja que, si bé en el quart trimestre de 2001 presentava un valor favorable de 17 punts, en el primer trimestre el balanç ha passat a ser de zero. Les respostes amb comportament favorable han estat la plantilla actual, la subcontractació industrial i la previsió fins a final de l'exercici o del primer semestre. En definitiva, sembla desprendre-se'n un empitjorament de la situació actual del sector tèxtil i del gènere de punt mataroní en relació als trimestres anteriors.

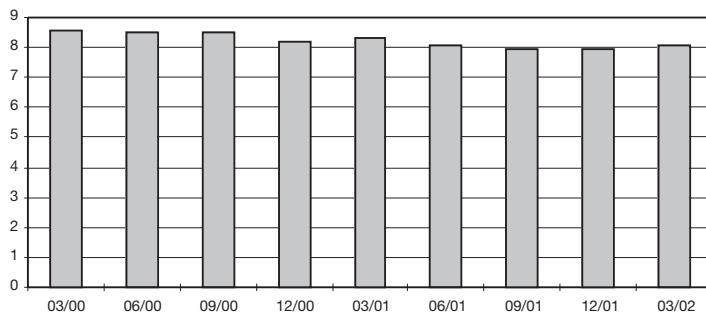
Les taxes de variació interanual de treballadors assalariats no fan sinó refermar la desacceleració que està patint el sector a Mataró, amb un creixement negatiu del 2,9% i 2,4% en el quart trimestre de 2001 i en el primer trimestre de 2002, respectivament. Aquesta pèrdua de treballadors assalariats ha estat fins i tot més important que la pèrdua d'assalariats registrats en el conjunt de la ciutat, fet que es tradueix, inevitablement, en una pèrdua de representativitat del sector. Així, en el primer trimestre del 2001, representava el 21,7% de tots els treballadors assalariats de la ciutat i, un any després, el percentatge se situa en el 20,9%.

Pel que fa a les dades d'empreses, aquestes presenten una línia ascendent, si bé cal consignar que, en els darrers trimestres, el ritme de creixement s'ha alentit considerablement, arribant a registrar-se alguna taxa de creixement interanual negativa. Així, en el darrer trimestre de 2001, el nombre de empreses va caure un 0,4% però, en el primer trimestre de 2002, va aconseguir un augment del 0,6%.

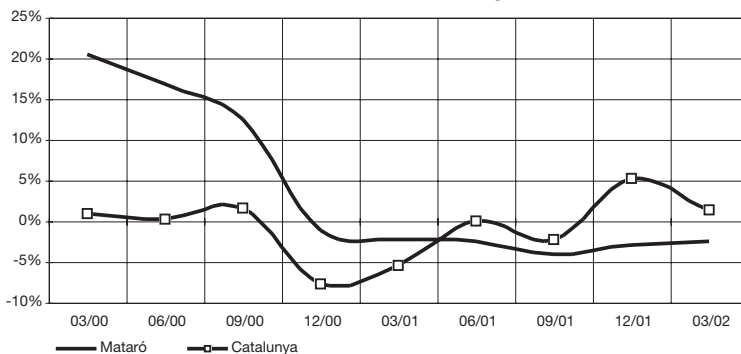
GRÀFIC 49. Indústria tèxtil, confecció, pelleteria. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 50. Assalariats per empresa. Indústria tèxtil i confecció i pelleteria. Mataró. 2000 - 2002

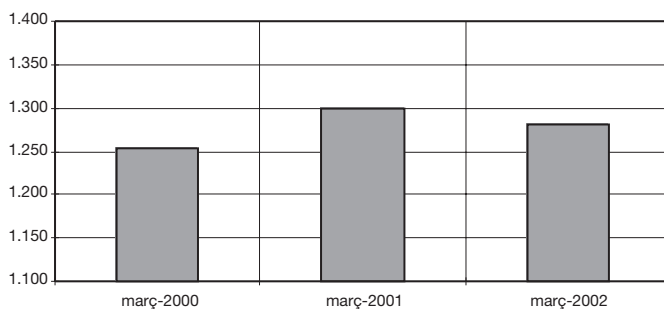

GRÀFIC 51. Variació interanual assalariats indústria tèxtil i de la confecció. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 52. Evolució del nombre d'IAE del sector tèxtil i de la confecció. Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

Respecte a les dades de treballadors per compte propi, el comportament és sensiblement diferent a la dels treballadors assalariats ja que, en els dos trimestres analitzats en el present informe presenten taxes de variació interanual positives del 1,7% i 1,6% en el darrer trimestre de 2001 i en el primer de 2002, respectivament. Amb aquests increments s'aconsegueix de superar els 1.200 autònoms en el tèxtil i la confecció.

Pel que fa a l'evolució del sector en el conjunt de Catalunya, sembla que s'hi està produint un canvi en la tendència descendent que venien presentant en els darrers trimestres les taxes de variació interanual. Així, a finals del quart trimestre de 2001, Catalunya tenia un 5,3% d'assalariats més respecte d'un anys abans; a finals del primer trimestre de 2002, la variació interanual era de l'1,3%. **TAULA 33 I GRÀFICS 49, 50 I 51.**

Per la seva banda, les dades de l'impost d'activitats econòmiques (IAE) també apunten cap a un alentiment del sector al llarg del darrer any ja que, al març de 2002, es registren menys activitats econòmiques que un any abans (un descens del 1,4%). **GRÀFIC 52.**

Indústria química (24)

Situació general del sector

El sector químic espanyol ha registrat un important creixement en la darrera dècada. En aquest període, s'ha duplicat el valor de la producció fins a superar el 30.000 milions d'euros l'any 2001, fet que suposa que aquest sector aportí el 9% del PIB i s'hagi consolidat com un dels pilars bàsics de la nostra economia. La indústria química espanyola és el setè productor mundial, després de EEUU, Japó, Alemanya, França, Regne Unit i Itàlia, les sis majors potències industrials.

També s'ha produït una millora considerable de la internacionalització de les companyies químiques. L'any 1990, es destinava un 20% de la producció al comerç exterior, xifra que ha augmentat fins el 42% (2001), el qual augment l'ha convertit en el segon sector quant a exportacions de la nostra economia. Aquesta evolució ha situat al sector com a segon major exportador de la nostra economia i mostra la important rellevància de les empreses químiques en els mercats internacionals. L'any 2001, el valor de les exportacions va situar-se en quasi 13.000 milions d'euros, la qual xifra suposa un increment del 9,4% respecte de l'any anterior.

Així mateix, el volum d'inversions s'ha incrementat de manera substancial i comporta, en l'actualitat, un 5% del valor de la producció (davant del 3,7% de l'any 1990). Aquest flux inversor ha permès que el nivell d'ocupació hagi experimentat creixements sostinguts i constants a partir de 1995 i que hagi acabat assolint, en el 2000, la xifra de 136.000 llocs de treballs directes i de més de 500.000 en total (sumant-hi l'ocupació indirecta).

Un tema clau per al seu futur és que la indústria química continuï sent el sector que destini més recursos d'R+D a Espanya, fins a arribar a un 20% del total. Ara com ara, l'empresa química espanyola inverteix en R+D el 1,6% del valor de la seva producció, pràcticament el doble que la mitjana empresarial espanyola.

En la darrera assemblea general del passat mes de juny, el Consell Europeu de la Indústria Química estimava que el conjunt de la indústria química europea creixerà al voltant del 2% (2001), fet

que suposarà un significatiu descens respecte de l'any anterior (3,6%). Els factors que explicarien aquesta reducció estan basats en el deteriorament de la situació econòmica mundial, especialment de la situació econòmica del EEUU. Per a aquest any 2002, les perspectives són positives i apunten cap a una reactivació del sector, que podria acabar l'any amb un creixement del 3% (sempre que la situació econòmica mundial ho permeti).

La indústria química espanyola representa un 8% del total europeu i, l'any 2001, ha experimentat un creixement superior a la mitjana europea (3,5%). Segons un informe de la Federació Empresarial de la Indústria Química Espanyola, el sector químic presenta, a mig termini, un perfil de creixement sostingut, per bé que precisa d'una millora contínua de la seva competitivitat per tal que aquestes perspectives es compleixin.

Geogràficament, la indústria química es concentra de manera majoritària a Catalunya que, des d'una perspectiva regional, representa la meitat de tot el sector a Espanya i genera el 45% de la seva producció. L'estructura empresarial està constituïda majoritàriament per pimes, ja que el 87% de les empreses té menys de 50 treballadors.

Mataró

Des de mitjans de l'any 2001, el nombre d'assalariats en el sector químic ha mantingut una tònica de descensos

TAULA 34. Química (24). Mataró. 2001 - 2002

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	8	7	7	8	9
Assalariats	736	722	713	665	646
Empreses	12	12	12	12	12
Ass./ Empr.	61,33	60,17	59,42	55,42	53,83
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	60,00%	16,67%	0,00%	14,29%	12,50%
Assalariats	2,22%	-4,37%	-4,30%	-9,65%	-12,23%
Empreses	20,00%	0,00%	9,09%	0,00%	0,00%
Ass./ Empr.	-14,81%	-4,37%	-12,27%	-9,65%	-12,23%

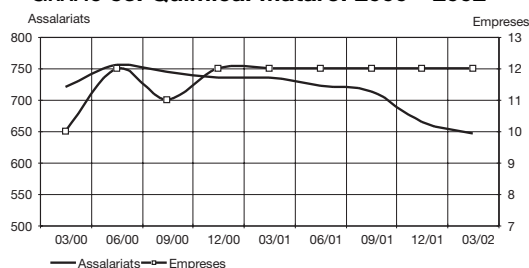
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

continuats. A partir del darrer trimestre de 2001, les reduccions dels assalariats han estat més significatives (-9,65%), assolint el punt màxim en el primer trimestre d'aquest any (-12,23%). Comptat i debatut, sembla que es confirma l'alentiment en l'ocupació d'aquest sector (que ja s'havia iniciat l'any 2000). A Catalunya, la tendència registrada respecte de l'any anterior és de signe contrari, ja que el nombre d'assalariats experimenta creixements -encara que moderats-. **TAULA 34.**

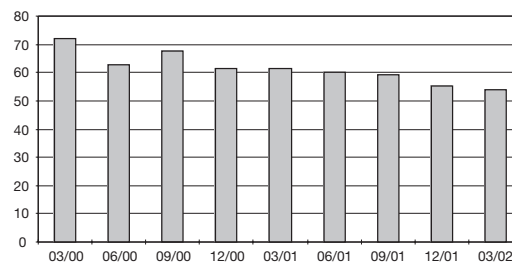
El nombre d'empreses del sector químic de la ciutat és reduït i no presenta cap variació interanual des del darrer trimestre de 2001. Però això no vol dir que les dimensions mitjanes de les empreses d'aquest sector no siguin remarcables, ja que tenen més de 50 treballadors; en aquest sentit, cal assenyalar que la constant pèrdua d'assalariats provoca que, des d'inicis de l'any 2001, es produeixi una reducció progressiva de la seva grandària. **GRÀFICS 53, 54 i 55.**

El nombre d'activitats econòmiques del sector s'ha reduït gradualment els darrers tres anys, tot seguint la tendència negativa que presenta el nombre d'assalariats. **GRÀFIC 56.**

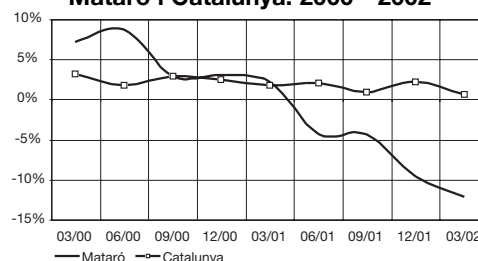
GRÀFIC 53. Química. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 54. Assalariats per empresa. Química. Mataró. 2000-2002

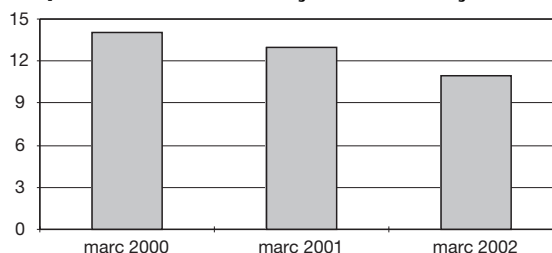

GRÀFIC 55. Variació interanual assalariats. Química. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 56. Evolució del nombre d'IAE del sector químic. Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

Construcció (45)²²

Situació general del sector

El comportament del sector de la construcció europeu durant l'any 2001 confirma l'entrada en una fase de moderació del sector. No obstant, Espanya juntament amb Regne Unit, Bèlgica i Dinamarca, se situa en el grup de països per als quals es preveu encara creixements molts importants amb un total acumulat superior al 4% per al període 2001-2004.

Segons les dades del darrer informe d'Euroconstruct, organisme que integra diversos instituts nacionals especialitzats, Espanya és el segon país amb un major dinamisme constructor d'Europa Occidental. Prova evident és que, entre els anys 1998 i 2001, el sector va créixer un 22,2% (i sembla que aquesta tendència es mantindrà en els propers tres anys).

Pel que fa a l'any 2001, encara que el sector de la construcció va experimentar un creixement del 5,5% en el conjunt de l'Estat espanyol, sembla que s'ha consolidat un canvi de cicle en l'activitat constructora. Així, ha finalitzat un període de forta expansió basat, fonamentalment, en un alt increment de l'activitat residencial, el qual ha deixat pas a una etapa de creixement més moderat i de normalització del sector (que ha redreçat la seva activitat en matèria d'infraestructures). En aquest sentit, s'observa com l'obra civil ha pres el relleu a l'habitatge com a motor de creixement en el conjunt del sector.

Altres indicadors del sector apunten cap a un possible canvi de tendència, ja que, en el mes de maig, el consum de ciment va registrar una lleugera caiguda interanual del 0,6%. El creixement acumulat des del mes de gener se situa en el 6,5%, xifra que representa una moderació si ho comparem amb l'any 2001, en què va créixer un 9,7%. Per altra banda, la cartera de comandes ha caigut en 9 punts, encara que ha estat compensat parcialment per l'augment de l'ocupació gràcies a l'afloreament de l'economia submergida.

En termes globals, en el primer trimestre de l'any, la construcció va créixer un 5,2% amb taxes interanuals, davant del 5,5% de l'any anterior, d'un 6,2% l'any 2000 o d'un 8,7% l'any 1999, en què es va assolir el punt àlgid del cicle.

Les previsions per a l'Estat espanyol per a l'any 2002 són d'una relativa moderació, mantenint, però, una taxa del 4% per l'efecte compensador que l'enginyeria civil provocarà sobre la possible retracció de l'edificació residencial. Per als exercicis següents, les previsions apunten cap a un descens més destacat de l'activitat, amb taxes situades al voltant del 2% (valors inferiors al del conjunt de l'economia). De fet, les xifres del segon trimestre de l'any semblen confirmar un alentiment dels anomenats sectors locomotora de l'economia, entre els quals es troba la construcció. Això podria aguditzar el fre del creixement de l'economia espanyola.

Mataró

Un primer indicador que ens avança l'evolució del sector de la construcció a la ciutat és el nombre de les sol·licituds de llicències d'obres. Segons les dades del primer trimestre, el sector registra un alentiment, ja que el nombre de llicències d'obra sol·licitades ha caigut un 16,1% respecte de les del mateix trimestre de 2001. En separar les sol·licituds entre obres majors i menors, tant en un cas com en l'altre, hem vist com es reduïa el nombre de sol·licituds registrades (concretament ha estat un 17,6% en les menors i un 14,7% en les majors).

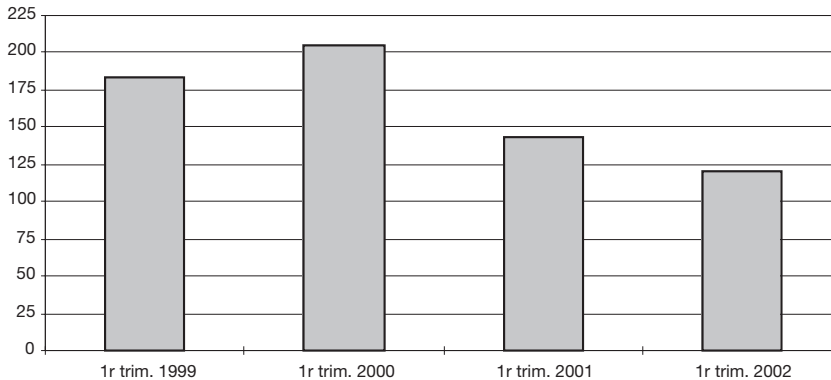
TAULA 35. Llicències d'obres. Mataró. 1999 - 1r trimestre 2002.

	Dades anuals			1r trimestre	
	1999	2000	2001	2001	2002
Obres menors	237	216	241	68	56
Obres majors	421	400	238	75	64
Obres totals	658	616	479	143	120

Font: elaboració pròpia a partir de les dades subministrades per la Secció d'Obres del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

²² En aquest epígraf, s'hi inclouen els instal·ladors.

GRÀFIC 57. Evolució del total de llicències d'obres. Mataró. 1r trimestre 1999 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades subministrades per la Secció d'Obres del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

L'alentiment del sector, com així ho demostra l'evolució de les sol·licituds de llicències, ha acabat per afectar el mercat laboral, ja que cal tenir en compte que la construcció sempre ha estat un sector intensiu pel que fa a la mà d'obra. Així, el nombre d'assalariats de la construcció s'ha mantingut per sota dels 2.500 al llarg dels dos trimestres analitzats (concretament: a finals de 2001, el nombre d'assalariats se situava en 2.404 i, en el primer trimestre de 2002, en 2.422).

La desacceleració en la construcció es veu clarament reflectida en la sèrie de la variació interanual, ja que, en el darrer trimestre de 2001, el nombre d'assalariats es va reduir d'un 1% mentre que, en el primer trimestre de 2002, la reducció ha estat d'un 3,7%. Cal no oblidar que, des de mitjans de 1996, la variació interanual de treballadors assalariats de la construcció no presentava valors negatius. **TAULA 36 I GRÀFICS 58, 59 I 60.**

TAULA 36. Construcció (45). Mataró. 2001 - 2002

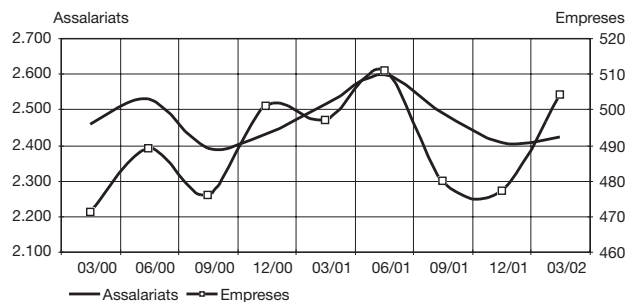
Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	1.171	1.222	1.216	1.228	1.237
Assalariats	2.515	2.595	2.490	2.404	2.422
Empreses	497	511	480	477	504
Ass./ Empr.	5,06	5,08	5,19	5,04	4,81
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	9,03%	9,99%	8,67%	8,77%	5,64%
Assalariats	2,28%	2,65%	4,10%	-0,99%	-3,70%
Empreses	5,52%	4,50%	0,84%	-4,79%	1,41%
Ass./ Empr.	-3,07%	-1,77%	3,23%	3,99%	-5,04%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

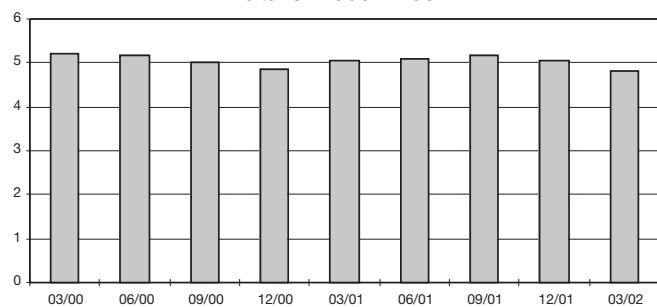
També el nombre d'empreses (centres de cotització a la Seguretat Social) alenteix el seu ritme de creixement. Així, a finals del 2001, la variació interanual de la sèrie registrava un retrocés del 4,8% i, en el primer trimestre de 2002, aconseguia un increment del 1,4. Resten lluny, per tant, els increments interanuals del 20,5% registrats al llarg de l'any 2000.

Pel que fa a la sèrie de treballadors autònoms de la construcció, aquests

GRÀFIC 58. Construcció. Mataró. 2000 - 2002

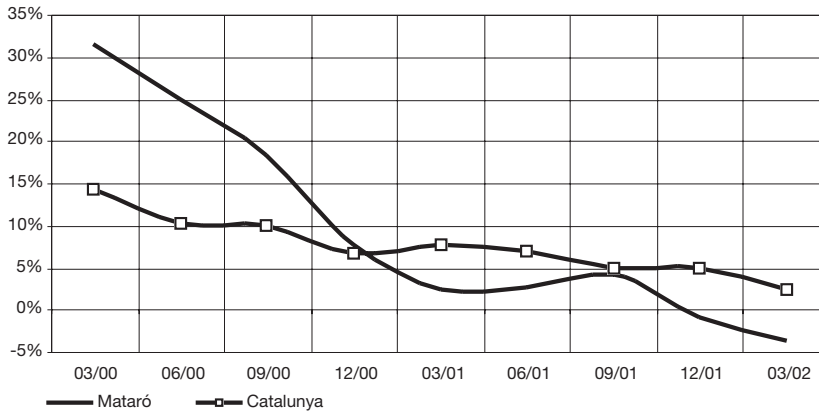
GRÀFIC 59. Assalariats per empresa. Construcció. Mataró. 2000 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

presenten un perfil creixent; així, en el mes de desembre de 2001, n'hi havia 1.228 mentre que, a finals del mes de març de 2002, s'arribava als 1.237 treballadors. Cal dir, però, que el ritme de creixement de la sèrie s'ha frenat, ja que la variació interanual registrada al primer trimestre de 2002 ha estat del 5,6%, mentre que un any abans la taxa de creixement se situava en el 9%.

GRÀFIC 60. Variació interanual assalariats construcció. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

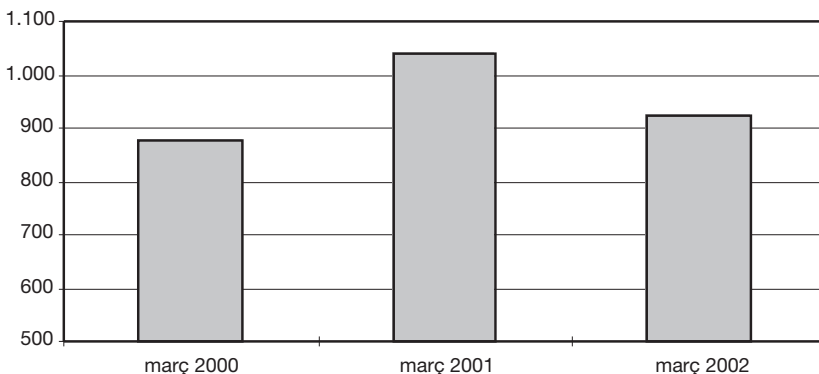
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Malgrat tot, la construcció, juntament amb el comerç, és un dels sectors en què treballa un nombre més important d'autònoms, aproximadament el 14% de tots els que treballen a la ciutat.

En comparar les taxes de creixement interanuals d'assalariats de Mataró i de Catalunya s'observa una evolució clarament descendent en tots dos àmbits, si bé en el cas de Mataró aquest descens és molt més accentuat.

Les activitats econòmiques relacionades amb la construcció sembla que confirmen el retrocés que està tenint lloc en el sector. Així, en el primer trimestre de 2002, hi ha poc més de 900 activitats econòmiques relacionades amb la construcció, mentre que un any abans superaven les 1.000.

GRÀFIC 61. Evolució IAE del sector de la construcció. Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

Comerç a l'engròs (51)

Mataró

La tendència de creixement del sector de comerç a l'engròs s'ha trencat en el darrers semestre. D'aquesta manera, a finals del primer trimestre de 2002, el nombre d'assalariats del subsector se situa per sota dels 2000.

Una tendència semblant han seguit les empreses (Centres de Cotització a la Seguretat Social), el nombre de les quals mostra un perfil descendent que fa que, a finals d'aquest trimestre, el seu nombre se situï un altre cop per sota de les 300. Per la seva banda, la sèrie de treballadors autònoms presenta un perfil ascendent molt suau, però continuat.

El nombre mitjà d'assalariats a les empreses de comerç a l'engròs se situa, a finals del primer trimestre, en 6,8 (gairebé 3 dècimes inferior al que es registrava un any abans).

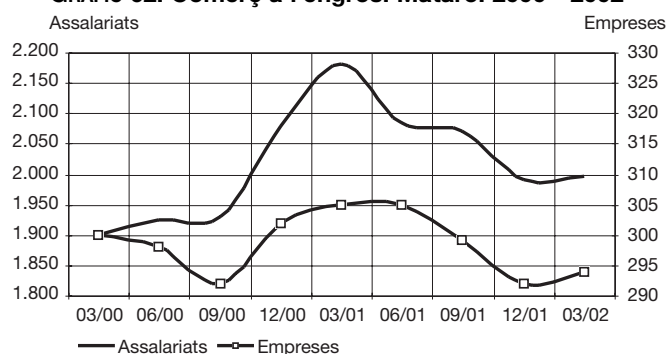
En termes anuals, es constata un profunda desaceleració del nombre d'assalariats. Així, hem passat de creixements pròxims al 15% el primer trimestre del 2001 a una reducció de 8,44% el primer del 2002. Fet que es torna a repetir, encara que de forma molt més moderada, quan parlem del nombre d'empreses. **TAULA 37.**

TAULA 37. Comerç a l'engròs (51). Mataró. 2001 - 2002.

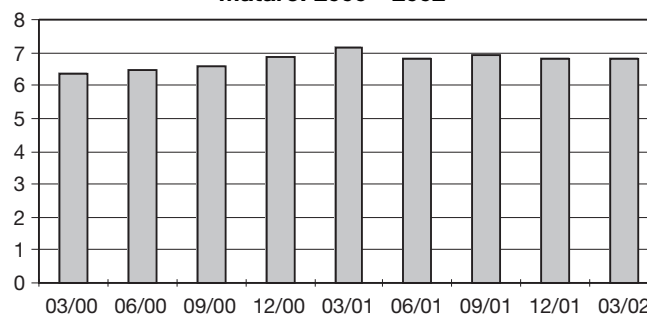
Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	441	438	445	452	463
Assalariats	2.181	2.084	2.070	1.991	1.997
Empreses	305	305	299	292	294
Ass./ Empr.	7,15	6,83	6,92	6,82	6,79
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	4,01%	4,53%	4,71%	4,63%	4,99%
Assalariats	14,91%	8,26%	7,25%	-4,19%	-8,44%
Empreses	1,67%	2,35%	2,40%	-3,31%	-3,61%
Ass./ Empr.	13,03%	5,78%	4,74%	-0,91%	-5,01%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

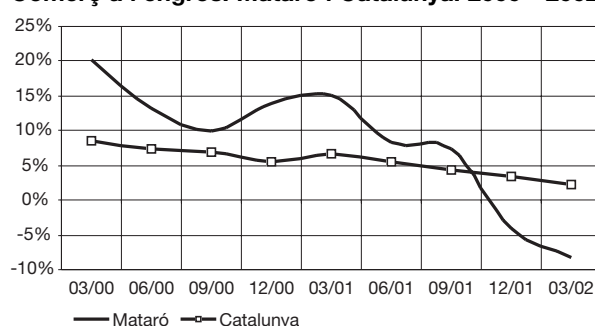
GRÀFIC 62. Comerç a l'engròs. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 63. Assalariats per empresa. Comerç a l'engròs. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 64. Variació interanual assalariats. Comerç a l'engròs. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

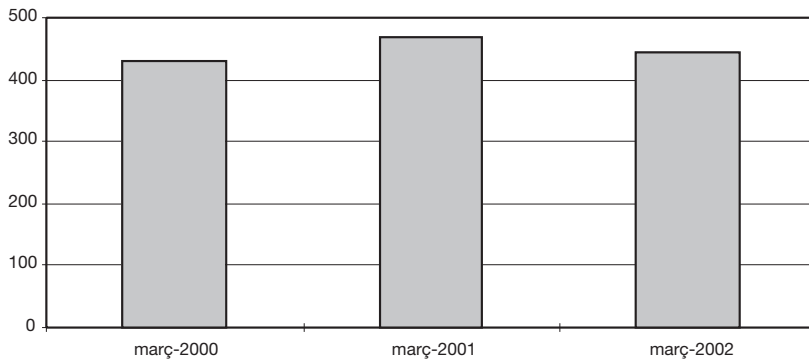
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Comparant les taxes de creixement d'assalariats en el comerç a l'engròs a Mataró i a Catalunya, en totes dues sèries, s'observa un perfil de desaceleració -per bé que, en el cas de Mataró, molt més pronunciat-. **GRÀFICS 62, 63 i 64.**

En les activitats econòmiques registrades a Mataró corresponents al co-

merç a l'engròs s'observa una reducció gradual en termes absoluts, que les situa en unes magnituds semblants a les del mateix període de fa 2 anys.

GRÀFIC 65. Evolució del nombre d'IAE del sector del comerç a l'engròs. Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

Comerç al detall (52)

Situació general del sector

A principis del 2002, l'Institut Nacional d'Estadística (INE) ha canviat l'índex de comerç al detall. Anteriorment es calculava en base 1994, i a partir de 2002 es calcula en base 2001. S'ha canviat l'enquesta, el tamany de la mostra i les unitats mostrals que es feien servir. L'ampliació del tamany mostral permet obtenir índexs a nivell de comunitat autònoma. Fet i debatut, el que s'intenta és que l'índex s'ajusti de manera més precisa a l'estructura actual del sector minorista. Un dels canvis que es pot observar amb aquesta nova enquesta és que ja no hi apareix la divisió entre comerç especialitzat i no especialitzat, sinó que actualment es distingeix entre comerços d'alimentació i la resta.

L'índex de vendes general registra un creixement positiu, però sembla observar-se un descens en el ritme de creixement, principalment en els tres primers mesos de 2002. Aquest alentiment es fa més ostensible quan s'analitza l'evolució de l'índex de vendes de productes que no són d'alimentació, que registra creixements interanuals molt minsos si ho comparem amb els de productes d'alimentació, que en cap cas registra creixements per sota del 8%.

TAULA 38. Índex de vendes. Espanya. Març 2001 - març 2002.

	General			Alimentació			Resta		
	% de variació sobre			% de variació sobre			% de variació sobre		
	índex	mes anterior	mateix mes any anterior	índex	mes anterior	mateix mes any anterior	índex	mes anterior	mateix mes any anterior
mar-01	95,19	12,70	7,60	96,40	14,48	9,33	94,1	11,37	6,46
abr-01	91,84	-3,52	5,94	96,39	-0,01	9,42	88,2	-6,19	3,41
mai-01	97,00	5,62	7,22	100,45	4,21	14,50	94,2	6,76	2,25
jun-01	101,05	4,18	9,34	105,35	4,88	13,30	97,6	3,61	6,53
jul-01	105,33	4,24	6,91	105,61	0,25	12,05	104,9	7,46	3,47
ago-01	95,20	-9,62	10,61	103,06	-2,41	15,95	89,2	-14,98	6,60
set-01	95,29	0,09	3,97	100,48	-2,50	10,34	91,2	2,29	-0,52
oct-01	101,12	6,12	7,65	100,83	0,35	12,52	101,1	10,80	4,39
nov-01	96,91	-4,16	5,43	97,54	-3,26	10,03	96,2	-4,83	2,32
des-01	127,14	31,19	6,14	123,41	26,52	8,67	129,7	34,81	4,61
gen-02*	105,30	-17,18	3,73	95,37	-22,72	8,83	112,0	-13,63	0,43
feb-02*	89,36	-15,14	5,80	91,95	-3,59	9,19	87,6	-21,75	3,75
mar-02*	99,17	10,98	4,18	104,28	13,41	8,17	95,7	9,26	1,79

*Provisionals

Font: Instituto Nacional de Estadística.

Mataró

Com a marc general, des de l'any 2001 s'està portant a terme el Programa d'Orientació per als Equipaments Comercials (POEC) que ha d'establir el model comercial de la ciutat de Mataró i ordenar el creixement comercial de l'oferta amb criteris d'equilibri i sostenibilitat.

Mataró presenta un sistema comercial dual: el comerç del nucli urbà i el perifèric, aquest marcat per la implantació del centre Mataró Parc. Després d'uns mesos de funcionament, sembla constatar-se una bona cohabitació i complementaritat entre les dues zones comercials.

Les principals dades que s'obtenen a través de l'anàlisi de l'oferta i la demanda són les següents:

Pel que fa a l'oferta, Mataró compta amb un total de 2.067 establiments. Els comerços d'alimentació representen un 32% del total, el tèxtil i altres equipaments de la persona, un 22% i un 19%, l'equipament per a la llar.

Existeix una ràtio de 19,2 establiments per cada mil habitants, xifra que queda per sota de la d'altres ciutats mitjanes i capitals de comarca.

Des de la vessant de la demanda, un 49,2% de la compra dels mataronins va destinada a alimentació, un 14,3% a equipament de la persona i un 14% a vehicles.

L'anàlisi dels hàbits de compra alimentaris estableix que els mataronins compren majoritàriament al seu barri (73,2%) i, en segon lloc, a Mataró Parc (10,5%). El tipus d'establiment on s'efectua sembla força més repartit: en autoservei (25,5%), botiga especialitzada (20,6%), hipermercats (17,2%) o mercats municipals (14,5%).

Les compres de producte no alimentari s'efectuen de manera majoritària en el centre de la ciutat (45,4%), de manera preferent en una botiga especialitzada (59,5%).

Pel que fa a l'anàlisi de la conjuntura econòmica del sector, en el darrer trimestre de 2001 i el primer de 2002, la sèrie d'assalariats ha registrat un suau revifament en el sector del comerç al detall, superant en aquests dos trimestres els 3.000 assalariats, xifra només superada anteriorment en el darrer trimestre de 2000. Pel que fa a la sèrie d'autònoms, aquesta va reduint-se lentament des de finals de 2000 fins a principis de 2002, passant dels 1.870 als 1.809 treballadors per compte propi.

Al segon trimestre del 2001 va fer un any de l'obertura del centre comercial Mataró Parc, la qual cosa ha comportat que, a partir d'aquest període, les taxes de variació interanual d'assalariats tornin a registrar valors similars als anteriors a l'obertura del centre comercial. Malgrat aquesta desacceleració en el ritme de creixement de la sèrie respecte de trimestres precedents, les taxes de creixement obtingudes en el darrer trimestre de 2001 i el primer de 2002 són considerables, amb un creixement del 4,25% i del 5%, respectivament. Cal no oblidar que la variació interanual d'assalariats del conjunt de sectors a Mataró ha estat de l'1,01% i del -0,6%.

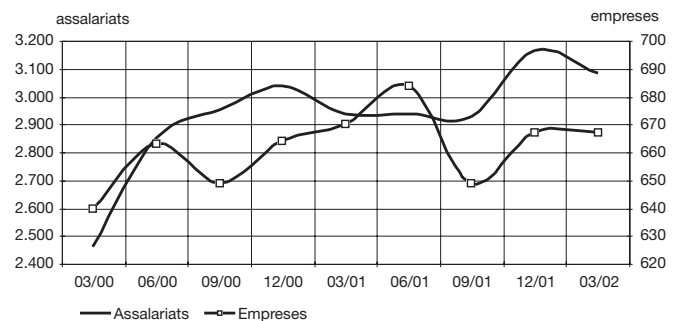
Quant al nombre de treballadors autònoms a Mataró, el comerç al detall és el sector que en concentra un major nombre. En el mes de març de 2002, el 21% dels treballadors per compte propi de Mataró estaven desenvolupant la seva activitat en aquest sector. Cal apuntar, però, que l'evolució interanual no ha estat tan bona com en el cas dels assalariats. Així, en el mes de desembre de 2001 la reducció del nombre d'autònoms en el comerç al detall va ser del 2,1%, i del 2,7% en el trimestre següent.

També en la sèrie de les empreses, un cop passat l'any des de l'obertura del centre comercial, s'hi observa una desacceleració en la seva taxa de variació interanual, amb un creixement del 0,45% en el quart trimestre i un descens del 0,45% en el primer trimestre de 2002. **TAULA 39.**

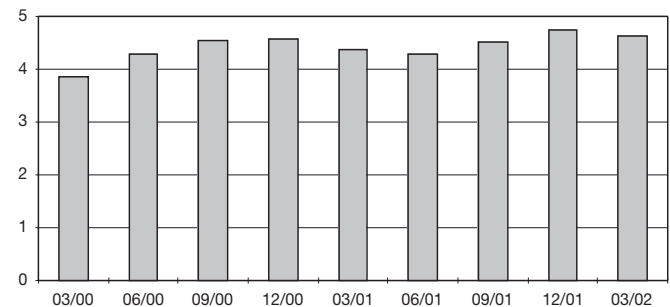
TAULA 39. Comerç al detall (52). Mataró. 2001 - 2002.

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	1.859	1.866	1.858	1.831	1.809
Assalariats	2.938	2.937	2.929	3.165	3.085
Empreses	670	684	649	667	667
Ass./ Empr.	4,39	4,29	4,51	4,75	4,63
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	-0,96%	-0,21%	0,60%	-2,09%	-2,69%
Assalariats	19,38%	3,05%	-0,78%	4,25%	5,00%
Empreses	4,69%	3,17%	0,00%	0,45%	-0,45%
Ass./ Empr.	14,04%	-0,11%	-0,78%	3,78%	5,48%

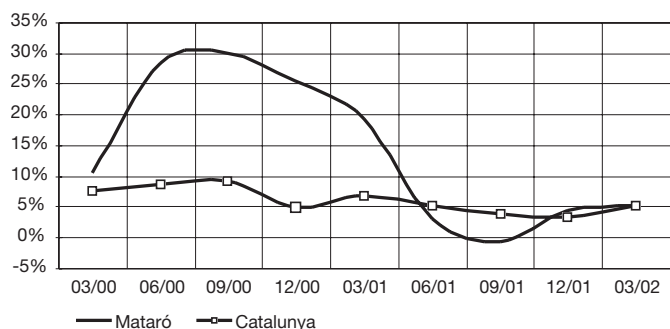
GRÀFIC 66. Comerç al detall. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 67. Assalariats per empresa. Comerç al detall. Mataró. 2000 - 2002

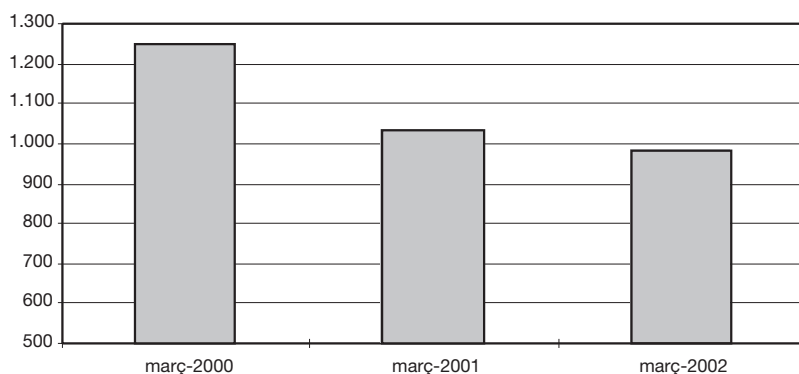

GRÀFIC 68. Variació interanual assalariats. Comerç al detall. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

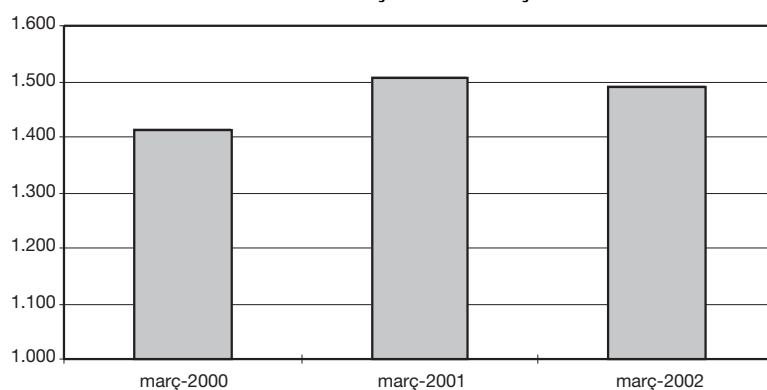

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 69. Evolució IAE del sector comerç al detall alimentari. Mataró. Març 2000 - març 2002

GRÀFIC 70. Evolució IAE del sector comerç al detall (resta). Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

Si observem la taxa de variació interanual d'assalariats de Catalunya i Mataró, s'observa com en tots dos àmbits s'està produint un alentiment en el ritme de creixement de la sèrie, per bé que més evident en el cas de Mataró com a conseqüència del pes en la sèrie que té

TAULA 40. Indicadors de clima comercial urbà (1). Catalunya. 1r trimestre de 2002.

	Tant per cent				Saldo (2)
	Evolució positiva	Evolució estable	Evolució negativa	No sap o no contesta	
Trimestre actual					
Marxa del negoci	39,8	41,6	6,2	12,4	33,5
Xifra de vendes	34,3	36,2	10,1	19,3	24,2
Estoc de mercaderies	11,6	58,8	16,4	13,1	-4,8
Nombre de persones ocupades	5,3	87,6	2,0	5,2	3,3
Marge comercial	4,9	80,3	6,7	8,1	-1,7
Expectatives per al proper semestre					
Marxa de negoci	28,7	54,1	16,2	1,0	12,5
Xifra de vendes	18,5	27,1	53,1	1,2	-34,6
Estoc de mercaderies	23,8	53,7	20,4	2,0	3,4
Nombre de persones ocupades	5,9	88,1	5,3	0,8	0,6
Marge comercial	4,4	75,4	19,0	1,2	-14,5

Font: Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya.

(1) Comerç urbà: establiments dels Centres Comercials Oberts de Catalunya (CCOC); és a dir, establiments de venda al detall situats en zones de l'interior d'un casc urbà caracteritzades per una alta concentració d'oferta comercial i que estan contemplades en els convenis signats amb la Direcció General de Comerç.

(2) El saldo és la diferència entre els percentatges corresponents a cada parell de respostes de tipus contrari (positiu-negatiu).

Mataró Parc. Sigui com sigui, durant els dos trimestres analitzats en l'informe, les taxes d'ambdós àmbits són molt similars: un creixement del 5% a Mataró en el primer trimestre de 2002, mentre que, a Catalunya, el creixement ha estat del 5,1%.

Les dades de l'impost d'activitats econòmiques semblen refermar el descens en el registre d'empreses en el sector comercial. Tant en el comerç alimentari com en el no alimentari, en termes absoluts, s'observa una pèrdua d'activitats econòmiques al llarg del darrer any. Val a dir, però, que en termes percentuals tots dos grups han guanyat pes en el darrer any i que, conjuntament, representen el 25,5% de les activitats econòmiques de Mataró. **GRÀFICS 69 i 70.**

Indicador de clima comercial urbà

Aquest indicador reflecteix com evoluciona el sector comercial als Centres Comercials Oberts de Catalunya (CCOC); és a dir, als establiments detallistes que hi ha en zones de l'interior d'un casc urbà caracteritzades per una alta concentració d'oferta comercial. **TAULES 40 i 41.**

L'obertura de Mataró Parc va tenir dues conseqüències directes: per una banda, el creixement d'assalariats a la ciutat i, per altra banda, la davallada de la confiança del sector comercial urbà de Mataró. Passat un any des de l'obertura del centre comercial, el clima comercial urbà sembla assenyalar una millora substancial de la percepció dels comerciants sobre la situació i les expectatives del sector. Així, en el darrer trimestre de 2001, el

TAULA 41. Indicadors de clima comercial urbà (1). Mataró. 1r trimestre de 2002.

	Tant per cent				Saldo (2)
	Evolució positiva	Evolució estable	Evolució negativa	No sap o no contesta	
Trimestre actual					
Marxa del negoci	38,3	46,8	6,0	6,0	32,3
Xifra de vendes	34,0	36,2	20,0	12,0	14,0
Estoc de mercaderies	12,8	61,7	14,0	12,0	-1,2
Nombre de persones ocupades	2,1	91,5	0,0	4,0	2,1
Marge comercial	2,1	85,1	14,0	4,0	-11,9
Expectatives per al proper semestre					
Marxa del negoci	31,9	48,9	19,1	0,0	12,8
Xifra de vendes	14,9	29,8	55,3	0,0	-40,4
Estoc de mercaderies	10,6	68,1	21,3	0,0	-10,6
Nombre de persones ocupades	4,3	87,2	8,5	0,0	-4,3
Marge comercial	4,3	78,7	14,9	2,1	-10,6

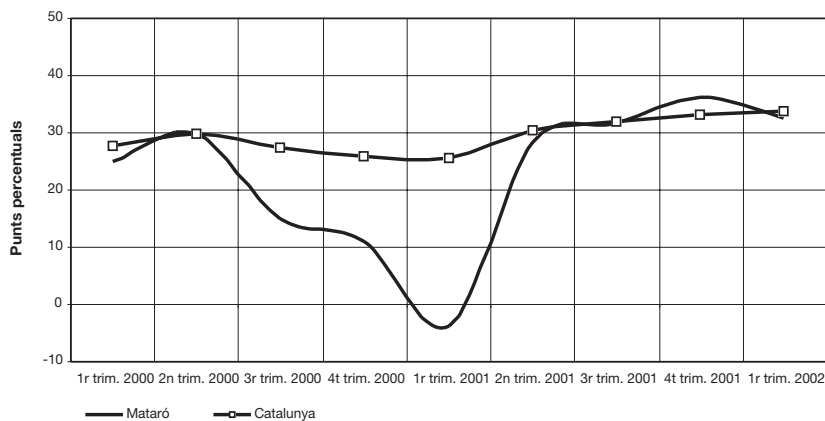
(1) Comerç urbà: establiments dels Centres Comercials Oberts de Catalunya (CCOC); és a dir, establiments de venda al detall situats en zones de l'interior d'un casc urbà caracteritzades per una alta concentració d'oferta comercial i que estan contemplades en els convenis signats amb la Direcció General de Comerç.

(2) El saldo és la diferència entre els percentatges corresponents a cada parell de respostes de tipus contrari (positiu-negatiu).

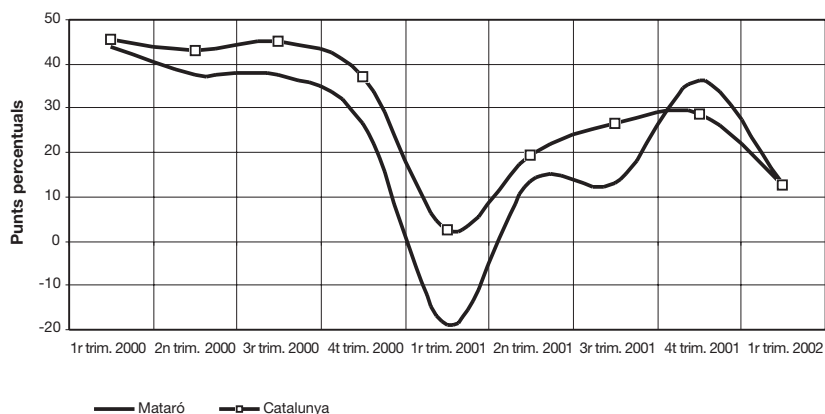
Font: Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya.

saldo se situa en un valor favorable de 36 punts i, en el primer trimestre de 2002, en 32,3 punts. Aquests valors són similars als recollits per al conjunt de Catalunya. Pel que fa a les expectatives sobre l'evolució en la marxa del negoci en els propers sis mesos, l'indicador no és tan estable, com ho demostra el fet que, a finals de 2001 i a Mataró, hi havia un saldo positiu en aquest indicador de 36 punts, però tres mesos després les expectatives se situen en 12,8 punts. Val a dir, però, que les expectatives de Catalunya han registrat la mateixa tendència. GRÀFICS 71 i 72.

GRÀFIC 71. Indicador de clima comercial urbà. Marxa del negoci en el trimestre segons el saldo de resposta- Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

GRÀFIC 72. Indicador de clima comercial urbà. Expectatives per als propers sis mesos de la marxa del negoci segons el saldo de resposta. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya.

Hoteleria (55)

Mataró

L'evolució del nombre d'assalariats a l'hosteleria a Mataró (bars, restaurants i hotels) ha registrat un creixement continu des de finals de l'any 2000, quan es va aconseguir superar la xifra dels 900 assalariats, arribant al primer trimestre del 2002 als 983. Malgrat aquesta evolució favorable, els increments interanuals del nombre d'assalariats se situen per sota de períodes anteriors. Així mateix, l'increment interanual de Mataró del 5,59% s'ha situat molt per sota del de Catalunya (prop del 10%), la qual cosa no succeïa en els darrers dos trimestres.

Per la seva banda, l'augment en el nombre d'empreses d'hosteleria a Mataró respecte del trimestre anterior ha estat gairebé inapreciable. Tanmateix, respecte a l'any anterior es registra un lleuger increment del 3,40%.

Pel que fa a l'evolució del nombre de treballadors autònoms, continua el descens constant en termes interanuals.

TAULA 42. Hoteleria (55). 2001-2002.

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	698	711	692	680	686
Assalariats	931	915	976	970	983
Empreses	235	245	234	241	243
Ass./ Empr.	3,96	3,73	4,17	4,02	4,05
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	0,14%	-0,84%	-2,54%	-3,68%	-1,72%
Assalariats	12,99%	5,17%	8,81%	7,78%	5,59%
Empreses	2,17%	1,24%	2,63%	6,17%	3,40%
Ass./ Empr.	10,58%	3,88%	6,02%	1,52%	2,11%

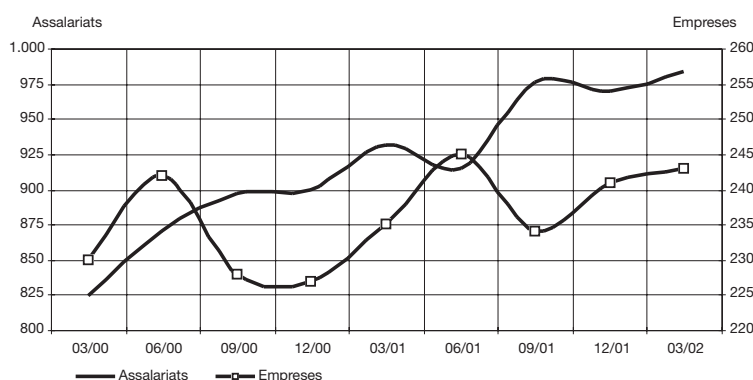
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

El comportament del sector per al conjunt de Catalunya és, a grans trets, semblant al de Mataró, per bé que amb creixements més destacables.

Pel que fa a la grandària mitjana de les empreses de l'hoteleria, l'elevat creixement dels assalariats, molt per sobre del de les empre-

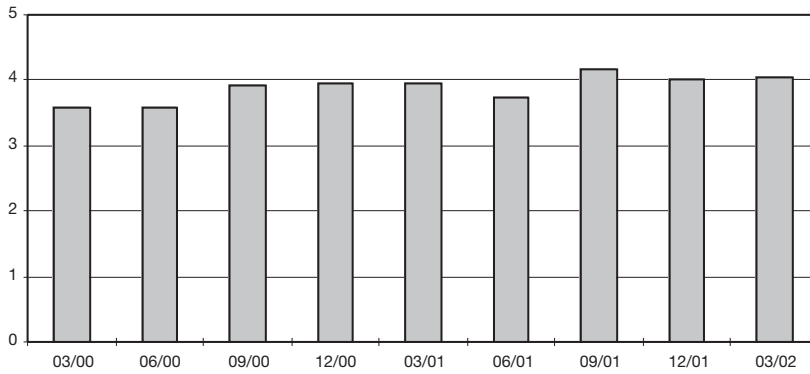
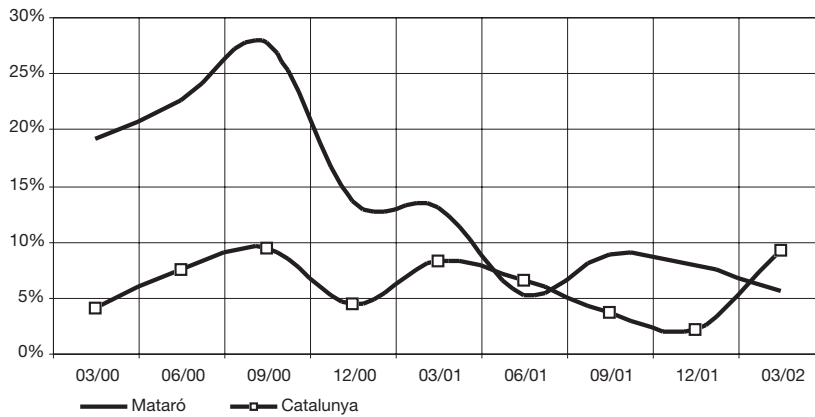
ses, ha fet que la seva dimensió també creixi i se situï per sobre dels 4 assalariats per empresa. Tot i això, es continua a dos assalariats de distància de la mitjana de Catalunya. GRÀFICS 73, 74 i 75.

GRÀFIC 73. Hoteleria. Mataró. 2000- 2002

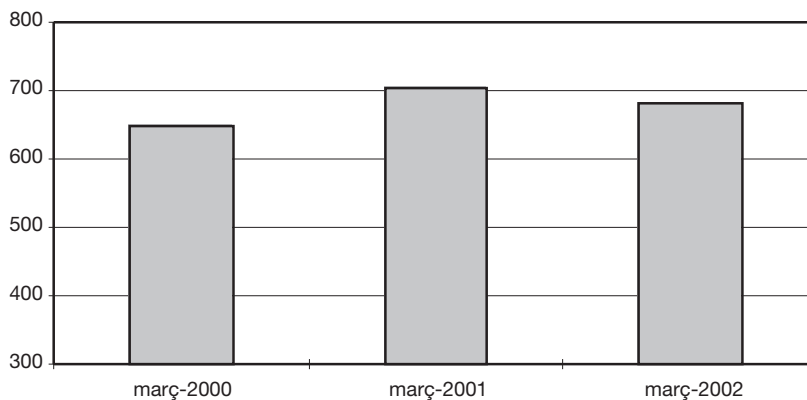

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

El nombre d'IAE vinculats al sector a finals del mes de març de 2002 ha estat inferior al del mateix període de l'any anterior i tan sols lleugerament superior al de 2000. Si fem la comparació amb les dades de fa dos anys, aquesta dada confirma la pèrdua de pes del sector respecte del conjunt d'activitats econòmiques registrades a la ciutat. GRÀFIC 76.

GRÀFIC 74. Assalariats per empresa. Hoteleria. Mataró. 2000 - 2002**GRÀFIC 75. Variació interanual assalariats hoteleria. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002**

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 76. Evolució del nombre d'IAE del sector de la hoteleria. Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

Educació (80) i Investigació i Desenvolupament (73)

Mataró

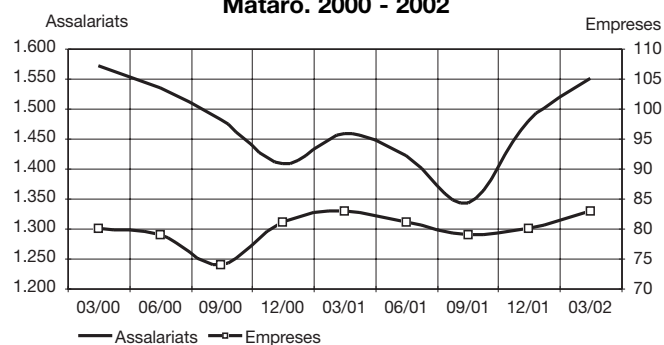
La sèrie del nombre d'assalariats del sector de l'educació presenta un comportament estacional en el període analitzat en aquest informe, ja que coincideix amb l'inici i desenvolupament del curs escolar. En qualsevol cas, desestacionalitzant la sèrie mitjançant el càlcul de creixements interanuals, s'evidencia, en els darrers trimestres analitzats, un creixement notable del sector pel que fa al nombre de treballadors assalariats que trenca la tendència de períodes precedents.

Pel que fa al nombre de centres, a finals del primer trimestre de 2002 s'ha acabat amb el mateix nombre que un any abans. Conseqüentment, el nombre mitjà de treballadors assalariats per centre a les acaballes del trimestre ha augmentat al llarg de l'any. **TAULA 43.**

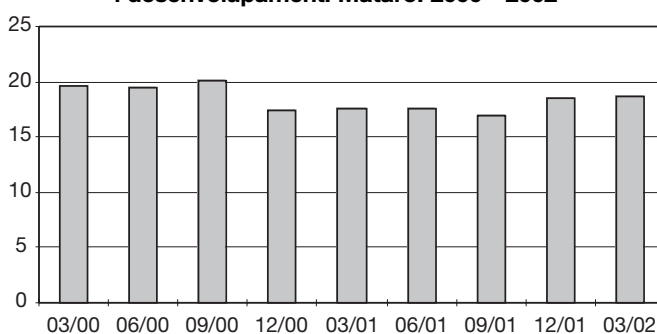
En comparació amb Catalunya, la variació interanual dels assalariats de Mataró ha passat a registrar valors positius situats per sobre dels assolits en el conjunt del territori català, després d'un seguit de trimestres caracteritzats per les fortes oscil·lacions de signe negatiu. **GRÀFICS 77, 78 i 79.**

En el primer trimestre d'aquest any, el nombre d'activitats econòmiques del sector de l'educació i del de la investigació i el desenvolupament ha experimentat un descens respecte del mateix

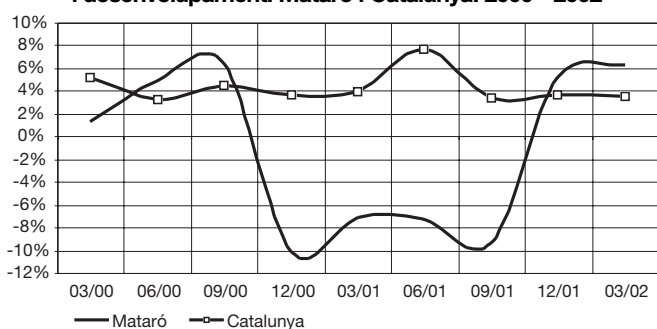
GRÀFIC 77. Educació i investigació i desenvolupament. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 78. Assalariats per empresa. Educació i investigació i desenvolupament. Mataró. 2000 - 2002

GRÀFIC 79. Variació interanual assalariats educació i investigació i desenvolupament. Mataró i Catalunya. 2000 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

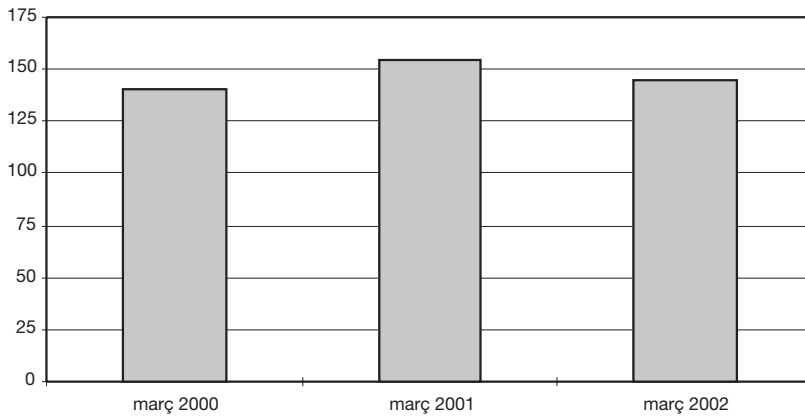
TAULA 43. Educació (80) i investigació i desenvolupament (73). Mataró. 2001-2002.

Nombre	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	108	107	104	102	102
Assalariats	1.458	1.422	1.343	1.479	1.549
Empreses	83	81	79	80	83
Ass./ Empr.	17,57	17,56	17,00	18,49	18,66
Incr. anual %	03/01	06/01	09/01	12/01	03/02
Autònoms	3,85%	0,00%	-1,89%	-5,56%	-5,56%
Assalariats	-7,19%	-7,36%	-9,38%	5,12%	6,24%
Empreses	3,75%	2,53%	6,76%	-1,23%	0,00%
Ass./ Empr.	-10,55%	-9,65%	-15,11%	6,43%	6,24%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

període de l'any anterior, encara que es mantenen per sobre dels nivells assolits en l'any 2000. **GRÀFIC 80.**

GRÀFIC 80. Evolució del nombre d'IAE del sector de l'educació i investigació. Mataró. Març 2000 - març 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró.

Ocupació

Contractacions a Mataró* i el Maresme**

Expedients de regulació de l'ocupació a Mataró i el Maresme

Atur registrat a Mataró* i el Maresme**

Comparació entre el mercat laboral de Mataró*
i el conjunt de Maresme**

Salut laboral

L'evolució del mercat de treball es manté desfavorable: creix l'atur, augmenta el nombre de treballadors afectats per expedients de regulació i la sinistralitat laboral continua mantenint-se en uns nivells elevats

Contractació

Situació general

Al llarg de l'any 2001, en el conjunt de l'Estat espanyol, van registrar-s'hi més de 14 milions de contractes, xifra que és un 1,6% superior a la dels contractes registrats durant el 2000. Del conjunt de la contractació registrada el 2001, 1,3 milions de contractes han estat indefinits, la qual cosa representa el 9,3% de tota la contractació registrada. Per tipus de contracte, en destaquen els d'obra o servei amb el 29%, i els eventuais per circumstàncies de la producció amb el 34,4%. Pel que fa a les dades del primer trimestre de 2002, s'han registrat aproximadament 3,1 milions de contractes, un 0,3% més que els que van registrar-se en el primer trimestre de 2001. D'aquests 3,1 milions de contractes, uns 331.000 són indefinits, cosa que representa el 9,7% de tota la contractació.

Pel que fa a Catalunya, el 2001 van registrar-s'hi prop de 2,2 milions de contractes, el 15,6% de tota la contractació registrada a l'Estat espanyol, per darrere d'Andalusia, la comunitat on es registren més contractes. De tota la contractació registrada a Catalunya el 2001, poc més de 300.000 contractes van ser indefinits, la qual cosa representa el 13,8% de la contractació, el segon percentatge més important de contractació indefinida, darrere de Madrid. En el primer trimestre de 2002, a Catalunya, s'hi han registrat 557.728 contractes, un 1,8% més que en el primer trimestre de 2001. D'aquests, el 14,9% han estat indefinits, percentatge que només s'ha vist superat per Madrid, que n'ha registrat el 15,7%.

Mataró* i Maresme**

Les dades de contractació facilitades per la Diputació Barcelona a través de la Xarxa d'Observatoris corresponents al primer trimestre de 2002 presenten problemes en l'assignació d'alguna de les tipologies de contractes. És per aquest motiu que hem optat per no presentar les dades del primer trimestre de 2002 fins que es resolgui el problema. Les dades que s'analitzaran en aquest apartat són les referents al darrer trimestre de 2001 i el segon trimestre de 2002.

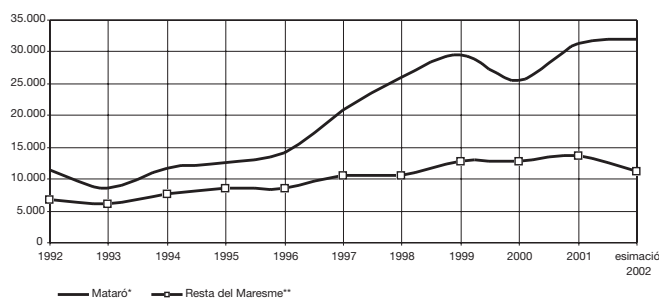
Des del 1994, amb l'acabament de la crisi econòmica, fins a l'any 1999, la contractació a Mataró i a la

resta del Maresme presenta una línia ascendent, principalment a partir del 1997, any en què es va produir la reforma laboral. El 2000 va ser el primer any en què es va registrar un nombre de contractes inferior al de l'any anterior, però al 2001 la sèrie va continuar en la línia ascendent. L'estimació per al 2002 a Mataró apunta cap a un volum de contractació similar al de 2001, i cap a una lleugera reducció a la resta de la comarca del Maresme. **GRÀFIC 81.**

A Mataró* tendeix a equilibrar-se la contractació entre homes i dones

La contractació entre homes i dones s'equilibra. Així, en el segon trimestre de 2002, el 50,6% dels contractes van ser per als homes, però en el darrer trimestre de 2001 les dones van ser les més contractades amb el 52,5% de tots els contractes registrats a Mataró*. En termes de contractació indefinida, entre els mesos d'abril i juny, les dones han estat les més afavorides. Així, en el segon trimestre, el 14% dels contractes dels homes han estat indefinits, mentre que en el cas de les dones el percentatge se situa en el 14,6%.

GRÀFIC 81. La contractació a Mataró* i la resta del Maresme. 1991 - 2002**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

* Inclou els municipis de Mataró, Argentona i Cabrera de Mar.

** Inclou les poblacions que gestionen les dues OTG (Oficines de Treball de la Generalitat) de Mataró.

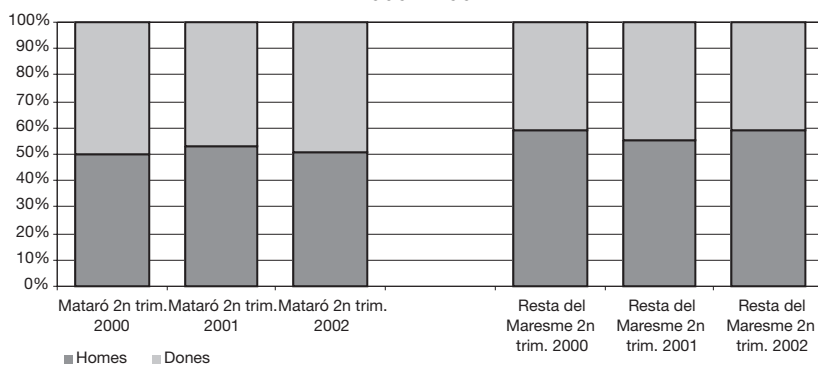
TAULA 44. Evolució de la contractació a Mataró* i el Maresme, 2000 - 2n trim. 2002.**

Mataró*		Sexe		Edat					Durada				Sector			
Període	Nombre	Homes	Dones	< de 19 a.	19-24 a.	25-29 a.	30-45 a.	> 45 a.	fins a 6 mes.	> 6 mes.	Indeterm.*	Indefinit**	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
1r trim. 2000	6.825	3.523	3.302	784	1.940	1.464	1.919	718	3.450	274	2.031	1.070	74	1.817	895	4.039
2n trim. 2000	7.091	3.538	3.553	1.016	2.190	1.410	1.840	635	3.692	359	2.044	996	78	1.552	768	4.693
3r trim. 2000	5.805	3.002	2.803	1.043	1.798	1.048	1.382	534	3.108	227	1.784	636	86	1.104	642	3.973
4t trim. 2000	5.804	2.956	2.848	741	1.765	1.164	1.579	555	2.875	362	1.772	769	53	1.546	635	3.570
1r trim. 2001	9.372	4.669	4.703	1.131	2.765	1.888	2.693	895	4.904	471	2.740	1.257	112	2.135	1.043	6.082
2n trim. 2001	5.536	2.938	2.598	667	1.574	1.147	1.564	584	3.035	219	1.280	1.002	89	1.308	567	3.572
3r trim. 2001	5.615	2.956	2.659	1.034	1.730	998	1.409	444	3.336	191	1.339	749	62	968	480	4.105
4t trim. 2001	10.743	5.101	5.642	1.417	3.250	2.112	2.935	1.029	5.740	585	2.890	1.528	111	2.196	1.017	7.419
1r trim. 2002	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
2n trim. 2002	6.399	3.240	3.159	755	1.726	1.302	1.933	683	3.489	235	1.758	917	119	1.218	672	4.390

Maresme**		Sexe		Edat					Durada				Sector			
Període	Nombre	Homes	Dones	< de 19 a.	19-24 a.	25-29 a.	30-45 a.	> 45 a.	fins a 6 mes.	> 6 mes.	Indeterm.*	Indefinit**	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
1r trim. 2000	9.928	5.429	4.499	1.151	2.772	2.052	2.832	1.121	4.866	413	3.035	1.614	233	2.310	1.422	5.963
2n trim. 2000	10.763	5.706	5.057	1.544	3.293	2.103	2.814	1.009	5.474	462	3.295	1.532	213	2.037	1.291	7.222
3r trim. 2000	8.690	4.659	4.031	1.610	2.700	1.519	2.038	823	4.741	326	2.525	1.030	216	1.451	1.021	6.002
4t trim. 2000	8.867	4.659	4.208	1.087	2.653	1.764	2.477	886	4.208	566	2.812	1.281	154	1.969	1.106	5.638
1r trim. 2001	13.024	6.766	6.258	1.559	3.778	2.601	3.819	1.267	6.854	629	3.713	1.828	274	2.629	1.620	8.501
2n trim. 2001	8.264	4.437	3.827	968	2.251	1.727	2.457	861	4.442	343	1.883	1.596	201	1.782	953	5.328
3r trim. 2001	8.232	4.330	3.902	1.523	2.467	1.437	2.089	716	4.860	287	1.942	1.143	135	1.217	776	6.104
4t trim. 2001	15.355	7.660	7.695	2.025	4.498	3.042	4.257	1.533	8.200	900	4.027	2.228	271	2.818	1.728	10.538
1r trim. 2002	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
2n trim. 2002	9.295	4.944	4.351	1.081	2.506	1.894	2.821	993	5.138	346	2.389	1.422	263	1.613	1.115	6.304

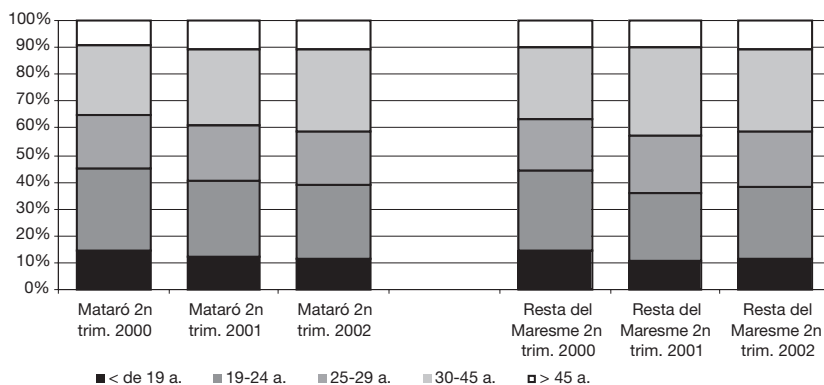
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

GRÀFIC 82. Proporció de contractats segons sexe els segons trimestres. 2000 - 2002

Pel que fa als contractes registrats a la resta de la comarca del Maresme**, la diferència entre homes i dones contractades és notable; així, en el darrer trimestre de 2001, el 44,5% dels contractes van ser per a les dones, i en el segon trimestre de 2002, només el 41,2%. **GRÀFIC 82.**

GRÀFIC 83. Proporció de contractats per d'edat els segons trimestres. 2000 - 2002

Per trams d'edat, el percentatge de contractació és molt similar en els dos trimestres analitzats. Així, durant el darrer trimestre de 2001 i el segon trimestre de 2002, els menors de 25 anys van acaparar el 43,4% i el 38,8% dels contractes, respectivament. Els que tenen entre 25 i 44 anys van aconseguir el 47% i 50,5%, i els que tenen 45 i més anys van registrar el 9,6% i 10,7% en els dos trimestres estudiats en aquest informe. Les diferències de contractació per edats s'amplien principalment en el tercer trimestre de l'any, ja que és l'època de l'any en què es contracten més joves per tal d'afrontar

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

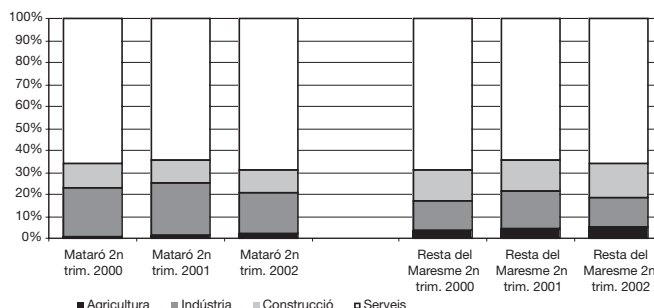
la temporada d'estiu. Quant a la resta del Maresme**, els percentatges de contractació per edats es mantenen molt similars als de Mataró*, on també a l'estiu es comprova com el nombre de joves contractats augmenta considerablement. **GRÀFIC 83.**

Més de la meitat dels contractes tenen una durada de menys de sis mesos En l'apartat corresponent a la durada dels contractes, la contractació del segon trimestre s'ha concentrat en els d'una durada inferior als sis mesos, i ha acumulat el 54,5% del total de contractes registrats, mentre

que la contractació indefinida se situava en el 14,3%. Aquesta elevada temporalitat s'agreuja durant els mesos d'estiu, època en què es contracten joves per fer feines de temporada. A la resta del Maresme**, segons la durada dels contractes, el comportament és molt semblat al que s'ha registrat a Mataró*; així, entre el abril i juny de 2002, el 56,9% de la contractació té una durada inferior al sis mesos, mentre que la indefinida és del 17,4%. **GRÀFIC 84.**

Sectorialment, el sector serveis, el que té més assalariats registrats a Mataró, és el que registra un major nombre de contractes; així, en el segon trimestre de 2002, el 68,6% dels contractes són per a aquest sector. En els darrers quatre anys els serveis han anat guanyant pes en la contractació a Mataró. Així, a Mataró* s'ha passat d'un 63,2% el segon trimestre de 1998, a un 64,5% l'any 1999 i un 68,6% el 2002. Aquest guany de pes del sector serveis s'ha produït com a contraposició a la pèrdua de representativitat en el sector industrial

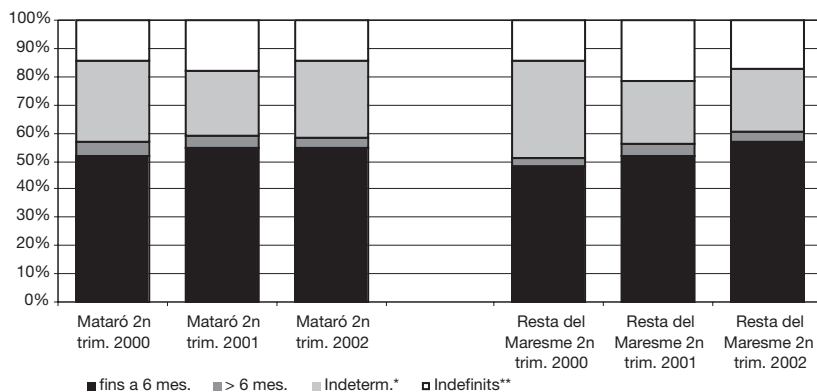
GRÀFIC 85. Proporció de contractats per sectors els segons trimestres. 2000 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

de Mataró*. El percentatge de contractació en la construcció és manté en un nivell força estable en els darrers anys, al voltant del 10%. **GRÀFIC 85.**

GRÀFIC 84. Proporció de contractats per durada els segons trimestres. 2000 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

Expedients de regulació d'ocupació a Mataró i al Maresme

Mataró

Continuen creixent el nombre d'expedients de regulació d'ocupació

El creixement del nombre d'expedients de regulació d'ocupació (ERO) mostra també l'evolució desfavorable que ha experimentat el mercat laboral de Mataró en els darrers períodes. Així, en el darrer trimestre de 2001 i en el primer trimestre de 2002,

s'han registrat 3 i 6 ERO, que han afectat a 55 i 34 treballadors, respectivament. Durant el segon semestre del 2000 i el primer trimestre de 2001 no va registrar-se cap expedient de regulació d'ocupació. **TAULA 45.**

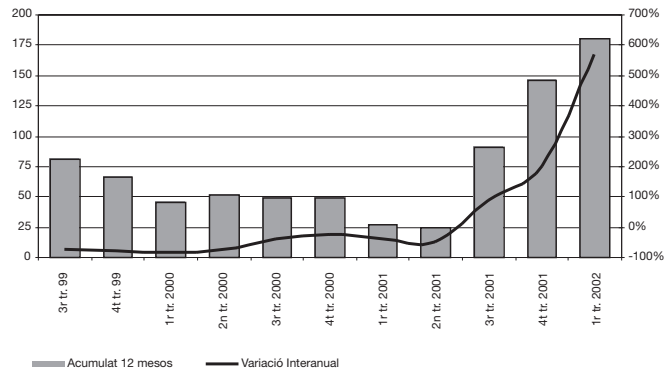
Si observem l'acumulat dels darrers dotze mesos, el nombre de treballadors afectats per ERO presenta una línia descendent fins a mitjans del 2001. A partir d'aquest trimestre, la sèrie presenta un creixement accelerat fins a situar-se, en el primer trimestre de 2002, en més de 175 treballadors afectats per algun ERO al llarg del darrer any. **GRÀFICS 86 i 87.**

Maresme

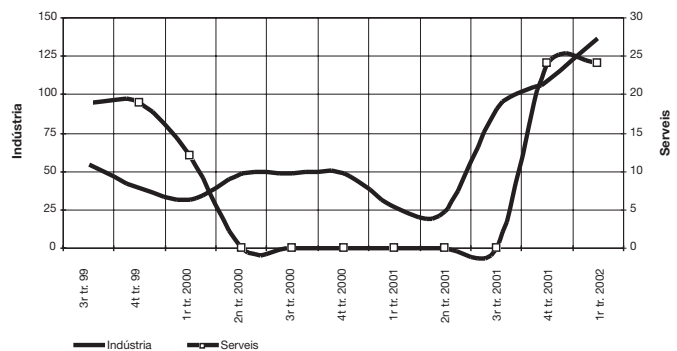
També al Maresme creixen el nombre d'afectats per expedients

També en el conjunt de la comarca del Maresme la xifra d'expedients de regulació d'ocupació ha registrat un important augment en el nombre d'expedients: 7 en el darrer trimestre del 2001 i 6 en el primer trimestre de 2002, que han afectat a 167 i

GRÀFIC 86. Treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació. Acumulat darrer any. Mataró. 1999 - 1r trimestre 2002

GRÀFIC 87. Treballadors afectats als serveis i a la indústria. Acumulat darrers 12 mesos. Mataró. 1999 - 1r trim. 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

34 treballadors assalariats, respectivament. En la sèrie corresponent a l'acumulat dels darrers dotze mesos es registra un important augment del nombre de treballadors afectats per expedients: 347 a finals del 2001 i 363 en el primer trimestre de 2002, amb unes taxes de variació interanual del 125% i del 230%, respectivament. **TAULA 46.**

TAULA 45. Nombre d'Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats i treballadors afectats. Mataró. 1999 - 1r trim. 2002.

Nombre d'expedients	3r tr. 99	4t tr. 99	1r tr. 2000	2n tr. 2000	3r tr. 2000	4t tr. 2000	1r tr. 2001	2n tr. 2001	3r tr. 2001	4t tr. 2001	1r tr. 2002
Agricultura	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Indústria	0	0	2	2	0	0	0	2	1	1	5
Construcció	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Serveis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Total	1	0	2	2	0	0	0	2	1	3	6

Treballadors afectats	3r tr. 99	4t tr. 99	1r tr. 2000	2n tr. 2000	3r tr. 2000	4t tr. 2000	1r tr. 2001	2n tr. 2001	3r tr. 2001	4t tr. 2001	1r tr. 2002
Agricultura	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Indústria	0	0	22	27	0	0	0	24	67	18	28
Construcció	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0
Serveis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0
Total	2	0	22	27	0	0	0	24	67	55	34

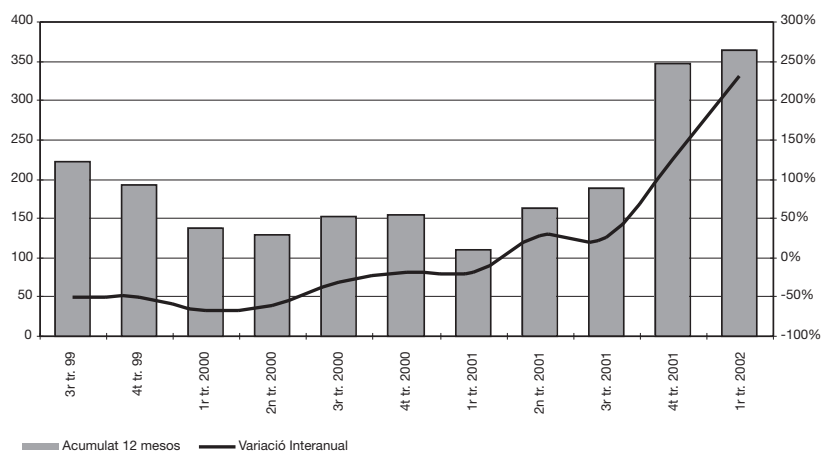
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

El gran guix dels 363 treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació al Maresme en els darrers dotze mesos pertanyen al sector industrial, un 86% del total. **GRÀFICS 88 i 89.**

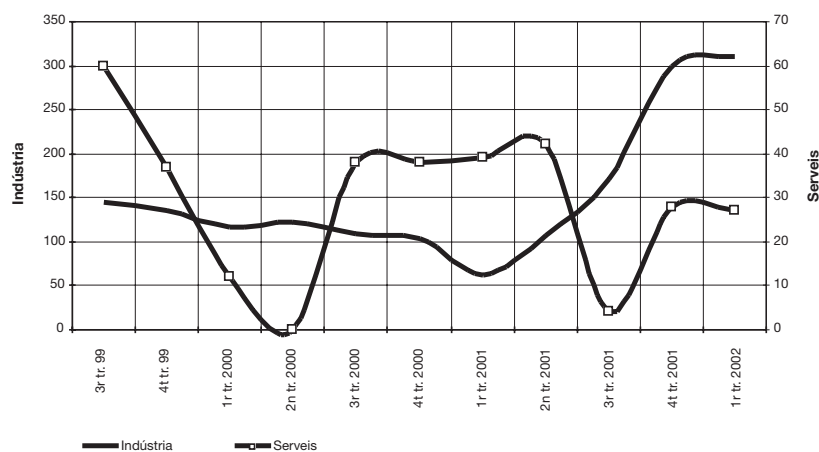
TAULA 46. Nombre d'Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats i treballadors afectats. Maresme. 1999 - 1r trim. 2002.

Nombre d'expedients	3r tr. 99	4t tr. 99	1r tr. 2000	2n tr. 2000	3r tr. 2000	4t tr. 2000	1r tr. 2001	2n tr. 2001	3r tr. 2001	4t tr. 2001	1r tr. 2002
Agricultura	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Indústria	1	1	5	2	2	1	1	6	3	4	5
Construcció	0	0	0	0	0	2	0	1	0	1	0
Serveis	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0
Total	2	1	6	2	3	3	2	8	3	7	6
Treballadors afectats	3r tr. 99	4t tr. 99	1r tr. 2000	2n tr. 2000	3r tr. 2000	4t tr. 2000	1r tr. 2001	2n tr. 2001	3r tr. 2001	4t tr. 2001	1r tr. 2002
Agricultura	2	0	4	0	0	0	0	0	0	0	2
Indústria	31	7	58	27	18	1	17	72	82	128	28
Construcció	0	0	0	0	0	8	0	5	0	13	0
Serveis	0	0	0	0	38	0	1	3	0	24	0
Total	33	7	62	27	56	9	18	80	82	167	34

GRÀFIC 88. Treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació. Acumulat darrer any. Maresme. 1999 - 1r trim. 2002

GRÀFIC 89. Treballadors afectats als serveis i a la indústria. Acumulat darrers 12 mesos. Maresme. 1999 - 1r trim. 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Atur registrat

Situació general

Amb les dades del creixement del PIB del primer trimestre del 2002 que va publicar l'INE (2,1%), es ratifica que l'economia espanyola està perdent empenta, ja que un any abans el PIB va créixer en un 2,9%. Aquesta desacceleració deixa entreveure els seus efectes en el mercat laboral espanyol. Així, el registre de desocupats en el mes de març ha estat de 1,65 milions. Una xifra tan elevada no es registrava des del mes de maig de 1999. Respecte el nombre de desocupats registrats que hi havia en el mateix mes del 2001, el nombre de persones desocupades ha crescut en 70.126, xifra que, en termes relatius suposa un creixement del 4,44%, segons les dades facilitades per l'Instituto Nacional de Empleo (INEM).

Les dades que publica l'Instituto Nacional de Estadística (INE) mitjançant l'Enquesta de Població Activa (EPA) refermen l'empitjorament dels indicadors laborals. Així, segons l'EPA, a Espanya s'estima que en el primer trimestre de 2002 hi havia 2.081.100 persones desocupades, el que suposa que n'hi ha 164.800 més que les que hi havia fa un any, el que en termes relatius suposa un increment del 8,6%. Pel que a la taxa d'atur, aquesta també ha augmentat, passant del 10,2 desocupats per cada 100 persones actives en el primer trimestre de 2001, a tenir una taxa del 11,5% en el primer trimestre de 2002.

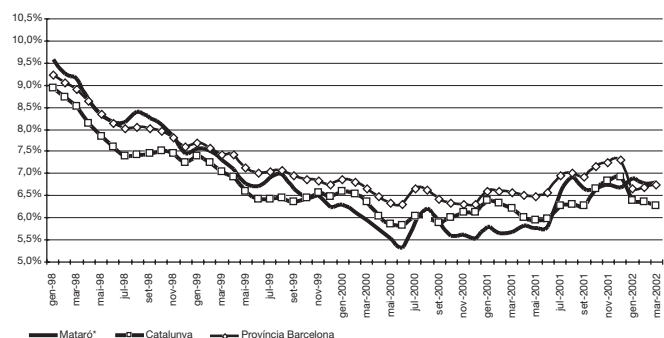
Pel que fa a Catalunya, l'EPA estima que en el primer trimestre de 2002 hi havia 314.100 persones desocupades i 2.718.600 persones ocupades, aconseguint-se una taxa d'atur del 10,36%. Si ho comparem amb les dades d'un any abans, el nombre d'ocupats ha crescut en 260.800 persones (increment del 10,6%), i el de desocupats ha crescut en 72.000 persones (increment del 30%).

Si bé les dades de l'EPA refermen la mala situació del mercat de treball espanyol, cal dir que l'enquesta ha estat sotmesa a diversos canvis metodològics: en primer lloc s'han aplicat les noves projeccions de població, que incorporen l'increment de la població immigrant que s'ha produït en els darrers anys. En segon lloc, s'implanta, en el procés habitual de l'enquesta una reponderació dels factors d'elevació derivats del disseny, que ajusta les estimacions de població per sexe, edat i comunitat autònoma.

Finalment, s'aplica el Reglament 1897/2000 de la Comissió Europea, que estableix de forma detallada els mètodes actius de recerca de feina, i que té com a conseqüència més important que per a què una persona sigui considerada desocupada, quan l'únic mètode de recerca sigui l'inscripció en les oficines de l'INEM, no n'hi ha prou amb estar inscrit, sinó que, a més, ha d'haver hagut algun contacte amb l'oficina en les darreres quatre setmanes amb la finalitat de trobar feina.

Pel que fa a Mataró*, la taxa d'atur ha evolucionat molt favorablement des de l'any 1996, quan s'hi registrava una taxa considerablement superior a la de la província de Barcelona i a la de Catalunya. El descens de l'atur va ser continuat fins arribar-se a mitjans de 2000, amb una taxa inferior al 5,5% i als nivells generals de la província i Catalunya. D'ençà llavors, però, la tendència al creixement de l'atur ha estat més evident en el cas de Mataró que en d'altres àmbits de referència, fins arribar, a finals del primer trimestre de 2002, a un 6,8% (una taxa superior a la del conjunt de Catalunya i molt similar a la de la província). **GRÀFIC 90.**

GRÀFIC 90. Comparació entre la taxa d'atur registrat de Mataró*, província de Barcelona i Catalunya. 1998 - 1r trim. 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 47. Dades d'atur a Mataró* fins el 1r trimestre de 2002.

Valors absoluts		Distrib. Sexe		Distrib. per sectors					Edats			Distrib. per Formació		
Mesos	Total	Homes	Dones	Agric.	Indúst.	Constr.	Serveis	S.O.A.	< 25 a	25-44	> 45 a	Primar.	Secund.	Univers.
mar-2001	2.976	1.327	1.649	22	1.302	265	1.202	185	468	1.370	1.138	2.464	387	125
abr-2001	3.062	1.348	1.714	21	1.360	261	1.229	191	465	1.436	1.161	2.524	398	140
mai-2001	3.020	1.322	1.698	21	1.370	245	1.209	175	447	1.412	1.161	2.498	391	131
jun-2001	3.036	1.301	1.735	17	1.363	265	1.206	185	468	1.409	1.159	2.510	398	128
jul-2001	3.456	1.532	1.924	20	1.495	388	1.371	182	512	1.662	1.282	2.805	468	183
ago-2001	3.631	1.633	1.998	22	1.590	411	1.412	196	585	1.724	1.322	2.938	500	193
set-2001	3.493	1.532	1.961	21	1.514	335	1.425	198	572	1.638	1.283	2.814	478	201
oct-2001	3.486	1.566	1.920	16	1.463	336	1.446	225	571	1.580	1.335	2.822	498	166
nov-2001	3.540	1.606	1.934	19	1.504	352	1.446	219	553	1.611	1.376	2.888	497	155
des-2001	3.507	1.620	1.887	21	1.518	361	1.398	209	539	1.590	1.378	2.865	491	151
gen-2002	3.622	1.622	2.000	23	1.524	355	1.497	223	578	1.633	1.411	2.942	521	159
feb-2002	3.548	1.601	1.947	25	1.483	339	1.482	219	557	1.598	1.393	2.881	514	153
mar-2002	3.568	1.650	1.918	22	1.523	339	1.488	196	524	1.622	1.422	2.903	514	151

Increment any anterior		Distrib. Sexe		Distrib. per sectors					Edats			Distrib. per Formació		
Mesos	Total	Homes	Dones	Agric.	Indúst.	Constr.	Serveis	S.O.A.	< 25 a	25-44	> 45 a	Primar.	Secund.	Univers.
mar-2001	-4,6%	-4,4%	-4,7%	-15,4%	-9,9%	6,4%	1,9%	-15,5%	-4,5%	-2,6%	-6,9%	-2,2%	-14,4%	-15,5%
abr-2001	1,7%	2,4%	1,1%	-16,0%	-3,5%	6,1%	7,7%	0,5%	5,0%	5,0%	-3,3%	3,2%	-7,2%	2,2%
mai-2001	3,8%	4,6%	3,2%	0,0%	1,2%	7,0%	7,1%	-1,1%	11,2%	6,8%	-2,1%	5,6%	-5,1%	-0,8%
jun-2001	8,4%	6,8%	9,5%	-15,0%	5,9%	24,4%	8,7%	6,9%	22,8%	12,5%	-0,9%	10,4%	1,5%	-6,6%
jul-2001	11,0%	13,1%	9,4%	11,1%	3,7%	33,8%	15,5%	3,4%	21,3%	14,9%	3,0%	11,3%	11,4%	5,8%
ago-2001	11,2%	14,2%	8,9%	4,8%	3,7%	29,2%	17,5%	3,2%	17,0%	13,4%	6,2%	10,4%	14,7%	15,6%
set-2001	12,3%	12,2%	12,3%	-8,7%	7,2%	28,4%	17,4%	-1,5%	18,2%	15,4%	6,3%	11,7%	14,4%	16,2%
oct-2001	18,9%	22,1%	16,4%	-33,3%	12,2%	34,9%	25,2%	11,9%	27,5%	18,2%	16,3%	18,5%	25,8%	6,4%
nov-2001	20,0%	25,4%	15,8%	-24,0%	17,1%	43,7%	20,9%	9,0%	13,8%	20,6%	21,9%	19,7%	28,1%	3,3%
des-2001	21,0%	28,5%	15,3%	10,5%	16,3%	48,6%	20,8%	20,1%	24,2%	18,0%	23,5%	20,8%	29,2%	3,4%
gen-2002	19,0%	21,9%	16,8%	9,5%	12,3%	47,9%	20,2%	23,2%	17,7%	15,8%	23,4%	17,6%	25,8%	23,3%
feb-2002	19,4%	22,7%	16,9%	31,6%	13,6%	38,9%	20,8%	24,4%	21,4%	16,9%	21,7%	17,4%	32,1%	20,5%
mar-2002	19,9%	24,3%	16,3%	0,0%	17,0%	27,9%	23,8%	5,9%	12,0%	18,4%	25,0%	17,8%	32,8%	20,8%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

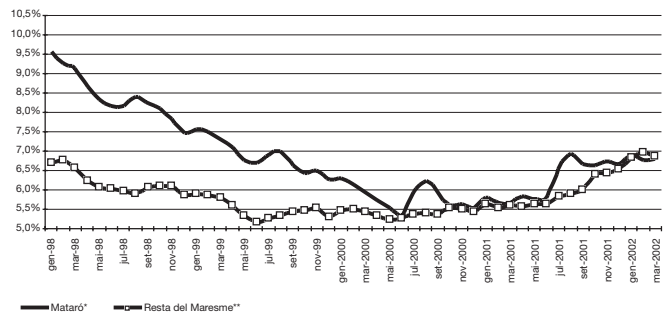
Mataró* i el Maresme**

Des de 1994 fins a mitjans de l'any 2000, la taxa d'atur de Mataró i la de la resta del Maresme** ha anat reduint-se gradualment en tots dos àmbits fins a convergir al voltant de la taxa d'atur del 5,5%. Mataró partia d'una situació molt més desfavorable que la resta del Maresme**, possiblement per la seva especialització en la indústria tèxtil i del gènere de punt, sector que va patir fortament la crisi de 1992-1994.

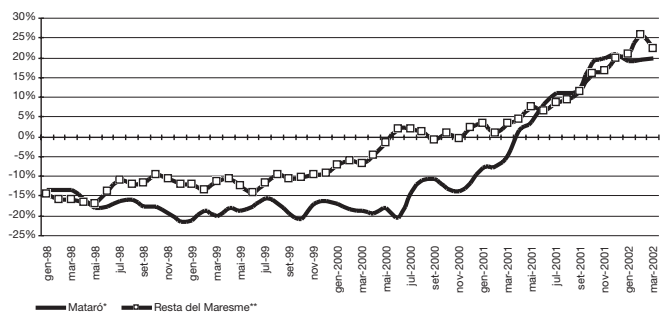
La taxa d'atur de Mataró i la de la resta de la comarca s'apropa al 7% Des del mes de juny de 2000, la taxa d'atur de Mataró i de la resta del Maresme** ha canviat el seu perfil i presenta una línia ascendent, principalment en el darrer any (coincidint amb la desacceleració de l'economia). La taxa d'atur ha passat, el darrer any, del 5,7% al 6,8% a Mataró i del 5,6% al 6,9% a la resta de la comarca. **GRÀFICS 91, 92 I TAULA 47.**

En els sis mesos que abasta l'anàlisi de l'informe de conjuntura s'evidencia el deteriorament progressiu del

GRÀFIC 91. Comparació entre la taxa d'atur registrat de Mataró i la resta de la comarca del Maresme**, 1998 - 1r trim. 2002

GRÀFIC 92. Comparació entre l'increment interanual de l'atur. Mataró* i la resta de la comarca del Maresme**, 1998 - 1r trim. 2002

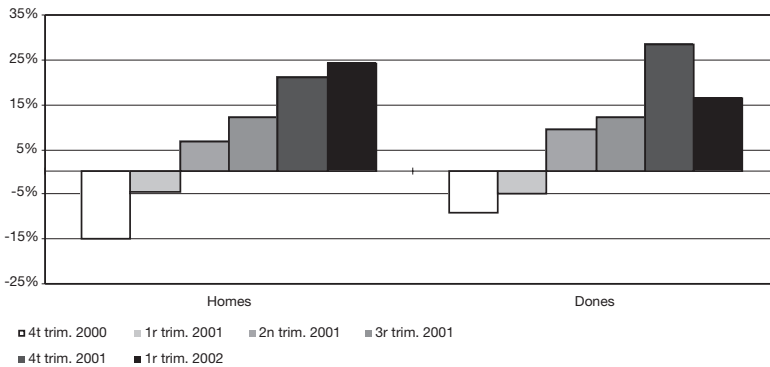

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

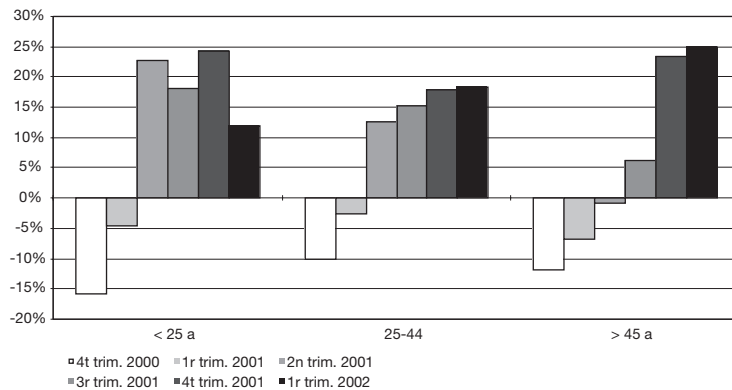
* Inclou els municipis de Mataró, Argentona i Cabrera de Mar.

** Inclou les poblacions que gestionen les dues OTG (Oficines de Treball de la Generalitat) de Mataró.

GRÀFIC 93. Increment d'aturats segons sexes respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002

GRÀFIC 94. Increment d'aturats segons edats respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

mercant laboral de Mataró*. Així, a finals del mes de març de 2001, les dades d'atur registrat presentaven encara una taxa de variació interanual negativa del 4,6%; només un any després, la variació interanual ha registrat un augment del 19,9%; és a dir, en un any, la taxa de variació interanual ha crescut en gairebé 25 punts percentuals.

Homes i dones presenten una evolució similar en la taxa d'atur. Així, en el primer trimestre, el nombre de dones desocupades va augmentar un 16,3% en termes interanuals, mentre que el d'homes ho va fer en un 24,3%. Amb aquests creixements la taxa d'atur masculina se situa en el 5,2% i la femenina, en el 9,2%. **GRÀFIC 93.**

Els majors de 44 anys és el grup que registra un creixement més important de desocupats Per edats, el grup d'edat intermèdia (25 a 44 anys) i els de 45 o més anys són els dos col·lectius on es veu més clarament l'acelerat creixement del nombre de desocupats, amb una taxa de variació interanual del 18,4% i del 25% en el primer trimestre de 2002. També el col·lectiu més jove (menors

de 25 anys) registra un creixement pel que fa al nombre de desocupats, si bé el perfil de la variació interanual no presenta una tendència a l'alça com passa amb els altres dos grups d'edat. **GRÀFIC 94.**

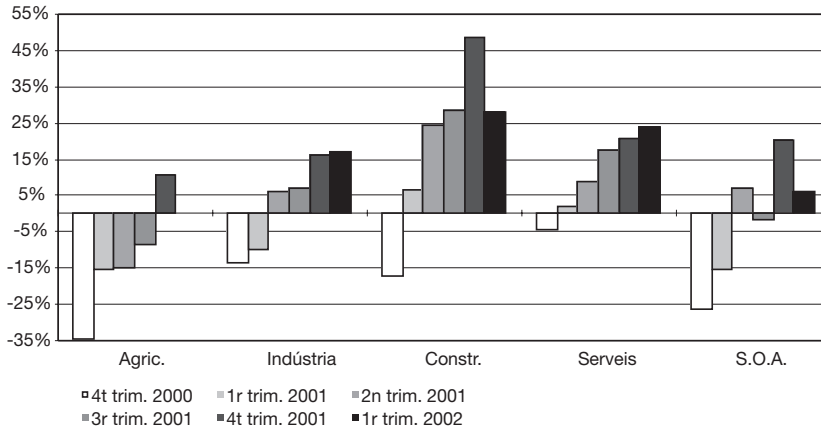
La construcció és el sector amb l'evolució més desfavorable Tots els sectors han vist augmentar el nombre de desocupats en el transcurs dels darrers

dotze mesos. La construcció ha estat el sector que, en termes relatius, ha registrat un augment més important a finals del primer trimestre de 2002 (amb un 27,9% més de desocupats), seguit pels serveis amb un 23,8% més. **GRÀFIC 95.**

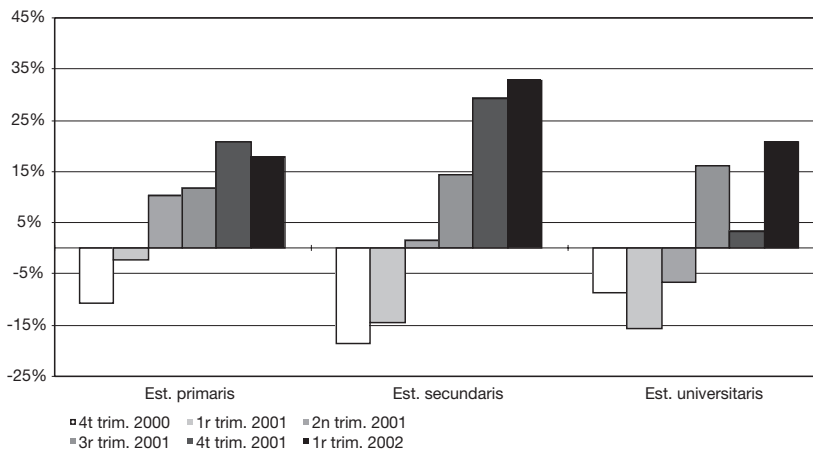
Creixement generalitzat de l'atur segons els nivells d'instrucció Les tres agrupacions segons nivell d'instrucció han vist com creixia el nombre de desocupats registrats a

Mataró. Els que més han crescut han estat els desocupats amb estudis secundaris (amb un 32,8%), seguit pels titulats universitaris, en què se n'han registrat un 20,8% més i, finalment, els desocupats registrats amb estudis primaris, que han augmentat un 17,8%. Malgrat que els que tenen estudis primaris són els que registren un augment de la desocupació més baix, més d'un 80% dels desocupats pertanyen a aquest col·lectiu. **GRÀFIC 96.**

GRÀFIC 95. Increment d'aturats segons sectors respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002

GRÀFIC 96. Increment d'aturats segons formació respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2000 - 1r trim. 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Comparació entre el Mercat Laboral de Mataró* i el del conjunt del Maresme**

TAULA 48. El Mercat laboral a Mataró* i el Maresme**. 1999-2002.

Evolució del Mercat Laboral a Mataró*				Ratios indicatives del Mercat Laboral a Mataró*					
	1999	2000	2001	2002		1999	2000	2001	2002
Assalariats ¹	30.023	34.986	36.244	36.427	Cont./Assal.	0,98	0,73	0,86	0,87
Contractacions	29.485	25.525	31.266	31.834 ²	Cont./Atur.	8,15	8,36	9,56	8,89
Aturats ¹	3.617	3.053	3.269	3.579	Assal./Atur.	8,30	11,46	11,09	10,18

Evolució del Mercat Laboral al Maresme**				Ratios indicatives del Mercat Laboral al Maresme**					
	1999	2000	2001	2002		1999	2000	2001	2002
Assalariats ¹	44.855	50.829	52.826	53.626	Cont./Assal.	0,94	0,75	0,85	0,80
Contractacions	42.106	38.248	44.875	42.899 ²	Cont./Atur.	7,18	7,27	7,91	6,72
Aturats ¹	5.861	5.260	5.672	6.386	Assal./Atur.	7,65	9,66	9,31	8,40

1. Mitjana anual.

2. Projecció anual amb les dades disponibles fins al segon trimestre.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Les xifres laborals continuen sent desfavorables L'evolució que han seguit el conjunt d'indicadors relacionats amb el mercat de treball al llarg del 2001 i durant els primers mesos del 2002 reafirmen la desacceleració que pateix el mercat laboral. Aquesta desacceleració es fa evident tant a Mataró* com en el conjunt del Maresme**. Així, en el 2001, l'absorció de força de treball mesurat mitjançant el quocient entre els assalariats i els desocupats registrats va registrar un descens respecte de l'indicador del 2000, i amb les dades disponibles del 2002 aquest indicador continua reduint-se. A Mataró* s'ha passat d'11,1 assalariats per desocupat el 2001, a 10,2 el 2002. Al Maresme** l'índex d'absorció ha passat de 9,3 el 2001, a 8,4 el 2002.

Un indicador que avalua indirectament la rotació laboral és el quocient entre contractació i assalariats. Aquest indicador, a Mataró*, el 2001, va patir un augment important, i va situar-s'hi en 0,86, mentre que el 2000 era de 0,73. Aquest augment indica que per generar assalariats són necessaris més contractes, la qual cosa indica una major rotació laboral. Amb les dades del 2002 aquest indicador se situa en 0,87, i es manté en valors molt semblants als del 2001. Al Maresme**, en el 2002, sembla que la rotació s'hi ha reduït, però ho fet molt feblement, situant-se l'indicador en 0,8.

* Inclou els municipis de Mataró, Argentona i Cabrera de Mar.

**Inclou les poblacions que gestionen les dues OTG de Mataró.

Sinistralitat laboral

L'evolució de la sinistralitat laboral, en el decurs de l'any 2001, ha estat ascendent en l'àmbit de Mataró, segons es desprèn de les darreres dades subministrades pel Departament de Treball a través del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball de Barcelona.

Es manté l'augment del nombre d'accidents En el decurs de l'any 2001, a Mataró, s'hi van registrar 2.349 accidents laborals amb baixa, fet que significa mantenir la línia ascendent iniciada el 1998, primer any de què disposem dades. Una xifra d'accidents que suposa un increment del 4,4% respecte

dels que es van enregistrar l'any anterior. Malgrat que l'increment interanual ha estat inferior al de l'any anterior, aquest increment resulta significatiu ja que supera l'increment en el nombre d'assalariats, que durant el mateix període ha estat de l'1%.

Tornant a les dades de l'any 2001, del total d'accidents amb baixa, un 93,1% s'han produït en el decurs de la jornada laboral mentre que un 6,8% n'han estat "in itinere". Tenint en compte el factor de la gravetat, cal dir que es van produir dos accidents mortals en el trajecte d'anar o tornar de la feina.

Si bé els accidents "in itinere" representen tant sols una petita part percentual del total d'accidents laborals, aquells de major gravetat acostumen a representar un percentatge significativament major. Entre els factors que diversos estudis apunten, hi tin-

driem: el nivell de congestió del trànsit, l'esgotament del conductor/a, l'estrès, el ritme de treball i la climatologia. Les principals molèsties pel que fa a l'impacte dels trajectes domicili-treball sobre la salut i la seguretat dels treballadors són de tipus psicossomàtic i estan relacionades amb l'escurçament del temps de lleure i de descans i les majors dificultats que es troben per a les relacions familiars i socials. **TAULA 49.**

L'índex d'incidència, que es calcula tenint en compte tan sols els accidents que s'han esdevingut durant la jornada laboral, mostra, en el cas de Mataró, un lleuger augment al llarg de 2001. Una situació que torna a repetir-se en la totalitat de Catalunya, per bé que a un nivell superior, mentre que al Maresme, per contra, es manté en el nivell assolit l'any passat. Com es pot veure per les dades, enguany el comportament global de l'índex d'incidència dels diferents àmbits analitzats ha seguit una evolució diferent a la de l'any 2000 en el municipi i la comarca i s'ha mantingut en la seva línia ascendent pel que fa a Catalunya. **GRÀFIC 97.**

TAULA 49. Accidents de treball, segons la gravetat. Mataró. 1997-2000.

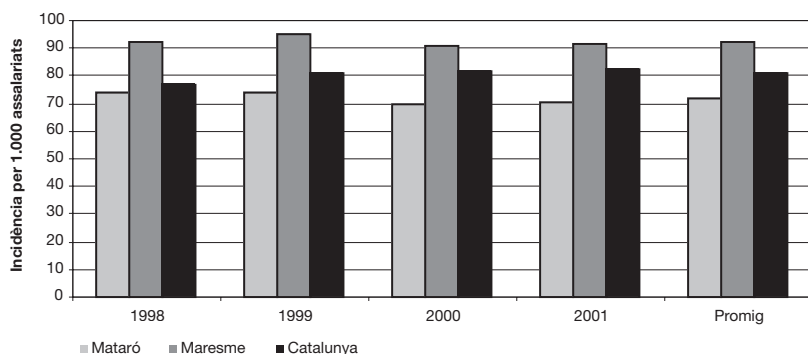
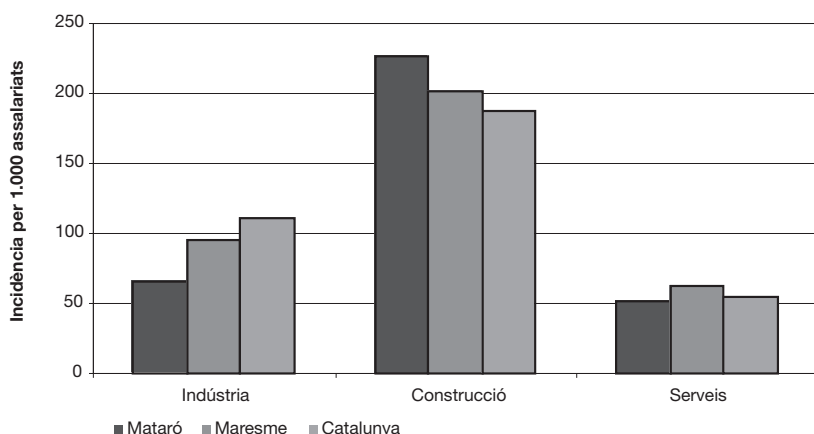
Accidents	Any				Total
	1998	1999	2000	2001	
Amb baixa durant la jornada laboral					
Lleus	1.718	1.920	2.102	2.194	7.934
Greus	9	13	15	11	48
Mortals	0	0	1	0	1
Amb baixa in itinere					
Lleus	114	148	144	155	561
Greus	3	4	6	6	19
Mortals	2	0	0	2	4
Total amb baixa					
Lleus	1.832	2.068	2.246	2.349	8.495
Greus	12	17	21	17	67
Mortals	2	0	1	2	5

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Mataró ha augmentat el nombre mitjà d'accidents laborals (per cada 1.000 treballadors i en el període 1998-2001) fins als 72 accidents per cada 1000 assalariats. El Maresme i Catalunya també han seguit la mateixa tendència en empitjorar les seves respectives mitjanes, les quals arriben a 92 i 81 accidents per cada mil assalariats respectivament.

Per grans sectors d'activitat, l'agricultura concentra, a Mataró, el 2%

¹² L'índex d'incidència és el nombre d'accidents amb baixa que han tingut lloc durant la jornada de treball per cada 1.000 treballadors assalariats.

GRÀFIC 97. Evolució de l'índex d'incidència segons l'àmbit territorial. 1998 - 2001**GRÀFIC 98. Índex d'incidència segons àmbit territorial i sector econòmic. 2001**

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

dels accidents registrats, la indústria el 28,4%, la construcció el 24,8% i els serveis el 44,8%. Aquests percentatges mostren que mentre, a la indústria, hi ha hagut una reducció relativa de l'accidentalitat (de 2,05 punts percentuals) i una certa estabilitat a l'agricultura i a la construcció, els serveis presenten pitjors resultats relatius, amb un increment de 2 punts percentuals.

La major accidentalitat es dona a la indústria i la construcció

A banda de la indústria manufacturera i la construcció, que són les dues branques d'activitat amb un nombre d'accidents més elevats, també val la pena de destacar els accidents lleus i greus registrats en el comerç, els quals suposen, respecte del total, el 16,2% i el 27,3% respectivament. Fet aquest que ja era apuntat en les dades del 2000 i que ha anat empitjorant durant el 2001. Són també destacables el nombre d'accidents lleus que han tingut lloc al subsector d'immobiliàries (8,9%) i al de transports i comunicacions (5,3%); mentre el primer continua la seva

línia ascendent en termes relatiu, el segon l'estabilitza.

A nivell de sectors d'activitat, l'índex de sinistralitat ha registrat, pel que fa a 2001, un empitjorament del seu nivell tant en el cas de la construcció com dels serveis; mentre el primer continuava la seva línia ascendent (incrementant en 13 punts l'índex de l'any anterior i arribant a la xifra de 227 accidents per cada 1000 treballadors) el sector serveis augmentava aquest índex fins als 52. Per la seva banda, la indústria s'ha mantingut, enguany, en el nivell assolit l'any anterior de 65 accidents per cada mil treballadors. **GRÀFIC 98.**

Comparat amb altres àmbits, la construcció destaca per la seva sinistralitat

En els quatre anys de què disposem d'informació, Mataró ha presentat nivells d'incidència inferiors al Maresme i a Catalunya pel que fa a la indústria i els serveis; malgrat que, en el cas d'aquests últims, els valors assolits són molt assimilables als que s'obtenen a Catalunya. És diferent, però, el cas de la construcció amb un índex que creix any rere any i que presenta valors superiors als dos altres àmbits de referència. Així, mentre a Mataró el nivell de l'índex d'incidència a la construcció pujava fins als 227 accidents per cada 1000 treballadors, al Maresme es reduïa mínimament fins als 202 i, a Catalunya es mantenia en els 187. **TAULA 50.**

Les dades per grandària de plantilla mostren una sinistralitat com més va més gran segons aquesta augmenta. Tanmateix, aquesta és una dada que molt possiblement estigui infrarepre-

TAULA 50. Índex d'incidència per sectors d'activitat. 1998-2001.

		1998	1999	2000	2001
Mataró	Agricultura	1.098	1.063	541	425
	Indústria	70	59	65	65
	Construcció	217	213	214	227
	Serveis	55	58	55	52
Maresme	Agricultura	1.278	1.107	1.051	910
	Indústria	102	96	92	96
	Construcció	196	200	204	202
	Serveis	92	74	65	63
Catalunya	Agricultura	609	498	466	408
	Indústria	106	110	110	111
	Construcció	174	184	187	187
	Serveis	87	63	55	55

TAULA 51. Distribució de la tipologia d'accidents per grandària de l'empresa. Mataró. 2001

	Lleus	Greus	Mortals	Total
Menys de 6 treballadors	340	2	0	342
Entre 6 i 25 treballadors	663	4	0	667
Més de 25 treballadors	991	3	0	994
Total	1.994	9	0	2.003

TAULA 52. Distribució percentual de la tipologia d'accidents per grandària de l'empresa. Mataró. 2001

	Lleus	Greus	Mortals	Total
Menys de 6 treballadors	17,1%	22,2%	0,0%	17,1%
Entre 6 i 25 treballadors	33,2%	44,4%	0,0%	33,3%
Més de 25 treballadors	49,7%	33,3%	0,0%	49,6%
Total	100%	100%	0%	100%

TAULA 53. Distribució de la tipologia d'accidents per edat dels treballadors. Mataró. 2001

	Lleus	Greus	Mortals	Total
Menors de 24 anys	27,2%	18,2%	0%	27,1%
Entre 25 i 44 anys	50,2%	36,4%	0%	50,1%
> de 44 anys	22,1%	45,5%	0%	22,2%
Total	100%	100%	0%	100%

TAULA 54. Distribució de la tipologia d'accidents per durada del contracte. Mataró. 2001

	Lleus	Greus	Mortals	Total
Contracte fixe	56,0%	63,6%	0%	56,0%
Contracte temporals	44,0%	36,4%	0%	44,0%
Total	100%	100%	0%	100%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

sentada si tenim en compte que les petites i molt petites empreses no compten o, molt sovint, no tenen mecanismes suficients de control i supervisió de la sinistralitat (i, doncs, la pressió dels representants dels treballadors o la pròpia organització col·lectiva dels treballadors esdevé més complicada). TAULES 51 I 52.

Pel que fa a l'edat, es pot observar com el nombre d'accidents registrats entre els menors de 25 anys ha augmentat -pel que fa als lleus- en 5,6 punts percentuals i s'ha reduït -en el cas dels greus- en 8,5 punts. Els que es troben entre 25 i 44 anys són els que con-

centren el major nombre percentual d'accidents (amb el 50,1%) i han experimentat un increment important del nombre d'accidents greus de 9,7 punts respecte a l'any anterior.

Els majors de 45 anys continuen sent el col·lectiu amb un percentatge major d'accidents greus malgrat haver reduït aquest any el seu nombre en 1,2 punts. Alhora, ha augmentat, en 3,2 punts, el seu nombre entre els lleus. TAULA 53.

Major incidència en els contra-tes temporals Pel que fa a la sinistralitat i al tipus de contractació podem observar com els treballadors amb un contracte temporal, malgrat representar tan sols un terç del conjunt dels assalariats, concentren el 44% del total d'accidents. TAULA 54.

Voldríem finalitzar aquest apartat fent una breu referència als factors de risc -o factors causants- de gran part dels accidents consignats, tenint en compte que, en les estadístiques del Departament de Treball, no s'hi recullen causes de tipus psicossocial ni atribuïbles a l'entorn. TAULA 55.

TAULA 55. Distribució de la tipologia d'accidents més freqüents⁽¹⁾. Mataró. 2001

	Lleus	Greus ⁽²⁾	Mortals
Sobreesforç i mals gestos	34,2%	9,1%	--
Cops objectes/eines	17,3%	9,1%	--
Caigudes d'altura	9,3%	18,2%	--
Caigudes a nivell	6,9%	27,3%	--
Atrapats entre objectes	5,3%	9,1%	--
Projecció de partícules	3,7%	--	--
Caiguda d'objectes, manipulació	4,6%	--	--
Caiguda objectes immòbils	4,5%	--	--
Trepitjades objectes	4,0%	--	--
Accidents amb vehicles	3,6%	--	--

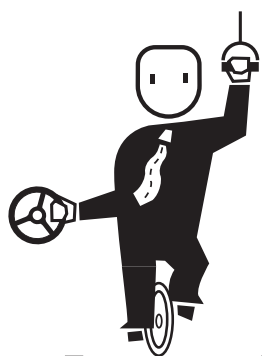
(1) Totes són causes amb un percentatge superior al 3,5% en alguna de les categories.

(2) Altres causes que han tingut com a conseqüència un accident greu són:

Despreniment d'objectes, productes metàl·lics, superfícies de trànsit, productes de fusta, magatzems i dipòsits, escales portàtils, maquinària auxiliar construcció.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Sobreesforços, cops i caigudes principals raons dels accidents Com l'any passat, els sobreesforços, mals gestos, cops i caigudes són les causes més freqüents d'accidents. Comentari a part mereixen, els accidents amb vehicle i la moltes vegades difícil diferenciació entre l'accident durant la jornada laboral o in itinere i que, possiblement, podria incrementar el percentatge d'aquest factor.

Transport i mobilitat

Trànsit i mobilitat en vehicle privat

Transport públic

*Els costos socials del vehicle privat són molt més elevats que els del transport públic.
Un d'ells, el nombre de víctimes d'accident de trànsit, continua la seva espiral ascendent.*

Trànsit i mobilitat amb vehicle privat

Vehicles per autopista i per C-60

La interrelació de la ciutat, de la seva activitat i mercat laboral amb el conjunt metropolità i del seu àmbit de referència més proper es posa de manifest amb l'evolució dels indicadors de transport i mobilitat.

Continua creixent el trànsit entre Montgat i Palafolls i a la C-60, però ho fa amb menys intensitat

Així, en el tram d'autopista entre Montgat i Palafolls, s'hi ha registrat un increment en l'IMD (intensitat mitjana diària) del 4,65%, dos punts percentuals menys que l'increment registrat l'any 2000 i lleugerament per sota de l'increment de la IMD del conjunt de la concessió, que ha estat

del 4,8%. L'autopista Montgat-Palafolls és una autopista de caràcter molt urbà, amb nombrosos accessos a les poblacions del corredor, i això s'observa amb la IMD de vehicles lleugers (44.854), que és la segona més important dels cinc trams analitzats i és, alhora, la que té la intensitat més baixa en vehicles pesants.

TAULA 56. Intensitat Mitjana Diària (IMD) del trànsit a diferents trams de l'A2, l'A7, la C-31 i C-32. 2001.

	Vehicles lleugers		Vehicles pesants		Total vehicles	
	IMD 2001	Inc. % 2000/2001	IMD 2001	Inc. % 2000/2001	IMD 2001	Inc. % 2000/2001
Montgat - Palafolls	44.854	4,70%	1.971	3,41%	46.826	4,65%
Barcelona - La Jonquera	32.337	5,72%	7.943	3,24%	40.280	5,22%
Barcelona - Tarragona	43.213	5,64%	10.507	1,29%	53.720	4,76%
Montmeló - El Papiol	64.567	7,52%	25.651	7,41%	90.218	7,49%
Saragossa - Mediterrani	12.638	5,08%	2.567	-9,71%	15.205	2,25%
Conjunt concessió	29.232	5,64%	6.610	1,18%	35.842	4,79%

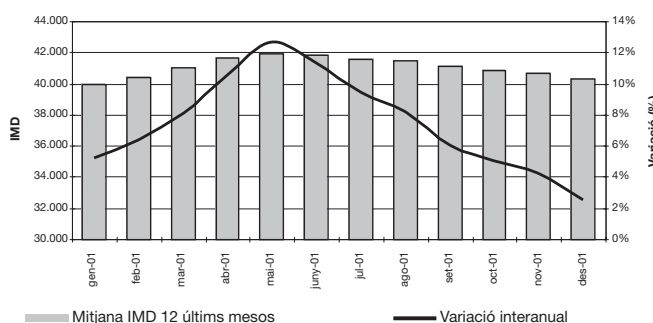
Font: elaboració pròpia a partir dades de ACESA.

Pel que fa al trànsit de l'autovia C-60, que uneix les del Maresme i del Vallès Oriental, des de la seva entrada en funcionament l'any 1995 fins al 2001, la intensitat mitjana diària de vehicles s'hi ha més que duplicat.

En el 2001, la IMD de la C-60 s'hi ha situat en 40.339 vehicles, un 2,5% més que la intensitat

registrada l'any 2000. Cal dir, però, que s'ha registrat un alentiment en el ritme de creixement de la intensitat de vehicles ja que, en el 2000, l'increment hi va ser del 3,4%. En fer una anàlisi mensual, s'hi observa com, a partir del mes de juny, és quan la IMD i la seva variació interanual hi presenten un perfil descendent. GRÀFICS 99 I 100.

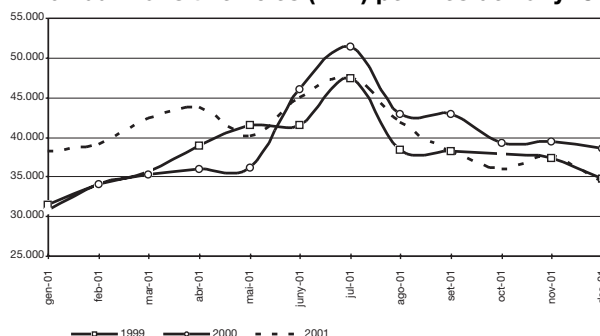
GRÀFIC 99. Trànsit de vehicles per la C-60

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya.

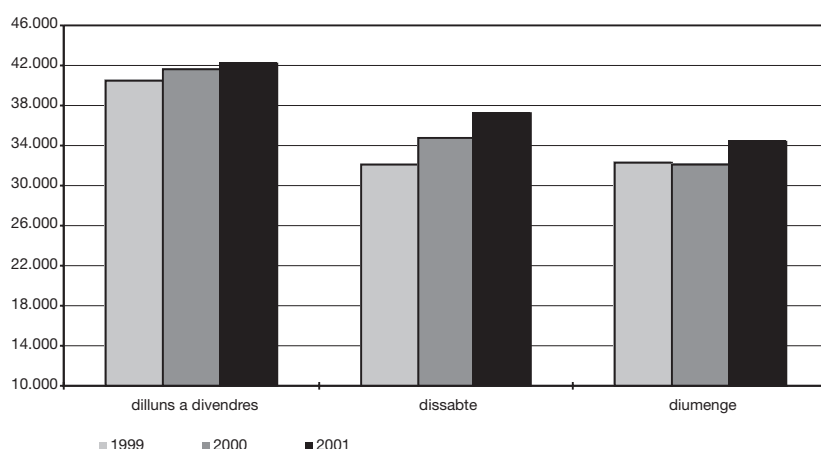
En l'anàlisi segons el dia de la setmana, s'hi observa com, durant els dies feiners, el creixement de la IMD hi ha estat menys intens que els dissabtes i diumenges. Aquest comportament ha estat a la inversa quan només fem referència a vehicles pesants, ja que el creixement de la seva intensitat s'ha produït principalment de dilluns a divendres mentre

GRÀFIC 100. Trànsit vehicles (IMD) per mes de l'any. C-60

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 101. Trànsit vehicles (IMD) per dia de la setmana. C-60

Font: elaboració pròpia a partir dades de la Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya.

que, els dissabtes i diumenges, la IMD s'hi manté en un nivell molt similar al del 2000. **GRÀFIC 101.**

Indicadors caracteritzadors del trànsit a Mataró

Els comptes socials del transport de viatgers a la RMB

Tot i que des d'una perspectiva econòmica ortodoxa, l'increment del nombre de vehicles resulta un bon indicador de la riquesa o nivell de consum d'un país o ciutat, caldria no oblidar els costos socials i ambientals derivats de l'ús del vehicle privat. En aquest sentit, podria resultar interessant un doble canvi de perspectiva que ens allunyi dels plantejaments econòmics tradicionals²³. Un plantejament que, en primer lloc, tingui en compte tot el cicle de vida del vehicle i no es limiti, només, al moment que se'n fa ús i, en segon lloc, que computi tots els costos directes i indirectes del transport, tinguin aquests caràcter monetari o no, tot interioritzant-los en el si d'aquest cicle.

En un recent estudi presentat per l'Autoritat del Transport Metropolità, on es tenia en compte els costos d'operació directes i indirectes, temps i externalitats²⁴ de fer servir el transport públic o el vehicle privat, es posava de manifest que els costos socials del transport han mantingut una tendència creixent en el període 1998-2000 i que això ha estat particularment clar en el cas del vehicle privat.

Així, mentre el cost mitjà, amb impostos, d'un quilòmetre recorregut per un viatger en transport públic a la Regió Metropolitana de Barcelona pujava de 0,511 €/viatger-km el 1998 a 0,519 €/viatger-km (86,41 ptes.) l'any 2000, el vehicle privat ho feia de 0,825 €/viatger-km a 0,896 €/viatger-km (149,09 ptes.) en el mateix període. Tot plegat significa que desplaçar-se en transport privat resulta un 72,5% més car que fer-ho transport públic. **TAULES 57 i 58.**

Mentre els efectes de l'automòbil sobre la qualitat de l'aire es contemplen en una altra part d'aquest informe i la congestió ha estat apuntada en el darrer Informe de Conjuntura dedicat a la mobilitat, tot seguit parlarem, centrant-nos en el cas de Mataró, de tres aspectes que formen part d'aquests costos socials del vehicle privat: els accidents, la contaminació acústica i els vehicles abandonats.

Accidents de trànsit

Increment continuat del nombre de víctimes de trànsit El nombre absolut de víctimes en accidents de trànsit a l'àrea urbana de Mataró ha experimentat un increment

continuat en els darrers tres anys, superant, l'any 2001, la barrera de les 500 víctimes. A nivell percentual, el darrer any ha suposat un increment del 7% en el nombre total de víctimes respecte del nombre que hi va haver l'any 2000.

Entre 1999 i 2001, els augments més importants s'han donat en el nombre de

²³ Interessants estudis al respecte han fet autors com Antonio Estevan, J.M. Naredo o Alfonso Sanz.

²⁴ Un aspecte criticable d'aquest estudi és el de considerar com externalitats la contaminació atmosfèrica i acústica, els accidents, l'ocupació d'espai i l'efecte barrera; més, quan part d'aquests indicadors s'interioritzen en els comptes i no es poden considerar com quelcom extern o aliè al procés. També es objectable deixar fora del model d'anàlisi dels costos ambientals, econòmics i socials, les fases de producció dels vehicles i de tractament dels residus generats pels mateixos. Els mateixos autors de l'estudi indiquen que hi ha diversos costos socials que no són directament monetaritzables i que, per tant, o no s'han pogut quantificar o no s'ha pogut fer bé (accessibilitat a les xarxes, vertebració del territori, impacte visual, estrès, soroll, etc.). Limitacions que els pròpies autors manifesten que s'han de tenir en compte a l'hora d'interpretar els resultats.

TAULA 57. Costos socials del transport amb impostos (en milions d'euros).

	1998		2000	
	Transport Públic	Vehicle privat	Transport Públic	Vehicle privat
Costos directes	343,21	658,53	384,35	993,89
Costos indirectes	342,02	3.845,54	384,35	4.493,40
Temps dels usuaris ⁽¹⁾	1.873,37	2.510,25	2.061,56	2.826,66
Externalitats ⁽²⁾	64,97	838,28	81,02	910,59
Total Transport	2.623,56	7.852,61	2.911,28	9.224,53

(1) Temps dels usuaris: recorregut, accés (origen i destinació), espera i enllaços (en transport públic) i congestió (vehicle privat).

(2) Contaminació atmosfèrica i acústica, ocupació espai, efectes barrera i sinistralitat.

TAULA 58. Comparació del cost social del transport públic i del vehicle privat (€/Viatger-km)

	1998		2000	
	Transport Públic	Vehicle privat	Transport Públic	Vehicle privat
€/viatger-km (sense impostos)	0,508	0,766	0,516	0,818
€/viatger-km (amb impostos)	0,511	0,825	0,519	0,896

Font: elaboració pròpia a partir dades ATM.

TAULA 59. Víctimes en accident de trànsit a Mataró. 1999-2001.

	Lleus		Greus		Mortals		Total víctimes	
	Nombre	Var. %(*)	Nombre	Var. %(*)	Nombre	Var. %(*)	Nombre	Var. %(*)
1999	134	---	182	---	1	---	317	---
2000	305	127,6	163	-10,4	1	0	469	47,9
2001	341	11,8	155	-4,9	6	500	502	7,0

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

víctimes lleus -en el decurs del període 1999-2000-, amb un increment del 127,6% i, en el cas de les mortals, en el període 2000-2001, en què varen passar d'una sola víctima a 6. El nombre de víctimes qualificades de greus ha experimentat, els darrers dos anys, un lleuger descens que, en l'últim any, ha estat del 4,9%. **TAULA 59.**

Els factors que explicarien aquesta evolució de la sinistralitat del trànsit a Mataró són diversos i difícilment generalitzables: usos i hàbits en la conducció -excés de velocitat, conducció imprudent, alcoholisme-, estat del viari i/o de la senyalització. Podria destacar-se, en qualsevol cas, que Mataró suporta un important volum de trànsit diari, que es manté els caps de setmana i dies festius atesa la seva oferta d'oci i lleure.

Augment del nombre de víctimes mortals

Pel que fa a l'evolució trimestral del nombre de víctimes, veiem que la sèrie acumulada continua una línia ascendent des del primer trimestre del 2001, si bé

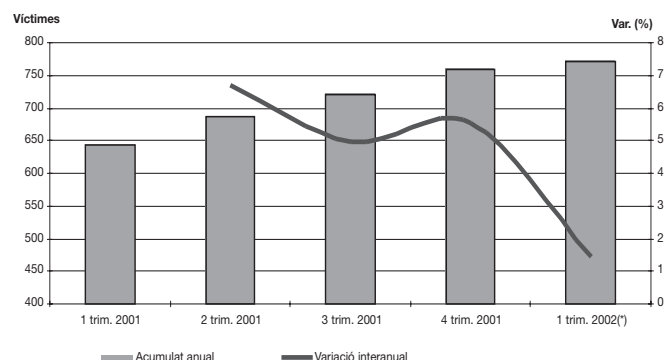
hi ha un cert alentiment en el seu ritme de creixement. **GRÀFIC 102.**

Pel que fa a la tipologia de les víctimes en accident de trànsit, podem observar que, tant a l'any 2000 com al 2001, s'ha mantingut una distribució similar: a l'entorn dels dos terços pel que fa a les víctimes lleus i d'un terç pel que fa a les greus. L'augment relatiu més significatiu ha estat en l'apartat de les víctimes mortals, com a conseqüència d'haver passat d'1 cas a 6. **GRÀFICS 103 i 104.**

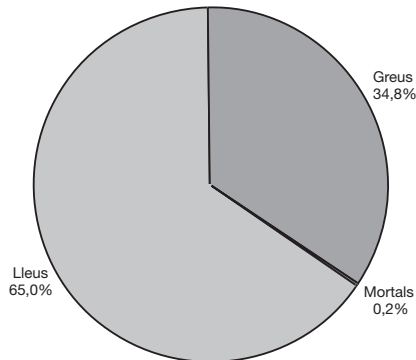
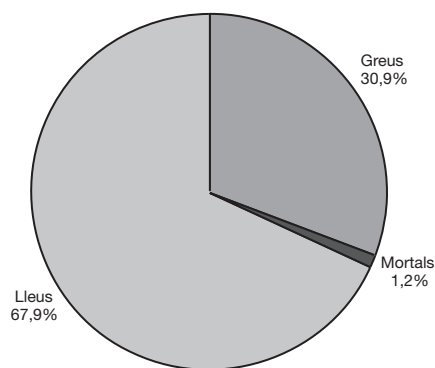
Pel que fa a l'evolució dels índexs d'accidentalitat per al 2001, igualment observem que hi ha hagut registres força estables en comparar els valors de tots dos anys, amb l'excepció dels morts per cada 1.000 accidents amb víctimes, el qual grup ha experimentat un important creixement. **TAULA 60.**

Vehicles i soroll

A partir de les dades subministrades per l'Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró, podem continuar fent el seguiment, iniciat en el número passat de l'Informe de Conjuntura, de la qualitat sonora de la ciutat. Recordar que el fet que aquest apartat estigui dins de l'apartat de transport i mobilitat es

GRÀFIC 102. Víctimes en accident de trànsit a Mataró. 2001-2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

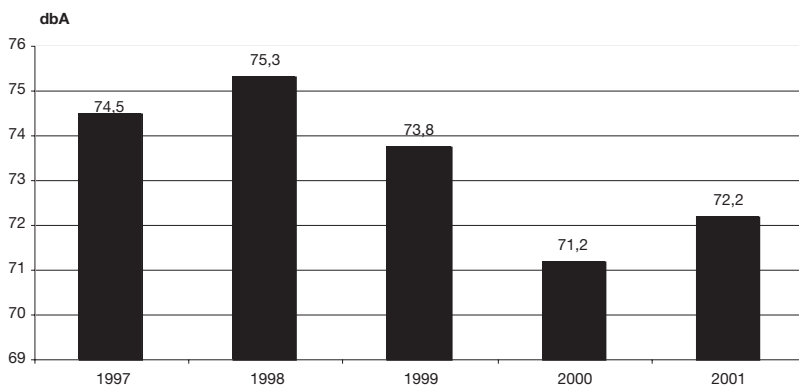
GRÀFIC 103. Víctimes accident de trànsit a Mataró. 2000**GRÀFIC 104. Víctimes accident de trànsit a Mataró. 2001**

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

TAULA 60. Índex d'accidentalitat en zona urbana a Mataró. 2000-2001.

	2000	2001
Accidents amb víctimes per 1.000 habitants	4,39	4,62
Accidents amb víctimes per 1.000 vehicles	7,69	7,82
Morts/1.000 accidents amb víctimes	2,13	11,95
Morts/1.000 habitants	0,01	0,06

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

GRÀFIC 105. Evolució de l'indicador de nivell sonor equivalent (Leq) Mataró. 1997 - 2001

Font: Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.

deu al fet que, gairebé en un 90%, el soroll de les nostres ciutats és responsabilitat del trànsit rodat.

El nostre objectiu és d'oferir algunes dades sobre l'evolució dels principals indicadors sonors per, tot seguit, presentar els resultats d'una iniciativa municipal per reduir-lo.

Lleuger augment del soroll a Mataró La unitat més acceptada a l'hora de mesurar el soroll dels carrers, és el nivell sonor equivalent –Leq–, que vindria a ser el nivell de so que, en termes generals, es dona en un punt determinat en el decurs d'un temps especificat. En aquest sentit, l'evolució del Leq en deu punts²⁵ particularment sorollosos de la ciutat s'ha incrementat en gairebé un decibel, situant-se a l'entorn de 72,2 dBA. **GRÀFIC 105.**

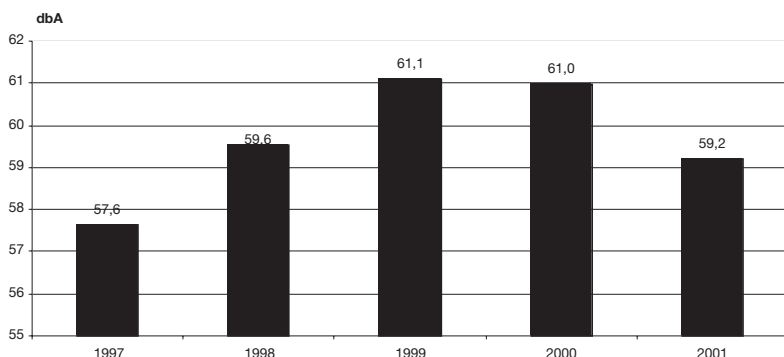
Si bé tothom està d'acord que, a partir dels 80 dBA, hi ha risc evident de danys en l'audició, no hi ha tant de consens en els límits inferiors, més si aquestes impliquen actuacions directes o indirectes sobre el trànsit rodat; així, mentre en l'últim mapa sònic de Barcelona es considerava com un nivell acceptable de so els 75 dBA per a carrers amb un volum de trànsit de més de 25.000 vehicles al dia, molts experts consideren que un valor mitjà de 70 dBA protegeix a la població contra el dany auditiu (per bé que és un nivell millorable i l'Organització Mundial de la Salut aconsella que siguin 65 dBA el límit màxim²⁶).

Entre les raons que poden explicar aquest increment del leq, hi ha l'aug-

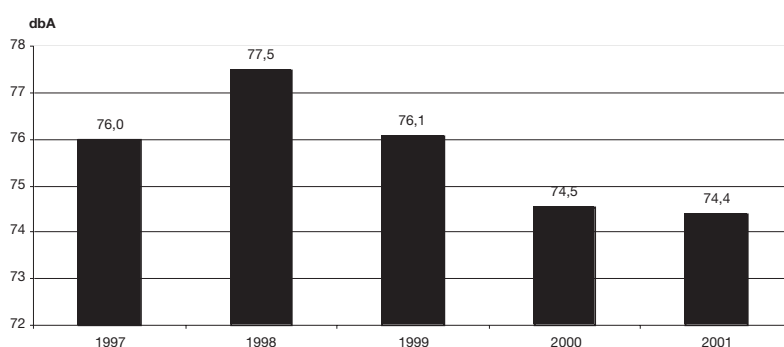
²⁵ Aquest punts són dos punts de l'Avinguda Puig i Cadafalch, la N-II al l'alçada de la Citroën i de l'Estació de Ferrocarril, el Camí Ral, el carrer del Torrent, el Camí de la Geganta, Floridablanca, l'Avinguda del Velòdrom i l'Avinguda dels Països Catalans. Tots aquests punts formen part de la xarxa bàsica del trànsit rodat de Mataró.

²⁶ Un comitè d'experts de la UE dirigit per Dieter Gottlob, membre de l'agència alemana del mediambient, destacava en un informe de l'any 2000 que la població afectada per soroll superior a 65 dBA va registrar un 20% més d'atacs de cor i un 10% més de malalties associades (major espesura de la sang, hipertensió); incrementant-se el nivell de risc a un 30% en el cas que la sala principal i el dormitori estiguessin orientades a zones d'alta contaminació acústica.

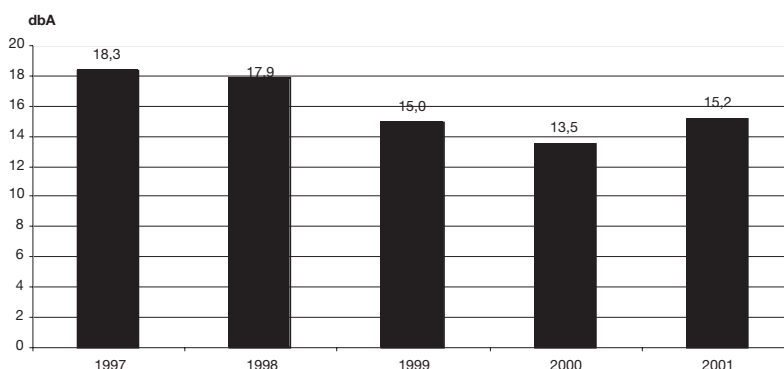
GRÀFIC 106. Evolució del nivell de la remor de fons de la ciutat (Leq90). Mataró. 1997- 2001

GRÀFIC 107. Evolució dels sorolls de major freqüència (Leq10). Mataró. 1997 - 2001

GRÀFIC 108. Dinàmica (diferència entre el leq 10 i el leq 90). Mataró. 1997 - 2001

Font: Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.

ment del parc de vehicles i el manteniment d'unes pautes d'ús del vehicle privat intensives.

El soroll de fons i els de major freqüència milloren, però continuen per sobre dels valors normals

Pel que fa a l'evolució que ens indica com es comporta la remor de fons de la ciutat, el 2001 ha suposat, encara que de forma lleugera, un trencament amb la tendència a l'alça dels darrers anys en situar el valor del leq 90 en 59,2 dbA. Tanmateix, s'han de fer esforços importants per tal de reduir aquest

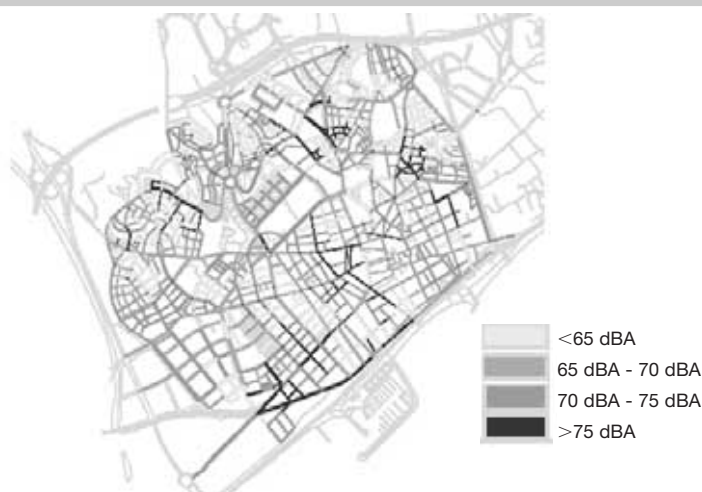
nivell de soroll ja que, segons els experts, el leq de "background" que es pot considerar com a normal se situaria entorn els 51 dbA (i Mataró estaria 8 dbA per sobre). **GRÀFIC 106.**

Un altre indicador interessant a l'hora d'avaluar la qualitat acústica de la ciutat és el leq 10, el qual mesura els sorolls de major freqüència, com ara els d'un avió, un camió, o una moto. En aquest cas, es considera que un nivell inferior a 70 dbA seria un nivell òptim. Mataró, malgrat que manté una tendència descendent pel que fa a aquest indicador, continua mantenint-se un mica per sobre del nivell òptim. **GRÀFIC 107.**

A diferència de l'any 1999 i del 2000, la diferència entre el leq 10 i el leq 90 mostra una dinàmica menys favorable. Així, aquest se situa en 15,2 dbA, 1,2 dbA més que l'any passat. **GRÀFIC 108.**

Tenint en compte tots aquests indicadors i la seva evolució, podem fer algunes apreciacions sobre el mapa sònic de Mataró de dia-nit. Aquest mapa es pot interpretar com una mitjana, que sobreestima el soroll que pugui haver en un carrer determinat en el decurs de la nit i que pot ser molt inferior al que té en el decurs del dia, com seria el cas de gairebé tots els carrers de l'interior de Mataró. Així mateix, no tots els carrers són sorollosos pel fet de suportar un volum molt elevat de trànsit, sinó que altres aspectes (com la configuració morfològica del mateix –amplada o estretor, alçada dels edificis i tipus de paviment) també poden explicar les diferències. Així, per exemple, els carrers amb llambordes i transitats han de suportar més soroll que no pas si el carrer està del tot asfaltat.

GRÀFIC 109. Mapa sònic de Mataró. Dia-Nit. Febrer 2002

Font: Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.

Sigui per les raons que apuntem o per altres que serien particulars de cadascun dels carrers, tenim que aquells que superarien els 75 decibels serien: la Ctra. Nacional II, Ictíneo, Balançó i Boter i Sant Valentí, Pizarro i Josep Abril el tram del Camí Ral fins a la Plaça Santana, Muralla de Sant Lloç, la Baixada de Santa Anna i Sant Antoni, Damià Campeny, Sant Josep, Argentona, el Torrent i Sant Isidor, l'inici de Via Europa, Roca Blanca, Avda. de Gatassa, Avda. del Velòdrom i la Ctra. de Cirera, Riera de Cirera, Passeig de Rocafonda i Avda. del Perú, carrers al voltant de la plaça del Palau, un tram de Floridablanca, Pacheco i un tram de Prat de la Riba.

A més de la intensitat del soroll és important analitzar la font En aquest punt i a l'hora d'interpretar els resultats exposats pel mapa sònic, és important de considerar altres aspectes qualitius que poden mostrar diferències entre carrers; la principal d'aquestes diferències és el tipus de font emissora del so. Així, un carrer peatonal pot situar-se entre 70 i 75 decibels, però la font del so són les persones que parlen entre elles: un soroll que és agradable i dóna vida al carrer. En canvi, aquests 70-75 dBA, si tenen com a font exclusiva el trànsit, suposen una barrera que dificulta la comunicació i la interacció humana i que transforma el carrer en una simple via de pas.

Amb l'objectiu d'actuar sobre la principal font de soroll, el trànsit, l'Ajun-

tament de Mataró, junt amb l'EUPMT han posat en marxa una prova pilot a tota Espanya amb un asfalt sonororeductor. Amb l'objecte d'avaluar els resultats que se n'obtinguessin, es van prendre dues mostres: una que comprenia un tram de la Ronda d'Alfons XII amb asfalt en bon estat i una altra a la Ronda Prim, on s'ha asfaltat amb el nou sonororeductor. La justificació de la tria d'aquests dos carrers és que configuren un eix que uneix el trànsit entre la N-II i la plaça Granollers i, per tant, suporten volums semblants de trànsit. **TAULA 61.**

Bons resultats en la prova de l'asfalt sonororeductor De les dades de la prova, una destaca per damunt de la resta: la reducció de 4,2 dBA en el valor mitjà del Leq ja que una disminució del soroll en 3 dBA equival a reduir, a la meitat, el volum de trànsit que passa per un determinat carrer²⁸. En el cas concret de la prova pilot analitzada, aquesta reducció arribaria al 70% del trànsit rodat que passa diàriament pel tram esmentat de la Ronda de Prim.

Així mateix, tant el leq90, que fa referència a la remor de fons, com el leq10, que avalua les puntes de soroll de més intensitat, també presenten reduccions molt importants (de mitjana: 3,7 i 5,4 dBA, respectivament).

TAULA 61. Resultats de la prova pilot sobre la incidència de l'asfalt sonororeductor⁽¹⁾.

	Vorera dreta			Vorera esquerra			Total
	Normal(2) (dBA)	SNR(3) (dBA)	Dif. dBA	Normal(2) (dBA)	SNR(3) (dBA)	Dif. dBA	Mitjana reducció
Leq	74,1	71,3	2,8	72,8	67,2	5,6	4,2
Leq90	60,9	57,9	3,0	60,3	56,0	4,3	3,7
Leq10	77,8	73,6	4,2	76,3	69,8	6,5	5,4

(1) Prova realitzada el 25 d'octubre de 2001.

(2) Asfalt normal: tram de la Ronda d'Alfons XII entre els carrers de Torrijos i d'Unió.

(3) Asfalt sonororeductor a la Ronda Prim entre els carrers Velázquez i Goya.

Font: Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.

²⁸ Indicacions de Joan Altabella, director de l'Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.

No obstant això, aquests bons resultats no ens haurien de fer oblidar que una bona solució tècnica difícilment permet capgirar una tendència i que, per tant, serà un ús responsable i sostenible de l'automòbil, així com una conducció curosa del mateix, el que permetrà, realment, que la qualitat sonora de les nostres ciutats millori.

La dimensió ambiental dels cotxes abandonats

La Directiva Europa (2000/53) defineix els vehicles fora d'ús com a residus perillosos pel nivell de contaminació que tenen molts dels components que el formen. A Catalunya, s'estima que, anualment, es generen al voltant de 150.000 vehicles fora d'ús²⁹.

Actualment, la gestió dels vehicles fora d'ús a Catalunya està regulada pel Decret 217/1999 de 27 de juliol, que obliga al lliurament dels vehicles fora d'ús a un centre gestor autoritzat.

Creix el nombre de vehicles retirat de la via pública A Mataró, el problema amb els automòbils fora d'ús també s'hi fa palès; així, l'any passat, el Servei de Policia Local va retirar un nombre superior als 700 vehicles de la via pública (i uns 800 van ser desballestats); xifres, aquestes, que han suposat un important increment respecte de l'any 2000.

TAULA 62. Vehicles abandonats a Mataró. 2000-2002.

	2000	2001	2002(*)
Vehicles retirats	673	773	437
Vehicles desvallestats	595	813	464

(*) Dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

²⁹ Ramón Bretcha Cardelús. Centre Català de Reciclatge. "Gestión de flujos emergentes: en los vehículos fuera de uso y los componentes electrónicos". 4es. jornades Fòrumambiental. Fundació Fòrumambiental.

Transport públic

Tren de rodalia

La integració tarifària afecta el registre de viatgers a RENFE A partir de l'1 de gener de 2002, l'estació de RENFE de Mataró va entrar a formar part del nou Sistema Tarifari Integrat. Aquest sistema té l'avantatge que permet d'accedir, amb un sol títol de transport, a tots els mitjans de transport (pagant un sol cop per desplaçament, sigui quina sigui la cadena de mitjans que calgui utilitzar).

La implantació d'aquest nou sistema tarifari permet de conèixer el nombre de viatges reals de cadascun dels operadors de transport públic que s'hi han adherit, a partir de les cancel·lacions efectuades, variant d'aquesta manera el sistema de còmput de viatges que fins ara saplicava. Tot plegat suposa un trencament en la sèrie que es venia presentant fins al moment: el nombre de bitllets venuts.

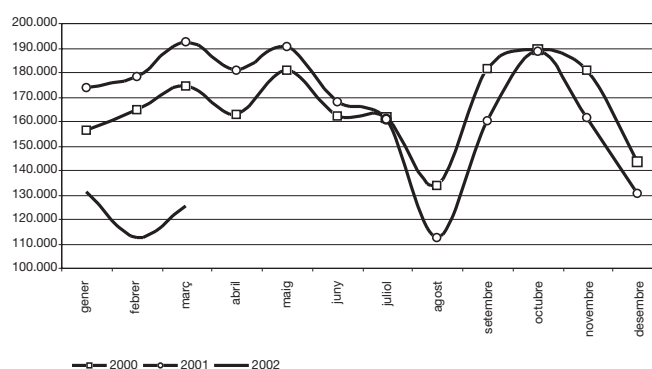
Si comparem el percentatge que representaven els viatgers del primer trimestre de 2001 amb el percentatge de cancel·lacions del primer trimestre de 2002, Mataró ha guanyat gairebé 0,3

TAULA 63. Estimació del nombre de viatgers i nombre de cancel·lacions per estació. 2001-2002.

	1r trim. 2001		1r trim. 2002	
	Viatgers	Percentatge	Cancel·lacions	Percentatge
St. Adrià	79.425	2,11%	0	0,00%
Badalona	720.028	19,11%	565.327	22,53%
Montgat	127.929	3,40%	64.763	2,58%
Montgat N.	46.023	°	16.548	0,66%
El Masnou	249.675	6,63%	162.812	6,49%
Ocata	257.359	6,83%	169.924	6,77%
Premià de Mar	438.330	11,64%	257.935	10,28%
Vilassar de Mar	328.591	8,72%	214.937	8,56%
Mataró	544.098	14,44%	368.090	14,67%
St. A. Llavaneres	67.661	1,80%	39.953	1,59%
Caldes d'Estrac	70.206	1,86%	47.587	1,90%
Arenys de Mar	192.274	5,10%	137.134	5,46%
Canet	128.310	3,41%	84.816	3,38%
St. Pol	73.699	1,96%	22.968	0,92%
Calella	199.030	5,28%	154.568	6,16%
Pineda	103.677	2,75%	76.382	3,04%
Malgrat	99.301	2,64%	82.579	3,29%
Santa Susanna	18.657	0,50%	25.539	1,02%
Tordera	22.953	0,61%	17.850	0,71%
	3.767.226	100%	2.509.712	100%

Font: RENFE.

GRÀFIC 110. Evolució del nombre de viatgers de RENFE a Mataró. 2000 - 2002

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de RENFE.

punts percentuals, per bé que és Badalona la que més ha vist com creixia la seva representativitat, amb 3,4 punts percentuals. TAULA 63 i GRÀFIC 110.

Autobús urbà

El nombre de viatgers dels darrers dotze mesos es manté estable per sobre dels 4 milions

En els darrers períodes i fins al primer trimestre de 2002, el nombre de viatges es manté en xifres molt similars a les enregistrades en els mateixos períodes de l'any anterior. Així, en termes anuals, el nombre de viatgers es consolida per sobre dels 4 milions anuals i la taxa de variació interanual registra una tendència decreixent, tot i que encara manté valors positius. De fet, a finals del mes de març de 2002 el creixement del nombre de viatgers en el darrer any s'ha situat per sota de l'1%.

Pel que fa al desglossament per tipologies, en el 2001, s'ha registrat un

increment en totes tres, sent el de bitllet individual el que ha experimentat l'augment més important (7,05%), tot aconseguint un terç de tots els viatgers que van fer ús de l'autobús urbà. Les targetes són, un cop més, les més utilitzades i, en el 2001, ho van ser en un 49% dels viatges.

En el mes de gener va entrar en funcionament el nou sistema tarifari integrat de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM)

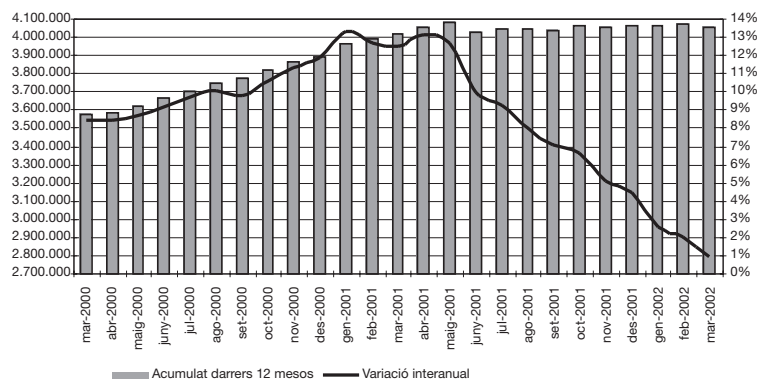
en els autobusos de Mataró Bus. Aquesta integració tarifària ha repercutit en un augment en la venda de targetes i una davallada en la venda de bitllets. De fet, en el primer trimestre de 2002, el 52% dels viatgers van fer servir targetes, mentre que els que van fer ús del bitllet van ser el 31%. Una altra targeta que va entrar en funcionament en el mes de febrer és la T-2, d'acord amb un conveni signat amb l'empresa Alcampo, situada al centre comercial Mataró Parc.

TAULA 64. Evolució del nombre de viatgers segons tipologia del Mataró-bus. 1996 - 1r trim. 2002

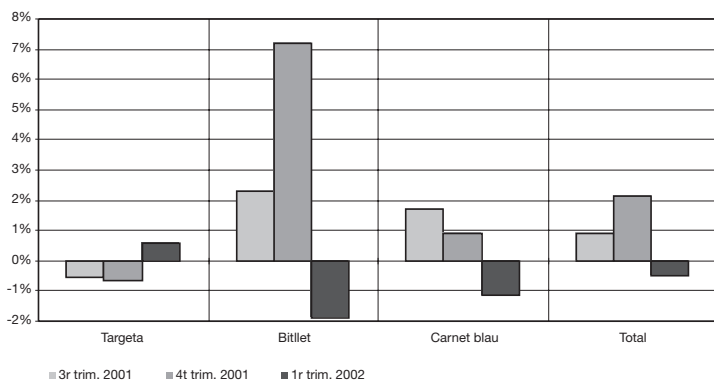
	Targeta			Bitllet			Carnet Blau			Total	
	Viatgers	%	Incr.*	Viatgers	%	Incr.*	Viatgers	%	Incr.*	Viatgers	Incr.*
1996	1.475.013	47%	0,22%	909.335	29%	-1,46%	764.329	24%	11,12%	3.148.677	2,15%
1997	1.445.308	46%	-2,01%	871.639	28%	-4,15%	837.607	27%	9,59%	3.154.554	0,19%
1998	1.499.263	45%	3,73%	941.070	29%	7,97%	854.784	26%	2,05%	3.295.117	4,46%
1999	1.700.717	49%	13,44%	1.093.171	31%	16,16%	684.022	20%	-19,98%	3.477.910	5,55%
2000	1.916.896	49%	12,71%	1.260.745	32%	15,33%	711.920	18%	4,08%	3.889.561	11,84%
2001	1.973.921	49%	2,97%	1.357.207	33%	7,65%	731.196	18%	2,71%	4.062.324	4,44%
3r trim. 2001	441.735	46%	-0,55%	351.301	36%	2,32%	177.312	18%	1,69%	970.348	0,88%
4t trim. 2001	511.629	49%	-0,65%	352.789	34%	7,17%	184.125	18%	0,90%	1.048.543	2,13%
1r trim. 2002	537.047	52%	0,59%	320.744	31%	-1,88%	183.250	18%	-1,16%	1.041.041	-0,49%

* Increment respecte el mateix període de l'any anterior

GRÀFIC 111. Nombre de viatgers acumulats els darrers dotze mesos. 2000 - 2002

GRÀFIC 112. Increment del nombre de viatgers del Mataró-bús. 2001 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de CTSA.

Monogràfic

La situació laboral de les persones majors de 40 anys

Aquest monogràfic ha estat realitzat conjuntament per l'Àrea d'Estudis i Planificació i pel Servei d'Ocupació de l'Àrea d'Empresa i Ocupació de l'IMPEM.

La situació laboral dels majors de 40 anys

L'edat com a construcció social

En l'apartat de població d'aquest Informe de Conjuntura, assenyalàvem com l'edat a totes les societats no s'havia d'entendre només com un fet biològic, sinó també una complexa construcció social que condiona la manera d'actuar i pensar de les persones, creant expectatives sobre quin serà el seu possible comportament i l'actitud que tindran davant la vida.

Que l'edat actuï com a condicionant en la nostra època és una paradoxa; més si tenim en compte que en el darrer quart de segle hem assistit a un important perllongament de l'esperança de vida³⁰ i a una progressiva "desinstitucionalització"³¹ dels cicles de vida dels homes i les dones, que han provocat que les diferents etapes vitals, a diferència d'allò que succeïa en temps anteriors, siguin viscudes de forma molt més flexibles i més indeterminades, tant pel que fa als elements que defineixen el seu inici com als que defineixen el seu final.

L'edat és un important condicionant social Una possible interpretació de per quin motiu l'edat continua actuant com un important condicionant en una societat que, paradoxalment, s'ha fet més vella, la podem trobar en el context de la creixent mercantilització de totes les etapes de vida i dels aspectes constitutius de l'existència en què han tingut lloc les transformacions abans esmentades. Així, jove o adult, bellesa, imatge, intel·ligència, vigor físic, flexibilitat i capacitat de reacció passen a ser mercaderies atribuïdes o negades amb un determinat valor de canvi que posiciona les persones i els grups.

Domini d'una construcció estereotipada del que significa joventut Un dels principals efectes d'aquest procés de mercantilització ha estat una hipervaloració dels aspectes relacionats amb una determinada construcció de la joventut que es perllonga per sobre de les diferents edats biològiques³² i que ha impregnat

tots els aspectes de la vida. Un estereotip molt vinculat a les modes, a una visió reduïda del ciutadà i ciutadana com a mer consumidor, d'una persona en estat permanent de felicitat, adaptable i flexible i, per tant, lliure de qualsevol condicionament familiar i/o social, amb disponibilitat plena pel canvi continu i acrític amb l'entorn que l'envolta³³. Una construcció social que xoca amb els elements que configuraven i constituïen l'entrada a la vida adulta i el procés d'anar-se fent gran, ja que aquests són avaluats com a rígids i poc adaptables per a les exigències dels sistemes productius.

És aquí, possiblement, on es troba un dels principals obstacles que han d'afrontar els majors de 40 anys. Mentre els problemes relacionats amb les mancances formatives o la inadequació de l'experiència adquirida es poden solucionar amb accions formatives, resulta més difícil posar en marxa un mecanisme per desfer aquesta construcció social, ja que demana un replantejament global de les polítiques de gestió de la mà d'obra actuals adoptades per les empreses³⁴, de les polítiques socials de l'estat i de la consideració social del propi fet d'anar-se fent gran.

³⁰ Com destacava el sociòleg i demògraf Julio Pérez Díaz, l'augment de l'esperança de vida no es pot interpretar tan sols com un simple increment quantitatiu del nombre d'anys possibles de vida d'una persona, sinó que "ahora ha provocat una profunda reestructuració dels perfils generacionals en el seu conjunt i de la construcció social dels cicles vitals". "Envejecimiento y esperanza de vida en salud". Ponència presentada en el XXIII Congreso de la sociedad española de geriatría y gerontología. Barcelona, 8 de juny de 2000. En uns termes semblants es manifestava la directora del Centre d'Estudis Demogràfics, Anna Cabré, en una entrevista publicada en el diari ABC al mes d'abril de 2002.

³¹ Aquest concepte pertany a la sociòloga italiana Ch. Saraceno "Dalla istituzionalizzazione alla deistituzionalizzazione dei corsi di vita femminili e maschili", in Stato e Mercato, 3, 1991.

³² Una famosa borsada de treball on-line deia en una de les seves pàgines: "el mensaje es ofrecer una imagen joven, actuar de forma joven e intentar que nadie adivine tu verdadera edad". O el sociòleg Enrique Gil Calvo apuntava en el seu llibre "En realidad, cada vez parece más difícil envejecer y cumplir años de edad. Ahora que la humanidad ha visto por fin hacerse realidad un ideal largamente acariciado, como es el de prolongar la longevidad y acercarse al umbral de los centenarios, es cuando, sin embargo, más pánico se le tiene al envejecimiento, habiéndose generado una auténtica psicosis colectiva que cabría bautizar como edadofobia, o fobia a la edad"...Cómo construimos nuestras biografías. Madrid, Turus, 2001.

Els majors de 40 anys en el mercat laboral de l'Estat espanyol i Catalunya

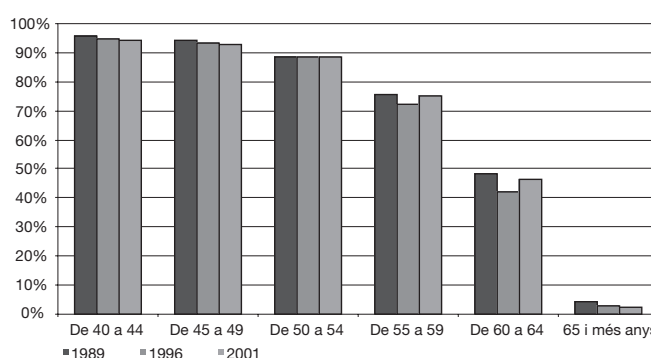
Un fet que desperta la curiositat del lector quan analitza el mercat laboral a Catalunya i a l'Estat espanyol és la del gran nombre de col·lectius que es defineixen com de risc de caure en una situació d'atur i, a la llarga, d'exclusió social. Així, entre aquests col·lectius, hi trobem els joves menors de 25 anys, els majors de 40 anys, les dones i les persones amb discapacitats; sembla, doncs, que els únics que no corren cap risc són els homes entre 25 i 40 anys, sense cap discapacitat i que puguin oferir una disponibilitat plena pel fet de no tenir responsabilitats familiars.

Si analitzem el mercat laboral espanyol i català dels darrers anys, s'hi observa que el principal problema que el mercat experimenta és la dificultat per crear ocupació si no és que es mantinguin nivells elevats de creixement i que l'increment de la població activa sigui molt lleuger. Aquest fet, però, qüestiona l'impacte real de les diferents reformes del mercat laboral que s'han anat succeint des de l'any 1980. Reformes que, d'acord amb tot el que abans apuntàvem, han anat fent més inestable i fràgil³⁵ la relació laboral de molts ocupats i ocupades.

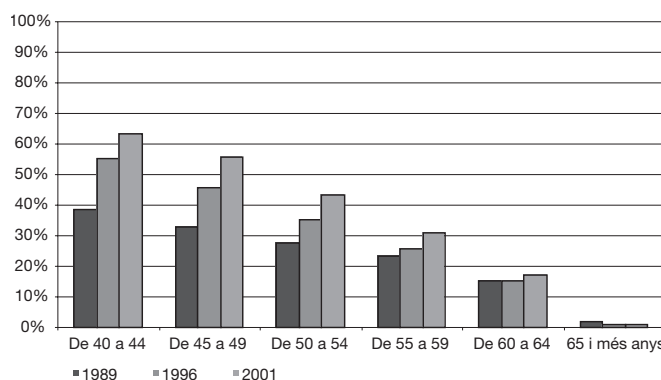
Així, en el cas dels majors de 40 anys, en el decurs dels darrers 15 anys, mentre els homes mantenien o reduïen lleugerament la seva taxa d'activitat, les dones no feien res més que incrementar-la amb independència del cicle econòmic. Aquest fet ha suposat un canvi molt important, perquè implica que les dones adultes lluiten, a diferència del que passava en el passat, per no haver d'abandonar el mercat laboral pel fet de tenir fills i contribuir a la constitució d'una família; i això, malgrat les fortes tensions que aquest fet suposa entre les esferes de la producció i reproducció³⁶ social. En definitiva, observem un increment de les taxes d'activitat que molt sovint no va acompanyat d'un creixement igual de l'ocupació, la qual cosa fa que es tradueixi en un augment de l'atur; un nivell de

l'atur en dones majors de 40 anys sobre el qual existia una gran permissibilitat social fins a dates recents, ja que es considerava que aquestes dones no havien de romandre en el mercat laboral o bé que la seva situació no era tan preocupant com la que podia presentar el cas de l'atur per al "cap de família". Tan sols la situació generalitzada d'inestabilitat i la necessitat de les famílies i de les unitats de convivència de l'aportació de com a mínim dos sous per al seu manteniment semblen haver canviat una mica aquesta percepció.

GRÀFIC 113. Evolució de les taxes d'activitat dels homes majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989, 1996, 2001

GRÀFIC 114. Evolució de les taxes d'activitat de les dones majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989, 1996, 2001

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) de l'Institut Nacional de Estadística (INE).

³³ Aquesta construcció social, evidentment, oblidava els problemes materials i les condicions objectives que han d'afrontar molts de joves.

³⁴ Una recerca recent de la Fundació Europea per a la millora de les condicions de vida i Treball a Dublín mostrava l'ús que les empreses estaven fent de la prejubilació com a eina flexible de gestió de la mà d'obra. Una estratègia que suposa carregar-ne sobre el conjunt de la població les despeses, ja que com diu F. Miguelez aquestes despeses suposen: 1. Un cost molt important per als pressuposts públics i/o sistemes de pensions; 2. Les necessitats econòmiques de molts prejubilats poden fer que tornin al mercat laboral com a mà d'obra submergida. 3. Es tracta d'un malbaratament de recursos humans que la societat no s'hauria de permetre.

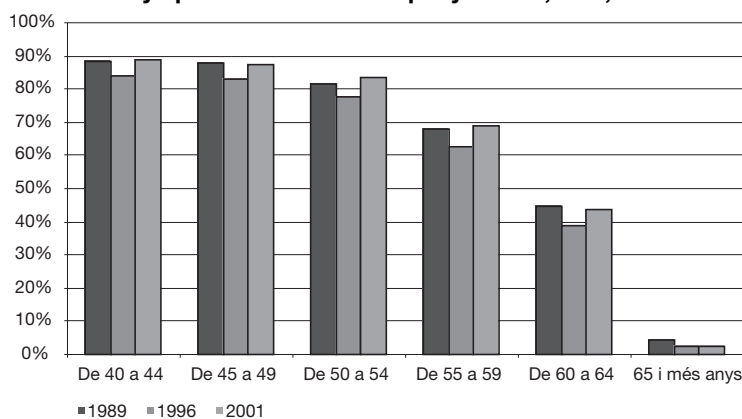
³⁵ Definim com a "fragilitat laboral" el procés de concatenació de situacions de precarietat –condicions laborals, durada del contracte, seguretats jurídiques i econòmiques i atur.

³⁶ Així, la distribució asimètrica del treball de reproducció i la seva atribució, més o menys en exclusiva a les dones, implica una menor disponibilitat pel que fa a l'esfera de la producció i, per tant, diferents possibilitats d'aconseguir drets o prestacions que es defineixen pel temps ocupat. D'aquesta manera, a la discriminació en el mercat laboral, se n'afegeixen d'altres en termes d'intensitat de l'acció previsor i del benestar de l'estat, ja que l'únic treball que es reconegut és el de la producció de béns i serveis i no la de la reproducció de persones.

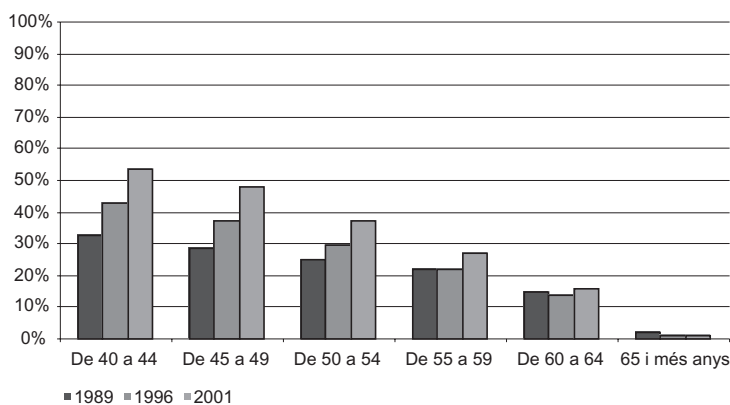
Augment de les taxes d'activitat i ocupació femenines

La situació descrita en el cas de l'activitat, tornem a trobar-la quan parlem d'ocupació. La taxa d'ocupació femenina, i en particular de les dones majors de 40 anys, ha crescut en els anys de referència, mentre que la masculina es mantenia o es reduïa. Es tracta d'un fet que també podria estar molt relacionat amb la transformació sectorial de l'economia, amb la destrucció de molts llocs de treball en la indústria i amb la creació o reconversió d'aquests llocs en el sector serveis. Aquest canvi, que molt sovint no és tan sols quantitatiu, també implica canvis en les condicions laborals i en el tipus de mà d'obra que ocupa aquests llocs.

GRÀFIC 115. Evolució de les taxes d'ocupació dels homes majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989,1996, 2001

GRÀFIC 116. Evolució de les taxes d'ocupació de les dones majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989,1996, 2001

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) de l'Institut Nacional de Estadística (INE).

Aquest increment de l'activitat i l'ocupació femenina resulta més espectacular si tenim en compte que ni els governs ni les empreses han introduït canvis substancials en la reorganització dels temps productius tot tenint en compte que les dones continuen desen-

volupant el treball de la llar-família, i que han optat per l'opció sempre més fàcil del contracte a temps parcial³⁷.

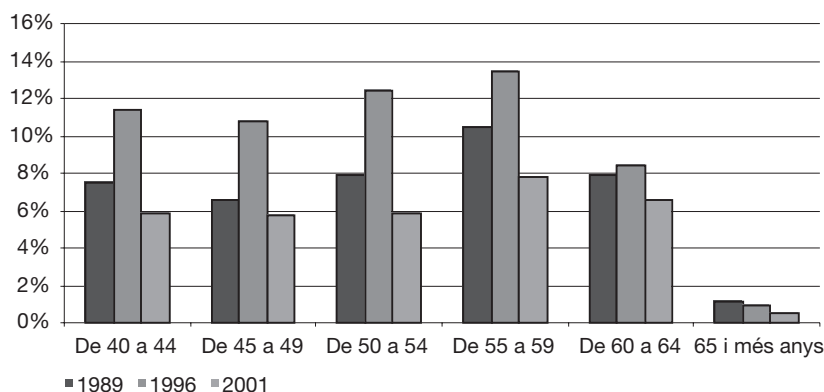
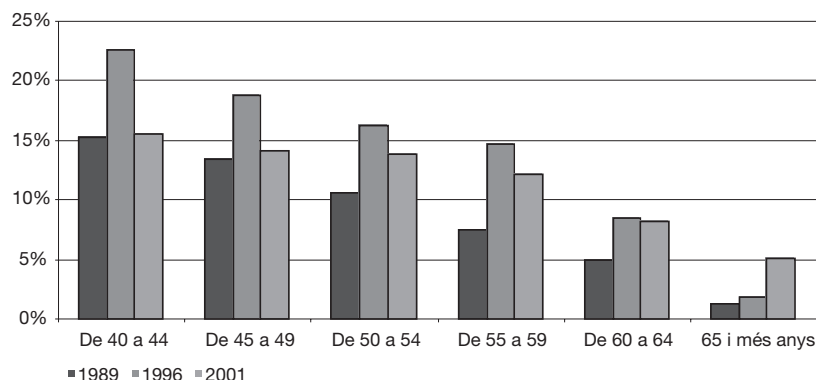
El contracte a temps parcial, panacea en termes de bonificacions i rebaixes fiscals de les cotitzacions empresarials, ha estat avaluat per diferents enquestes a nivell europeu com a quelcom no desitjat per les dones, particularment entre les casades i amb fills³⁸, ja que aquest tipus de contracte suposa, en la pràctica, comptar amb menys drets, tenir menors possibilitats de fer carrera laboral i unes majors possibilitats de tenir la consideració de mà d'obra prescindible, particularment, si s'han superat els 40 anys.

A diferència de les dones, la responsabilitat del treball de reproducció a la llar familiar no ha recaigut sobre els homes, legitimant històricament la seva permanència en el mercat laboral com a "sustentador principal" de la família o com a cap de família. Aquesta situació ha suposat una construcció de la identitat masculina definida a partir de l'ocupació i de la permanència estable en el mercat laboral. L'augment de l'atur a partir de mitjans dels anys 70, la major precarietat de la relació laboral i l'ús de l'edat com a element justificatiu de diferents estratègies de flexibilització de la mà d'obra emprades per les empreses, ha suposat una major tensió pel que fa a aquesta construcció.

Aquesta tensió és particularment viscuda de forma conflictiva pels homes adults a partir dels 40 anys. Els que pertanyen a les generacions més grans, perquè no

³⁷ Malgrat que el contracte a temps parcial no representa més del 8% del total de la contractació en el cas de l'Estat espanyol i Catalunya, la majoria d'aquests contractes són fets pensant en les dones. Així, a Mataró, dels 6.152 contractes a temps parcial que van registrar-s'hi en el decurs del 2001, el 68% van ser per a les dones, la majoria d'elles treballadores del sector serveis.

³⁸ La concentració de dones casades en aquest tipus de treball reflexa la seva disposició a trobar ocupacions que s'adiguin a les seves obligacions domèstiques i de cura dels fills. Tant en termes materials com simbòlics, les dones són les que es troben més allunyades de l'ideal del capitalisme d'un treballador amb disponibilitat absoluta, lliure de totes les responsabilitats familiars i, fins i tot, de les seves pròpies.

GRÀFIC 117. Evolució de les taxes d'atur dels homes majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989, 1996, 2001**GRÀFIC 118. Evolució de les taxes d'atur de les dones majors de 40 anys per trams d'edat. Espanya. 1989, 1996, 2001**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) de l'Institut Nacional de Estadística (INE).

troben sovint res que ompli el forat d'allò que ha estat bona part de la seva existència i, en el cas de les generacions més joves i que han sofert la reestructuració laboral i social dels darrers anys, perquè possiblement tenen una trajectòria laboral marcada per la temporalitat i la necessitat d'allargar la seva vida laboral; per contra, però, se'ls consideri "grans" i objectiu d'estratègies de flexibilització empresarial justificades en la seva "manca d'adaptació"³⁹.

En aquest context, al marge de les prejubilacions que s'han tramitat sobretot en grans empreses industrials en els darrers anys, hem de parar més esment, com en el cas espanyol i català, a les dificultats que una persona té en abandonar el mercat laboral abans dels 65 anys, ateses les escasses oportunitats d'obtenir rendes alternatives al seu salari. Així, a l'Estat espanyol s'ha incrementat la taxa d'activitat dels homes d'entre 55-59 anys, dins d'un context de reducció de l'activitat masculina; aquest creixement, com en el cas de les dones, ha tingut la seva reper-

cussió sobre la taxa d'atur atès el menor augment de l'ocupació.

En aquest sentit, l'atur és l'altre gran problema del mercat laboral al qual s'enfronten de forma específica els majors de 40 anys. També en aquest cas hi ha diferències entre homes i dones com abans ja hem anat apuntant. **GRÀFICS 117 I 118.**

Les taxes d'atur dels homes majors de 40 anys són tan sols una mica més petites que les que tenien el 1989. En canvi, el col·lectiu de 55-59 anys presenta resultats més negatius, amb unes taxes que s'han anat reduint després de l'espectacular creixement de la primera part dels anys 90.

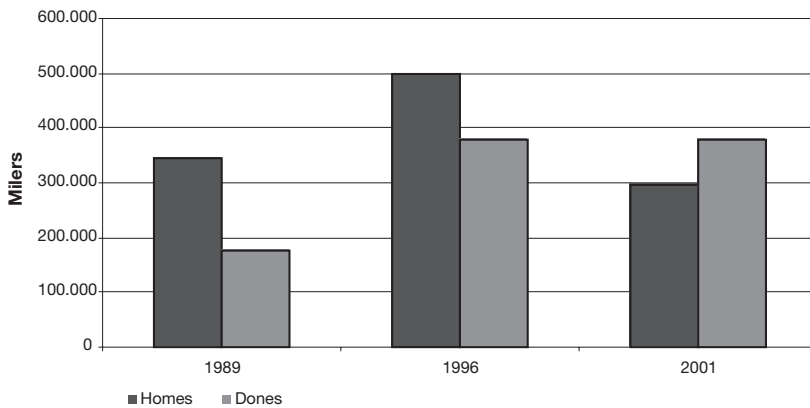
En el cas de les dones, les taxes d'atur han estat superiors a les dels homes en tots els trams d'edat, llevat dels grups majors de 55 anys, el 1989. Malgrat l'increment de l'ocupació femenina que hem esmentat abans, l'augment de l'activitat femenina ha provocat que, fet i fet, les taxes d'atur siguin iguals a les de 1989 per als grups de 40-44 i 45-49, i molt superiors per a la resta de grups. I tot això, malgrat la reducció que hi ha hagut en aquests anys respecte de les elevadíssimes taxes del 1996.

L'atur és un problema de gran abast entre els majors de 40 anys Mentre l'atur dels majors de 40 anys fins al 1996 semblava que era un problema que afectava més els homes que no pas les

³⁹ Gran part d'aquestes estratègies tenen com a objectiu la finalització de la relació laboral i el reemplaçament de la força de treball per una altra de més jove. En aquest cas, joventut és assimilable a mà d'obra més barata i adaptable. Així mateix s'ha de dir que les acusacions de manca d'adaptació sovint no amaguen res més que la manca de voluntat empresarial de negociació dels canvis organitzatius i tècnics. Els canvis unilaterals acostumen a veure's de forma conflictiva amb independència de l'edat. Referent a aquest punt, vegeu: A. Lope. *Innovación tecnológica y cualificación*. CES, 1996. J. Rifkin. *La era del acceso*. Barcelona, Paidós, 2000.

dones, a partir d'aquella data podem dir que també és un problema important per a les dones. Tant els uns com les altres pateixen la feblesa d'un mercat laboral que ha de créixer per sobre del 3%, mentre que la seva població activa ho ha de fer per sota de l'1% per tal de generar ocupació.

GRÀFIC 119. Nombre de persones aturades majors de 40 anys. Espanya. 1989, 1996, 2001

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) de l'Institut Nacional de Estadística (INE).

Així mateix, en termes del pes de cada grup de sexe i edat sobre el total d'aturats, hi observem que mentre en el cas dels homes els menors de 25 anys han experimentat un lleuger augment i els de 25 a 39 anys han reduït el seu percentatge, els majors de 40 anys l'han incrementat en 5,1 punts percentuals des del 1989 i fins al 2001. En el cas de les dones, també s'hi constata un augment del pes de la desocupació entre les aturades majors de 40 anys sobre el total de l'atur femení; tanmateix, les edats centrals són les que presenten uns percentatges més elevats, malgrat la lleugera reducció dels darrers anys.

TAULA 65. Distribució percentual dels aturats per edat i sexe. Catalunya.

	Homes			Dones		
	1989	1996	2001	1989	1996	2001
< 25 anys	35,9%	28,7%	29,1%	44,5%	30,9%	26,5%
Entre 25 i 39 anys	37,3%	43,2%	38,9%	42,3%	49,0%	44,1%
> 40 anys	26,9%	28,1%	32,0%	13,2%	20,1%	29,4%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Una aproximació a la situació dels majors de 40 anys en el mercat laboral del Maresme i de Mataró

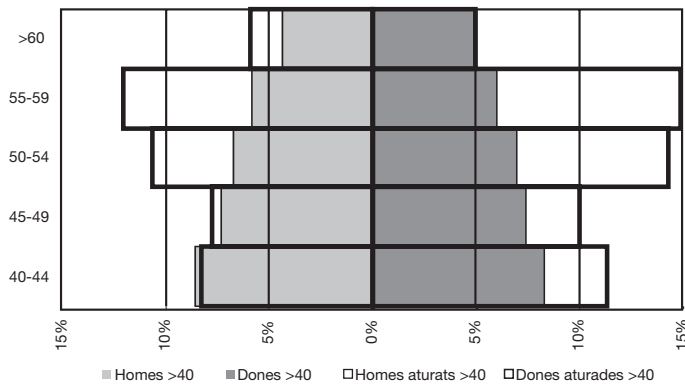
La població d'entre 40 i 65 anys de Mataró és de 33.363 persones a 1 de gener de 2002. D'aquestes, el 22,7% són nascudes a Mataró i el 77,3%, a fora.

Desequilibri entre la població potencialment activa i la desocupada

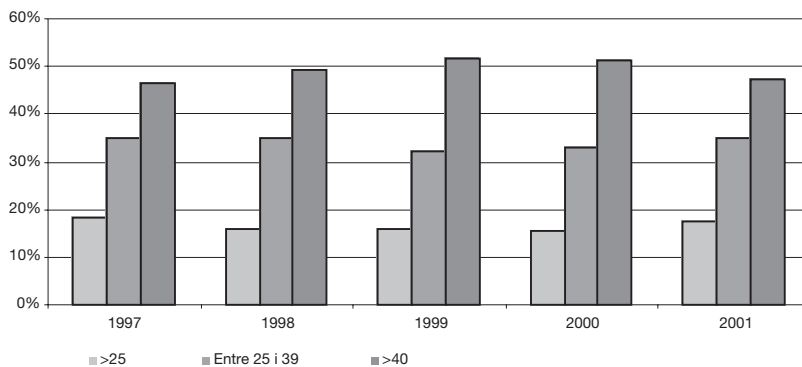
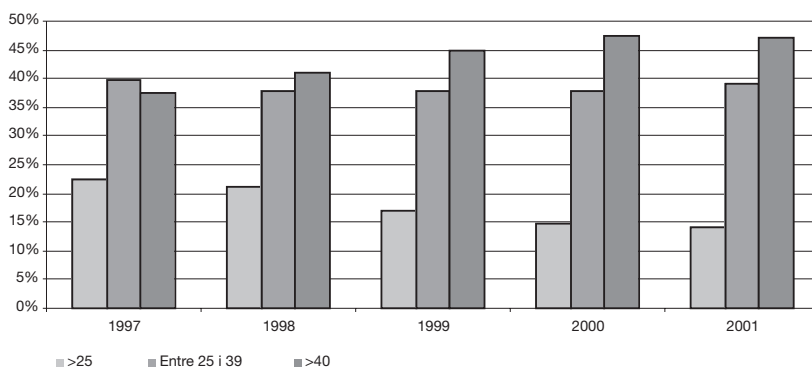
Si comparem les piràmides d'edat i d'atur de la població major de 40 anys de Mataró podem comprovar-hi com gairebé a tots els intervals d'edats la proporció d'aturats és molt superior al de població de la respectiva edat; aquest fet únicament no es produeix en el cas dels homes entre 40 i 44 anys. Aquest desequilibri entre els percentatges de població i aturats es més acusat en el cas dels homes a partir dels 50 anys, mentre que en el cas de les dones es manifesta des dels 40. En tots dos casos observem com una part significativa de la població potencialment activa d'aquests grups d'edat passa a formar part de les xifres de l'atur registrat. **GRÀFIC 120.**

Important incidència de l'atur entre els homes majors de 40 anys

En el cas de Mataró, l'evolució del pes dels diferents grups d'edat ens mostra com els homes aturats majors de 40 anys ha estat el grup amb un major pes percentual sobre el total de l'atur i aquell que ha mostrat una variació menys significativa en els darrers cinc anys. Així, mentre els menors de 25 anys i entre 25 i 39 anys reduïen lleugerament aquest pes en el període de màxima expansió del cicle econòmic per tornar a pujar en el darrer any, el grup dels majors de 40 ha seguit una evolució inversa amb un creixement en el moment de major reducció dels altres dos. Cal destacar les grans semblances de la distribució percentual de l'atur entre els grups d'edat del 1997 i el 2001. **GRÀFICS 121 i 122.**

GRÀFIC 120. Piràmide de la població i dels desocupats majors de 40 anys. Mataró. 2001

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i de l'Estudi de població de l'any 2001.

GRÀFIC 121. Evolució del pes percentual de l'atur dels homes per diferents grups d'edat. Mataró. 1997-2001**GRÀFIC 122. Evolució del pes percentual de l'atur de les dones per diferents grups d'edat. Mataró. 1997-2001**

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

En el cas de les dones, la distribució percentual segueix una relació molt diferent a la dels homes. Mentre que el grup de menys de 24 anys ha seguit una evolució favorable i ha aconseguit reduir el seu pes sobre el total d'aturats, el grup entre 25 i 39 i el de més de 40 han seguit una evolució desfavorable i han mantingut i, fins i tot, incrementat aquest pes sobre el total.

En aquest sentit, en el cas dels homes s'observa una estructura de l'atur que s'incrementa amb l'edat, la qual cosa podria estar relacionada amb les estratègies empresarials de gestió de la mà d'obra de les empreses que afavoreixen la contractació de mà d'obra jove i la sortida dels treballadors de més edat. En un context de feblesa de les polítiques desmercantilitzadores de l'Estat espanyol –pensions, subsidis, formació-, això obliga a romandre a qualsevol preu en el mercat laboral, la qual cosa s'acaba traduint en un increment de l'atur.

En el cas de les dones, l'atur, tot i ésser important, ho és menys en el grup de les menors de 24 anys, ja que possiblement, des del punt de vista empresarial, aquest és un grup que pot definir-se en termes de plena disponibilitat, semblant a la masculina, per tal com se li atribueixen menors responsabilitats pel que fa a les càrregues reproductives. En canvi, aquesta atribució desigual entre sexes actua com a element central en la discriminació laboral dels altres dos grups. Si, a més a més, tenim en compte que la taxa d'activitat dels mateixos no ha fet si no créixer en els darrers anys, el resultat és un increment de l'atur d'aquests grups⁴⁰.

Tots els grups de majors de 40 anys, tant el dels homes com el de les dones, a més poden tenir mancances formatives més o menys punyents per adaptar-se als canvis del mercat laboral. Tanmateix, aquesta és una afirmació generalista que s'ha de matisar analitzant en concret quins són els llocs de treball ofertats en cada mercat de treball local d'acord amb la seva estructura pro-

⁴⁰ Aquest conflicte entre esfera de la producció i de la reproducció, viscuda particularment per les dones adultes i amb càrregues familiars, no es pot reduir a un problema particular per al qual cada família haurà de trobar la forma de com solucionar-lo, ja que té una importància fonamental per al funcionament del sistema públic de benestar social i per a la pròpia reproducció de la força de treball que utilitza l'empresa privada. Estat i mercat depenen alhora de les condicions materials i culturals de les estratègies privades posades en pràctica en el si de la família." L. Balbo, "Una cultura dei diritti quotidiani" i Nowotny, H., "Il tempo: usi pubblici e usi privati" en Balbo, L., Time to care. Politiche del tempo e diritti quotidiani. Milano, Franco Agnelli, 1987.

ductiva i les empreses que configuren la seva estructura empresarial, ja que són aquestes les que defineixen les qualificacions efectives que en realitat es requereixen per exercir cada ocupació.

Major incidència de l'atur entre els que tan sols tenen estudis primaris Si agafem dades del mes de juny de 2002 de l'OTG de l'Esplanada de Mataró observem que per als majors de 40 anys el nombre més elevat d'aturats es dona entre les persones que tenen estudis primaris, les quals representen més del 80% dels aturats en tots els grups d'edat i sexe. Les persones amb estudis secundaris i amb un nivell universitari tindrien, per aquest ordre, el percentatge major d'aturats. Les diferències entre sexes per a cadascun dels trams d'edat són molt minses.

TAULA 66. Aturats registrats a l'OTG Esplanada per sexe, edat i nivell d'estudis. Juny 2002.

	Homes		Dones	
	40-54	55-64	40-54	55-64
Sense estudis	0,0%	0,2%	0,2%	0,0%
Estudis primaris	88,4%	90,9%	89,2%	95,8%
Estudis secundaris	8,5%	6,0%	7,6%	3,5%
Titulació universitària	3,1%	2,9%	2,9%	0,7%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'OTG de l'Esplanada.

Caràcter més estructural de l'atur dels majors 40 anys L'estructura i l'evolució del pes percentual de l'atur per a cada grup d'edat ha seguit un camí semblant al cas de Mataró. Així, sense fer distincions per sexes, els menors de 25 anys han aprofitat l'etapa d'expansió econòmica per a reduir el seu pes percentual, mentre que el grup de 25 i 39 anys s'ha estabilitzat al voltant del 25%, i el de més de 40 anys, lluny de reduir el seu pes, l'ha anat incrementant progressivament i s'ha situat per sobre del 30% en els darrers tres anys. Aquest fet ens mostra clarament que la desocupació dels adults de més edat no depèn tant de l'existència d'unes bones expectatives econòmiques, com en el cas dels joves, sinó que té un caràcter més estructural, difícil d'eixugar fins i tot en les etapes més favorables.

Deixem l'atur i centrem ara la nostra atenció en l'apartat de la contractació a Mataró. Si agafem el nombre total de contractes registrats en el període 1998-2001, amb l'objectiu de superar les inconsistències que pugui tenir aquesta dada en anys concrets,

s'observa com els menors de 25 anys i els que tenen entre 25 i 45 anys presenten percentatges semblants de contractació per sobre del 40%, mentre que els majors de 45 anys redueixen aquest percentatge fins al 9,6%.

TAULA 67. Distribució de la contractació entre grups d'edat. Mataró. 1998-2001.

	Temporal	Fixe	Total
<25 anys	45,7%	30,5%	43,6%
Entre 25 i 45 anys	46,0%	51,9%	46,8%
>45 anys	8,3%	17,6%	9,6%
Total	100%	100%	100%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Aquest patró, seguit pel total de la contractació, el tornem a trobar quan fem la distinció entre contractació temporal i fixa. La contractació temporal a Mataró s'ha situat anualment per sobre del 80%, ja que tan sols entre un 13 i un 14% dels contractes que s'hi registren són fixes. Del total de contractes temporals, més d'un 45% es fan a persones menors de 25 anys i entre 25 i 45 anys, mentre que les persones de més de 45 han estat objecte tan sols d'un 8,3% d'aquest tipus de contracte.

En el cas de la contractació fixa, protagonista fictícia de les darreres reformes davant les aclaparadores xifres de temporalitat, són les edats intermèdies les més afavorides, ja que apleguen més de la meitat dels contractes d'aquest tipus. Mentre que els més joves sumen el 30,5% dels contractes fixes, els majors de 45 tan sols en sumen el 17,6%.

Si analitzem la distribució interna de cada grup d'edat pel que fa a la contractació fixa i temporal podem veure que la relació entre temporalitat i edat és inversa, sempre i quan vulguem veu-

re quelcom de positiu en el fet que el grup amb un percentatge menor se situa molt per sobre del 70%. Així, dels contractes fets a menors de 25 anys, un 90% són temporals i un 10%, fixes; mentre que en el cas dels majors de 45, un 74,1% són temporals i un 26%, fixes. Tanmateix, no hem d'oblidar que a partir de la reforma del mercat de treball del 1997, com en les anteriors, es van introduir subvencions i bonificacions de les cotitzacions empresarials per a la contractació fixa de determinats col·lectius en risc d'exclusió, entre ells el dels majors de 45 anys. Aquest fet podria explicar aquesta relativament més favorable distribució dins d'un context de domini de la temporalitat.

TAULA 68. Distribució de la contractació entre grups d'edat. Mataró. 1998-2001.

	Temporal	Fixe	Total
<25 anys	90,1%	9,9%	100%
Entre 25 i 45 anys	84,3%	15,7%	100%
>45 anys	74,1%	25,9%	100%
Total	85,9%	14,1%	100%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Un aspecte molt relacionat amb la contractació és el de les ofertes de treball a les quals tenen accés els majors de 40 o 45 anys, ja que aquest aspecte resulta un indicador molt clarificador de la seva situació en el mercat laboral i de les seves possibilitats efectives d'ocupabilitat, ja que són les empreses, en definitiva, les que els contracten i estableixen els requeriments per ésser contractat.

Les persones majors de 40 anys opten a menys ofertes de treball

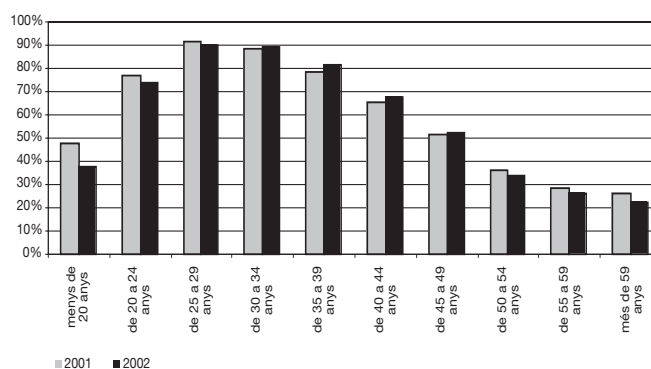
Les ofertes registrades pel Servei Públic d'Ocupació en el decurs del 2001 i fins a l'abril del 2002 mostren l'existència d'un patró que dificulta especialment l'accés al mercat laboral d'uns determinats grups d'edat. Així, el percentatge d'ofertes a les quals es té accés per complir els requisits d'edat màxima i mínima segueixen una línia ascendent que arriba al seu màxim en el tram d'edat entre 25-29 anys i s'estabilitza en el tram dels 30-34 anys. Entre 25-34 anys el percentatge d'accés per raons d'edat se situa en el 90% i, a partir d'aquesta edat, a mesura que augmenta l'edat disminueix el percentatge d'ofertes a les que tenen accés⁴¹. **GRÀFIC 123.**

Pel que fa als majors de 45 anys, els 50% de les ofertes no són al seu abast per una qüestió d'edat,

gairebé la mateixa proporció que en el cas dels menors de 20 anys. Referent als grups de més de 50, l'accés a les ofertes laborals es redueix significativament, fins arribar a poc més del 20%. Aquestes dades, -que només fan referència a les ofertes gestionades pel sistema públic d'ocupació-, i la comparació entre els percentatges dels majors de 44 anys i dels menors de 20 anys diuen moltes coses sobre la valoració diferencial que fan les empreses pel que fa a l'edat. Als més joves se'ls atribueix una disponibilitat, mal·leabilitat, menor cost i manca de capacitat organitzativa com a aspectes més preuats per a la gestió empresarial de la mà d'obra.

Si a l'edat se li afegeixen els requisits relatius al nivell d'estudis sol·licitats, ens trobem, que la possibilitat d'accés a les ofertes augmenta a mesura que augmenta el nivell d'estudis. Així els majors de 44 anys amb estudis primaris poden accedir al 15% de totes les ofertes, mentre que si tenen estudis mitjans poden accedir a més del 45% de les ofertes, i es supera el 50% quan es disposa d'estudis universitaris. Val a dir, que aquests percentatges són més ele-

GRÀFIC 123. Percentatge d'ofertes a les que té accés cada grup d'edat. Mataró. 2001 - 2002*

*Dades fins al mes d'abril.

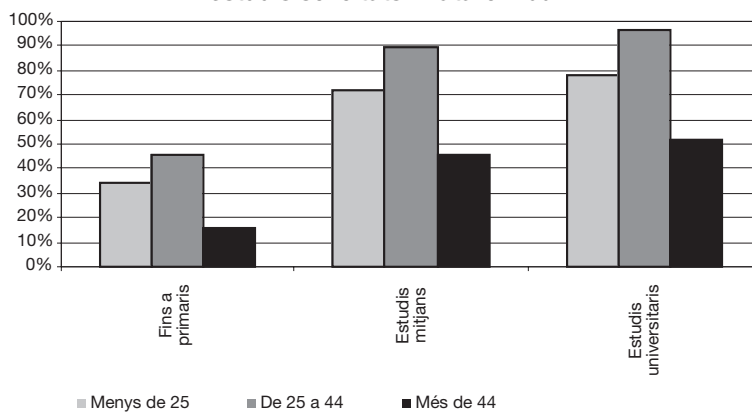
Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

⁴¹ L'oferta de treball no s'ha de confondre amb treball efectiu, tan sols és una possibilitat més o menys "realista" d'aconseguir una ocupació determinada.

vats tant en el col·lectiu que té menys de 25 anys com entre els que tenen entre 25 i 44 anys.

Aquestes dades, dins d'un quadre no massa optimista, semblen fonamentar la necessitat d'un increment de la formació dels majors de 40 anys com a condició per aconseguir un percentatge d'accés a ofertes superiors. Tanmateix, s'haurà de veure com es comporta aquesta dada en els pròxims anys, quan els majors de 40 anys no formin ja part de generacions amb baixos nivells de formació de partida, sinó que aquests nivells s'hauran incrementat substancialment i tindran encara una actitud menor per abandonar el mercat laboral.

GRÀFIC 124. Percentatge d'ofertes a les que tenen accés per edats i estudis sol·licitats. Mataró. 2001

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Si fem una lectura més concreta sobre el tipus d'ocupacions ofertades a les quals es pot tenir accés segons l'edat pel període 2001-abril 2002, s'observa que els majors de 44 anys tenen un accés inferior als menors de 25 anys i als que tenen entre 25 i 44 anys en tot tipus d'ocupacions ofertades; només hi ha una excepció respecte dels menors de 25 anys pel que fa a les ofertes de personal directiu.

TAULA 69. Percentatge d'accés a les ofertes de treball per tipus d'ocupació i grups d'edat. Mataró. 2001.

	Menys de 25	De 25 a 44	Més de 44
Personal directiu	51,7%	100,0%	63,8%
Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	75,9%	95,5%	60,7%
Tècnics i professionals de suport	70,2%	99,1%	58,3%
Empleats administratius	87,6%	96,4%	40,5%
Treballadors de serveis de restauració, personals, protecció i venedors de comerços	86,4%	95,3%	39,4%
Treballadors qualificats en activitats agràries i pesqueres	79,2%	100,0%	75,0%
Artesans i treballadors qualificats indústria	73,3%	97,0%	55,1%
Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors	74,8%	95,6%	59,7%
Treballadors no qualificats	83,1%	94,9%	45,9%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Els majors de 44 anys tenen accés a aproximadament el 60% de les ofertes destinades a tasques directives i qualificades, mentre que les possibilitats d'accés queden reduïdes al 40% o menys en el cas dels empleats administratius i dels treballadors de serveis.

Els nivells formatius més elevats suposen majors opcions de treball Aquests percentatges aporten una major consistència a l'afirmació que feiem sobre el nivell d'instrucció i les possibilitats d'accés,

ja que si bé es cert que l'edat actua com un factor que les redueix, comptar amb un major nivell d'estudis afavoreix optar a un nivell superior d'opcions. Encara més si tenim en compte que un 41,7% del total d'ofertes realitzades entre el 2001 i fins a l'abril del 2002 eren per a tècnics i professionals de suport i d'artesans i treballadors qualificats de la indústria amb un 23,7 i un 18%, respectivament. En el cas de les ofertes per ocupacions per a les quals es requereix un menor nivell d'instrucció l'edat i comptar amb poca formació actuen en contra.

El treball de l'IMPEM amb el col·lectiu de persones majors de 40 anys

Si les dades anteriors ens donen una visió general del problema que suposa per a les persones més grans de 40 anys la recerca de feina, a continuació volem reflectir quins són els trets bàsics dels usuaris del Servei d'Ocupació de l'IMPEM pertanyents a aquest col·lectiu i quines són les actuacions que portem a terme i que els afecten directa o indirectament.

En el mes de juny de 2002 eren 6.155 les persones inscrites com a demandants del Servei d'Ocupació de l'IMPEM. 1.320 d'aquestes persones són majors de 40 anys i suposen el 21,45 % dels nostres usuaris, dels que el 56,74% són dones.

El nivell d'estudis d'aquestes persones es troba expressat en el següent quadre, en el qual podem observar com, coincidint amb les dades de població de Mataró i les de persones desocupades del Departament de Treball, la gran majoria de persones tenen nivells molt baixos d'instrucció.

TAULA 70. Usuaris del Servei d'Ocupació de l'IMPEM majors de 40 anys per nivell d'estudis. Juny 2002.

	Homes		Dones	
	40-54	55-64	40-54	55-64
Estrangers amb estudis sense validar	33,75%	27,69%	21,64%	25,32%
Sense estudis	2,73%	3,20%	2,70%	2,53%
Estudis primaris	44,03%	52,13%	46,71%	64,56%
Estudis secundaris	15,09%	10,65%	21,04%	6,33%
Titulació universitària	4,40%	6,33%	7,91%	1,27%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del sistema de gestió d'entrevistes d'ocupació (geo) de la Diputació de Barcelona.

Cal esmentar que en el cas del col·lectiu de persones estrangeres usuàries del Servei d'Ocupació de l'IMPEM, hem creat una nova categoria per la classificació del seu nivell d'estudis, donat que ens trobem amb una gran diversitat d'estudis propis del seu país que no han estat validats en el nostre i que no podem contemplar en cap de les altres categories.

L'Institut Municipal de Promoció Econòmica de Mataró, seguint les línies de la Unió Europea, prioritza un seguit de directrius, que es basen en la idea que una política eficaç davant de l'atur ha de combinar els ajuts econòmics i les mesures adequades d'inserció laboral, i per aquest motiu fomenta activament la capacitat d'inserció de les persones que es troben en situació de desocupació, particularment aquelles amb majors dificultats, com és el cas dels majors de 40 anys.

Per tal de donar resposta a aquestes directrius, aquest any 2002 hem reformulat una sèrie de línies de treball i les hem adaptat als treballadors desocupats majors de 40 anys, que permeten combinar mesures d'ocupació actives amb mesures passives. Això ha posat de manifest que, si bé ha de mantenir-se aquest doble objectiu, cal tenir en compte diferents aspectes per tal de facilitar la inserció laboral d'aquest col·lectiu.

Un dels aspectes claus és conèixer aquest col·lectiu. Les persones en situació d'atur, majors de 40 anys, presenten un seguit de

trets generals que els caracteritza de forma especial, pel que es fa necessari anar més enllà i analitzar qui trobem realment darrera aquest col·lectiu.

Gran diversitat entre els majors de 40 anys que accedeixen als serveis del Servei d'Ocupació

En primer lloc, ens trobem amb el col·lectiu de dones; aproximadament i segons les dades anteriors, al voltant de 750 dones majors de 40 anys són usuàries del Servei d'Ocupació. Aquestes dones presenten evidentment uns trets diferenciadors: la majoria tenen fills als seu càrrec; són organitzades i responsables, donat que la tasca domèstica els hi ha exigít; mostren un elevat afany de superació, estan disposades a assumir nous rols però tenen por de donar el pas que els hi permetrà sortir de la situació d'atur, donat que no se senten segures de si mateixes i tenen una baixa autoestima; estan obertes a la participació i mostren un interès inicial per l'aprenentatge, però tenen por al fracàs i, el que és més important, són conscients que el mercat laboral les rebutjarà o les eliminarà en front un adversari més jove i més ben preparat.

Un altre subgrup que trobem darrera aquesta peculiar classificació que hem establert són les persones majors de 40 anys, amb experiència laboral i formació, en situació de desocupació, que ja han esgotat la prestació o estan en vies de fer-ho, que busquen feina i el mercat no els absorbeix. Aquestes persones es caracteritzen per tenir hàbits laborals adquirits, no tenen por d'assumir responsabilitats i nous rols, però presenten una experiència laboral inadequada o obsoleta en front les ofertes que el mercat laboral genera. Un altre aspecte important és que sovint

tenen familiars al seu càrrec, i per tant, tenen necessitats econòmiques urgents. Aquest col·lectiu també es troba amb la mateixa problemàtica que l'anterior: el mercat els rebutja perquè pressuposa que els seus ritmes de treball seran més lents que els dels joves, que tindran vicis laborals adquirits, poca imaginació i creativitat...

Al darrer subgrup hi afegirem aquells que, a més del perfil anterior, ja han entrat en la semimarginalitat, han esgotat totes les ajudes que l'INEM els pot donar, i han passat de les prestacions contributives a les prestacions no contributives, i fins i tot estan perceben la renda mínima d'inserció (RMI), degut al mateix que assenyalàvem abans, han deixat de ser competitiu per les empreses. La seva condició de persones "PIRMI" els genera una baixa autoestima, poca predisposició a la participació, poca capacitat d'adaptació a diferents situacions, activitats,...desconfiança, i sobretot molta por a perdre el subsidi o l'ajut i caure definitivament en la marginalitat.

I el darrer subgrup important a tenir en compte és el de les persones majors de 40 anys, amb especials dificultats afegides, com poden ser les persones amb discapacitats, les persones que tenen problemes amb drogues i alcoholisme i expenats. Aquest col·lectiu mereix un tracte diferenciat i molt integral, amb una metodologia de treball en coordinació amb els recursos de Serveis Socials. Però no oblidem que, sovint, moltes persones dels anteriors subgrups poden derivar a aquesta situació amb facilitat, i és aquí on cal incidir i, doncs, treballar amb el teixit empresarial de la nostra ciutat.

En aquest sentit i enllaçant amb el segon aspecte clau a tenir en compte, cal assegurar la concertació de convenis de col·laboració amb entitats i empreses locals, a fi de maximitzar la requalificació i recerca de feina d'aquest col·lectiu i aconseguir la seva reinserció laboral. Aquest punt és la pedra filosofal: si el teixit empresarial no s'adona de la importància d'acceptar aquestes persones, garantint des de l'administració local la seva preparació, reciclatge i requalificació, es trobaran en un futur no gaire llunyà amb què el contingent de persones que s'incorporen cada any al mercat de treball serà insuficient per absorbir la mà d'obra que necessitaran cobrir (baixa natalitat, menor població activa), amb la qual cosa es veuran obligats a acceptar a persones amb nivells d'instrucció més baixos que el que requereixen les seves necessitats.

I el tercer element clau a destacar i a tenir en compte, és la necessitat que la persona manifesti la seva plena disponibilitat, el seu com-

promís ferm per a treballar i per a participar en les accions adreçades a afavorir la seva inserció laboral. Si no és així, des de l'administració i des de les empreses treballarem debades.

Les línies de treball adreçades al col·lectiu de persones majors de 40 anys, en situació d'atur i en situació de risc d'exclusió sociolaboral, que des del Servei d'Ocupació de l'IMPEM hem desenvolupat, tenen per objectiu incrementar les oportunitats de retorn al mercat de treball, mitjançant la formació, el perfeccionament, la orientació, la reconversió i la reinserció professional.

Comprenen una sèrie d'accions d'inserció laboral, que es desenvoluparan, complementant-se entre si.

Aquestes accions són:

1. Tutories individualitzades: l'admissió al programa suposarà l'assignació d'un tutor, que durant el desenvolupament del programa, li prestarà una atenció individualitzada, assessorant-lo, acordant i realitzant el seguiment i/o actualització del seu itinerari d'inserció laboral, proposant i avaluant les accions de millora de la seva empleabilitat.
2. Itinerari d'inserció laboral: a partir de l'admissió i de la signatura del compromís de participació per part de l'usuari en el programa, s'establirà el desenvolupament de l'itinerari d'inserció laboral. Un pla personal de inserció laboral que tindrà en compte les característiques personals, professionals i formatives de la persona, i que es concretarà en un calendari i en un seguit d'activitats.

3. Gestió d'ofertes de treball: el tutor propiciarà la participació de la persona en processos de selecció per tal de cobrir ofertes de treball gestionades des de la Borsa de Treball del Servei d'Ocupació o des d'altres entitats col·laboradores quan el seu perfil professional s'adigui amb els requisits de l'oferta.

4. Incorporació a Plans d'ocupació i/o de Formació: atenent a l'itinerari professional acordat amb la persona, el tutor gestionarà la possibilitat de adreçar-la a altres programes com:

4.1. Formació ocupacional: proporcionar a la persona les qualificacions requerides pel sistema productiu local, quan li manqui formació professional específica o la seva qualificació resulti insuficient, inadequada o obsoleta.

4.2. Tallers d'ocupació: proporcionar-li l'adquisició de la formació professional i la pràctica laboral necessària que li faciliti la reincorporació al mercat de treball.

4.3. Plans d'ocupació per a la contractació de persones desocupades en la realització d'obres o serveis d'interès general i social, per tal de proporcionar-los l'adquisició d'una pràctica professional adequada.

5. Altres propostes com són el suport a la recerca activa de feina i la informació i assessorament per a l'autoocupació.

6. Incorporació a accions de voluntariat, com a activitat de suport a la orientació professional i reinserció laboral, i com a foment de valors i hàbits bàsics com el treball en equip, la solidaritat.... Aquesta activitat es realitzarà sense perjudici de les accions d'inserció laboral pactades.

Els objectius generals que es pretenen assolir amb aquestes línies de treball són:

1. Acompanyar els participants en el procés de coneixement de les seves pròpies potencialitats per assolir la reinserció al mercat laboral.

2. Generar una actitud positiva en els participants de manera que es convencin de la possibilitat de tornar a treballar.

3. Obrir àmbits de col·laboració i complicitat amb el teixit empresarial del territori.

4. Aconseguir la seva reinserció en el mercat de treball.

L'Institut Municipal de Promoció Econòmica participa en diverses xarxes, fòrums i comissions de treball en què comparteix metodologies, idees amb altres ajuntaments, fins i tot de la UE, que també desenvolupen polítiques actives d'ocupació. Són pocs els municipis que hagin començat a treballar de forma específica amb el col·lectiu de persones desocupades majors de 40 anys, però, malgrat això, ja comencen a sortir bones experiències entre les quals podem destacar el programa "Experimenta", promogut per la Diputació de Barcelona i finançat pel Ministerio de Trabajo i en el qual participen 4 municipis de la província de Barcelona; el programa "Activa 45", promogut pel Departament de Treball de la Generalitat, la CECOT i la Fundació CIREM; i el programa "Obrim vies" de Barcelona Activa i del Ministerio de Administraciones Públicas, entre altres.

El PLOMA ha de ser una plataforma on consensuar mesures a favor d'aquest col·lectiu Per acabar, cal aprofundir en el paper de les empreses i en un dels objectius que ens hem plantejat - Obrir àmbits de col·laboració i complicitat amb el teixit empresarial del territori -. Des del si

del Pacte Local per a l'Ocupació de Mataró (PLOMA) cal treballar en ferm aquesta proposta, aconseguir que els empresaris passin de ser agents passius en la inserció laboral dels col·lectius en risc a agents actius implicats en la realitat social que els envolta.

En aquest sentit, els agents socioeconòmics implicats en el Pacte han de dissenyar mesures que fomentin i donin suport a les polítiques actives que es vénen desenvolupant des dels serveis d'ocupació locals, mesures adreçades a sensibilitzar i a comprometre el teixit empresarial en la contractació de les persones majors de 40 anys. És una feina de tots: l'administració assegura l'adequació i el reciclatge de les persones, els usuaris la motivació per tornar a treballar i les empreses la sensibilitat i, sobretot, les ofertes de treball.

Glossari

Glossari

Variables utilitzades:

TAULA 71.

Variable	Periodicitat	Àmbit	Font
Població (sexe, edat, barri, lloc de naixement,...)	Anual (2000-...)	Mataró	"Estudi de població Mataró 1 de gener de 2001"
Consum d'aigua en m3 (domèstic, comercial, industrial)	Trimestral (95 - ...)	Mataró	Aigües de Mataró S.A.
Turismes matriculats	Mensual (jul 92 - ...)	Mataró	Secció Gestió Tributària de l'Ajuntament de Mataró
Consum de gas canalitzat	Anual (90 - ...)	Mataró	Gas Natural SDG, S.A.
Residus generats (Tm)	Mensual (gen 97 - ...)	Mataró	Planta de Tractament de R.S.O. del Maresme
Vidre reciclat (Kg.)	Mensual (gen 97 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Paper reciclat (Kg.)	Mensual (gen 97 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Envasos (Kg.)	Mensual (des 98 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Piles (Kg.)	Mensual (gen 99 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Emissió de gasos de vehicles (%)	Anual (1997-...)	Mataró	Regidoria Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró
Soroll causat per vehicles (%)	Anual (1999-...)	Mataró	Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.
Nivells de soroll en punts de la xarxa viària (dBA)	Anual (1997-...)	Mataró	Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.
Victimes i accidents de trànsit	Anual (1997-...)	Mataró	Servei de Policia Local de Mataró.
Entrada de vehicles a la deixalleria	Mensual (jul 98 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Habitatges iniciats (per tipus d'habitatge, superfície)	Trimestral (94 - ...)	Mataró i Maresme en conjunt	Direc. Gral. d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya
Nombre d'empreses (per sectors i grandària de l'empresa)	Trimestral (96 - ...)	Mataró i els altres mun. de la província	Departament de Treball de la Generalitat
Nombre d'assalariats (per sectors i grandària de l'empresa)	Trimestral (96 - ...)	Mataró i els altres mun. de la província	Departament de Treball de la Generalitat
Nombre d'autònoms (per sectors)	Trimestral (95-...)	Mataró, municipis del Maresme i Catalunya	Departament de Treball de la Generalitat
Impost d'Activitats Econòmiques	Act. periòdiques (94 - ...)	Mataró	Secció Gestió Tributària de l'Ajuntament de Mataró
Expedients d'Obres (Obres Menors, Obres Majors)	Trimestral (94 - ...)	Mataró	Secció d'Obres de l'Ajuntament de Mataró
Indicador clima comercial urbà (vendes, estoc, ocupació, marge comercial)	Trimestral (2000-...)	Mataró i Catalunya	Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya
Llicències d'activitats	Trimestral (90 - ...)	Mataró	Secció d'Activitats de l'Ajuntament de Mataró
Contractacions (per tipus de contracte, sexe, edat, sectors, formació)	Mensual (94 - ...)	Mataró i altres mun. del Maresme**	Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona)
Exp. de Regulació d'Ocupació (per grans sectors)	Trimestral (93 - ...)	Mataró i Maresme en conjunt	Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya
Atur Registrat (per sexe, edat, sectors, formació)	Mensual (93 - ...)	Mataró i altres mun. del Maresme**	Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya
Accidents de treball	Anual (97-99)	Mataró, Maresme i Catalunya	Centre de Seguretat i Condicions en el treball del Departament de Treball
Bitllets de tren venuts	An. (91 - ...) Men.(96 - ...)	Mataró i altres mun.**	RENFE
Mobilitat interna (autobús)	An. (88-...) Mens. (97-...)	Mataró	CTSA
Circulació per autopista (A-19)	Anual (91 - ...)	A-19	ACESA
Autovia C-60	Mensual (95 - ...)	Mataró i Granollers	Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya
Qualitat de l'aire (ICQA)	Trimestral (98 - ...)	Mataró i altres mun. de Catalunya	Direc. Gral. de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya
Vehicles abandonats	Anual (2000-...)	Mataró	Servei de Policia Local de Mataró

* Tots a excepció de Dosrius, Montgat, Tiana i Tordera.

** Mataró, Argentona, Cabrera, Caldes d'Estrac, Dosrius, Òrrius, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Vicenç de Montalt, Vilassar de Mar, Premià de Mar, Premià de Dalt, Cabriès, Arenys de Mar, Arenys de Munt i Vilassar de Dalt.

***St. Adrià, Badalona, Montgat, Montat N., El Masnou, Ocata, Premià de Mar, Vilassar de Mar, Mataró, Llavaneres, Caldes, Arenys, Canet, St. Pol, Calella, Pineda, Malgrat, Tordera.

Fórmules utilitzades:

Increment interanual o increment respecte el mateix període de l'any anterior

$$I = \frac{\chi_t - \chi_{t-n}}{\chi_{t-n}} * 100$$

On I és l'increment interanual de la variable en qüestió, X_t és el valor de la variable en el moment t , i X_{t-n} és el valor de la variable en el mateix període de l'any anterior. Si per exemple la variable és mensual, n serà igual a 12, o si és trimestral, n serà igual a 4. Aquests increments interanuals són útils per observar l'evolució d'una sèrie de dades sense els seus efectes estacionals.

Mitjana mòbil

Només s'han utilitzat per amortir les fluctuacions o l'aleatorietat acusada de la matriculació de nous turismes. En aquest cas concret, es tracta de calcular per a cada moment la mitjana dels últims tres mesos.

$$Mm_3 = \frac{\chi_t + \chi_{t-1} + \chi_{t-2}}{3}$$

On Mm_3 és la mitjana mòbil d'ordre 3 que calcula la mitjana de les corresponents als valors de la variable durant els tres últims períodes. Posteriorment, en el cas dels nous turismes matriculats, s'han calculat els increments interanuals d'aquestes mitjanes mòbils.

Acumulat dels últims 12 mesos

Es tracta de la suma dels últims 12 mesos.

$$A_{12} = X_t + X_{t-1} + X_{t-2} \dots + X_{t-10} + X_{t-11}$$

On A_{12} és aquest acumulat dels darrers 12 mesos, i les successives X , els valors de la variable en el mes t i els 11 mesos anteriors.

Aquest acumulat s'utilitza també per desestacionalitzar les sèries, ja que es té per a la variable en qüestió el total del darrer any.

Estimació per al total d'un any.

S'ha utilitzat en aquelles variables en les que es pretén comparar l'evolució de les dades d'un any incomplet amb les dades anuals, completes, d'anys anteriors. T_{12}^{12}

Per exemple, en el cas que es disposessin de les dades d'una variable fins el tercer trimestre de l'any t i la volguéssim comparar amb les dades anuals d'anys anteriors, seria:

$$Et = \frac{(\chi_{1r.trim} + \chi_{2n.trim} + \chi_{3r.trim}) * 4}{3}$$

On Et és l'estimació per a l'any t , i les tres el valor de la variable dels tres trimestres.

L'inconvenient de comparar aquesta estimació amb les dades anuals anteriors és que la variable pugui estar afectada per factors estacionals i que per tant s'hagin sobrevalorat o menysvalorat els períodes projectats que manquen per completar l'any.

Pes relatiu o percentual

Dins d'una variable, mesura la importància d'una categoria respecte el total o respecte la suma dels valors de totes les categories de la mateixa variable.

$$Pi = \frac{\chi_i}{\sum \chi_j} * 100$$

On Pi és el pes relatiu o percentual de la categoria "i". X_i és el valor de la variable en la seva categoria i i $\sum \chi_j$ és el total o la suma de totes les categories, inclosa aquella de la que se'n vol mesurar el seu pes relatiu.

Aclariments d'alguns termes utilitzats en l'informe

Residus generats

Les dades que apareixen en aquest informe són relatives al volum total de residus que s'han generat a la ciutat. Consta de les deixalles tractades en la Planta de Tractament i Compostatge del Maresme, les dades de recollida selectiva i les dades de les dues deixalleries de Mataró.

Expedients d'Obres

Tràmit iniciat per a l'obtenció d'una Llicència d'Obres. Les Obres es poden distingir entre obres majors i obres menors.

Assalariats

Són aquells treballadors per compte d'altri.

Empreses

Centres de cotització a la Seguretat Social amb un o més treballadors assalariats. No s'inclouen, per tant, els treballadors autònoms sense treballadors assalariats.

Autònoms

Són aquells treballadors per compte propi.

Impost d'Activitats Econòmiques

L'impost que grava les activitats econòmiques que es duen a terme en un municipi. Cal tenir present, però, que es tracta d'activitats econòmiques i que per tant una empresa podrà pagar més d'un IAE en concepte de les diferents activitats que realitzi.

Llicències d'activitats

S'analitzen el nombre de sol·licituds rebudes per tal d'obrir establiments destinats a exercir una determinada activitat.

Les activitats es distingeixen segons la seva incidència en el medi ambient, la seguretat i la salut de les persones a què es refereix la Llei 3/1998, de 27 de febrer, d'intervenció integral de l'Administració ambiental (LIIA). Es distingeixen quatre tipus d'incidència:

Annex I: activitats amb una gran incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex II: activitats amb una moderada incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex III: activitats amb una baixa incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex IV: activitats amb una lleu incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Aturat Registrat

És aquella persona sense feina en edat de treballar inscrita a l'OTG i que compleix el concepte estadístic establert per l'Ordre Ministerial d'11 de març de 1985.

Contractacions

Seràn objecte d'anàlisi en aquest informe aquells contractes (acord laboral escrit entre el treballador nou contractat i una empresa) registrats en les OTG. Els contractes es registren en l'oficina a la qual pertany l'empresa contractant.

Leq

El nivell equivalent d'un soroll continu que subministra la mateixa energia acústica del soroll fluctuant mesurat en el mateix interval de temps.

Informe de
conjuntura
socio
econòmica
de Mataró

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball, Indústria
Comerç i Turisme**

Per a més informació:

Institut Municipal de Promoció Econòmica de Mataró. Àrea d'Estudis i Planificació

C/ Herrera, 70. 08301 Mataró. Tel. 93 758 21 31 Fax 93 758 21 36

<http://www.infomataro.net> correu electrònic: impem@ajmataro.es

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

FONS
SOCIAL
EUROPEU

